

Londra posta kongresi kararlarını havi senetlerin tasdikına dair 1/35 numaralı kanun lâiyhası ve Dahiliye encümeni mazbatası

Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı 6/4654

25-XII-1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Son defa Londrada toplanmış olan dokuzuncu umumî posta kongresinde murahhaslarımız tarafından imza edilmiş olan altı parçadan ibaret senetlerin tasdiki hakkında Dahiliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 18-XII-929 tarihli içtimasında Yüksek meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe mazbatası liste ve merbutu senetlerle birlikte takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifa ve neticesinin işarına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Londra Posta kongresi senetlerinin tasdikına dair kanun lâiyhasının esbabı mucibe mazbatası

1929 senesi mayıs, haziran aylarında Londrada toplanmış olan 9 uncu umumî posta kongresinde murahhaslarımız tarafından usul ve emsali veçhile devletimizin tasdikına talikan imza edilen merbut listede isimleri yazılı altı parçadan ibaret senetler münderecatı milletler arasında cari ve meri olan posta işletme hizmet ve nizamlarının teshil ve tekemmülüne ve posta işletme hizmet ve muamelelerinin, asrî ve fennî ilerlemeler itibarile milletlerde hasıl olan ihtiyaçları tatmin ve umumî ticaret münasebetlerinin bir kat daha inkişafını temin edecek surette, tanzim ve ıslahına matuf olduğundan mezkûr senetlerin olveçhile tasdiki hususu müfit ve zarurî görülmüştür.

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye Encümeni
Karar № 3
Esas № 1/35

19-XII-1931

Yüksek Reisliğe

929 senesinde Londrada toplanmış olan dokuzuncu umumî posta kongresinde murahhaslarımız tarafından imza edilen altı parçadan ibaret senetlerin tasdiki hakkında Başvekâletten 25 kânunuevvel 1929 tarihinde takdim ve encümenimize havale buyrulan kanun lâiyhasile

esbabı mucibe mazbatası Posta telgraf ve telefon Umum müdürü Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Dokuzuncu posta kongresinde ittilaz edilen kararlar, posta mukavelenamesile sureti tesviye ve nizamnamelerinde yapılan tadil ve ilâveler, Hükûmetin esbabı mucibe mazbatasında arzolunduğu veçhile postanın muhtelif hizmet ve muamelelerini zamanın ihtiyaclarına uygun bir hali tekemmüle isal edecek tedbir ve hükümleri intiva eylemekte bulunduğundan bu kararları havi imzalanın senetlerin tasdikı muvafık görülmüştür.

Lâyihanın birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İkinci maddedeki meriyet tarihine kadar bir tadil yapılmıştır.

Üçüncü madde aynen kabul edilmiştir.

Umumî Heyete arzolanmak üzere Yüksek Reislige takdim kılındı.

Da. En. Rs.	Rs. V.	M. M.	Kâ.	Âza	Âza
Tekirdağ	Tekirdağ	Kars	Muş	Amasya	Amasya
<i>Cemil</i>	<i>M. Faik</i>	<i>Baha Tali</i>	<i>Hasan Reşit</i>	<i>Esat</i>	<i>İ.Hakkı</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Adana	Rize	Ordu	Rize	Malatya	Flâziz
<i>Ali Münif</i>	<i>Atıf</i>	<i>Ahmet İhsan</i>	<i>Esat</i>	<i>Vasıf</i>	<i>Hüseyin</i>

HÜKÛMETİN TEKLİFİ

Londra posta kongresi kararlarını havi senedatin tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1929 senesinde Londrada toplanmış olan 9 uncu umumî posta kongresi mukarreratını havi merbut listede isimleri yazılı altı parçadan ibaret senetler münderecatı tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun 1 temmuz 1930 tarihinden itibaren meridir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Dahiliye vekili memurdur.

18-12-1929

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>M. Esat</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. Tevfik Rüştü</i>	<i>S. Şükrü</i>
Mf.	Na. V.	İk. V.
<i>Cemal Hüsnü</i>	<i>İçtimada bulunmadı</i>	<i>Şakir</i>
S. İ. M. V.		
<i>Dr. Refik</i>		

DAHİLİYE ENCÛMENİNİN TADİLİ

Londra posta kongresi kararlarını havi senedatin tasdikına dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — Hükûmetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükümünü icraya Dahiliye Vekili memurdur.

Tasdik edilecek senetleri mübeyyin liste

- 1 — Umumî posta mukalenamesi (son protokolu, icraat nizamnamesi, bunun son protokolu hava yolundan evrak postası nakline dair ahkâm ve bunun son protokolu birlikte olarak)
- 2 — Kıymeti mukaddereli mektup ve kutulara dair sureti tesviye (son protokolu ve icraat nizamnamesi birlikte olarak)
- 3 — Posta paketlerine dair sureti tesviye (son protokolu, icraat nizamnamesi ve hava yolundan posta paketleri nakline dair ahkâm birlikte olarak)
- 4 — posta havalenamelerine dair sureti tesviye (icraat nizamnamesi birlikte olarak)
- 5 — Tahsilât muamelesine dair sureti tesviye (icraat nizamnamesi birlikte olarak)
- 6 — Gazeteler ve mevkut yazılar abonmanları hakkında sureti tesviye (icraat nizamnamesi birlikte olarak)

UMUMÎ POSTA BİRLİĞİ

Umumî posta mukavelenamesi

İçindeki maddeler

Birinci : parça

Umumî posta birliği

Fasıl: I

Birliğin teşkilâtı ve genişliği

- Madde 1 — Birliğin teşekkülü.
- Madde 2 — Yeni birleşmeler - buna dair usul-ler.
- Madde 3 — Birlik mukavelenamesi ve uzlaş-maları.
- Madde 4 — İşletme nizamnameleri.
- Madde 5 — Hususî mukavele ve uzlaşmalar - küçük birlikler.
- Madde 6 — Dahilî kanunlar ve nizamlar.
- Madde 7 — Ayrı münasebetler.
- Madde 8 — Müstemlekeler, himaye altındaki memleketler ve saire.
- Madde 9 — Birliğin genişliği.
- Madde 10 — Hakemlikler.
- Madde 11 — Birlikten çıkma - uzlaşmalara iş-tirakten vaz geçme.

Fasıl: II

Kongreler - Konferanslar - Komisyonlar

- Madde 12 — Kongreler.
- Madde 13 — Tasdikler - kongreler kararları-nın tatbiki ve bunların ne kadar devam edeceği.

- Madde 14 — Fevkalâde kongreler.
- Madde 15 — Kongrelerin nizamnamesi.
- Madde 16 — Konferanslar.
- Madde 17 — Komisyonlar.

Fasıl: III

Toplanmalar arasındaki müddet içinde teklifler

- Madde 18 — Tekliflerin nasıl yapılacağı.
- Madde 19 — Tekliflerin tetkiki.
- Madde 20 — Kabul şartları.
- Madde 21 — Kararların tebliği.
- Madde 22 — Kararların ierası.

Fasıl: IV

Milletler arasındaki kalem

- Madde 23 — Umumî vazifeler.
- Madde 24 — Kalemın masrafları.

İkinci : parça

Umumî hükümlere dair kaideler - Tek fasıl

- Madde 25 — Transitte serbestlik.
- Madde 26 — Gösterilmemiş ücretler yasağı.
- Madde 27 — Muvakkaten servisi tatil.
- Madde 28 — Örnek para.
- Madde 29 — Karşılıklar.

- Madde 30 — Formüller - Dil.
Madde 31 — Kendini tanıtırma kâğıtları.

Üçüncü : parça

Posta muhabere meddelerine dair hükümler

Fasıl : I

Umumî hükümler

- Madde 32 — Muhabere maddeleri.
Madde 33 — Ücretler ve umumî şartlar.
Madde 34 — Ücret ödemesi.
Madde 35 — Ücretin hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğu vakit alacak ücret.
Madde 36 — İlâve ücretler.
Madde 37 — Hususî ücretler.
Madde 38 — Gümrük resmine tâbi maddeler.
Madde 39 — Gümrük kontrolü.
Madde 40 — Gümrükleme ücreti.
Madde 41 — Gümrük resimleri ve postaya ait olmıyan diğer resimler.
Madde 42 — Mürselileyhten resim ve ücret alınmıyacak maddeler.
Madde 43 — Gümrük resimlerinin kaldırılması.
Madde 44 — Hususî vasıta ile dağıtılacak maddeler.
Madde 45 — Yasaklar.
Madde 46 — Ücret ödeme usulleri.
Madde 47 — Posta ücretinin alınmaması.
Madde 48 — Cevap kuponları.
Madde 49 — Geri alma - Adres değiştirme.
Madde 50 — Tekrar yollama - Sahiplerine verilmeyen maddeler.
Madde 51 — Haber istemeler.

Fasıl : II

Taahhütlü maddeler

- Madde 52 — Ücretler.
Madde 53 — Alma haberi.
Madde 54 — Mesuliyetin şumulü.
Madde 55 — Mesuliyet usulünden ayrılımlar.
Madde 56 — Mesuliyetin kalkması.
Madde 57 — Tazminatın ödenmesi.
Madde 58 — Ödeme müddeti.
Madde 59 — Mesuliyetin tayini.
Madde 60 — Tazminatın mürsil idareye ödenmesi.

Fasıl : III

Ödeme şartlı maddeler

- Madde 61 — Ücretler ve şartlar - Hesaplaşma.
Madde 62 — Ödeme şartının kaldırılması yahut ödenecek paranın azaltılması.
Madde 63 — Gönderilen şeyin kaybolması halinde mesuliyet,
Madde 64 — Muntazaman ödenen paraların teminatı.
Madde 65 — Ödenecek paranın tahsil olunmaması, noksan veya hileli tahsil edilmesi halinde tazminat.
Madde 66 — Muntazaman tahsil olunan paraların Tazminat - Ödeme ve müracaat hakkı.
Madde 67 — Ödeme müddeti.
Madde 68 — Mesuliyetin tayini.
Madde 69 — Avans verilen paraların ödenmesi.
Madde 70 — Ödeme havale nameleri ve para yatırma pusulaları.
Madde 71 — Ödeme ücret ve resminin payları.

Fasıl : IV

Ücretlerin nereye ait olduğu - Transit ve antrepo masrafları

- Madde 72 — Ücretlerin nereye ait olduğu.
Madde 73 — Transit masrafları.
Madde 74 — Antrepo masrafları.
Madde 75 — Transit masraflarından istisna.
Madde 76 — Fevkalâde servisler.
Madde 77 — Ödemeler ve hesap temizlemeler.
Madde 78 — Harp gemileriyle kapalı çantalar alıp verme.

Muhtelif hükümler

- MADDE 79 — Transit serbestliğine riayetsizlik.
Madde 80 — Söz vermeler.

Son hükümler

- Madde 81 — Mukavelenamenin tatbıkı ve devam müddeti.

Mukavelenamenin son protokolü

- I. Geri alma - Adres değiştirme.
- II. Karşılıklar - En büyük ve en küçük hadler.
- III. Muhabere maddelerinin yabancı memle-

ketlerde postaya verilmesi.

IV. Onsun ağırlık ölçüsü olarak kabulü.

V. Cevap kuponları.

VI. Taahhüt ücreti.

VII. Hava servisleri.

VIII. Transiberiyenden transit için hususî masraflar.

IX. Ürüguaydan transit için hususî masraflar.

X. Antrepo masrafları.

XI. Kongrede bulunmıyan memleketler için açık bırakılmış protokol.

XII. Kongrede bulunan memleketlere imzalar ve birliğe girmeler için açık bırakılmış protokol.

XIII. Birliğe girmelerin bildirilmesi için mühlet.

XIV. Hazırlayıcı komisyon.

UMUMÎ POSTA BİRLİĞİ

Türkiye Cümhuriyeti, Efganistan, Cenubî Afrika birliği, Almanya, birleşmiş Amerika devletleri, Birleşmiş Amerika devletlerinin Filipin adalarından başka ada müstemlekelerinin hepsi, Filipin adaları, Arjantin Cümhuriyeti, Arnavutluk, Avustralya birlik Hükûmeti, Avusturya, Belçika, Belçika kongosu müstemlekesi, Boliviya, Berezilya, Bulgaristan, Büyük beritanya ve Şimal İrlandası birleşmiş krallığı, Çekoslovakya, Çin, Danimarka, Danzig serbest şehri, Dominiken Cümhuriyeti, Ekuatör, Estonya, (İspanya mıntakası hariç olarak) Fas, Fasın İspanya mıntakası, Felemenk, felemenk hindistanı, Amerikadaki felemenk müstemlekeleri, Fenlandiya, Fransa, Cezayer, Çin hindistanındaki Fransız müstemlekeleri ve himayeli memleketleri, diğer Fransız müstemlekelerinin hepsi, Guatemala, Habeşistan, Hayti cümhuriyeti, Hicaz ve Necit krallığı ve buna tâbi yerler, Hondüras cümhuriyeti, İngiliz hindistanı, Irak, İran, İrlanda serbest hükûmeti, İslânda, İspanya, İspanya müstemlekelerinin hepsi, İsveç, İsviçre, İtalya, İtalya müstemlekelerinin hepsi, Japonya, Şozen, Japonyaya tâbi diğer yerlerin hepsi, Kanada, Kolombiya cümhuriyeti, Kostarika cümhuriyeti, Litüanya, Lüksemborg, Macaristan, Meksika, Mısır, Nikaragua, Norveç, Panama cümhuriyeti, Küba cümhuriyeti, Lehistan, Letonya, Liberya cümhuriyeti, Litüanya, Lüksemborg, Macaristan, Meksika, Mısır, Nikaragua, Norveç, Panama cümhuriyeti, Paraguay, Peru, Portekiz, Afrikadaki portekiz müstemlekeleri, Asya ve Okyanosyadaki Portekiz müstemlekeleri, Romanya, Salvador cümhuriyeti, Sar ülkesi, Sen maren cümhuriyeti, Siyam, Soviyet sosyalist cümhuriyetleri birliği, Şili, Tunus, Üruguvay, Vatikan Hükûmeti, birleşmiş Venezüela hükûmetleri, Yemen krallığı, yeni Zelanda, Yugoslavya krallığı (Srbistan), Yunanistan hükûmetleri arasında yapılan.

Umumî posta mukavelesnamesi

Yukarıda sayılan memleketler hükûmetlerinin aşağıya imza eden murabhasları, 28 ağustos 1924 tarihinde İstokholmda bağlanan umumî posta mukavelesnamesinin 12 inci maddesi mucibince Londrada kongre halinde toplanarak ve beraberce, mezkûr mukavelesnameyi aşağıdaki hükümlere uygun ve tasdik şartına bağlı olarak tekrar gözden geçirmişlerdir.

Birinci parça

Umumî posta birliği

Fasl: I

Birliğin teşkilâta ve genişliği

Madde — 1

Birliğin teşekkülü

Bu mukavelesnameyi aralarında bağlayan memleketler, muhabere maddelerinin karşılıklı olarak alınıp verilmesinde (Umumî posta birliği) adı altında tek bir posta ülkesi kurarlar. Posta birliği milletler arasında her türlü posta servisinin kurulmasını ve en iyi hale getirilmesini dahi temin eder.

Madde — 2

Yeni birleşmeler - Buna dair usuller

Her memleket her hangi bir zamanda birliğe girmeye kabul edilir.

Birliğe girme isteğinin diploması yoluyla İsviçre konfederasyonu hükûmetine ve bu hükûmet tarafından da birlik memleketleri hükûmetlerinin hepsine bildirilmelidir.

Madde — 3

Birlik mukavelesinin ve uzlaşmaları

Mektup postası servisi mukavelesinin hükümlerine göre yapılır.

Başlıca değer konmuş mektuplar ve kutular, posta paketleri, posta havaleleri, posta vasıtasıyla hesap devri, para tahsili ve gazeteler ve mevkut yazılar abonmanları gibi öteki servisler birlik memleketleri aralarında yapılmış uzlaşmalara göre olur.

Bu uzlaşmaların hükümlerini tatbik etmek ancak bunlarla birlik olan memleketler için mecburidir.

Bu uzlaşmaların birine veya bir kaçına girmek bundan evvelki madde hükümlerine göre yapılır.

Madde — 4

İşletme nizamnameleri

Birlik posta idareleri mukavelesinin ve uzlaşmaların tatbik ve icrasına lâzım olan baş ve sıra tedbirleri işletme nizamnameleriyle birbirlerine uygun olarak kararlaştırılır.

Madde — 5

Hususî mukavele ve uzlaşmalar - Küçük birlikler

1 - Birlik memleketlerinin, ücretlerin indirilmesi veya posta müaasebetlerinde diğer her türlü eyilikler vücade getirilmesi için mevcut mukaveleleri ipka etmek veya yeniden mukaveleler bağlamak ve küçük birlikleri ipka eylemek ve yeniden kurmak hakları vardır.

2 - Diğer taraftan, posta idareleri de birlik takımının hepsine iliğği olmayan işler hakkında lâzımgelen uzlaşmaları kendi aralarında bağlayabilirler, şu kadar ki bu uzlaşmalara birlik mukavelesinde ve uzlaşmalarında mevcut hükümlere nazaran daha az müsait hükümler konulmaması şarttır. mezkûr idareler bilhassa muhabere maddeleri hakkında sınırda bulunan bir muntaka içinde indirilmiş ücretler kabulü için aralarında uzlaşabilirler.

Madde — 6

Dahilî kanunlar ve nizamlar

Birliğin mukavelesinin ve uzlaşmalarının hükümleri bunlarda açık olarak yazılı olmayan bütün işlerde her memleketin kendi kanun ve nizamlarını bozmaz.

Madde — 7

Ayrı münasebetler

Birliğe girmemiş bazı ülkelerle münasebette bulunmakta olan idareler bu ülkelerle diğer idareler arasında vasıtalık yapmağa mecburdurlar. Mukavelesinin ve bunun işletme nizamnamesinin hükümleri bu yoldaki ayrı münasebetlere de tatbik olunabilir.

Madde — 8

Müstemlekeler, himaye altındaki memleketler ve saire

Aşağıda gösterilen yerler mukavele ve uzlaşmalarca bilhassa kongre ve konferanslarda ve toplahmalar arasındaki müddetler esnasında rey verme hakları olmak ve umumî posta birliğinin milletler arasındaki kaleminin masrafları için ödeme payı vermek hususunda icabı hale göre yalnız bir (Birlik) memleketi veya idaresi sayılırlar :

- 1 - Birleşmiş Amerika devletlerinin Filipin adalarından başka bir ada müstemlekelerinin Havay Porto riko, Güan ve Amerikanın Vigerj adaları ile beraber hepsi ;
- 2 - Filipin adaları ;
- 3 - Belçika Kongosu müstemlekesi ;
- 4 - İspanya müstemlekelerinin hepsi ;
- 5 - Cezayer ;
- 6 - Çin Hindistanındaki fransız müstemlekeleri ve himayeli memleketleri ;
- 7 - Diğer fransız müstemlekelerinin hepsi ;
- 8 - İtalya müstemlekelerinin hepsi ;
- 9 - Şozen ;
- 10 - Japonyaya tâbi diğer yerlerin hepsi ;
- 11 - Felemenk Hindistanı ;
- 12 - Amerikadaki Felemenk müstemlekeleri ;
- 13 - Afrikadaki Portekiz müstemlekeleri ;
- 14 - Asya ve Okyanosyadaki Portekiz müstemlekeleri ;

Madde — 9

Birliğin genişliği

- A) Birlikten olmıyan memleketlerde birlik memleketleri tarafından kurulan postaneler ;
 - B) İsviçre posta idaresine tâbi sayılarak (Lিয়েতেনষ্টায়িন) prensliği ;
 - C) Danimarkaya tâbi Feroe ve Groenlant adaları ;
 - D) İspanyaya tâbi Afrikanın şimal kıyısındaki İspanya müstemlekeleri ;
 - E) İspanya ve fransa posta idareleriyle irtibatta bulunan (Valedandor - Andor vadileri) ;
 - F) Fransa posta idaresine uymuş olarak Monako prensliği ;
 - G) Cenup afrikası birliğine tâbi (Valfiş - Bey) ;
- Cenup afrikası birliği posta idaresine bağlı sayılarak (Başütoland.), birlik içinde sayılırlar.

Madde — 10

Hakemlikler

1 - Birlik takımından ikisi yahut bir kağı arasında mukavelenin ve uzlaşmaların tefsiri yahut bunların tatbiki işinde her hangi bir idare için çıkan mesuliyetin izah ve tayini keyfyietleri hakkında bir karışıklık çıktığında, bu karışıklığa sebep olan mesele hakem kararile hallolunur. Bu iş için, ilişiği olan idarelerden her biri birlik takımından olup meselede doğrudan doğruya ilişiği olmıyan diğer bir idareyi seçer.

Karışıklık tarafındaki idarelerden biri altı ay yahut uzak memleketler için dokuz ay içinde bir hakem teklifine netice vermediği zaman, milletler arasındaki kalem bunun için kendisine yapılacak talep üzerine teklifi kabule yanaşmıyan idareyi hakem tayin ve iraesine davet ve teşvik ve yahut bizzat kendisi resen bir hakem tayin ve irae edebilecektir.

2 - Hakemlerin kararı reylerin mutlak ekseriyetile verilir.

3 - Reyler iki müsavi parçaya ayrılırsa hakemler karışıklığın kesilmesi için kezalik bu meselede ilişiği olmıyan diğer idareyi seçerler.

Bu seçmede uyuşulamazsa milletler arasındaki kalem yeniden hakem olacak idareyi hakemler tarafından teklif olunmayan birlik idareleri arasından tayin eder.

4 - Hakemler karışıklığını sebep olduğu uzlaşmayı tatbik eden idarelerin haricinden tayin olunmazlar.

Madde — 11

Birlikten çıkma - uzlaşmalara iştirakten vaz geçme

Birlik mukavelesinin bağlıyanlardan her biri kendi hükûmeti tarafından İsviçre konfederasyon hükûmetine bir sene evvel haber verilmek suretile birlikten çekilmek veya uzlaşmalara iştirakten vaz geçmek salâhiyetini haizdir.

Fasıl : II

Kongreler - konferanslar - komisyonlar

Madde — 12

Kongreler

Birlik memleketleri murahhasları geçen kongre kararlarının icraya konulduğu tarihten nihayet beş sene sonra bu kararları tekrar gözden geçirmek veya icap ederse tamamlamak üzere kongre halinde toplanırlar.

Kongrede her memleket hükûmeti tarafından lâzimgelen salâhiyet verilmiş bir yahut bir kaç murahhas tarafından temsil edilir. Hâcet görülürse, başka bir memleket murahhaslığı tarafından da temsil ettirilmek caizdir. Bununla beraber şurası mukarrerdir ki bir murahhaslık kendi memleketi dahil olduğu halde ancak iki memleketi temsil edebilir.

Müzakerelerde her memleketin yalnız bir reyi vardır.

2 - Her kongre kendinden sonra gelecek kongrenin toplanacağı yeri tayin eder. Kongre toplanacağı memleket hükûmeti tarafından milletler arasındaki kalem ile anlaşıldıktan sonra davet olunur. Bu hükûmet kongre tarafından verilen kararların birlik memleketlerinin hepsinin hükûmetlerine tebliği vazifesini de alır.

Madde — 13

Tasdikler, kongreler kararlarının tatbiki ve bunların ne kadar devam edeceği

Kongrelerin kararları mümkün olduğu kadar çabuklukla tasdik olunur ve tasdik keyfiyeti kongrenin toplandığı memleket hükûmetine ve bu hükûmet tarafından da mukaveleyi bağlıyan memleketlerin hükûmetlerine tebliğ edilir.

Mukaveleyi bağlıyanlardan bir veya bir kaç imza ettikleri kararlardan bir veya bir kaçını tasdik etmedikleri takdirde bundan dolayı bu kararlar tasdik edildikleri devletlere hüküm ve meriyetten düşmezler.

Mezkûr kararlar hep birden icra ve tatbik mevkiine konulurlar ve aynı müddetle devam ederler.

Bir kongre tarafından verilen kararların icraya konulması için tayin edilen günden itibaren daha evvelki kongrenin bütün kararları bozulmuş olur.

Madde — 14

Fevkalâde kongreler

Mukaveleyi bağlıyan memleketlerin en az iki sülüsü tarafından fevkalâde bir kongrenin top-

lanması istenildiği veya bu yoldaki bir istek tasvip edildiği takdirde, milletler arasındaki kalem ile anlaşıldıktan sonra bu kongre toplanır.

12 inci ve 13 üncü maddelerde gösterilen usul ve kaideler fevkalâde kongrelerin murahhaslıklarına, müzakerelerine ve kararlarına da tatbik olunabilir.

Madde — 15

Kongrelerin nizamnamesi

Her kongre kendi çalışmalarına ve müzakerelerine ait nizamnameyi yapar.

Madde — 16

Konferanslar

Birlik idarelerinin en az iki sülüsünün istediği vakit sadece idarî meseleleri tetkik etmek üzere konferanslar toplanabilir.

Konferanslar milletler arasındaki kalem ile anlaşıldıktan sonra davet olunurlar.

Konferanslar kendi nizamnamelerini yaparlar.

Madde — 17

Komisyonlar

Bir kongre veya konferans tarafından muayyen bir veya bir kaç meseleyi tetkika memur edilen komisyonlar milletler arasındaki kalem tarafından, icabı halinde, toplanılacak yerin mensup olduğu memleket idaresile anlaşıldıktan sonra toplanmaya çağırılır.

Fasıl : III

Toplanmalar arasındaki müddet içinde teklifler

Madde — 18

Tekliflerin nasıl yapılacağı

Toplanmalar arasındaki zaman içinde her idarenin milletler arasındaki kalem vasıtasile diğer idarelere mukavelename, bunun işletme nizamnamesi ve her ikisinin son protokollarına dair tekliflerde bulunmak hakkı vardır.

Uzlaşmalarla birlik olan memleketler idarelerine de bu uzlaşmalar, bunların işletme nizamnameleri ve bunların son protokollarına dair tekliflerde bulunmak için aynı hak verilmiştir.

Toplanmalar arasındaki zaman içinde bir idare tarafından yapılan bütün teklifler müzakereye konulmak için diğer idarelerden en az ikisi tarafından terviç edilmelidir. Milletler arasındaki kalem, bu teklifler ile birlikte bunların tervicini mutazammın beyannamelerden lüzumu kadarını almadığı takdirde bu teklifler neticesiz kalır.

Madde — 19

Tekliflerin tetkiki

Her teklif aşağıda gösterilen usule bağlıdır:

Teklifi tetkik etmek ve, icap ederse milletler arasındaki kaleme mülâhazalarını bildirmek üzere idarelere altı aylık bir mühlet verilmiştir. Teklifin değiştirilmesi yolundaki mutalealar kabul olunmaz. Cevaplar milletler arasındaki kalem tarafından toplanarak leh veya aleyhte rey beyan etmeleri davetile idarelere tebliğ olunur. Altı aylık bir müddet içinde reylerini bildirmiyen idareler yüz

çevirmiş sayılırlar. Yukarıdaki müddetler milletler arasındaki kalemin umumî tahriratlarının tarihlerinden itibaren sayılır.

Teklif bir uzlaşmaya, bunun nizamnamesine veya bunların son protokollarına ait olur ise, yalnız bu uzlaşma ile birlik olan idareler yukarıda gösterilen muamelelere karşıabilirler.

Madde — 20

Kabul şartları

I - Tatbik edilebilmek için, teklifler:

A) Yeni hükümler ilâvesi veya mukavelenamenin birinci ve ikinci parçaları ile 32 - 36, 52 - 57, 59 - 61, 63 - 66, 68 - 81 inci bunun son protokolunun bütün maddeleri, işletme nizamnamesinin 1, 5, 16, 60, 72, ve 93 üncü maddeleri ve bunun son protokolunun bütün maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi mevzubahs olduğu takdirde, reylerde birliği;

B) Yukarıki bentte gösterilenlerden başka hükümlerin değiştirilmesi mevzubahs olunca reylerin üçte ikisini;

C) 10 nuncu maddede gösterilen hakem usulüne tâbi tutulacak düşünüş farkları hariç olmak üzere, mukavelename, bunun nizamnamesi ve her ikisinin son protokolları hükümlerinin tefsiri mevzubahs olursa reylerini mutlak çokluğunu kazanmalıdır.

2 - Uzlaşmalar bunlara dair olan tekliflerin kabulünün tâbi olduğu şartları tayin etmiştir.

Madde — 21

Kararların tebliği

Mukavelenamede, uzlaşmalarda ve bunların hepsinin son protokollarında yapılması kararlaştırılan ilâveler ve değişikliklerin icrası İsviçre konfederasyon hükümetinin, milletler arasındaki kalemin istemesi üzerine, tanzim ve mukaveleyi bağlayan memleketler hükümetlerine irsalini deruhte eylediği bir siyasî beyanname ile tebliğ ve tayin olunur.

İşletme nizamnamelerinde ve bunların son protokollarında yapılması kararlaştırılan ilâveler ve değişmeler milletler arasındaki kalem tarafından tasdik ve posta idarelerine tebliğ edilir. Bundan evvelki maddenin (C) bendinde yazılı tefsirlerin tasdik ve tebliği de aynen bu suretle olur.

Madde — 22

Kararların icrası

Kabul ve tasdik olunan her bir ilâve veya değişikliğin ancak tebliği tarihinden en az üç ay sonra tatbiki lâzım olur.

Fasıl: IV

Milletler arasındaki kalem

Madde — 23

Umumî Vazifeler

1 - İsviçre posta idaresinin yüksek nezareti altında ve (Umumî posta birliğinin milletler arasındaki kalemi) adı ile Bernde çalışan merkezî bir idare birlik memleketlerine irtibat, malûmat ve istişare vasıtaları eder.

Bu kalem, başlıca, milletler arasındaki posta işlerini alâkalandıran her türlü malûmatı toplamak, sıraya koymak, neşretmek ve dağıtmak; ilişkilerinin istemesi üzerine, nizalı meseleler hakkında reyini söylemek; kongre kararlarının değiştirilmesi hakkındaki talepleri neticelendirmek; kabul edi-

len değişmeleri tebliğ eylemek ve umumiyetle, mukavename ve uzlaşmalar ile bunların nizamnamelerinin kendisine yüklediği veyahut birlik için faydalı olarak kendisine havale olunacak tetkikata ve yazı işlerinde yahut vesaik toplamağa ait işlerde bulunmak ile mükelleftir.

2 - Mezkûr kalem, idareler arasındaki posta işlerine müteallik her türlü hesapların temizlenmesi hususunda idareler tarafından vukubulan talep üzerine müvazaneyi temin etmek üzere vasıtalık yapar.

Madde — 24

Kalemin masrafları

1 - Her kongre milletler arasındaki kalemin mutat masraflarının senevi çıkabileceği en büyük miktarı tayin eder.

Bu masraflar ile bir kongre, bir konferans veya bir komisyon toplanmasından dolayı vukubulan fevkalâde masrafları ve bir de mezkûr kaleme verilen hususî işlerden çıkabilecek masrafları birlik memleketlerinin hepsi ortaklaşa öderler.

2 - Bu memleketler, bu hususta, yedi sınıfa ayrılmış olup bunlardan her biri masrafları aşağıda gösterilen birleşmeler üzerine öderler:

- 1 inci sınıf 25 puvan
- 2 inci sınıf 20 puvan
- 3 üncü sınıf 15 puvan
- 4 üncü sınıf 10 puvan
- 5 inci sınıf 5 puvan
- 6 ncı sınıf 3 puvan
- 7 inci sınıf 1 puvan

3 - Yeni birleşmeler olursa, İsviçre konfederasyon Hükûmeti, birliğe yeni giren memleket hükûmeti ile uyuşarak yukarıda beyan olunan kalem masraflarına ortak olmak için mezkûr memleketin hangi sınıfa gireceğini tayin eder.

İkinci parça

Umumi hükümlere dair kaideler

Tek fasıl

Madde — 25

Transitte serbestlik

1 - Transit işlerinin serbestliği bütün birlik toprakları üzerinde garanti edilmiştir.

2 - Posta paketlerinin transit serbestliği paket servisine iştirak etmiş olan memleketler arazisine hasredilmiştir.

Diğer konmuş maddeler bunlara ait işi temin etmiyen memleketler topraklarından veya deniz yolu için değerli şeylerin mesuliyetini kabul etmiyen memleketlerin kendi deniz taşıma vasıtalarından kapalı çantalarla geçirilebilir, ancak bu memleketlerin bu mesuliyet taahhütlü maddeler için tayin edilmiş olan mesuliyetten ibarettir.

(Küçük paketler) in, bunları kabul etmiyen memleketler topraklarından transiti isteğe bağlıdır.

Madde — 26

Gösterilmemiş ücretler yasağı

Mukavelenamede ve uzlaşmalarda gösterilen posta ücretinden başka her hangi türlü olursa olsun posta ücreti almak yasaktır.

Madde — 27

Muvakkaten servisi tatil

Fevkalâde haller dolayısıyla, bir idare bir zaman için ve umumî yahut kısmî bir surette muamele yapmaktan vaz geçmek mecburiyetinde kalırsa bununla alâkası olan idareye veya idarelere hemen ve icap ederse telgrafla haber vermek mecburiyetindedir.

Madde — 28

Örnek para

Mukavelenamede ve uzlaşmalarda para örneği olarak kabul edilen frank gramın 10/31 ağırlığında ve 0, 900 ayarında 100 santimlik altın franktır.

Madde — 29

Karşılıklar

Birlikten olan her memlekette, ücretler o memleketin şimdiki parası ile frank değerine mümkün olduğu kadar doğru olarak uygun olan bir karşılığa göre tayin olunur.

Madde — 30

Formüller - dil

1 - Alâkalı idareler aralarında doğrudan doğruya anlaşarak başka türlü karar vermemiş bulduca idarelerin karşılıklı münasebetlerinde kullanılan formüller (basılmış kâğıtlar) altında başka bir dil ile çevrilmesi bulunsun veya bulunmasın Fransız dili üzere yazılmalıdır.

2 - Halkın kullanmasına mahsus formüller Fransız dili üzere basılmış olmadığı takdirde her satır altında bu dil de bir çevirmeyi havi olmalıdır.

3 - Birinci ve ikinci fıkralarda bahsolunan formüller mukavelenamenin ve uzlaşmaların nizamnamelerinde gösterilen metinlere, renklere ve, mümkün olduğu kadar, boylara göre basılmalıdır.

4 - İdareler karşılıklı münasebetlerinde servise dair muhabere için kullanacakları dil hakkında birbirleriyle uyusabilirler.

Madde — 31

Kendini tanıtırma kâğıtları

1 - Her idare kendini tanıtırma kâğıtlarını kabul etmiyeceklerini bildirmemiş olan memleketler postanelerinde yapılan bütün muameleler için is-bat kâğıdı olarak kullanılmak üzere isteyen kimse-lere mezkûr kâğıtlardan verebilir.

2 - Bir "kendini tanıtırma kâğıdı" veren idare, bunun için, bir frangı geçmemek üzere bir ücret almağa mezdundur.

3 - İdareler, muhabere maddelerinden birinin teslimi veyahut bir havalenamenin ödenmesi muntazam bir kendini tanıtırma kâğıdının gösterilmesi üzerine yapıldığı anlaşıldığı halde her türlü mesuliyetten kurtulurlar.

İdareler muntazam bir kendini tanıtırma kâğıdının yok olmasından, alınmasından veya hile ile

kullanılmasından çıkabilen akibetlerden dahi mesul değildirler.

4 - Kendini tanıtma kâğıdı verildiği günden itibaren üç sene müddetle muteberdir.

Üçüncü parça

Posta muhabere maddelerine dair hükümler

Fasıl : 1

Umumî hükümler

Madde — 32

Muhabere maddeleri

Körler için kabartma yapılmış kâğıtlar, ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketler beraber olarak mektuplar, cevapsız ve cevaplı açık muhabere kâğıtları, iş kâğıtları ve her türlü basılmış kâğıtlara muhabere maddeleri denilir.

Küçük paketler servisi bunu karşılıklı yahut bir yüzlü (yalnız gönderme yahut yalnız alma) olarak temin edecek olan memleketlere hasrolunmuştur.

Madde — 33

Ücretler ve umumî şartlar

1 - Bütün birlik memleketleri sahasında, dağıtma hizmetinin mevcut olduğu veya vücade getirileceği memleketlerce mürselünileyhlerin oturdukları yerlere teslimi işi dahi birlikte olarak, muhabere maddelerinin nakli için alınacak ücretler ile bu maddelerin ağırlık ve büyüklük hadleri aşağıdaki cetvelde yazılı olduğu gibi tayin edilmiştir:

SON

Maddeler	Ağırlık derecesi		Ağırlık	Büyüklikler
	Gr.	Sm.		
1	2	3	4	5
Mektuplar:	20		2 kilogram	Her cihetten 45 santimetre tomar halinde: Uzunluk 75 santimetre, kutur 10 santimetre
İlk ağırlık derecesi		25		
Bundan sonraki her derece		15		
Açık muhabere kâğıtlar:				En yukarı: 15 santimetre uzunluk 10,5 santimetre genişlik
Cevapsızlar		15		En aşağı: 10 santimetre uzunluk
Cevaplılar		30		7 » genişlik
İş kâğıtları	50	5	2 kilogram	Her taraftan 45 santimetre tomar halinde: 75 santimetre uzunluk 10 » kutur katlanmış yahut katlanmamış olarak açıktan gönderilen basılmış kâğıtlar açık muhabere kâğıtlarının en aşağı ölçüleri gibidir.
En küçük ücret		25		
Basılmış kâğıtlar	50	5	2 kilogram (tek olarak gönderilen kitaplar için 3 kilogram)	
Körler için kabartına yapılmış kâğıtlar	1000	5	5 kilogram	45 santimetre uzunluk 20 » genişlik 10 » kalınlık
Ticaret eşyası örnekleri	50	5	500 gram	Tomar halinde: 45 santimetre uzunluk 15 » kutur
En küçük ücret		10		
Küçük paketler	50	15	1 kilogram	
En küçük ücret		50		

Yukardaki 1 inci bent hükümlerine ters olarak, idareler, küçük paketlerin mürselileyhlerine teslimi için, madde başına 25 santimi geçmemek üzere, hususî bir dağıtma ücreti alabilirler.

2 - Bu maddenin 1 inci fıkrasında tayin edilen ağırlık ve büyüklük hadleri 47 inci maddenin birinci fıkrasında yazılı posta hizmetine dair muhabere maddelerine tatbik edilmez.

3 - Her idare, buna uygunluk göstermiş olan idareler ile münasebetlerinde, doğrudan doğruya tâbi ve naşirler veya bunların vekilleri tarafından gönderilen gazeteler ve mevkut yazılar için (basılmış kâğıtlar) umumî tarifesinden yüzde elli (% 50) indirmek salâhiyetini haizdir. Çıkma vakti ne kadar muntazam olursa olsun, katalog, tarifname, günün fiatları listesi ve saire gibi ticarete dair basılmış kâğıtlar hakkında bu tarife indirilemez.

İdareler, yine aynı münasebetlerinde, gönderenler kimler olursa olsun, kitapların kapları üzerinde bulunanlardan başka bütün ilânlar ve reklâmlar hariç olmak üzere, kitaplar ile risaleler yahut muzik noktaları için dahi o tarifeyi aynı miktarda indirebilirler.

4 - Mektupların içinde, mürselünileyhten veya bununla birlikte oturan kimselerden başkalarına yazılmış şahsî ve içinde bulunulan zamana ait muhabereye dair yazıları havi hiç bir mektup, not veya kâğıt bulunmamalıdır.

5 - İş kâğıtları, her türlü basılmış kâğıtlar, ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketler içlerinde şahsa ve içinde bulunulan zamana ait muhabereye dair yazıları havi hiç bir mektup, not veya kâğıt bulunmamalıdır; mezkûr maddeler, işletme nizamnamesinde gösterilen istisnalar-

dan başka hallerde, kolayca yoklama edilebilecek surette bağlanmalıdırlar.

Küçük paketlerin içlerine yalnız asıl maddeyi bildiren açık bir faturayı ve gönderenin adresile beraber paket adresinin adı bir örneğini koymak caizdir.

6 - Nevileri başka başka olan muhabere maddelerinin işletme nizamnamesinde tayin edilen şartlarla ve (toplanmış maddeler) adı ile tek bir madde halinde birleştirilmesine müsaade olunmuştur.

7 - Ticaret eşyası örnekleri paketlerinin içlerine ticarî bir değeri olan hiç bir madde konulamaz.

8 - Mukavelenamede ve bunun işletme nizamnamesinde gösterilen istisnalardan başka hallerde, işbu madde ile mezkûr nizamnamenin bu bapta münasebeti olan maddelerinde gösterilen şartları haiz olmayan muhabere maddeleri kabul ve sevkedilmez.

Bu maddelerden yanlışlıkla kabul ve sevkedilenler çıktıkları postanelere geri gönderilebilirler. Bununla beraber, dahilî nizamları karşı durmayan mevrit idarenin bu gibi maddeleri mürselünileyhlerine teslim etmesine müsaade olunmuştur. Bu halde, mevrit idare, icap ederse, mezkûr maddelere asıl mensup oldukları muhabere maddesi nevi için tayin edilmiş olan esas ücretlerle munzam ücretleri tatbik etmelidir. İşbu maddenin birinci fıkrasında gösterilen son ağırlıkları geçen ağırlıktaki maddeler hakkında, bunların asıl ağırlıklarına göre ücret tatbik olunabilir.

Madde — 34

Ücret ödemesi

Umumî kaide olarak, 32 inci maddede yazılı muhabere maddelerinin hepsinin ücretleri gönderen tarafından tamamen ödenmelidir.

Mektuplardan ve açık muhabere kâğıtlarının cevapsız olanlarından başka ücreti hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş maddeler ile postaya verilirken her iki parçasının ücreti tamamen ödenmemiş bulunan cevaplı açık muhabere kâğıtları kabul ve sevkolunmaz.

Madde — 35

Ücretin hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğu vakit alacak ücret

Lâzım olan ücretin hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olduğu zaman ve işletme nizamnamesinin 45 inci maddesinin 3, 4 ve 5 inci fıkralarında tekrar gönderilen bazı nevi muhabere maddeleri için gösterilen istisnalardan başka hallerde, mektuplarla cevapsız açık muhabere kâğıtlarının hiç ödenmemiş yahut eksik ödenmiş olan ücretlerinin iki katı 10 santimden aşağı olmamak üzere - mürselileyhlerden alınır.

Yukarıda söylenen hallerde, aynı muamele yanlışlıkla mevrit memlekete gönderilen diğer muhabere maddelerine dahi tatbik olunabilir.

Madde — 36

İlavé ücretler

33 üncü maddede tayin olunan ücretlere ilâve olarak, hususî masrafları mucip olan fevkalâde vasıtalar ile nakledilen her madde için, mezkûr masraflarla yaklaşık bir fazla ücret alınabilir.

Cevapsız açık muhabere kâğıdının ücret tarifesi içinde yukarıdaki bentte gösterilen fazla ücret de bulunduğu takdirde, cevaplı açık muhabere kâğıdının parçalarından her birine mezkûr tarifenin aynı tatbik olunur.

Madde — 37

Hususî ücretler

1 - İdareler kendi postanelerinin gönderme dairelerine işlerin son saati nihayetinde verilen muha-

bere maddelerinden dahili kanun ve nizamları hükümlerine göre mutat ücrete ilâve olarak bir ücret alabilirler.

2 - Mevrit memleket idaresi (postrestant) olarak gelen maddeler için dahili kanun ve nizamlarına göre bir hususî ücret alabilir.

Madde — 38

Gümrük resmine tâbi maddeler

Küçük paketlerin içlerine gümrük resmine tâbi maddeler konulabilir. Mevrit memleketçe kabul edildiği takdirde gümrük resmine tâbi maddeler mektupların içlerine dahi konulabilir.

Madde — 39

Gümrük kontrolü

Mevrit memleket idaresi bundan evvelki maddede beyan olunan muhabere maddelerini gümrük kontrolüne tâbi tutabilir ve, icabında, bunları doğrudan doğruya açabilir.

Madde — 40

Gümrükleme ücreti

Mevrit memleketçe gümrük kontrolüne tâbi tutulan maddeler bu işten dolayı, postaya ait olmak ve her biri için 50 santimi geçmemek üzere gümrükleme ücretine tâbi tutulabilir.

Madde — 41

Gümrük resimleri ve postaya ait olmıyan diğer resimler

İdareler posta ücretlerinden ayrı olarak, gümrük resimleri ile sair icap eden bütün resimleri mürselileyhlerden alabilirler.

Madde — 42

Mürselileyhten resim ve ücret alınmıyacak maddeler

1 - Aralarında uyuşmuş olan memleketler arasındaki münasebetlerde, gönderenler gönderecekleri muhabere maddelerinin mürselileyhlere teslimi sırasında postaya ait olsun olmasın alınması lâzımgelen bütün resimleri kendileri ödiyeceklerini evvelce mahreç postanesine bir beyanname ile bildirerek üzerlerine alabilirler.

Bu halde, gönderenler mevrit postanesi tarafından istenilebilecek olan paralarını ödenmesini taahhüt ve, icap ederse kâfi miktarda teminat parası depozito etmelidirler.

Gönderen hesabına mezkûr paralar için avans yapan idare, bundan dolayı, madde başına 50 santimi geçmiyen bir komisyon resmi alabilir. Bu resim yukardaki 40 nci maddede gümrükleme işi için gösterilen paradan ayrıdır.

2 - Her idare işbu maddede beyan olunan muameleyi yalnız (taahhütlü maddeler) için kabul ve tatbik etmek hakkını haizdir.

Madde — 43

Gümrük resimleri

İdareler, çıktığı memlekete geri gönderilen, içindeki şeylerin bütün bütün hasara uğraması dolayısıyla yok edilen yahut tekrar üçüncü bir memlekete gönderilen muhabere maddelerine ait gümrük resimlerinin kaldırılması için kendi gümrük idareleri nezdinde tavassut etmeğe söz verirler.

Madde — 44

Hususî vasıta ile dağıtılacak maddeler

Karşılıklı münasebetlerinde hususî vasıta ile muhabere maddelerini dağıtma işini üzerlerine almak için uygunluk gösteren memleketlerdeki posta idareleri gönderenlerin talepleri üzerine bu maddeler gelir gelmez hemen mürselileyhlerin oturdukları yerlere hususî bir posta dağıtan vasıtasile teslim ettirilir.

2 - « Exprès » denilen bu maddeler, esas posta ücretine ilâve olarak, en aşağı bayağı bir mektubun mutat ücretinin (20 gramlık bir mektup ücretinin) iki katı ve en yukarı bir frank miktarında olmak üzere bir hususî ücrete tâbidir. Bu ücret gönderen tarafından tamam ve peşin olarak ödenmelidir.

3 - Mürselileyhin oturduğu yer mevrit postanesinin kendi dağıtma dairesinin dışarısında bulunduğu halde, hususî vasıta ile teslim için bu hususta dahilî işlerde muayyen olan ücret miktarını geçmemek üzere bir mütemmim ücret alınabilir.

Bununla beraber, öyle bir halde hususî vasıta ile teslim keyfiyeti mecburî degildir.

4 - Peşin olarak ödenecek olan ücretlerinin hepsi tamamen ödenmiş bulunan (Exprès) maddeleri bayağı vasıtalarla dağıtılır, meğer ki bunların haklarında mahreç postanesince lâzım gelen (Exprès) muamelesi yapılmış olsun. Şu son halde, mezkûr maddeler 35 inci madde hükümlerine göre takse muamelesine tâbi tutulur.

Madde — 45

Yasaklar

1 - Aşağıda gösterilen maddelerin posta ile gönderilmesi yasaktır:

A) Tabiat ve mahiyetleri veya bağlanmalarının biçimleri dolayısıyla, memurlar için tehlike gösterebilecek, muhabere maddelerini kirlitebilecek veya bozabilecek olan;

B) Pathyabilen, tutuşabilen veya tehlikeli maddeler;

C) Arı, sülük ve ipek böceklerinden maada canlı hayvanlar;

D) 38 inci maddede gösterilen istisnalardan başka, gümrük resmine tâbi maddeler ile bu resmi vermektan kaçınmak maksadile çok miktarda gönderilen ticaret eşyası örnekleri.

Bununla beraber gümrük resmine tâbi basılmış kâğıtlara bu yasak tatbik olunmaz;

C) Afyon, morfin, kokain ve diğer uyuşturucu maddeler;

F) Edebe ve ahlâka yakışmayan maddeler;

G) Çıktığı veya geldiği memlekette içeri girmesi yahut elden ele geçmesi yasak olan her hangi maddeler.

Bundan başka, taahhütlü olmıyan maddelerle taahhütlü olan veya olmıyan (küçük paketler) içinde meskûkât, banknot, kâğıt para yahut hamiline ait her hangi kıymetli kâğıtlar, plâtin, işlenmiş veya işlenmemiş altın veya gümüş, kıymetli taşlar, mücevherler ve diğer kıymetli maddeler gönderilmesi de yasaktır.

Açık zarf içinde battal edilmiş veya edilmemiş posta pullarının gönderilmesi dahi yasaktır.

2 - Yukarıda beyan olunan yasalara dokunan ve yanlışlıkla kabul ve sevkedilen maddeler hakkında aşağıda gösterildiği gibi muamele yapılmalıdır:

A) Yukarıdaki 1 inci fıkrada (A) (D) (E) ve (G) işaretleri altında sayılan maddeler bunların vüudunu gören idarenin dahilî nizamları ile tayin edilen muameleye tâbi tutulur. Bununla beraber, içlerinde afyon, morfin, kokain ve diğer uyuşturucu şeyler bulunan maddeler hiç bir halde ne mürselileyhine teslim olunur ne de çıktıkları memleketlere geri gönderilir;

B) (B) ve (F) işaretleri altında sayılan maddeler bunların vüudunu gören ilk idare tarafından mahallinde yok edilmelidir;

C) (C) işareti altında ve 1 inci fıkranın son iki bendinde sayılan maddeler çıktıkları idarelere geri gönderilmelidir. Ancak gönderilen memleket idaresi isterse bunları istisna ile gönderilen kim-selere teslim edebilir.

Yanılışlıkla kabul ve sevkedilen mezkûr maddelerden ne çıktığı yere geri gönderilecek ne de gönderilen kimselere teslim edilecek olanları hakkında her ihtimale karşı muktazi tedbirler alabilmesi için gönderen idareye bunların tâbi tutulduğu muamele sarih bir surette bildirilmelidir.

3 - Bundan başka, her memleketin içinde yayılmaları veya elden ele geçmeleri şartlarını tayin eden kanunlar, nizamlar veya emirler hükümlerine uymıyan, mektuplar ve açık muhabere kâğıtlarından başka, maddelerin kendi toprağı üzerinde açıktan transit olarak taşınmasını kabul etmemek hakkı da saklanmıştır.

Bu maddeler çıktıkları idareye geri gönderilmelidir.

Madde — 46

Ücret ödeme usulleri

1 - Posta ücretinin ödenmesi gerek mahreç memlekette halkın muhabereeleri için muteber olan posta pulları gerek resmen kabul edilip posta idaresinin doğrudan doğruya kontrolü altında işletilen (ücret ödeme makineleri) damgaları yahut aneak (basılmış kâğıtlar) için ve idarenin dahili nizamları müsaade ettiği takdirde, basmahane makinesi veya diğer bir usul ile basılmış damgalar vasıtasile vuku bulur.

2 - Çıktığı memleketin posta pullarını basılmış yahut yapıştirilmiş olarak üstünde taşıyan cevaplı açık muhabere kâğıtları, ilk gönderildikleri yer için ücretleri muntazaman verilmiş ve tekrar bir yere gönderilmelerinden evvel de lâzımgelen mütemmim ücretleri ödenmiş olan maddeler ve adresleri yanında (posta abonmanı = abonnement - poste) işareti bulunduğu halde gazeteler ve mevkut yazılar abonmanlarına dair uzlaşmaya uygun olarak gönderilen gazeteler veya gazete paketleri ile mevkut yazılar usulü dairesinde posta ücretleri ödenmiş sayılır.

3 - Deniz ortasında bir geminin posta kutusuna atılan veya gemilerde bulundurulanan posta memurlarına veyahut gemilerin kaptanlarına verilen muhabere maddelerinin ücretleri, alâkalı idareler arasında aksi yolda bir uzlaşma vaki olmadığı takdirde geminin tasarrufu altında bulunduğu veya mensup olduğu memleketin posta pulları ile ve bu memleket tarifesine göre ödenebilir. Şayet maddenin gemide postaya verilmesi gidilecek deniz yolunun iki son noktasında veya bu iki nokta arasındaki iskelelerden birinde dururken vaki olursa, posta, ücreti geminin sularında bulunduğu memleketin posta pulları ile ve bu memleket tarifesine göre ödenmiş olmadıkça muteber olmaz.

Madde — 47

Posta ücretinin alınmaması

1 - Posta idarelerinin birbirleri, bu idarelerle (Milletler arasındaki kalem), birlik memleketleri postanelerinin birbirleri, ve bu postanelerle idareler aralarında posta işlerine dair olarak bir biri olunan muhabere maddeleri ile posta ücreti alınmıyarak taşınacakları mukavelename, uzlaşmalar ve işletme nizamnameleri hükümlerinde açıkça beyan olunan maddeler her türlü posta ücretlerinden istisna edilmiştir.

2 - Ödeme şartlı maddelerin istisnasile, harp esirleri namlarına olan veya bunlar tarafından gönderilen muhabere maddeleri dahi gönderen gerek gönderilen ve gerek vasıta memleketlerde her türlü posta ücretlerinden muaf tutulmuştur.

Harp halinde bulunan memleketler ile muharipleri ülkesine kabul etmiş olan bitaraf memleketlerde icabına göre harp esirleri için malûmat toplamak üzere tesis edilmiş haber merkezleri tarafından harp esirlerine ait olarak gerek doğrudan doğruya ve gerek vasıta ile gönderilen veya alman muhabere maddeleri hakkında da bu hükümler aynen caridir.

Bitaraf bir memlekette kabul edilmiş ve muhafaza altına alınmış olan muharipler hakkında dahi asıl harp esirlerinininkiler gibi yukarıda beyan olunan hükümler tatbik edilir.

Madde — 48

Cevap kuponları

Birlik memleketlerinde cevap kuponları satılır.

Bunların satış fiyatı ait oldukları idareler tarafından tayin olunur, ancak bu fiyat 37 1/2 santimden veya bunların satıldığı memleket parasıyla tayin edilen karşılığından aşağı olamaz.

Mezkûr kuponlardan her biri birlik memleketlerinin hepsinde oradan yabancı memleketlere gönderilecek adı bir mektup ücretini ödemeğe mahsus bir veya bir kaç pul ile değiştirilebilir.

Bundan başka, cevap kuponları değiştirmek suretille posta ücreti ödenecek muhabere maddelerinin postaya verilmesi ile bu kuponların değiştirilmesi keyfiyetlerinin birlikte vaki olmasını istemek hakkı her memleket için saklanmıştır.

Madde — 49

Geri alma, adres değiştirme

1 - Bir muhabere maddesini gönderen kimse, bu madde yerine teslim edilinceye kadar, bunu postadan geri alabilir veya adresini değiştirebilir.

2- Böyle vaki olacak isteyiş, masrafları bunu istiyene ait olmak üzere, lâzımgelen yere posta veya telgraf ile tebliğ olunur. Posta ile yapılacak tebliğ için, bir adı taahhütlü mektup ücreti, ve telgrafla yapılacak tebliğ için de telgraf ücreti verilmelidir.

Madde — 50

Tekrar yollama sahiplerine verilmeyen maddeler

1 - Mürselileyh oturduğu yeri değiştirirse kendisine gelen muhabere maddeleri yeni oturduğu yere tekrar yollanır, meğerki bunları ona gönderen kimse adres taraflarını uygun bir haşiyeye ile bu tekrar yollamayı menetmiş olsun.

2 - Her ne sebeple olursa olsun sahiplerine ve ilemiyen muhabere maddeleri derhal çıktıkları memleketlere geri gönderilmelidirler.

3 - Mürselileyhleri tarafından alınmak üzere bir müddet saklanan veya (postrestan) olarak gönderilen muhabere maddelerinin saklama müddeti mevrit memleketin nizamları ile tayin olunur. Bununla beraber, umumî kaide olarak, bu müddet iki ayı geçemez, mevrit idaresinin bunu istisna ile en çok dört aya kadar uzatmağa lüzum göreceği hususî haller başkadır. Muhabere maddesini gönderen kimse gönderilen memlekette bilinen bir dil üzere adres yanına yazılmış bir haşiyeye ile istemiş olur ise, mezkûr maddenin çıktığı memlekete geri gönderilmesi keyfiyeti yukarıda beyan olunan saklama müddetinden daha kısa bir müddet içinde vukubulmalıdır.

4 - Değeri olmayan basılmış kâğıtlar, gönderen tarafından dışlarına yazılmış bir haşiyeye ile istenilmediği takdirde geri gönderilemez basılmış kâğıtlardan taahhütlü olanları her halde geri gönderilmelidir.

5 - İşletme nizamnamesinde gösterilen istisnalardan başka hallerde, muhabere maddelerinin memleketten memlekete tekrar yollanması veya çıktığı memlekete geri gönderilmesi bunlardan hiç bir fazla ücret alınmasına mahal vermez.

6 - Tekrar yollanan veya sahiplerine verilmeyerek geri gönderilen muhabere maddeleri çıktıkları veya geldikleri yerlerde veyahut ilk gönderildikleri yerden ileriye tekrar yollanmaları dolayısıyla bu yolda tâbi tutuldukları ücretlerin ödenmesine karşı mürselileyhlere yahut, gönderenlere teslim olunur, aynı zamanda mezkûr maddelere ait olup mevrit memlekette istenilen gümrük paralarını veya başka hususî masrafların ödenmesine dahi hâle getirilmez.

7 - Başka bir memlekete tekrar yollama veya gönderen memlekete geri gönderme halinde postrestant ücreti, gümrükleme ücreti, hususî vasıta ile teslim mahsus mütemmin ücret ve küçük paketlerin mürselileyhlerine teslimine ait hususî ücret istenilmez.

Madde — 51

Haber istemeler

1 - Her bir madde hakkında haber isteme keyfiyeti en çok bir frank olmak üzere maktu bir ücret alınmasına meydan verilebilir.

Bu keyfiyet (Taahhütlü maddeler) hakkında vaki olduğu takdirde maddeyi gönderen kimse evvelce bir (Alma haberi) ücreti vermiş ise artık başkaca hiç bir ücret alınmaz.

2 - Haber istemeler ancak ait oldukları maddenin postaya verildiği günün ertesi günden itibaren bir sene müddet içinde kabul olunur.

3 - Her idare başka idarelerin ülkelerinde postaya verilmiş maddelere ait haber istemeleri kabul etmeğe mecburdur. Haber isteme ücreti tamamen bunu kabul eden idareye aittir.

4 - Bir haber istemeğe postanın bir yanlış işi sebep olmuş olursa, haber isteme ücreti geri verilir.

Fasıl: II

Taahhütlü maddeler

Madde 52

Ücretler

1- 32 inci maddede gösterilen muhabere maddeleri (Taahhütlü) olarak gönderilebilir. Bununla beraber, bir cevaplı açık muhabere kâğıdının (Cevap) parçası için (Taahhüt ücreti) bu kâğıdı ilk gönderen tarafından ödenmiş olursa muteber tutulmaz.

2 - Her bir taahhütlü maddenin ücreti peşin olarak ödenmelidir. Bu ücret:

A) Gönderilen maddenin nevine göre bayağı posta ücretinden;

B) En çok kırk santimden ibaret bir maktu (Taahhüt) ücretinden toplanır.

3 - Bir taahhütlü madde gönderen kimseye, bunu postaya verirken ücretsiz olarak bir makbuz senedi ita olunmalıdır.

4 - Mücbir sebeplerden hasıl olabilen zararları tazmin etmeği uhdesine almış olan memleketler her bir taahhütlü madde için en çoğu kırk santimden ibaret bir hususî ücret dahi alabilirler.

5 - Ücreti ödenmemiş veya eksik ödenmiş taahhütlü maddeler, yanlışlıkla mevrit memlekete gelecek olursa, sahibine teslimi halinde, ücreti ödenmemiş veya eksik ödenmiş bayağı maddeler hakkındaki hükümlere takse muamelesine tâbi tutulur.

Madde — 53

Alma haberi

Bir taahhütlü madde gönderen kimse, bunu postaya verdiği sırada, en çoğu kırk santimden ibaret bir maktu ücret vererek bir (Alma haberi) alabilir.

(Alma haberi), 51 inci maddede haber istemeler için tayin edilen müddet ve ücret kayıtlarına uymak suretile taahhütlü maddenin postaya verilmesinden sonra dahi istenilebilir.

Madde — 54

Mesuliyetin şumülü

Aşağıdaki maddede gösterilenlerden başka hallerde, idareler taahhütlü maddelerin kaybolmasından dolayı üzerlerine mesuliyet alırlar.

Kaybolan maddeyi gönderen kimsenin, bundan dolayı, miktarı madde başına 50 frank olarak tayin edilen bir tazminatı almağa hakkı vardır.

Madde — 55

Mesuliyet usulünden ayırmalar

İdareler aşağıda gösterilen hallerde taahhütlü maddelerin kaybolmasından dolayı, her türlü mesuliyetten kurtulmuşlardır:

A) Müebir sebepler vukuu halinde; müebir sebeplerden çıkan zararların tazminini kabul etmiş olan ve maddeyi gönderen idare için mesulvardır. (Madde 52, § 4) maddenin kaybolmasından mesul olan memleket, kendi dahili kanun ve nizamlarına göre, kaybolma keyfiyetinin müebir sebeplerden dolayı olup olmadığını kararlaştırmalıdır.

B) Müebir sebeplerden biri dolayısıyla muameleye ait vesikaların yok olmasından naşı aranılan maddeler hakkında bir şey anlaşılmadığı takdirde;

C) Kaybolan madde, içinde 45 inci maddenin 1 inci fıkrasında gösterilen yasaklara dokunur bir şey bulunan maddelerden olduğu takdirde;

D) Bir maddeyi gönderen kimse bunu 51 inci maddede gösterilen müddet içinde hiç arayıp sormadığı takdirde.

Madde — 56

Mesuliyetin kalkması

İdarelerin dahili nizamlarındaki şartlara göre sahiplerine teslim etmiş oldukları taahhütlü maddelerden mesuliyet kalkar.

(Post restant) adresli olan veya gönderilen kimse tarafından alınmak üzere bir müddet saklanılan maddelere ait mesuliyet, bunların mevrit memleketteki nizam ve kaidelere göre kendini bildiren ve adile vasıfları adresteki işaretlere uygun olan bir kimseye teslimi halinde kalkar.

Madde — 57

Tazminatın ödenmesi

Tazminatın ödenmesi mecburiyeti, mesul idareye karşı müracaat hakkı saklanmış olmak şartıyla, taahhütlü maddeyi gönderen postanenin ait olduğu idareye düşer.

Madde — 58

Ömede müddeti

1 - Tazminat mümkün olduğu kadar çabuk ve en geç haber isteme vukuu gününün ertesi gündən itibaren altı ay içinde ödenmelidir. Bu müddet uzak memleketlerle olan ilişkilerde dokuz aya çıkarılmıştır.

Maddenin kaybolması müebir sebeplerden ileri gelip gelmediğinin anlaşılması meselesi halledilmemiş olduğu takdirde, gönderen idare tazminatın ödenmesini, müstena olarak, yukardaki bentte gösterilen müddetten ziyade geciktirebilir.

2 - Mevrit veya mutavassıt idare, kendisinden usulü dairesinde malûmat istenilmiş olduğu halde, işe bir netice vermeksizin üç ay geçmesine meydan verdiği takdirde, mahreç idare mezkûr idareler hesabına olarak maddeyi gönderen kimseye tazminatı verebilir; bu üç aylık müddet uzak memleketlerle olan ilişkilerde altı aya çıkarılmıştır.

Mesuliyetin tayini

1 - Aksi sabit olunerya kadar, bir taahhütlü maddenin kaybolmasından dolayı mesul, bu maddeyi itirazsız olarak alıp kabul ettiği ve nizamen lâzımgelen araştırma ve tahkik vasıtalarının hepsini elde ettirilmiş olduğu halde, mezkûr maddenin ne mürselileyhine teslimini, ne de icap ediyorsa, ilerdeki bir idareye muntazaman yollanıldığını ispat edemiyen idareye kalır.

Bununla beraber, bir mutavassıt veya mevrıt idare, haber isteme keyfiyetinin kendisine ancak, nizamnamenin 78 inci maddesinde gösterilen saklama müddetinin bitmesinden dolayı, arınılan maddeye ait muamele vesikalarının yok edilmesinden sonra bildirildiğini ispat edebildiği takdirde her türlü mesuliyetten kurtulmuş olur. Bu kayıt haber istiyen kimsenin haklarına dokunmaz.

Şayet kaybolma keyfiyeti posta götürülürken vukua gelipte bu vakanın hangi memleket toprakları üzerinde veya posta hizmetinde hadise olduğunun ispatı mümkün olmazsa alâkalı idareler zararı payları müsavi olarak çekerler. Bununla beraber, ödenecek tazminatın tamamı arınılan maddenin icap eden idareye muntazaman gönderildiğini ispat edemiyen ilk idare tarafından mahreç idareye verilmelidir. Hak sahibinin zararını tazmin hususunda mesul olan diğer idarelerden her birinin payına düşen tazminat bedelini bu idarelerden almak mezkûr ilk idareye aittir.

2 - Bir taahhütlü maddenin mücbir sebeplerden dolayı kaybolduğu takdirde, toprakları üzerinde veya posta hizmetinde kaybolma keyfiyeti vuku bulmuş olan idare bunun için, ancak her iki memleket mücbir sebeplerden çıkan zararları üzerine almış ise, mürsil idareye karşı mesuldür.

3 - İstenilmemek imkânı olmayan gümrük resimleri ve diğer masraflar kaybolan maddeden mesul bulunan idareler tarafından ödenir.

4 - Tazminatın ödenmesi dolayısıyla, mesul idare gerek mürselünileyh, gerek mürsil veya üçüncü kimseler aleyhinde icabında her türlü müracaat için, mezkûr tazminatın miktarı derecesinde, bunu almış olan kimsenin haklarına sahip olur.

5 - Kaybolmuş sayılan bir taahhütlü maddenin sonradan bulunması halinde, kendisine tazminat verilmiş olan kimseye tazminatı geri vermesine karşı bulunan maddeyi elde edebileceği bildirilmelidir.

Tazminatın mürsil idareye ödenmesi

1 - Mesul bulunan veya 58 inci maddeye göre kendi hesabına olarak tazminat verilmiş olan idare, tazminat verildiğinin kendisine bildirilmesinden sonra üç aylık bir müddet içinde, mürsile hakikî olarak ne miktar tazminat verilmiş ise bu miktarı mürsil idareye ödemeğe mecburdur.

Bu ödeme işi, alacaklı idare için hiç bir masrafı mucip olmaksızın, mezkûr idareye gerek bir posta havalenamesi, yahut alacaklı memleketin payitahtı veya bir ticaret mahalli üzerine çekilmiş ve gösterildiğinde bedeli ödenebilir bir çek veya poliçe vasıtasile ve gerek mezkûr memlekette geçen akçe ile nakit olarak yapılır. Üç ay müddet geçtikten sonra, bu müddetin bittiği günden itibaren mürsil idarenin alacağı olan para için yıllık yüzde yedi faiz verilir.

2 - Mahreç idare mesul idareden tazminatın ödenmesini ancak kaybolma keyfiyetinin bildirildiği tarihten veya, icap ederse, 58 inci maddenin ikinci fıkrasında gösterilen müddetin bittiği günden itibaren iki yıl içinde isteyebilir.

3 - Mesuliyeti usulü dairesinde sabit olan ve tazminatın ödenmesini ilk önce kabul etmemiş bulunan idare ödeme işinin makbul olmaları sebebiyle geçiktirilmesinden ileri gelen masrafların hepsini üstüne almalıdır.

4 - İdareler doğruluğunu tanıyarak mürsillere vermiş oldukları tazminatı belli vakitlerde sayışmak için aralarında uyuşabilirler.

Fasıl : III

Ödeme şartlı maddeler

Madde — 61

Ücretler ve şartlar - hesaplama

1 - Posta idareleri ödeme şartlı maddelere ait işi yapmağa karar veren memleketler arasındaki ilişiklerde (Taahhütlü maddeler) ödeme şartlı olarak gönderilebilir .

Başka türlü bir uzlaşma bulunmadığı takdirde, ödenecek para miktarı 0 gibi maddenin çıktığı memleket parasile gösterilir.

Ödenecek paranın en yüksek miktarı mezkûr maddenin çıktığı memlekete gönderilen posta havalenameleri için tayin edilen en büyük miktara müsavidir.

Ödeme şartlı maddeler taahhütlü maddeler muamele ve ücretlerine tâbidir.

0 gibi maddeleri gönderen kimseler; mezkûr ücretlerden başka; madde başına elli santimi geçmiyen maktu bir ücret ile ödenecek para miktarının en çok yüzde 1/2 sinden ibaret nisbî bir resim verilir.

Mezkûr nisbî resmin alınması için, her idareain kendi muamele usulüne en iyi uyan ölçüyü edinmiye selâhiyeti vardır.

2 - Mürselileyh tarafından ödenen para bedava tanzim edilen bir (Ödeme havalenamesi) vasıtasile mürsile gönderilir.

3 - İdraeler ödenen paraların hesaplaşılması için, aralarında uzlaşarak, başka türlü bir usul tutabilirler. Başlıca, mezkûr paraların, o gibi bir maddenin mevridi olan memlekette posta hesabı carisine geçirilmesini üzerlerine alabilirler.

Bu halde, başka türlü bir uzlaşma bulunmadığı takdirde ödenecek para miktarı maddenin gönderilmiş olduğu memleket parasile gösterilmelidir. Gönderenden taahhütlü bir madde ücretlerinden başka, en çoğu yirmi beş santimden ibaret bir maktu ücret almır. Mevrit idare, dahilî usuldeki bir (Para yatırma pusulası) vasıtasile, mürselileyhin ödediği parayı, en çoğu yirmi beş santimden ibaret bir maktu ücretle dahilî muamelesinde tatbik olunan mutat para yatırma ücretini içinden çıkardıktan sonra hesabı cariye geçirir.

Madde — 62

Ödeme şartının kaldırılması yahut ödenecek paranın azaltılması

Ödeme şartlı olarak bir taahhütlü madde gönderen kimse ödeme şartını büsbütün kaldırabilirdiği gibi ödenecek paranın bir parçasını azaltabilir.

Bu iş için yapılacak talepler geri alma yahut adres değiştirme taleplerine dair olan hükümlere tabidir.

Mezkûr talepler telgrafla bildirilecek olursa, telgraf ücretine bayığı taahhütlü bir mektup ücreti ilâve olunur.

Madde — 63

Gönderilen şeyin kaybolması halinde mesuliyet

Ödeme şartlı bir taahhütlü maddenin kaybolması 54 ve 55 inci maddelerdeki şartlar ile posta idaresinin mesuliyetini mucip olur.

Madde — 64

Muntazaman ödenen paraların teminatı

Mürselileyh tarafından muntazam ödenen paralar, posta havalenamesine çevrilmiş veya pos-

ta hesabı carisine geçirilmiş olsun olmasın, posta havale nameleri hakkındaki uzlaşma hükümleri veya posta vasıtasile çek ve hesap devri servisedair hükümler ile tayin olunan şartlar dairesinde mürsile karşı temin olunmuştur.

Madde — 65

Ödenecek paranın tahsil olunması noksan veya hileli tahsil halinde tazminat

1 - Gönderilen şey ödenecek para tahsil edilmeden mürselüleyhe teslim edilmiş olduğu takdirde, bunu gönderen kimsenin, 51 inci maddenin 2 inci fıkrasında gösterilen müddet içinde araştırmış olması şartı ile, tazminat almağa hakkı vardır, meğer ki tahsil edilmemek keyfiyeti o kimsenin yapmış olduğu bir yanlışlık veya kayıtsızlıktan ileri gelmiş yahut gönderilen şeyin içinde 45 inci maddede gönderilen yasak şeyler bulunmuş olsun.

Mürselüleyhten tahsil olunan para miktarı ödenmesi şart olarak gösterilen miktardan aşağı olduğu veya tahsil keyfiyeti hileli olarak yapıldığı halde dahi gönderen kimse gene o suretle tazminat alabilir.

Tazminat miktarı, hiç bir halde, ödenmesi şart olan para miktarını geçemez.

2 - Tazminatın ödenmesi dolayısıyla, mesul idare gerek mürselüleyh gerek mürsil veya üçüncü kimseler aleyhinde, icabında her türlü müracaat için, mezkûr tazminatın miktarı derecesinde, bunu almış olan kimsenin haklarına sahip olur.

Madde — 66

Muntazaman tahsil olunan paralar. Tazminat ödeme ve müracaat hakkı

Muntazaman tahsil olunan paralar ile evvelki maddede bahsedilen tazminatın ödenmesi mecburiyeti, mesul idareye karşı müracaat hakkı baki kalmak üzere, ödeme şartlı maddeyi gönderen postanenin tâbi bulunduğu idareye düşer.

Madde — 67

Ödeme müddeti

Taahhütlü bir maddenin kaybolmasından dolayı icap eden tazminatın ödenmesi müddetlerine dair 58 inci madde hükümleri ödeme şartlı maddeler için tahsil edilen paraların veya verilecek tazminatın ödenmesi işlerine de tatbik olunur.

Madde — 68

Mesuliyetin tayini

Muntazaman tahsil olunan paraların ve 65 inci maddede gösterilen tazminatın ödenmesi, mevrit idare hesabına olarak, gönderen idare tarafından yapılır. Yanlışlığın gönderen idarece nizamî hükümlerden birine riayetsizlikten ileri geldiğini ispat edemediği takdirde, mevrit idare mesuldür.

Ödeme şartlı bir maddenin postada kaybolmasından dolayı hileli tahsil vukuunda, ilişkili idarelerin mesuliyeti bayağı taahhütlü bir maddenin kaybolması hakkında 59 uncu maddede gösterilen hüküm ve kaidelere göre tayin olunur.

Bununla beraber, ödeme şartlı maddeler işine karışmayan bir mutavassıt idarenin mesuliyeti taahhütlü maddeler hakkında 54 ve 55 inci maddeler de gösterilen mesuliyet derecesinde tayin ve tahdit olunmuştur.

Mezkûr mutavassıt idare tarafından verilmeyen para miktarı diğer ilişkili idarelerce müsavi paylarla ödenir.

Madde — 69

Avans verilen paraların ödenmesi

Mevrit idare kendi hesabına avans olarak verilmiş olan paraları, 60 maddede gösterilen şartlar dairesinde mürsil idareye ödemeğe mecburdur.

Madde — 70

Ödeme havalenemeleri ve para yatırma pusularalı

1 - Her hangi bir sebepten dolayı, sahibine ödenmeyen bir ödeme havalenemesinin bedeli bunun çıktığı idareye geri gönderilmeyip ödeme şartlı maddeyi gönderen idarece sahibinin gelip alması için bekletilir ve meriyet müddetinin bitmesinden sonra, katı olarak mezkûr gönderen idareye mal olur.

Başka bütün işlerde, ve işletme nizamnamesinde gösterilen kayıtlar dairesinde, ödeme havalenemeleri posta havalenemelerine dair uzlaşma ile tayin edilen hükümlere tâbidir.

2 - 61 inci maddenin 3 üncü fıkrası hükümlerine göre tanzim olunmuş bir para yatırma pusulasının bedeli her hangi bir sebepten dolayı, ödeme şartlı maddeyi gönderen tarafından gösterilen alacak hesabına geçirilmediği takdirde, mezkûr bedel bunu tahsil eden idare tarafından, o maddeyi gönderen kimseye ödenmek üzere, mahreç idareye verilmelidir.

Şayet, bu bedel gönderen kimseye ödenmez ise, o zaman bu maddenin birinci fıkrasında gösterildiği veçhile muamele olunur.

Madde — 71

Ödeme ücret ve resminin payları

Mahreç idare işletme nizamnamesinde gösterilen şartlar dairesinde, mevrit idareye her ödeme başına yirmi santimden ibaret maktu bir ücret payı ile bedelleri ödemiş olan ödeme havalenemelerinin bedelleri mecmunun yüzde 1/4 miktarını verir.

61 inci maddenin 3 üncü fıkrasında gösterilen ücretlerin hepsi bunları almış olan idareye kalır.

Fasıl : IV

Ücretlerin nereye ait olduğu, transit ve antrepo masrafları

Madde — 72

Ücretlerin nereye ait olduğu

Mukavelenamede açıkça gösterilen haller müstesna olarak, her idarenin almış olduğu ücretler miktarının hepsi kendisine aittir.

Madde — 73

Transit masrafları

1 - İki idare arasında diğer idarelerden bir veya bir kaç (üçüncü servisler) vasıtasile kapalı çantalar içinde olarak alınıp verilen muhabere maddeleri, işlerinden geçilen veya servisleri taşıma işine iştirak eden memleketlerin her biri için, aşağıdaki cetvelde gösterilen transit masraflarına tâbidir.

	Mektup ve açık muhabere kâğıtlarının beher kilogramı için	Sair maddelerin beher kilogramı için
	Frank Santim	Frank Santim
1 - Kara yolu		
1 000 Kilometreye kadar		75 10
1 000 Kilometreden 2 000 kilometreye kadar	1	15
2 000 Kilometreden 3 000 kilometreye kadar	1 50	20
3 000 Kilometreden 6 000 kilometreye kadar	2 50	30
6 000 Kilometreden 9 000 kilometreye kadar	3 50	40
9 000 Kilometreden ilerisi	4 50	50
2 - Deniz yolu		
300 Deniz miline kadar		75 10
300 den 1 500 deniz miline kadar	2	25
Avrupa ile şimal amerikasını arasında	3	40
1 500 den 6 000 deniz miline kadar	4	50
6 000 deniz milinden ilerisi	6	75

2 - Şayet alâkalı idare, taşınan çantalarından dolayı, zaten kara transit masrafını alıyor ise, 300 deniz milini geçmeyen bir mesafe için ilk fıkrada gösterilen deniz yolu transit masrafının üçte birini alır.

3 - Çantaların iki veya daha ziyade idare tarafından denizden taşınması halinde, geçilen yolun bütününün masrafları mektup ve açık muhabere kâğıtları için kilogram başına 6 francı ve sair maddeler için de kilogram başına 75 santimi geçemez. Mezkûr masrafların yekûnları 6 francı ve 75 santimi geçtiği takdirde, bu masraflar taşıma işine karışan idareler arasında, geçilen yolların uzunluğu ile mütenasiben ve alâkalı idareler arasında yapılabilecek olan başka başka uzlaşmaları bozmaksızın paylaşılır.

4 - İki memleket arasında bunlardan birine ait gemiler ile doğrudan doğruya yapılan deniz nakilleri ve bir memleketin iki postanesi arasında diğer bir memlekete mensup hizmet vasıtaları ile vuku bulan taşınmalar, aksi yolda bir uzlaşma bulunmadıkça, (üçüncü servisler) den sayılır.

5 - İki idare arasında ağırdan alınıp verilen muhabere maddelerinin transit masrafları, ağırlığa ve mevrit memleketin neresi aldığına bakılmaksızın, nevi ne olursa olsun her madde başına beş santim olarak tayin olunmuştur.

6 - (Küçük paketler) gazeteler ve mevkut yazılar abonmanlarına dair uzlaşma mucibince gönderilen gazeteler veya gazete ve mevkut yazılar paketleri, ve diğer konmuş mektuplar ve kutulara dair uzlaşma mucibince gönderilen diğer konmuş kutular, kapalı çantalarla transit işinde (sair maddeler) den, ve ağırdan transit işinde her birinin masrafları miktarı bir olan maddelerden (5 inci fıkra) sayılır.

Madde — 74

Antrepo masrafları

Diğer bir gemi tarafından alınmak üzere bir gemi tarafından getirilen çantaların bir limanda saklanması saklama yerinin mensup olduğu posta idaresi menfaatine ve çanta başına elli santimden ibaret olmak üzere bir ücret verilmesini icap ettirir, ancak bu idarenin kara veya deniz transitinden dolayı başka bir ücret almaması şarttır.

Madde — 75

Transit masraflarından istisna

47 inci madde posta ücretlerinden istisna edilmiş olan muhabere maddeleri, çıktıkları memlekete geri gönderilen açık muhabere kâğıtlarının cevap parçaları, tekrar gönderilen maddeler, sahiplerine verilmeyen maddeler, alma haberleri, posta havalenameleri ve posta servisine ait diğer bütün kâğıtlar, başlıca posta vasıtasile hesap devri işine dair mektuplar her türlü kara ve deniz transit masraflarından istisna edilmiştir.

Yalnız sevkedilen çantalar, transit ve antrepo masraflarının ödenmesi işlerinde, mutat yollarından gitmiş sayılırlar.

Madde — 76

Fevkalâde servisler

Bir idare tarafından, diğer bir veya bir kaç idarenin istemesi üzerine, mahsusen ihdas veya idame edilen fevkalâde servisler vasıtasile olan taşmalara 73 üncü maddede gösterilen transit ücretleri tatbik olunmaz. Bu türlü taşmaların şartları alâkalı idareler aralarında uyusharak kararlaştırılır.

Madde — 77

Ödemeler ve hesap temizlemeler

1 - Transit ve antrepo masrafları çantaların çıktığı memleket posta idaresi tarafından ödenir.
2 - Bu masrafların hesaplarının umumî temizlenmesi her üç yılda bir kere on dört günlük bir müddet içinde tutulan istatistik iemalleri münderecatına göre vukubudur. Bu müddet her hangi bir memleketin servisleri tarafından haftada altı defadan az almıp verilen çantalar için yirmi sekiz güne çıkarılmıştır.

İstatistiklerin hangi decerelerde tutulacağını ve ne kadar zaman için tatbik olunacağını işletme nizamnamesi tayin eder.

3 - Bir idare kendisinee hakikaten çok farklı bulunan bir istatistik neticelerini bir hakem heyetinin rey ve takdirine havale edebilir. Buhakem heyeti onuncu maddede beyan olduğu gibi toplanır.

Hakemler ödenecek transit masraflarının miktarını hakkaniyet üzere tesbit etmek hakkını haizdirler.

Madde — 78

Harp gemileriyle kapalı çantalar alıp verme

1 - Mukaveleyi yapan memleketlerden birinin postaneleri ile bu memleketin yabancı memleketlerde bulunan filoları veya harp gemileri kumandanları arasında veyahut bu filolar veya harp gemilerinden birinin kumandanı ile gene bu memleketin diğer bir filosu veya harp gemisi kumandanı arasında sair memleketlere ait kara veya deniz servisleri vasıtasile kapalı çantalar almıp verilebilir.

2 - Bu çantaların içlerindeki her türlü muhabere maddeleri münhasıran mezkûr çantaları alan veya gönderen gemilerin erkânı harbiyesi ve tayfası adreslerine veya bunlar tarafından gönderilmiş olmalıdır; bunlara tatbik edilecek tarifeler ve gönderme şartları gemilerin ait olduğu memleket posta idaresi tarafından, kendi dahili nizamlarına göre tayin olunur.

3 - Alâkalı idareler arasında tersine bir uzlaşma olmadığı takdirde, bahsolunan çantaları gönderen veya alan posta idaresi vasıtalık eden idarelere 73 üncü madde hükümlerine göre hesap olunacak transit masraflarını verecektir.

Muhtelif hükümler

Transit serbestliğine riayetsizlik

Bir memleket transit serbestliğine dair olan yirmi beşinci madde hükümlerine riayet etmediği halde, idarelerin bu memleketle olan posta servisini kaldırmağa hakları vardır. Mezkûr idareler bu tedbir hakkında evvelce telgrafla alâkalı idarelere haber vermelidirler.

Söz vermeler - mukaveleyi yapan memleketler

A) Milletler arasındaki cevap kuponlarının sahte olarak yapılması ve kullanılması ile sahte veya kullanılmış posta pullarının ve ücret ödeme makineleri veya matbaa makinelerinin sahte veya kullanılmış damgalarının, posta ücreti ödemek için, hile kastile kullanılmasına karşı ceza yapmak;

B) Posta servislerinde kullanılmakta olan vinyet ve pulların birlik memleketlerinden birinin posta idaresi tarafından tedavüle çıkarılmış vinyet ve pullardan ayırddedilmeyecek surette taklit edilmiş sahtelerinin hile kastile yapılması, satılması, taşınması veya dağıtılması gibi halleri yasak etmek ve ortadan kaldırmak;

C) Postalara ait (kendini tanıtmâ kâğıtları) nın hile kastile yapılması ve tedavüle çıkarılması ile bunların hileli olarak kullanılmasına karşı ceza yapmak.

D) İçlerine afyon, morfin, kokain ve diğer uyuşturucu maddelerin konulmasına birlik mukavele-
namesi ve uzlaşmaları ile açıkça müsaade edilmemiş olan posta muhabere ve mürasele maddelerinin içlerine bu gibi uyuşturucu şeylerin konulmasını yasak etmek ve icabında bu hale karşı ceza yapılmak, için lâzım gelen tedbirleri almağa veya bunları kendi teşriî kuvvetlerine teklif etmeğe söz verirler.

Son hükümler

Mukavelenamenin tatbiki ve devam müddeti

İşbu mukavelename 1 temmuz 1930 tarihinden itibaren tatbik ve icra mevkiine konacak ve tayin edilmemiş bir zaman için meri olacaktır.

Yukarıda sayılan memleketler Hükümetlerinin murahhasları, içinde yazılanları tasdik ederek, bu mukavelenameyi Büyük Britanya ve Şimal İrlandası birleşmiş krallığı Hükümetinin evrak hazinesine konulmak ve birer sureti bunu akteden memleketlerden her birine teslim olunmak üzere bir nüsha olarak imza etmişlerdir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

MUKAVELENAMENİN SON PROTOKÖLÜ

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar bu günkü tarihle yapılmış olan umumî posta mukavelenamesini imzalıyacıkları sırada aşağıdaki maddeleri de kararlaştırmışlardır:

I

Geri alma - adres değiştirme

Dahili nizamları gönderenin istemesi üzerine muhabere maddelerinin geri alınmasına veya adreslerinin değiştirilmesine müsaade etmeyen Büyük Britanya ile Dominyon ve müstemlekelerinde ve hi-mayesi altındaki memleketlerde mukavelenamenin 49 üncü maddesi hükümleri tatbik olunmaz.

II

Karşılıklar - en büyük ve en küçük hatlar

1 - 33 üncü maddenin 1 inci fıkrasında gösterilen ücretleri, aşağıdaki cetvelde bulunan işaretle-re göre, en son derece olarak, yüzde 50 nisbetinde çoğaltmağa veya yüzde 20 nisbetinde azaltmağa her memleketin salâhiyeti vardır:

	En küçük hadler	En büyük hadler
	Santim	Santim
Mektuplar:		
İlk ağırlık derecesi	20	37,5
Bundan sonraki her derece	12	22,5
Açık muhabere kağıtlar:		
Cevapsızlar	12	22,5
Cevaplılar	24	45
İş kağıtlarının her 50 gramı	4	7,5
En küçük ücret	20	37,5
Basılmış kağıtların her 50 gramı	4	7,5
Körler için kabartma yapılmış kağıtların her 1 000 gramı	4	3,5
Ticaret eşyası örneklerinin her 50 gramı	4	7,5
En küçük ücret	8	15
Küçük paketlerin her 50 gramı	12	22
En küçük ücret	40	75

Her idare kendi para usulünün uygunluklarına göre ücretlerini kesirsiz olarak tesbit edebile-ceğinden, seçilen ücretler arasındaki nisbetler, mümkün olduğu kadar, esas ücretler arasındaki nisbetlerin aynı olmalıdır.

2 - Her memleketin cevapsız açık muhabere kağıdı ücretini 10 santime ve cevaplarının ücretini 20 santime indirmesi caizdir.

3 - Bir memleket tarafından kabul edilen tarife, ödenmemiş veya eksik ödenmiş olmasından dolayı mevritte alınacak ücretlere de tatbik olunur.

III

Muhabere maddelerinin yabancı memleketlerde postaya verilmesi

Hiç bir memleket kendi toprağında oturan her hangi kimselerin yabancı bir memlekette daha aşığı olarak alınmakta olan ücretlerden istifade maksadile o memlekette postaya verdikleri veya verdirdikleri muhabere maddelerini ne yerine göndermeğe ve ne de gönderenlere dağıtmağa mecbur değildir. Bu kaide, gerek gönderenin oturduğu memlekette hazırladıktan sonra huduttan geçirilip götürülmüş ve gerek yabancı bir memlekette tertip olunmuş maddelerin hepsine ayırt edilmeksizin tatbik olunur. Bu gibi maddeleri ya çıktığı yere geri göndermeğe veya kendi dahili ücretlerine tâbi tutmağa alâkalı idarenin hakkı vardır.

Bu idare mezkûr ücretleri ne yolda alacağını kendi kararlaştırır.

IV

Onsun ağırlık ölçüsü olarak kabulü

Dahili idare usulleri dolayısıyla, metre aşarî usulünde ağırlık ölçüsünü kabul edemiyen memleketlerin bu ölçü yerine (28, 3465 gram) dan ibaret olan onsu ağırlık ölçüsü olarak kullanmaları ve mektuplar için bir onsu 20 gram ve iş kâğıtları, basılmış kâğıtlar, ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketler için de 2 onsu 50 gram saymaları, ayrı bir tedbir olmak üzere, kabul edilmiştir.

V

Cevap kuponları

Cevap kuponlarının satış işini yapmamaya idarelerin salâhiyetleri vardır.

VI

Taahhüt ücreti

Mukavelenamenin 52 inci maddesinin 2 inci fıkrasında gösterilen taahhüt ücretini 40 santim olarak tesbit edemiyen memleketler bunun için 50 santime veya icabında dahili servisleri için tesbit olunan miktara kadar çıkarılabilecek olan bir ücret alabilirler.

VII

Hava servisleri

Hava yolundan mektup postası taşımağa dair olan hükümler umumî posta mukavelenamesine ilâve edilmiş ve bunlar mezkûr mukavelename ile bunun işletme nizamnamesinin tamamlayıcı parçası sayılmıştır.

Bununla beraber, mukavelenamenin umumî hükümleri hilâfına olarak, yukarda beyan olunan hükümlerin değiştirilmesi keyfiyeti vakit vakit, içinde doğrudan doğruya alâkalı idarelerin muhahasları bulunacak olan bir konferans tarafından tetkik olunabilir.

Bu konferans, mezkûr idarelerin en az üçü tarafından istenilmesi üzerine, milletler arasındaki kalem vasıtasile toplaumıya çağırılacaktır.

Mezkûr konferans tarafından teklif olunan hükümlerin hepsi, yine bu kalem vasıtasile, birlik memleketlerinin reylerine arz ve havale olunacaktır. Beyan edilen reylerin çokluğu ile karar verilecektir.

VIII

Transsiberiyenden transit için hususî masraflar

73 üncü maddenin 1 inci fıkrası (cetvel) hükümleri hilâfına olarak, Soviyet sosyalist cümhu-

riyetleri birliği posta idaresi transsiberiye yolundan iki cihete (Mandchurie veya Viladivostok) a yapılacak transit için masraf olmak üzere 6 000 kilometreyi geçen mesafeler için kilogram başına mektup ve açık muhabere kâğıtlarından 4,50 frank ve diğer maddelerden 0,50 frank alabilecektir.

IX

Ürügüvaydan transit için hususî masraflar

Fevkalâde olarak, Ürügüvay deniz aşırı memleketlerden gönderilip (Montevideo) da karaya çıkarıldıktan sonra kendisinin hususî servisleri tarafından ileri memleketlere yollanılan bütün posta çantaları için, mukavelenamenin 73 üncü maddesinde gösterilen kara transit masraflarını, yani mektuplar ve açık muhabere kâğıtlarının beher kilogramından 75 santimi ve sair maddelerin beher kilogramından 10 santimi alabilecektir.

X

Antrepo masrafları

Fevkalâde olarak, Portekiz idaresi Lizbon limanında aktarma edilen bütün posta çantaları için, mukavelenamenin 74 üncü maddesinde gösterilen antrepo masraflarını alabilecektir.

XI

Kongrede bulunmayan memleketler için açık bırakılmış protokol

Posta birliğine girmiş bulunan Efganistan ve Arjantin Cümhuriyeti kongrede bulunmadıklarından, orada yapılan mukavelename ve uzlaşmalar veyahut yalnız bunlardan her hangi birile birleşmek için kendilerine protokol açık bırakılmıştır.

Murahhası kararların imzalanmasından evvel kongreden çekilmeye mecbur olan Paragüvay için dahi yine aynı maksatla protokol açık bırakılmıştır.

XII

Kongrede bulunan memleketlere imzalar ve birliğe girmeler için açık bırakılmış protokol

Protokol

Bu gün murahhasları kongrece kararlaştırılan mukavelename ile uzlaşmalardan ancak sade mukavelenameyi veya uzlaşmaların yalnız bir kısmı imza eden memleketler için, yine bu gün imza edilen diğer uzlaşmaların hepsine veya bunlardan bazılarına birleşmelerine müsaade maksadile protokol açık bırakılmıştır.

XIII

Birliğe girmelerin bildirilmesi için mühlet

Yukardaki XI ve XII inci maddelerde yazılı birleşmeler alâkası olan hükümetler tarafından diplomasi yolile Büyük Britanya ve Şimal İrlandası Birleşmiş kralığı hükümetine ve bu hükümet tarafından da birlik devletlerine tebliğ edilmelidir. Bu tebliğ için mezkûr alâkalı hükümetlere verilen mühlet 1 temmuz 1930 tarihinde bitecektir.

XIV

Hazırlayıcı komisyon

1 - Kongre tarafından reylerin çokluğu ile tayin edilen idareleri temsil eden on dört azadan ve

milletler arasındaki kalem müdüründen mürekkep bir komisyon gelecek kongreyi hazırlamağa, başlıca da bu kongre için yapılan teklifleri mütalea ve tetkike, bunları mukayese etmeğe ve sıraya koymağa, bütün meseleler hakkında rey ve mütaleasını beyan etmeğe, ve nihayet kongrenin söyleşmelerine esas olabilecek bir proje ile bir de rapor takdim eylemeğe memurdur.

2 - Mezkûr hazırlayıcı komisyon gelecek kongrenin açılmasından evvel münasip bir zamanda milletler arasındaki kalem tarafından toplanmağa çağırılır ve evvelki fıkrada beyan olunan proje ile rapor kongrenin açılmasından hiç olmazsa dört ay evvel her idareye dağıtılır.

3 - Milletler arasındaki kalem, komisyon kalem işlerini temin eder.

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar, içinde yazılı olanları tasdik ederek, bu protokolu, hükümleri bunun ait olduğu mukavelename metnine derecölunmuş gibi onun aynı kuvvet ve kıymetini haiz olmak üzere bir nüsha olarak tanzim ve imza etmişlerdir. Bu nüsha Büyük Britanya ve Şimal İrlandası birleşmiş kiralığı hükümetinin evrak hazinesine konulacak ve birer sureti de mukaveleyi yapan memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 haziran 1929 da Londrada yapılmıştır.

İmzalar

UMUMİ POSTA MUKAVELENAMESİNİN
İŞLETME NİZAMNAMESİ

İçindeki maddeler

Birinci parça

Umumî hükümler

Tek fasıl

- Madde 1 — Kapalı çantalarla transit ve açık-
tan transit.
Madde 2 — Kapalı çantalarla posta alıp verme.
Madde 3 — Muhabere maddelerinin nasıl yol-
lanacağı.
Madde 4 — Uzak memleketler.
Madde 5 — Karşılıkların tesbiti.
Madde 6 — Posta pulları ve ücret ödeme dam-
gaları.

İkinci parça

Muhabere maddelerinin kabul şartları

Fasıl : I

*Her türlü muhabere maddelerine tatbik oluna-
cak hükümleri*

- Madde 7 — Tertip ve bağlama usulü ve adres.
Madde 8 — Postrestant maddeler.
Madde 9 — Parlak yüzlü zarflar içinde gön-
derilen maddeler.
Madde 10 — Gümrük kontroluna tâbi madde-
ler.
Madde 11 — Mürselüleyhten resim ve ücret
alınmayacak maddeler.

Fasıl : II

*Muhabere maddelerinin her bir nevine ayrıca tat-
bik olunacak hususî hükümler*

- Madde 12 — Mektuplar.
Madde 13 — Cevapsız açık muhabere kâğıtları.
Madde 14 — Cevaplı açık muhabere kâğıtları.
Madde 15 — İş kâğıtları.
Madde 16 — Basılmış kâğıtlar.
Madde 17 — Basılmış kâğıtlardan sayılan mad-
deler.
Madde 18 — Basılmış kâğıtlar. Bunlara yapılmı-

ması caiz olan haşiyeler, ve ilâveler.

Madde 19 — Basılmış kâğıtlar. Gönderilen şey-
leri tertip ve bağlama usulü.

Madde 20 — Ticaret eşyası örnekleri. Bunlara
yapılması caiz olan haşiyeler ve ilâveler.

Madde 21 — Ticaret eşyası örnekleri. Gönde-
rilen şeyleri tertip ve bağlama usulü.

Madde 22 — Ticaret eşyası örneklerinden sa-
yılan maddeler.

Madde 23 — Toplanmış maddeler.

Madde 24 — Küçük paketler.

Üçüncü parça

Taahhütlü maddeler - alma haberi

Tek fasıl

- Madde 25 — Taahhütlü maddeler.
Madde 26 — Alma haberi.
Madde 27 — Muhabere maddelerinin postaya
verilmesinden sonra istenilen alma haberi.

Dördüncü parça

Ödeme şartlı maddeler

Tek fasıl

- Madde 28 — Gönderilen maddelerin üzerlerine
konulacak işaretler.
Madde 29 — Etiket.
Madde 30 — Ödeme havalenamesi.
Madde 31 — Posta hesabıcaresine geçirme.
Madde 32 — Ödenecek paranın çevrilmesi.
Madde 33 — Ödenecek para miktarı işaretle-
rinin birbirine oymaması.
Madde 34 — Ödeme müddeti.
Madde 35 — Ödenecek paranın azaltılması ve-
ya ödeme şartının kaldırılması.
Madde 36 — Tekrar yollama.
Madde 37 — Ödeme havalenamesinin veya para
yatırma pusulasının tanzimi.
Madde 38 — Ödeme havalenamesi veya para
yatırma pusulası formüllerinin değersizlendirilmesi

yahut değiştirilmesi.

Madde 39 — Teslim veya tahsil edilmeyen ödeme havalenameleri.

Madde 40 — Ödeme havalenameleri hesaplarını temizlenmesi.

Beşinci parça

Muhabere maddeleri için çıktıkları ve geldikleri yerlerde yapılacak işler

Tek fasıl

Madde 41 — Tarih damgasının basılması.

Madde 42 — Hususî vasıta ile dağıtılacak maddeler.

Madde 43 — Ücreti hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş maddeler.

Madde 44 — Ücret ödeme pusulalarının geri gönderilmesi. Avans verilen paraların tahsili.

Madde 45 — Tekrar yollanan maddeler.

Madde 46 — Tekrar yollanan zarfları.

Madde 47 — Sahiplerine verilmeyen maddeler.

Madde 48 — Geri alma. Adres değiştirme.

Madde 49 — Sade adres düzeltme.

Madde 50 — Haber istemeler. Adi maddeler.

Madde 51 — Haber istemeler. Taahhütlü maddeler.

Madde 52 — Başka bir memlekette postaya verilen maddeler hakkında haber istemeler.

Altıncı parça

Gönderilen maddelerin alınıp verilmesi

Tek fasıl

Madde 53 — Bildirme kâğıtları.

Madde 54 — Taahhütlü maddelerin gönderilmesi.

Madde 55 — Hususî vasıta ile dağıtılacak maddelerin gönderilmesi.

Madde 56 — Çantaların yapılması.

Madde 57 — Çantaların teslimi.

Madde 58 — Çantaların muayenesi.

Madde 59 — Boş torbaların geri gönderilmesi.

Yedinci parça

Transit ve antrepo masraflarına dair hükümler

Fasıl : 1

İstatistik işleri

Madde 60 — Transit masrafları istatistiği.

Madde 61 — İstatistik devresi içinde kapalı çantaların yapılması ve işareti.

Madde 62 — Torba sayısının ve kapalı çantalar ağırlığının tesbiti.

Madde 63 — Kapalı çantaların C 17 hülâsalarının yapılması.

Madde 64 — Transit olarak alınıp verilen kapalı çantaların listesi.

Madde 65 — Harp gemileriyle alınıp verilen kapalı çantalar.

Madde 66 — Transit pusulası.

Madde 67 — Açıkta gönderilen muhabere maddeleri istatistiği.

Madde 68 — Antrepo edilen çantaların istatistiği.

Madde 69 — Fevkalâde servisler.

Fasıl : II

Muhasebe hesaplarının tesviyesi

Madde 70 — Transit masraflarının hesabı.

Madde 71 — Yıllık umumî hesap temizleme.

Milletler arasındaki kalemin araya girmesi.

Madde 72 — Transit masrafları hesabının temizlenip kesilmesi.

Sekizinci parça

Muhtelif hükümler

Tek fasıl

Madde 73 — Cevap kuponları.

Madde 74 — Kendini tanıtırma kâğıtları.

Madde 75 — Harp gemileriyle alınıp verilen çantalar.

Madde 76 — Ücret ödeme pusulaları. Gümrük ve saire masrafları temizlenmesi.

Madde 77 — Halkın kullanmasına mahsus formler.

Madde 78 — Vesikaların saklanma müddeti.

Madde 79 — Telgraf adresi.

Dokuzuncu parça

Milletler arasındaki kalem

Tek fasıl

Madde 80 — Kongreler ve konferanslar.

Madde 81 — Malûmat, senetlerde değişiklik yapmak istemeler.

Madde 82 — Neşirler.

Madde 83 — Yıllık rapor.

Madde 84 — Milletler arasındaki kalemin resmî dili.

Madde 85 — Cevap kuponları. Kendini tanıtırma kâğıtları karşılıklar cetveli.

Madde 86 — Hesapların müvazenesi ve temizlenip kesilmesi.

Madde 87 — Hesapların tanzimi.

Madde 88 — Umumî müvazene.

Madde 89 — Ödeme.

Madde 90 — Milletler arasındaki kaleme yapılacak tebliğat.

Madde 91 — Umumî istatistik.

Madde 92 — Milletler arasındaki kalemin masrafları. Son hükümler.

Madde 93 — Nizamnamenin tatbiki ve devam müddeti. Nizamnamenin son protokolü.

I - Transit masrafları bakiyelerinin ödenmesi.

II - Çantaların yapılması.

Melfuflar

C1 den C 30 a kadar formüller.

UMUMİ POSTA MUKAVELENAMESİNİN İŞLETME NİZAMNAMESİ

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar; 28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılan umumî posta mukavelenamesinin 4 üncü maddesine göre, bu mukavelenamenin tatbik ve icrasını temin için, kendi idareleri namına, birbirine uygun olarak, aşağıdaki tedbirleri kararlaştırmışlardır.

Birinci parça

Umumî hükümler

Tek fasıl

Madde — 1

Kapalı çantalarla transit ve açıktan transit

İdareler, aralarından biri veya bir kaç vasıtasile, taşınan şeylerin ihtiyaçlarına ve servisin uygunluklarına göre, gerek kapalı çantalarla ve gerek açıktan biri birlerine karşılıklı olarak muhabere maddeleri gönderebilirler. Vasıta olan bir idareye açıktan muhabere maddeleri gönderilmesi ancak kapalı çanta yapılması lüzumunun sabit olmadığı hallere hasır ve tahdit olunmalıdır.

Madde — 2

Kapalı çantalarla posta alıp verme

1 - Kapalı çantalarla muhabere maddelerinin alınıp verilmesi alâkalı idareler arasında bir birlerine uygun olarak tayin ve tertip olunur.

Her ne zaman vasıta olan idarelerden biri tarafından, açıktan gönderilen muhabere maddelerinin sayısı kendi işlerini güçleştirecek kadar çok olduğuna istinat edilerek, istek vaki olursa kapalı çantalar yapılması mecburidir.

2 - Vasıtalıkla kapalı çantalar gönderilecek olan idarelere bu keyfiyet vaktile bildirilmelidir.

3 - İki idare arasında bir veya bir kaç üçüncü memleket vasıtasile yapılan kapalı çanta alıp verme servisinde bir değişiklik vukuunda, bu değişikliği icap ettiren idare keyfiyetten mezkûr memleketlerin posta idarelerine malûmat verir.

Madde — 3

Muhabere maddelerinin nasıl yollanacağı

1 - Her idare kendisine başka bir idare tarafından, ileriye gönderilmek üzere, teslim olunan kapalı çantalar ile açıktan olan muhabere maddelerini kendi postaları için kullandığı en çabuk gidilen yollardan yerlerine yollamaya mecburdur.

Bir posta çantası bir çok torbalardan mürekkep olduğu takdirde, bu torbalar, mümkün olduğu kadar, hepsi birlikte olarak ve aynı posta ile yollanmalıdır.

Yanlış sevkedilen her türlü maddeler, hiç vakit geçirilmeksizin, en çabuk erişilecek yoldan asıl gidecekleri yerlere tekrar gönderilir.

2 - Vasıta olan bir idare için ayrıca masrafı mucip olmamak şartile, mahreç memleket idaresinin gönderdiği kapalı çantaların geçeceği yolu göstermeğe salâhiyeti vardır.

Yine aynı şartla, taşıma işinde araya giren idareler kendilerine açıktan olarak gönderilen muhabere maddeleri üzerlerine mürsilleri tarafından konulan geçilecek yol işretini nazarı itibare almakdrlar.

3 - Bazı yollara mahsus fevkalâde masraflara karşılık olarak munzam ücretler almak salâhiyetini kullanan idareler ücreti hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş muhabere maddelerini mezkûr yollardan sevketmekte serbesttirler.

Madde — 4

Uzak memleketler

1 - Aralarında en çabuk gidilen kara veya deniz yolundan taşınma müddeti on günden fazla olan memleketler uzak memleketlerden sayılır.

2 - Müddetlerin tayini hususunda, satıl mesahaları, pek çok geniş olan veya dahili getirip götürme yolları bu amillerin müessir oldukları yani bir müddetle alakası olan meseleler için az açılmış bulunan memleketler uzak memleketlerden sayılır. Milletler arasındaki kalem bu memleketlerin bir listesini yapacaktır.

Madde — 5

Karşılıkların tesbiti

1 - İdareler, mukavelenamede ve uzlaşmalarda gösterilen ücretler ve resimlerin karşılıklarını milletler arasındaki kalem vasıtasile tebliğ ettirmek işi kendisine ait olan İsviçre posta idaresile uyuştuktan sonra tesbit ederler.

Her idare, mukavelenamesinin 54 üncü maddesinde gösterilen tazminat için kendi tarafından tesbit edilen karşılığı milletler arasındaki kaleme doğrudan doğruya tebliğ eder.

Karşılık ancak ay başlarında ve en erken milletler arasındaki kalem tarafından tebliğlerinden 15 gün sonra meriyet mevkiine girebilir.

Bu kalem her memleketin, yukarıdaki birinci bentte beyan olunan ücretler ve resimler karşılıklarını gösterir ve icap ederse, mukavelenamenin son protokolününün 11 inci maddesine göre tatbik olunan ücret çoğaltma veya azaltmasının yüzde kaç nisbetinde olduğunu bildirir bir cetvel yapar.

2 - Bir karşılık değiştirmeye lüzum görüldükte, alâkalı memleket posta idaresi evvelki fıkrada gösterilen usulü takip etmelidir.

Yeni karşılıklar dahi ancak ay başlarında ve nihayet milletler arasındaki kalem tarafından tebliğlerinden 15 gün sonra meriyet mevkiine girebilir.

3 - Ücretleri eksik ödenmiş muhabere maddelerine tatbik olunan ücret mütemmininden husule gelen para kesirleri bunları alan idareler tarafından yuvarlak hesap olarak ikmal edilebilir. Bundan dolayı ilâve edilecek para miktarı frankın yirmide biri kıymetini (beş santim) i geçemez.

Madde — 6

Posta pulları ve ücret ödeme damgaları

1 - Birliğin esas ücretlerini veya her memleketin kendi parası ile bunların karşılıklarını gösteren posta pulları aşağıda gösterilen renklere yapılır:

Adı bir mektup ücretini gösteren pul koyu mavi;

Bir açık muhabere kâğıdı ücretini gösteren pul kırmızı basılmış kâğıtların adı ağırlığı ücretini gösteren pul yeşil.

Ücret ödeme makinelerile basılan damgalar, gösterdikleri değer ne olursa olsun, keskin kırmızı renkte olmalıdır.

2 - Posta pulları ve ücret ödeme damgaları, mümkün olduğu kadar, lâtin harflerile, mahreç memleketin işaretini taşınmalı ve kabul edilen karşılıklar cetveline göre ücret karşılığı olan değerlerini göstermelidirler.

Bu değerleri bildirmeğe yarayan, örnek paraları tam sayıları veya kesirlerinin işareti arap rakamları ile yapılır. matbaa makinesile basılan damgalar vasıtasile ücretleri ödenen basılmış kâğıtlar

için, mahreç memleket ve ücret işaretleri yerine mahreç merkez adı ve (Taxe perçue = ücreti alınmıştır), (port payé = ücreti ödenmiştir) işaretleri veya bunlara benzer bir ifade konulabilir

3 - Kendileri için posta ücreti karşılığı olan değerden ayrı olarak bir munzam ücret alacak olan hatıra veya şefkat posta pulları mezkûr değer hakkında hiç bir şüpheye mahal bırakmayacak tarzda yapılmalıdır.

4 - Posta pullarına çıkarıldıkları idare tarafından tayin edilen şartlara göre zimba ile ayrıca işaret yapılabilir.

İkinci parça

Muhabere maddelerinin kabul şartları

Fasıl : I

Her türlü muhabere maddelerine tatbik olunacak hükümler

Madde — 7

Tertip ve bağlama usulü ve adres

1 - İdareler aşağıdaki maddeleri halka tavsiye etmelidirler:

A) Adresi gönderilen maddenin uzunluğuna ve servise ait işaretler veya etiketler için muktazi yeri ayrı bırakacak surette lâtin harfleri ile yazmak;

B) Gönderilen maddenin araştırmalara mahal kalmadan sevk ve gönderildiği kimseye teslim edilebilmesi için adresi sarih ve tam olarak göstermek;

C) Posta pullarını veya ücret ödeme damgalarını adres yazılan tarafın üst sağ köşesine tatbik etmek;

D) Adresin sarahatine ve servis işaret veya etiketlerinin tatbikine mani olmayacak bir tarzda, muhabere maddelerinin arkalarına veya yüzlerine gönderenin adını ve oturduğu yeri işaret etmek;

E) İndirilmiş ücretle gönderilen muhabere maddelerinin üzerlerinde bunların hangi neviden olduklarını göstermek.

2 - Posta pullarile karıştırılabilecek olan şefkat pulları ve saire ile postaya ait olmayan pullar adres cihetine yapıştırılamaz. Ücret ödeme damgalarile karıştırılabilecek olan diğer damgalar dahi aynı kayda tâbidir.

3 - Posta servisine ait olup ücretsiz olarak gönderilen muhabere maddelerinin yüz taraflarında (Service des postes = posta servisi) işareti veya buna benzer bir tabir bulunmalıdır.

Madde — 8

Post restant maddeler

Post restant olarak gönderilen maddelerin adreslerinde mürselüleyhin adı gösterilmelidir. Mezkûr maddeler için rumuzlar, rakamlar, alelâde zat isimleri, iyreti atlar veya her hangi itibarı işaretler kullanılması kabul olunmaz.

Madde — 9

Parlak yüzlü zarflar içinde gönderilen maddeler

1 - Parlak yüzlü zarflar içinde gönderilecek maddeler aşağıdaki şartlarla kabul olunur:

A) Parlak yüzün çerçevesi, zarfın uzunluğuna müvazi olarak ve mürselüleyhin adresi parlak yüzün altında aynı istikamette görünecek ve tarih damğasının basılması güçleştirilmeyecek bir tarzda tertip edilmelidir.

B) Çerçeve içindeki yüzün parlaklığı yapma aydınlıkta bile adresin mükemmel bir vuzuh ile okunabilmesini temin etmeli ve bu yüzün üzerine yazı yazılmasına mani olmamalıdır.

C) Mezkûr yüzün altından yalnız mürselileyhin atları ve adresi görünmeli ve zarfın içindeki kâğıt, kaymasıyla adresi tamamen veya kısmen örtülmüş bir hale getiremeyecek surette katlanmalıdır;

D) Adres iyi okunacak bir tarzda mürekkeple veya yazı makinesile yazılmalıdır. Adresleri sabit mürekkepli kurşun kalem ve bayağı kurşun kalem ile yazılmış olan maddeler kabul edilmez.

Parlak kısmı yapma aydınlıkta inikâslar hasıl eden zarflar kabul ve naklolunmaz.

2 - Tamamile parlak veya açık çerçeveli zarf içindeki maddeler kabul olunmaz.

Madde— 10

Gümrük kontroluna tâbi maddeler

1 - Gümrük kontroluna tâbi tutulacak maddelerin yüz taraflarında merbut (C1) işaretli modele uygun bir yeşil etiket bulunmalıdır; (Küçük paketler) hakkında bu hüküm ayırt edilmeksizin bunların hepsine tatbik olunur.

Gönderen tarafından tercih edildiği veya mevrit memleketçe lüzum gösterildiği takdirde, yukardaki bentte zikrolunan maddelerle beraber bir de gümrük barnamesi gönderilir, bu barname merbut (C2) işaretli modele uygun olacak ve ait olduğu maddenin dış tarafına sağlam bir halde haçvari bir sicimle bağlanacak veya mezkûr maddenin içine konulacaktır. Bu halde, gönderilen maddenin üzerine yalnız (C1) işaretli etiketin üst kısmı yapıştırılır.

2 - Gümrük barnameleri ne şekilde yapılmış olursa olsun, bunlardan dolayı idareler üzerlerine hiç bir mesuliyet almazlar.

Madde — 11

Mürselileyhten resim ve ücret alınmıyacak maddeler

1 - Her türlü işlerinin parası ödenmiş olarak gönderilip o suretle mürselileyhlerine teslim edilecek olan muhabere maddelerinin yüz taraflarının başında pek görünür bir surette (Franc de droits = mürselileyhten resim) alınmıyacak işareti veya mahreç memleketin dilile buna benzer bir işaret bulunmalıdır. Bu maddelerin adres taraflarında kezalik, büyük harflerle, (Franc de droits) işaretini havi sarı renkte bir etiket bulunacaktır.

2 - Parası ödenmiş olarak gönderilen her madde ile birlikte merbut (C3) işaretli modele uygun, sarı renkte mukavvadan yapılmış ve yüz tarafı gönderen postanece doldurulmuş bir (Ücret ödeme pusulası) bulunur. Bu pusula ait olduğu maddeye sağlam olarak bağlanır.

Fasıl : II

Muhabere maddelerinin her bir nevine ayrıca tatbik olunacak hususî hükümler

Madde — 12

Mektuplar

Esas itibarile, mektupların şekli ve kapatılması hakkında ancak yukarıdaki 9 uncu madde hükümlerine riayet olunmaktadır başka hiç bir kayıt ve şart yoktur. Mektupların yüz taraflarında ücret karşılığı pulların yapıştırılması, adres ve servise ait işaretler veya etiketler için lâzım olan yer tamamen boş bırakılmalıdır.

Madde — 13

Cevapsız açık muhabere kâğıtları

1 - Açık muhabere kâğıtları, işleri güçleştirmemek için, mukavvadan veya dayanıklıca kâğıttan yapılmalıdır.

Mezkûr kâğıtların yüz taraflarının başında fransızca olarak (Kart postal) unvanı veya bu unvanın başka bir dil ile karşılığı bulunmalıdır. Bu unvan hususî sanatlarca çıkarılan açık muhabere kâğıtları için mecburî değildir.

2 - Açık muhabere kâğıtları açıktan yani kuşaksız ve zarfsız olarak gönderilmelidir.

3 - Muhabere kâğıtlarının yüz tarafının hiç olmazsa sağ yarısı mürselileyh adresi ile servise ait işaretler veya etiketlere tahsis olunmuştur. Kâğıdı gönderen kimse, aşağıdaki fıkra hükümlerine riayet etmek şartile arka tarafını ve yüz tarafın sol kısmını kullanır. Yüz tarafın hepsi veya bir kısmı birbiri arkasından gelen adresler yazılmasına mahsus bir kaç bölmeye ayrılmış olan kâğıtlar yasaktır.

4 - Halkın açık muhabere kâğıtlarına ticaret eşyası örnekleri veya buna benzer şeyler bağlamaları ve yapıştırmaları yasaktır. Bununla beraber, mezkûr kâğıtların hâl ve heyetini bozmamak, kâğıttan veya başka bir pek ince maddeden ibaret olmak ve kâğıda tamamen yapışmış bulunmak şartile, vinyetler, fotoğraflar, her nevi pullar, adres kuşakları yahut katlanır kâğıtlar, etiketler ve her türlü kesilmiş parçalar yapıştırılabilir. Bu maddeler ancak açık muhabere kâğıtları arkalarına veya yüz taraflarının sol kısımlarına yapıştırılabilir, yüz tarafı tamamen kaprıyabilen adres kuşak veya etiketleri müstesnadır. Posta ücreti karşılığı olan pullarla karıştırılabilecek her türlü pullar ancak arka tarafa yapıştırılır.

5 - Kendi neveleri için konmuş olan şartlara uymıyan açık muhabere kâğıtları mektup muamelesine tâbi tutulur.

Madde — 14

Cevaplı açık muhabere kâğıtları

1 - Cevaplı açık muhabere kâğıtlarında, unvan olarak, Fransız dilile birinci kısmı yüz tarafında Carte postale avec réponse payée = cevaplı açık muhabere kâğıdı); ikinci kısmın yüz tarafında da ; (Carté postale - réponse = cevaplı açık muhabere kâğıdı) diye gösterilmelidir. bundan başka, mezkûr kâğıtların her iki kısmı cevapsız açık muhabere kâğıtları hakkındaki diğer şartlarada uygun olmalıdır; bu iki kısım, büküm yeri üst kenarı teşkil edecek surette, birbiri üzerine katlanır ve fakat her hangi bir suretle kapatılamaz.

2 - Cevap kısmının adresi (kâğıdın katlandığı zaman) iç tarafında bulunmalıdır.

Cevaplı açık muhabere kâğıdı gönderen kimse cevap kısmının yüz tarafında kendi adını ve adresini gerek yazı ile gerek bir etiket yapıştırmak suretile gösterebilir.

Yine o kimse cevap kısmının arka tarafına, kâğıdı gönderdiği kimse tarafından doldurulmaya mahsus bir sual cetveli bastırabilir.

3 - cevap kısmının mahreç memleket posta pulu ile ödenmiş olan ücreti ancak cevaplı açık muhabere kâğıdının her iki kısmı mahreç memlekettten birbirine yapışık olarak mevridine geldiği ve cevap kısmı posta ile vasıl olduğu memlekettten mezkûr mahreç memlekete gönderildiği takdirde muteberdir.

Bu şartlara riayet olunmadığı takdirde, mezkûr cevap kısmı hakkında ücreti ödenmemiş açık muhabere kâğıdı gibi muamele olunur.

Madde — 15

İş kâğıtları

1 - İlk maksadı temin etmiş olan eski tarihli açık mektuplar ve açık muhabere kâğıtları

ile muhakeme kâğıtları, resmî daireler tarafından tanzim edilmiş her türlü kâğıtlar, irsaliye kâimeleri veya konişmentolar, faturalar, sigorta kumpanyalarına ait bazı vesikalar, damgalı veya damgasız kâğıt üzerine yazılmış hususî mukavelelerin suretleri veya hülâsaları el yazısı ile yazılmış bir musiki eserinin bütünü veya parçaları, yalnız olarak gönderilen ve el yazısı ile yazılmış olan eserler veya gazeteler, doğrudan doğruya derse taallûk etmiyen her türlü işaretler ve beyanları havi olmak şartile talebe vazifelerinin asılları ve düzeltilmiş olanları gibi tamamen veya kısmen yazılmış veya tersim edilmiş olup şimdiki zamana ve şahsa ait bir muhabere mahiyetini haiz olmiyan bütün kâğıtlar ve vesikalar iş kâğıtlarından sayılır.

Mezkûr kâğıt ve vesikalara, aşağıdaki işaretleri veya bunlara benzerlerini havi muhtıra kabilinden pusulalar yahut gönderme bordroları birleştirilebilir gönderilen maddenin mürekkep olduğu parçaların birbirbire beyanı, mürşil ve mürselileyh arasında geçmiş bir muhabereye atflar, meselâ :

(. efendiye ait tarihli mektubumuza lâhika. Bizim işarımız. Müşterinin işarı) gibi.

2 - İş kâğıtları, şekil ve bağlama ve tertip hakkında, aşağıdaki 19 uncu maddede basılmış kâğıtlar için konmuş olan hükümlere tâbidir.

Madde — 16

Basılmış kâğıtlar

1 - Gazeteler ve mevkut adresler, ciltli veya ciltsiz kitaplar, (Otomatik musiki âletlerine tatbik edilmiye mahsus delikli kâğıtlar hariç olarak) musiki notaları, kartvizitler, adres kartları, müsveddelerle birlikte veya müsveddesiz matbaa provaları, gravürler, fotoğraflar veya bunları havi albümler, tasvirler, resimler, plânlar, coğrafiya haritaları; kataloglar, tarifnameler, dökme harflerle, oyma harflerle, taş basmasile basılmış veya otoğrafi usulile suretleri çıkarılmış muhtelif ilânlar ve ihbarnameler, ve umumiyetle, kâğıt, parşomen veya mukavva üzerine dökme harfler, oyma usullü taş basması ve otoğrafi veya tanınması kolay diğer her türlü makine usulü ile basılmış veya sureti çıkarılmış her türlü maddeler, (Kalk usulile, oynak veya durgun hurumlu damgalar ve yazı makinesi ile yapılanlar hariçtir) basılmış kâğıtlardan sayılır.

2 - Mukaveleli bir dil teşkil edebilecek her hangi işaretleri taşıyan basılmış kâğıtlar ile basılmasından sonra metni değiştirilmiş olanlara, 18 inci maddede sarahaten istisna edilenler hariç olmak üzere, basılmış kâğıtlar ücreti tatbik olunamaz.

3 - Kâğıt ticaretinde satılan bazı kâğıtlardaki basılmış kısımlar o kâğıtların asıl kendilerinden olmadığı açık bir suretle görüldüğü taktirde, mezkûr kâğıtlar basılmış kâğıt tarifesile gönderilemez.

4 - (Carte postale) unvanını veya her hangi bir dilde bu unvanın karşılığını taşıyan açık muhabere kâğıtları, basılmış kâğıtlara tatbik olunan umumî şartlara uygun olmak kaydile, basılmış kâğıtlar tarifesile kabul olunur.

Bu şartlara uygun olmiyanlar hakkında açkımuhabere kâğıtları gibi veya icabına göre nizamnamenin 13 üncü maddesinin 5 inci fıkrası hükümlerini tatbik ile mektuplar gibi muamele yapılır.

Madde — 17

Basılmış kâğıtlardan sayılan maddeler

El ile veya yazı makinesile yazılmış bir örnek kopyenin suretleri poligrafı, kromografı ve saire gibi bir makine usulü ile çıkarılmış olduğunda basılmış kâğıtlardan sayılır; fakat indirilmiş ücretten kazanmak için mezkûr suretler postanelerin gişelerine verilmeli ve bir birinin tamamile aynı nüshaları havi en az yirmi tane madde halinde bulunan haşıye ve ilâveleri ihtiva edebilirler.

Bu suretler basılmış kâğıtlara yapılması caiz olmalıdır.

Basılmış kâğıtlar, bunlara yapılması caiz olan haşiyeler ve ilâveler

1 - Bileümle basılmış kâğıtlar mürasele maddelerinin içinde ve dışında :

A) El veya bir makine usulü ile mürsil ve mürselileyhin adları, şöhret, sanat veya memuriyetleri, ticaret unvanları ve adreslerini, gönderme tarihini, gönderenin imzası, telefon numarası, telgraf adresi ve kullandığı telgraf rumuzunu ve posta veya banka hesabı carisini ve münhasıran gönderilen maddeye ait bir sıra veya kayıt numarasını işaret etmek,

B) Basma yanlışlıklarını düzeltmek,

C) Bir muhabere teşkili maksadile yapılmamak şartile basılmış metnin bazı kelimelerini veya bazı kısımlarını çizerek çıkarmak bunların altlarını çizmek veyahut bunları çizgilerle kuşatmak hususlarına müsaade olunmuştur.

2 - Bundan başka el veya bir makine usulü ile aşağıdaki şeylerin de işaret veya ilâve edilmesine müsaade olunmuştur :

A) Gemilerin kalkmalarına ve varmalarına dair ilânlar üzerine kalkma ve varma tarih ve saatleri, gemilerin ve kalkacakları, duracakları ve varacakları limanların adları;

B) Mürür tezkereleri üzerine yolunun adı, geçmek istediği yerin adı ile geçeceği tarih ve saat ve ineceği yer;

C) Kitap ve gazetelerle gravürler ve musikî notaları gibi kitapçılığa ait eserler hakkındaki sipariş ve abone kayıt kâğıtlarına : istenilen veya gösterilen eserler, bu eserlerin fiatı, bunların parasının nasıl ödeneceği, basılış ve yazılış hakkında malûmat ve yazarlarla basıcıların adlarıyla katalog numarası ve (Ciltsiz), (Mukavva kaplı) yahut (Ciltli) kelimeleri;

D) Resimli kartlar, basılmış kartvizitler ile yılbaşı ve noel kartları üzerine : en çok beş kelime veya mukaveleli harf rûmuzları ile beyan edilmiş temenniler, tebrikler, teşekkürler, taziyetler vesair mültefitane ve hülûskârane işarlar;

E) Basmahane provalarının üzerine : tashiha, şekle ve basmaya ait değiştirmeler ve katlamalar ile eserin tertibine ait (Basılması muvafıktır), (Görülmüştür) (Basılabilir) gibi veya bunlara benzer diğer her türlü işaretler. Bu katmalar için prova üzerinde yer olmadığı takdirde bunlar ayrı kâğıtlar üzerine de yapılabilir;

F) Modaya müteallik tasvirler ve coğrafya haritaları vesaire üzerine : renkler;

G) Cari fiat listeleri, ilânnameler, borsa ve piyasa cetvelleri, ticaret tamimnameleri ve tarifnameler üzerinde : rakamlar; fiatların miktarlarını teşkil eden asıl caiz ve unsurları gösteren diğer her türlü haşiyeler;

H) Kitaplar, risaleler, gazeteler, fotoğraflar, gravürler, musikî notaları ve, umumiyetle, dökme harflerle, oyma usulile, taş barmasile veya otoğrafya ile basılmış olan edebiyata ve sanayii nefiseye müteallik : bileümle eserler üzerine : hulus ve hürmet arzından ibaret bir ithaf ve, fotoğraflar üzerine, birde bazı malûmatı mutazammın pek kısa bir şerh;

I) Gazeteler ve mevkut yazılardan kesilen fıkralar üzerine : bunlar hangi gazete veya yazıdan kesilmiş ise o gazete veya yazının unvanı, tarihi, numarası ve adresi;

3 - Elhasıl :

A) Tashih edilmiş veya edilmemiş matbaa provalarına el ile yazılmış kısımların;

B) 2 inci fıkranın (H) bendinde zikrolunan şeyleri havi mürasele maddelerine gönderilen şeylere ait faturanın birleştirilmesi caizdir;

Basılmış kâğıtlar - gönderilen şeyleri tertip ve bağlama usulü

1 - Basılmış kâğıtlar ya kuşak altına, tomar haline, mukavvalar arasma, iki tarafı yahut iki ucu açık bir kılıfa, kapanmamış bir zarfa konulmalı, veya kolay çözülecek surette bir sicimle bağlanmalıdır.

2 - Bir kart şekil ve katılığında bulunan basılmış kâğıtlar kuşaksız, zarfsız ve bağısız olarak açık gönderilebilir.

Bu suretle gönderme usulü, taşınırken açılmıyacak ve arasına başka meddeler girip karışmak tehlikesiz olmayacak surette katlanmış olan basılmış kâğıtlar için dahi kabul olunmuştur.

Kart şeklinde gönderilen basılmış kâğıtların yüz tarafının hiç olmazsa sağ yarısı mürselileyh adresi ile servise ait işaretler veya etiketlere tahsis olunur.

Madde — 20

Ticaret eşyası örnekleri - bunlara yapılması caiz olan haşiyeler ve ilâveler

Ticaret eşyası örnekleri mürasele maddelerinin dışına veya içine el ile yahut bir makine usulile mürsil ve mürselileyhin adlarını, şöretlerini sanat veya memuriyetlerini, ticaret unvanlarını ve adreslerini, gönderme tarihini, mürsilin imzasını, telefon numarasını, telgraf edres ve rümuunu, posta veya banka hesabıcarısını, bir fabrika veya tacir markasını, sıra numaralarını, fiyatları, eşyanın ağırlık, metre ve ebadına ve mevcut miktarına ait işaretlerle çıktığı yeri ve nevi ve mahiyetini tayin için lâzım olan işaretleri koymağa ve yazmağa müsaade olunmuştur.

Madde — 21

Ticaret eşyası örnekleri - gönderilen şeylerin tertip ve bağlama usulü

1 - Ticaret eşyası örnekleri bunların muayenelerine müsait torba, kutu veya zarflar içine konulmalıdır.

2 - Camdan olan maddelerle kolay kırılabilen diğer şeyler, su gibi akıcı maddeler, yağlı, iç yağlı maddeler, renkli veya renksiz kuru tozlar, canlı arılar, sülükler ve ipek böceği tohumları, tertip ve bağlanmaları aşağıda gösterildiği gibi olmak şartile, ticaret eşyası örnekleri suretinde kabul ve naklolunur:

A) Camdan olan maddelerle kolay kırılabilen diğer şeyler, memurlar ve muhabere maddeleri için hiç bir tehlike vukuuna meydan vermiyecek surette muhkemce bağlanmalıdır. (Bunun için maden, tahta veya sağlam cinsinden oluklu mukavvadan yapılmış kutular kullanılır.),

B) Su gibi akıcı maddeler, yağlar ve kolayca akıcı hale gelebilen cisimler muhkemce kapatılmış kaplar içine konulmalıdır. Her kap, kırıldığı takdirde akan maddeyi emmek için kâfi miktarda talaş, pamuk veya sünger gibi emici maddeler ile doldurulmuş ve madenden, dayanıklı tahtadan veya sağlam cinsinden oluklu mukavvadan yapılmış ayrıca hususî bir kutu içine yerleştirilmelidir. Bu kutunun kapağı kolayca açılmıyacak surette tesbit edilmelidir.

C) Taşınmasında daha az mahzurlar bulunan merhemler, yumuşak sabun reçineler, vesaire gibi güçlükle akıcı hale gelebilen iç yağlı maddeler ile ipek böceği tohumları (Kutu, bezden, parşömeden ve saireden torba) gibi bir kap içine ve bu kap dahi tahtadan, madenden veya sağlam ve kalın meşinden yapılmış ikinci bir kutuya konulmalıdır ,

D) Anilin ve saire gibi boyalı kuru tozlar aneak dayanıklı teneke kutulara ve bunlar da ayrıca tahta kutulara konulduğu ve bu iki kap arasında talaş bulunduğu halde kabul olunur. Boyasız kuru tozlar madenden, tahtadan veya mukavvadan kutular içine konulmalıdır; bu kutular dahi bez veya parşömeden torba içine konulmalıdır,

E) Canlı arılar ile sülükler hiç bir tehlikeye meydan vermiyecek surette tertip olunmuş kutular içine konulmalıdır.

3 - Umumî kaidelere göre bağlandıkları halde bozulacak ve çürüyecek olan maddeler, istisna ile, muhkemce kapatılmış bir mahfaza içinde olarak kabul edilebilir. Bu halde, alâkalı idareler bu tarzda gönderilen maddeler hakkında yapılacak tahkik için ya bunlardan kendilerinin gösterecekleri bazılarının mahfazalarını açmak suretile veya kandırarak başka bir suretle kolaylık göstermelerini mürsil veya mürselileyhten istiyebilir.

4 - Ticaret işlerinde bağlanması âdet olmıyan tahta veya maden parçaları vesaire gibi tek bir parçadan ibaret şeyler için sarmıya ve bağlamıya hacet yoktur.

5 - Mürselileyhin adresi, mümkün oldukça gönderilen maddenin veya sarğısının üzerine yazılmalıdır. Şayet mezkûr madde veya sarğı adresin yazılması ve servise ait işaretlerin konması veya posta pullarının yapıştırılması için uygun gelmez ise, bu işler için, tercihle parşömeden olmak üzere, maddeye sağlama bağ ile takılmış bir etiket kullanılmalıdır. Damga vurulmasıle maddenin bozulmasına sebebiyet verilebilecek olduğu takdirde dahi aynı suretle etiket kullanılmalıdır.

Madde — 22

Ticaret eşyası örneklerinden sayılan maddeler

Matbaa kılışeleri, tek anahtarlar, koparılmış taze çiçekler, tabiat tarihine müteallik maddeler (Kurutulmuş veya saklanılmış hayvanlar ve nebatlar, arz tabakaları örnekleri ve saire), serum tüpleri ve marazlar ilmine ait olup tertip ve bağlama tarzları ile tehlikesiz bir hale getirilmiş olan maddeler ticaret eşyası örnekleri tarifesine göre kabul olunur. Bu maddeler ticarî bir maksatla gönderilemez ancak resmen tanınmış lâboratuar ve müesseseler tarafından umumun menfeati gayesile gönderilen serum tüpleri istisna edilmiştir. Mezkûr maddelerin tertip ve bağlamaları ticaret eşyası örnekleri hakkındaki umumî hükümlere uygun olmalıdır.

Madde — 23

Toplanmış maddeler

1 - Başka başka nevilerden muhabere maddelerinin tek bir mürasele maddesi içinde toplanması keyfiyeti, aşağıda gösterilen şartlarla, iş kâğıtlarına, körlere mahsus kabartmalı kâğıtlar hariç olmak üzere, basılmış kâğıtlara ve ticaret eşyası örneklerine hasrolunmuştur.

A) Her madde yalnız olarak alındığında kendisi için tayin edilmiş olan ağırlık ve büyüklük ölçülerini geçmeyecek ;

B) Her bir mürasele maddelerinin bütün ağırlığı iki kilogramı geçmeyecek ;

C) Mürasele maddelerinden her birinin ücreti, maddenin içinde iş kâğıtları varsa, bu kâğıtlara mahsus en aşağı ücretten ve madde basılmış kâğıtlarla ticaret eşyası örneklerinden mürekkep ise bu örneklerle mahsus en aşağı ücretten az olmayacaktır.

2 - İşbu hükümler ancak aynı dereceden olan ücrete tâbi maddelere tatbik olunur. Bir idare başka başka derecelerden ücrete tâbi maddelerin tek bir mürasele maddesi içinde toplandığını meydana çıkardığı takdirde, bu maddeye bütün ağırlığı için tarifesi en yüksek olan nevin ücretini tatbik eder.

Madde — 24

Küçük paketler

Küçük paketler şekil, tertip ve bağlama hakkında ticaret eşyası örnekleri için konmuş olan hükümlere tâbidir. Bundan başka, gönderenlerin adları ve adresleri gönderilen maddelerin dış taraflarında yazılı bulunmalıdır.

Üçüncü parça

Taahhütlü maddeler - alma haberi

Tek fasıl

Madde — 25

Taahhütlü maddeler

1 - Taahhütlü maddelerin yüz taraflarında başlık olarak ve göze çarpacak surette fransızca (Recommandé) = (Taahhütlü) kelimesi veya mahreç memleketin dilile buna benzer bir işaret bulunmalıdır. Taahhütlü olan mektuplarda posta üzerine verilmekten evvel açılıp tekrar kapatılmış olduğunu gösteren hiç bir iz bulunmamalıdır. Bundan başka, mezkûr maddeler için, aşağıda gösterilen istisnalar hariç olmak üzere, şekil kapatılma veya adresin yazılması hakkında ayrıca hiç bir şart icap etmez.

2 - Adresleri harf rumuzu ile veya kurşun kalemle yazılmış olan muhabere maddeleri taahhütlü olarak kabul edilmez.

Bununla beraber, parlak yüzlü zarflar içinde gönderilenlerden maada maddelerin adresleri sabit mürekkepli kurşun kalemle yazılabilir.

3 - Parlak yüzlü zarf içinde gönderilen maddeler ancak parlak yüz ekleme olmayıp zarfın kendinden olur ise kabul olunur.

4 - Taahhütlü maddelerin adres tarafının sol üst köşesinde, merbut (C 5) işaretli modele uygun veya ona benzer ve lâtin harfleri ile (R) harfini, mahreç merkezin adını ve bu merkezin defterinde mezkûr maddelerin kaydedildiği sıra numarasını havi bir etiket bulunmalıdır.

Bununla beraber, dahilî usul ve nizamlara şimdiki halde etiket kullanılmıya müsait olmayan idareler bu kaidenin tatbikını başka bir vakte bırakarak, taahhütlü maddelerin gösterilmesi için yanlarına mahreç merkezin adı ile sıra numarası işaret edilmek üzere (Recommandé = Taahhütlü) veya (R) damgalarını kullanabilirler. Bu damgalar dahi adres tarafının sol üst köşesine basılmalıdır.

Maddenin çıktığı merkezdeki kayıt numarası ile karışıklığa mahal verilmemek için, vasıta olan idarelerce taahhütlü maddelerin yüz taraflarına hiç bir sıra vesaire numarası konulmamalıdır.

Madde — 26

Alma haberi

1 - Gönderen tarafından bir (Alma haberi) istenilen taahhütlü maddeler üzerinde pek göze çarpacak surette (Alma haberi) = (Avis de réception) işareti veya bir (A. R.) damgası bulunmalıdır.

2 - Bu maddeler bir açık muhabere kâğıdı katılığında, açık kırmızı renkte, ve merbut (C 6) işaretli modele uygun veya ona benzer bir formül birleştirilir bu formül mahreç merkezine veya mahreç posta idaresi tarafından gösterilecek diğer bir merkezce tanzim olunur ve ait olduğu maddeye sağlam bir surette dış tarafından kavuşturulur. Şayet mezkûr formül mevrit merkeze vasıl olmaz ise, bu merkez resmen yeni bir alma haberi tanzim eder.

3 - Mevrit merkezi, (C 6) işaretli formülü usulü dairesinde doldurduktan sonra, adı posta ile, açıktan ve ücretsiz olarak, maddeyi gönderen kimsenin adresini geri yollar.

4 - Gönderen kimse arzu ettiği müddet içinde kendine yetişmiyen bir alma haberini istediği takdirde aşağıdaki maddede gösterilen usul ve kaidelere göre muamele olunur. Bu halde, ikinci bir ücret alınmaz ve mahreç merkezi (C) formülünün baş tarafına (Alma haberinin ikinci nüshası, ilâh) diye yazar.

Madde — 27

Muhabere maddelerinin postaya verilmesinden sonra istenilen alma haberi

1 - Taahhütlü bir maddenin postaya verilmesinden sonra bunu gönderen bir alma haberi istediği takdirde; mahreç merkezi bir (C 6) formülü doldurur.

Bu formül (C 13) modelinde ve üzerine lâzımgelen ücreti gösterir bir posta pulu yapıştırılmış bir haber isteme kâğıdına raptolunur ve aşağıdaki 51 inci madde hükümlerine göre muamele edilir, yalnız şu istisna ile ki, alma haberinin ait olduğu madde sahibine muntazaman teslim edilmiş olduğu takdirde, mevrit merkezi (C 13) formülünü alıkoyarak (C 6) formülünü bundan evvelki maddenin 3 üncü fıkrasında gösterildiği veçhile mahrecine geri gönderir.

2 - Taahhütlü maddelere ait haber isteme kâğıtlarının gönderilmesi için aşağıdaki 51 inci madde mucibince idareler tarafından kabul edilen hususî hükümler mezkûr maddelerin postaya verilmesinden sonra istenilen alma haberleri içinde tatbik olunabilir.

Dördüncü parça

Ödeme şartlı maddeler

Tek fasıl

Madde — 28

(Gönderilen maddelerin üzerlerine konulacak işaretler

Ödeme şartlı taahhütlü maddelerin yüz taraflarında başlık olarak pek göze çarpacak bir surette (Rembourssemen = ödeme) kelimesi yazılmış veya basılmış bulunmalı ve bu kelimeyi müteakip de hem lâtin harflerile yazı ve hem arap rakamları ile rakam olarak ödenecek paranın miktarı işaret edilmiş olmalıdır. Bu işarette, musaddak bile olsa, kazıntı ve çirkinti kabul olunmaz.

2 - Maddeyi gönderen kimse bunun yüz tarafında kendi adını ve adresini lâtin harflerile göstermelidir. Ödenecek para mevrit memlekette posta hesabıarisine geçirilecek olduğu takdirde, buna ait maddenin adres cihetine aşağıda gösterilen haşiye dahi fransızca olarak veya mevrit memlekette bilinen başka bir dilde yazılmış bulunmalıdır:

(A porter au crédit du compte des chèques postaux No..... de M. à tenu par le bureau des chèques d) = (..... çek kalemi tarafından tutulan de efendinin numaralı posta çekleri hesabına alacak kaydedilecektir).

Madde — 29

Etiket

Ödenme şartlı maddelerin yüz taraflarına merbut (C 7) işaretli modele uygun turuncu renkte bir etiket yapıştırılmalıdır.

Madde — 30

Ödeme havalenamesi

Aşağıdaki 31 inci maddede beyan olunan hal müstesna olarak, ödeme şartlı her maddeye merbut (C 8) işaretli modele uygun ve açık yeşil renkte dayanıklı mukavvadan yapılmış bir ödeme havalenamesi formülü bitiştirilir. Bu formül üzerinde ödenecek paranın mahreç memleket parası ile miktarı yazılmış olmalı ve, umumî kaide olarak, maddeyi gönderen de havalenamesinin ödeneceği kimse olmak üzere gösterilmelidir. Bununla beraber, her idare kendi servisinden çıkan maddelere ait havalenameleri bu maddelerin çıktıkları merkezlere veya kendi merkezlerinden

diğerlerine yollatmakta serbesttir. Ödeme havalenamesinin kuponunda maddenin gönderildiği kimsenin adı ve adresi ile bunun hangi tarihte hangi postaneye verildiği gösterilmelidir.

Mezkûr havalename ait olduğu maddeye sağlam bir surette bitiştirilir.

Madde — 31

Posta hesabı carisine geçirme

Ödenen parası mevrit memlekette posta hesabı carisine geçirilecek olan her maddeye, tersine uzlaşma olmadığı halde, mezkûr memleketin dahilî servisindeki formüle uygun bir (Para yatırma pusulası) bitiştirilir. Mezkûr pusulada, alacağına para kaydedilecek hesabın sahibi gösterilmeli ve ödenecek paranın tahsilinden sonra mevrit idare tarafından bu pusulaya kayıt ve derecedilecek ve hesabı cariye geçirilecek para miktarının istisnasile, formül metninin icap ettirdiği diğer bütün işaretler münderiç bulunmalıdır. Şayet para yatırma pusulasının bir kuponu olursa, maddeyi gönderen kimse bu kupon üzerine kendi adını ve adresini ve lüzum göreceği diğer şeyleri yazar.

Para yatırma pusulası gönderilen maddeye sağlama bitiştirilir.

Madde — 32

Ödenecek paranın çevrilmesi

Tersine uzlaşma olmadığı halde, maddenin çıktığı memleket parası ile beyan edilen, ödenecek para miktarı mevrit posta idaresince bu memleketin parasma çevrilir. Bu hususta mezkûr idare maddenin çıktığı memlekete gönderdiği posta havalenamelerinin çevrilmesi için kullandığı çevirme bedelini kullanır.

Madde — 33

Ödenecek para miktarı işaretlerinin birbirine uymaması

Gönderilen madde ile buna ait ödeme havalenamesi üzerlerinde bulunan ödenecek para miktarı işaretleri arasında birbirine uymamaklık vukuunda maddenin gönderildiği kimseden en yüksek miktardaki para tahsil edilmelidir.

Şayet bu kimse mezkûr miktardaki parayı ödemekten imtina ederse aşağıda gösterilen istisna hariç olarak, daha aşağı miktardaki paranın ödenmesi mukabilinde madde kendisine teslim edilebilir, ancak şu şartla ki maddeyi gönderen idare tarafından bu bapta istek üzerine verilecek olan malûmat almır alınmaz, icap ederse, mezkûr aşağı miktardaki parayı tamamlayacak bir miktar para daha ödenecektir. Bu şartı kabul etmediği takdirde o kimseye maddenin teslimi geriye bırakılır.

Her halde vaka hakkında gönderen idareden hemen malûmat istenilir. Bu idare, mümkün olduğu kadar kısa müddet içinde, ödenecek paranın doğru miktarını katî ve sarîh surette göstererek buna cevap vermelidir.

Maddenin gönderildiği kimse yoleu olduğu veya bir müddet yerinden ayrılmak mecburiyetinde bulunduğu takdirde, kendisinden en yüksek miktardaki paranın ödenmesi istenilebilir. Bundan imtina halinde, madde ancak yukarıda beyan olunan cevabın alındığında kendisine teslim olunur.

Madde — 34

Ödeme müddeti

Ödemesi şart olan para ait olduğu maddenin mevrit merkezine geldiğinin ertesi günden itibaren yedi (7) gün içinde ödenmelidir. Bu müddet dahilî nizamlardan bir mecburiyet olan idarelerce

en çok bir aya kadar uzatılabilir. Saklama müddetinin bittiğinde, madde çıktığı merkeze geri gönderilir. Bununla beraber maddeyi gönderen, bunun ilk defa gösterildiğinde şart olan parayı ödmeden gönderilen kimsenin imtina halinde mezkûr maddenin hemen geri gönderilmesini bir hâşiye ile isteyebilir.

Madde — 35

Ödenecek paranın azaltılması veya ödeme şartının kaldırılması

I - Ödeme şartının kaldırılması veya ödenecek paranın azaltılması istekleri aşağıdaki 48 inci maddede beyan olunan kaideler ve muamelelere tâbidir.

Bu yolda bir istek, telgrafla bildirildiği takdirde, ilk posta ile gönderilecek olan ve 48 inci maddenin I inci fıkrasında bahsolunan kopye ile bitleştirilmiş ve baş tarafında renkli kurşun kalemle altı çizili (Confirmation de la demande télégraphique du) = (de telgrafla bildirilen isteğin teyidi.) ibaresi yazılmış bulunan postaya mahsus bir istek kâğıdı ile de teyit edilmelidir.

Bu halde, ödeme şartlı maddenin gönderildiği merkez bu şart hakkındaki isteği bildiren telgrafnameyi aldığı anda mezkûr maddeyi alıkomakla iktifa eder ve isteği isaf etmek için bunun posta ile teyidini bekler.

Bununla beraber, mevrit idare, kendi mesuliyeti altında olarak, posta ile teyidini beklemeksizin, telgrafla bildirilen bir isteğe netice verebilir.

2 - 31 inci maddede gösterilen hal müstesna olarak, ödenecek paranın azaltılması için posta ile gönderilecek her istek kâğıdına mezkûr paranın tashih edilmiş miktarlarını gösteren yeni bir ödeme havalenamesi formülü bitleştirilmelidir.

Öyle bir istek telgrafla bildirildiği takdirde, ödeme havalenamesi aşağıdaki 38 inci maddede tayin olunan şartlar dairesinde maddenin gönderildiği merkez tarafından değiştirilmelidir.

Madde — 36

Tekrar yollama

Ödeme şartlı taahhütlü maddeler çıktıkları memleketle bu türlü maddelere ait muamelesi olan yeni bir mevrit memlekete tekrar yollanabilir. Bu halde mezkûr maddelere ilk çıktıkları idarece tanzim olunan ödeme havalenamesi formülleri bitştirilir. Yeni mevrit idaresi bu maddeler kendisine doğrudan doğruya gönderilmiş gibi bunların ödenmesi şart olan paralarının tasfiyesini yapar.

Ödenecek paraları ilk önce gönderildiği memlekette posta hesabı carisine geçirilecek olan maddeler tekrar yollanamazlar.

Madde — 37

Ödeme havalenamesinin veya para yatırma pusulasının tanzimi

Ödenecek paranın tahsili akabinde maddenin gönderildiği merkez veya mevrit idarece tayin edilen diğer hangi bir merkez ödeme havalenamesinin (Servise ait işaretler) kısmını doldurur ve, kendi tarih damgasını bastıktan sonra, mezkûr havalenameyi ücretsiz olarak üzerinde yazılı olan adrese geri gönderir.

Maddeyi gönderen idareden ödenecek paranın doğru miktarı hakkında malûmat istenilmiş olduğu takdirde, buna cevap alınmaya kadar havalenamenin gönderilmesi geri bırakılır.

Ödeme havalenamelerinde gösterilen paralar bunların ait oldukları maddeleri gönderen kimsele her idarenin kendi tayin ettiği şartlar dairesinde ödenir. Ödenecek parası gönderildiği memlekette bir posta hesabı carisine geçirilecek olan ödeme şartlı maddelere ait (para yatırma pusulası)

laları) hakkında mezkûr memleketin posta geçkleri ve hesap devri servislerine dair dahili usul ve nizamına göre muamele yapılır.

Madde — 38

Ödeme havalenamesi veya para yatırma pusulası formüllerinin değersizlendirilmesi yahut değiştirilmesi

1 - Ödenecek paranın azaltılması veya ödeme şartının kaldırılması istenilmesinden dolayı kullanılmıyacak hale gelen ödeme havalenamesi formülleri ile ödeme şartının kaldırılması vukuunda kullanılmıyacak olan para yatırma pusulası formülleri (Madde 35) ödeme şartlı maddelerin gönderildiği idare marifetile yok edilir.

2 — Her hangi bir sebeple, çıktığı yere geri gönderilen ödeme şartlı maddelere ait formüller geri gönderen idare marifetile değersizlendirilmelidir.

3 - Ödeme şartlı maddelere ait formüller ödenmesi şart olan paranın tahsilinden evvel kayıt, zayi veya mahvolduğu takdirde, mezkûr maddelerin gönderildiği merkez icabına göre, ya (C 8) işaretli formül veya para yatırma pusulası formülü üzerine ikinci nüshalarını tanzim eder.

Madde — 39

Teslim veya bedeli tahsil edilmeyen ödeme havalenameleri.

1 - Sahiplerine teslim edilemeyen ödeme havalenameleri, icabında tarih hakkında vize muamelesine tâbi tutulduktan sonra, ait oldukları maddelerin çıktıkları idare tarafından tesellüm olunarak tanzim olundukları idare hesabına kaydedilir.

Sahiplerine teslim edildiği halde bunlar tarafından bedelleri tahsil olunmayan ödeme havalenameleri hakkında da aynı suretle muamele olunur.

Bununla beraber, evvel emirde mezkûr havalenameler yerine bunların çıktıkları idare tarafından tanzim edilmiş ödeme ruhsatnameleri konulmalıdır.

2 - Ödeme havalenamelerinin tarih vizeleri ve ödeme ruhsatnameleri havalenamelere dair uzlaşmada gösterilen şartlar dairesinde yapılır.

Madde — 40

Ödeme havalenameleri hesaplarının temizlenmesi

1 - Tersine uzlaşma olmadığı halde, her idarenin diğer bir idare hesabına olarak bedellerini ödediği ödeme havalenamelerine ait hesapların temizlenmesi posta havalenameleri aylık hesaplarına ilâve edilen cetveller (Merbut C 9 modeli) vasıtasile olur.

2 - Bedelleri ödenen ve tesellüm olunan ödeme havalenamelerinin bitştirildiği mezkûr cetvelere havalenameler tanzim edildikleri merkezler alfabe sırasile gösterilmek üzere ve bu merkezlerin defterlerinde kaydedildikleri numaralar sırasile kaydolunur. Hesabı tanzim eden idare, mukavelenamenin 71 inci maddesi mucibince muhabiri idareye ait olan ücretler ve resimlerin yekûnunu kendi alacağına yekûnundan indirir.

3 - (C 9) işaretli hesap cetvelinde hasıl olanbakıyye mümkün oldukça, aynı devre için tanzim olunan posta havalenameleri aylık hesabının bakıyyesine ilâve olunur. Mezkûr hesapların tetkiki ve temizlenmesi posta havalenameleri nizamnamesile tesbit edilen kaidelere göre olur.

Beşinci parça

Muhabere maddeleri için çıktıkları ve geldikleri yerlerde yapılacak işler

Tek fasıl

Madde — 41

Tarih damgasının basılması

1 - Muhabere maddelerinin yüz taraflarına çıktıkları postanelerce, mümkün oldukça lâtin harflerile maddenin çıktığı yeri ve postaya verildiği tarihi gösteren bir damga basılır.

Bir kaç postanesi bulunan yerlerde, mezkûr damga maddenin bu postanelerden hangisine verildiğini de göstermelidir.

Mukavelenamenin 46 maddesinde beyan olunan basmahane makinesi veya başka suretler ile basılmış damgalar vasıtasile ücretleri ödenmiş olan (basılmış kâğıtlar) için yukarıda bahsedilen damganın basılması mecburî değildir.

2 - Muteber olan bütün posta pulları iptal olunmalıdır.

Çıktığı merkezde yanlışlıkla veya unutulurak iptal edilmemiş olan posta pulları bu hali gören merkez tarafından kalın bir çizgi ile veya başka bir suretle iptal edilmelidir. Ancak bu pullara tarih damgası basılmaz.

3 - Yanlış sevkedilen muhabere maddelerinin üzerlerine bunların yanlış olarak geldikleri merkez tarih damgası basılmalıdır. Bu mecburiyet yalnız sabit merkezlere değil, mümkün oldukça, sey-yar merkezlere de terettüp eder.

4 - Gemilerde postaya verilen muhabere maddelerinin damgalanması, bunlarda posta memurlarına veya posta servisi ile mükellef gemi memurunu, veyahut, bunlar bulunmadığı halde, mezkûr maddelerin açıktan teslim edileceği iskele posta merkezine terettüp eder. Bu halde mezkûr merkez mephus maddelere kendi tarih damgasını vurur ve üzerlerine (Gemi), (posta vapuru) işareti veya bunlara benzer başka bir işaret koyar.

Madde — 42

Hususî vasıta ile dağıtılacak maddeler

Sahibine hususî vasıta ile teslim edilecek maddeler, mümkün olduğu kadar (gönderilen yer) işaretinin yanında olmak üzere üstünde büyük harflerle (Expres) kelimesi basılı koyu kırmızı bir etiketi taşırlar.

Madde — 43

Ücreti hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş maddeler

1 - Postaya verilmelerinden sonra kendileri için gerek gönderildikleri kimseden ve gerek mevküflük halinde, gönderenden her hangi bir ücret alınması icap eden muhabere maddelerinin yüz taraflarının üst sağ köşelerine (ödenecek ücret) demek olan T damgası vurulur; bu damganın yanında alıncak ücretin miktarı frank ve santim olarak pek okunanklı rakamlarla kayıt ve işaret olunur.

2 - T damgasının basılmasıyla alıncak ücret miktarının işaret olunması keyfiyeti maddenin çıktığı idareye veyahut, tekrar yollama veya mevküflük halinde tekrar yollayan idareye terettüp eder.

Bununla beraber, tekrar yollayan idare ile münasebetlerinde indirilmiş ücret tatbik eden memleketlerden çıkan maddeler için alıncak ücret miktarı bu maddeleri dağıtan idare tarafından işaret edilir.

3 - Maddeleri dağıtan idare bunları alınması lâzımgelen ücrete tâbi kılar.

4 - Üzerinde T damgası bulunmayan her madde, görünür bir yanlışlık bulunmadıkça, ücreti usu-

lû dairesinde ödenmiş sayılır ve hakkında olveçhile muamele yapılır.

5 - Ücret ödenmesi için muteber olmıyan posta pulları nzarar itibare almamaz. Bu halde etraftı kurşun kalemile çizilecek olan mezkûr posta pullarının yanına bir sıfır (0) konulur.

Madde — 44

Ücret ödeme pusulalarının geri gönderilmesi - Avans verilen paraların tahsili

1 - Mürselileyhten resim ve ücret alınmamak üzere gönderilmiş bir maddenin sahibine tesliminden sonra, gümrük resimlerinin ve sair masrafları mezkûr maddeyi gönderenin hesabına avans vermiş olan merkez ücret ödeme pusulasının arka tarafında bulunan işaretlerin kendisine tallûk eden cihazlarını tamamlar ve bu pusulayı, ispat kâğıtları ile birlikte ve kapalı zarf içinde olarak ve zarfın içinde ne bulunduğunu üzerine işaret etmiyerek, mephus maddenin çıktığı merkeze gönderir.

Bununla beraber, masrafları gösteren ücret ödeme pusulalarının geri gönderilmesi işini mahsusı surette tayin olunan merkezlere yaptırmıya ve mezkûr pusulaların muayyen bir merkeze gönderilmesini istemeğe her idarenin hakkı vardır. Bu istemenin tatbikında, pusulaların geri gönderileceği merkezin adı o gibi maddeyi gönderen merkezce ücret ödeme pusulasının yüz tarafına kayıt ve işaret olunur.

2 - (France de droits = mürselileyhten resim alınmıyacak) etiketli bir madde gönderildiği memleket servisine ücret ödeme pusulası birlikte olmıyarak geldiğinde, gümrük işlerini yaptıрмаğa memur olan merkez bu pusulanın ikinci nüshasını tanzim eder. Maddenin çıktığı memleketin adı ikinci nüsha pusulasının ait olduğu idarenin adı yerine ikame olunur ve maddenin postaya verildiği tarih, mümkün oldukça, bu pusulada gösterilir. Ücret ödeme pusulası maddenin sahibine tesliminden sonra kaybolduğu halde dahi aynı şartlarla bir ikinci nüsha tanzim olunur.

3 - Her hangi bir sebepten dolayı çıktığı yere geri yollanan ve gönderildiği idarece henüz gümrük işleri yaptırılmamış olan maddelere mahsus ücret ödeme pusulaları mezkûr idare marifetile iptal edilmelidir.

4 - Kendisine gönderilen memleket servisinde ödenmiş olan masrafları gösteren bir ücret ödeme pusulasını aldığıında, gönderen idare bu masrafların miktarını, muhabiri memlekete gönderilen posta havalenamelerinin tanzimi için muayyen çevirme bedelinden yüksek olmıyacak olan bir çevirme bedeli üzerinden kendi parasına çevirir.

Bu çevirmenin neticesi pusulanın kendisine ve yanındaki kupona işaret olunur; bu işaret çevirmeyi yapan memurun imzası ile de teyit edilir. Masrafların yekûnunu kendisinden tahsil ettikten sonra, bunların ait olduğu maddenin çıktığı merkez bunu gönderene pusulanın kuponunu ve icabında ispat kâğıtlarını teslim eder.

Madde — 45

Tekrar yollanan maddeler

1 - Yerini değiştirmiş olan kimselere gönderilen muhabere maddeleri çıktığı yerden yeni gönderileceği yere doğruca yollanmış sayılır.

2 - İlk gönderildiği yer için ücreti hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş maddeler çıktığı noktadan yeni yere doğruca gönderilen aynı mahiyetteki maddelere tatbik edilen ücrete tâbi tutulur.

3 - İlk gönderildiği yer için ücreti muntazaman ödenmiş ve ondan sonra yollanacağı yere ait mütemmim ücreti tekrar yollanmasından evvel ödenmemiş olan maddeler evelee ödenen ücreti miktarı ile ilk önce yeni yere doğru gönderilmiş olduğu takdirde alınacak olan ücret miktarı arasındaki fark kadar bir ücrete tâbi tutulur.

4 - İlk önce bir memleketin içinde bir yerden bir yere gönderilmiş ve dahili idareye göre ücreti usulen ödenmiş olan maddeler ilk gönderildiği yer için ücreti muntazaman ödenmiş maddelerden sayılır.

5 - İlk önce bir memleket içinde posta ücretinden muaf olarak bir yerden bir yere taşınmış olan maddeler çıktığı noktadan yeni gönderilen yere doğrudan gönderilen aynı mahiyetteki ücretli maddelere tatbik edilen ücrete tâbi tutulur.

6 - Tekrar yollama esnasında, ilk gönderilen merkez her halde, kendi tarih damgasını mektuplarla açık muhabere kâğıtlarının yüz taraflarına basar.

7 - Adresi eksik veya yanlış olmasından dolayı, bunu tamamlamaları veya düzeltmeleri için gönderenlere geri yollama adı veya taahhütlü muhabere maddeleri, tamamlanmış veya düzeltilmiş bir adres ile postaya verildiklerinde, tekrar yollanmış muhabere maddelerinden değil, yeni maddelerden sayılır ve, binaenaleyh, yeniden ücrete tâbi tutulur.

8 - Tekrar yollamada veya çıktığı yere geri gönder (Madde 47) de alınmasından vaz geçirilemeyen gümrük resimleriyle postaya ait olmayan diğer resimler, (Ödeme şartı) yolile yeni gönderilen idareden tahsil olunur. Bu halde, ilk gönderilen idare tekrar yollanacak muhabere maddesine bir beyanname ile bir ödeme havalenamesi (Model C 8) bitişirir.

Şayet alâkalı idareler arasında (Ödeme şartı) servisi yok ise, bahsolunan resimler mektup usulü ile tahsil edilir.

Madde — 46

Tekrar yollama zarfları

1 - Olbapta uygunluk gösteren idareler arasındaki münasebetlerde, oturduğu yeri değiştiren bir kimseye tekrar yollanan adı muhabere maddeleri merbut (C 10) işaretli modele uygun hususî zarflar içinde konulabilir. Bu zarflar posta idareleri tarafından tedarik olunur. Bunların üzerlerine yalnız o kimsenin adı ile yeni adresi yazılmalıdır.

2 - Tekrar yollama zarflarına şekli, hacmi ve ağırlığı itibarile yırtılmaya sebep olabilecek maddeler konulamaz; içindeki şeylerle beraber zarfın ağırlığı hiç bir halde 250 gramı geçmemelidir.

3 - Tekrar yollama zarfının içinde bulunan maddelerin tâbi olabildiği mütemmim ücretleri icabında tahsil veya mütemmim ücret ödenmediği takdirde, yollandıkları yerde tahsil edilecek ücret miktarını mezkûr maddelerin üzerlerine işaret etmesine müsait olmak için tekrar yollayan merkeze mezkûr zarf açık olarak verilmelidir.

4 - Yollandığı yere vardığında, tekrar yollama zarflarının içlerindeki şeyler dağıtan merkezlerce tetkik olunarak, icabında, ödenmemiş mütemmim ücretler tahsil edilir.

Madde — 47

Sahiplerine verilemeyen maddeler

1 - Her hangi bir sebeple sahiplerine dağıtılamayan muhabere maddeleri çıktıkları idareye geri gönderilmezden evvel, geldikleri merkezce, bunların arka taraflarına Fransız dilile açık ve bir kıssa tarzda :

(Bilinmiyor, reddolunmuş, yolculukta, gitmiş, istenilmiş, ölmüş)

(Incennur, refusé, en voyage, parti) non réclame (inconur) deécédé),

şeklinde veya bunlara benzer bir kelime ile dağıtılmamaları sebebi işaret olunmalıdır. Açık muhabere kâğıtları ile kart şeklindeki basılmış kâğıtların dağıtılmamaları sebebi bunların yüz taraflarının sağ yarısına işaret olunur.

Bu işaret bir damga basmak veya bir etiket yapıştırmak suretile yapılır. Her idare dağıtılamama sebebinin kendi dilile çevirmesini ve kendisince uygun olan diğer işaretleri ilâve etmek salâhiyetini haizdir.

Mezkûr maddelerin geldiği merkez bunların üzerlerindeki ilk gönderilen yerin adını çizmeli ve gönderen merkezin tarih damgasının yanına da (Retour) = (geriye) işaretini koymalıdır.

Bundan başka, mektupların arkalarına ve açık muhabere kâğıtlarının yüzlerine kendi tarih damgasını basmalıdır.

2 - Sahiplerine verilemeyen muhabere maddelerinin geri gönderilmesi gerek ayrı ayrı, gerek üzerine (Rebuts) = (Sahiplerine verilemeyenler) işaretli etiket yapıştırılmış hususî bir paket halinde yapılır.

Sahiplerine verilemeyen taahhütlü muhabere maddeleri çıktıkları memleketin alıp verme merkezine bu memlekete gönderilecek taahhütlü muhabere maddeleri gibi geri gönderilir.

Müstesna olarak, iki muhabir idare, aralarında uyularak, sahiplerine verilmeyen maddelerin geri gönderilmesi hakkında başka bir tarz kabul edebilirler.

3 - Bir memlekette postaya verilecek bu memleket dahiline gönderilen muhabere maddelerini gönderen kimseler başka bir memlekette oturanlardan olur ve bu maddeler sahiplerine verilemesinden dolayı o kimselere geri verilmek üzere yabancı memlekete yollanmak icap eder ise, mezkûr maddeler milletler arasında alınıp verilen muhabere maddelerinden olur ve tekrar yollamaya dair olan hükümlere göre muameleye tâbi tutulur.

4 - Bir konsolos vasıtasile teslim edilmek üzere deniz efrat veya zabitlerine ve diğer kimselere gönderilen ve sahiplerince istenilmedikleri cihetle bu konsolos tarafından bulunduğu yer postanesine geri verilen muhabere maddeleri hakkında umumiyetle sahiplerine verilemeyen maddeler için musarrah olduğu veçhile muamele yapılmalıdır. Aynı zamanda mezkûr postane tarafından o muhabere maddeleri için konsolostan alınmış olan ücretler kendisine geri verilmelidir.

Madde — 48

Geri alma. Adres değiştirme

1 - Muhabere maddelerini geri almak veya adres değiştirmek istemeler bunları gönderen tarafından merbut (C 11) işaretli modele uygun bir formülün tanzimini icap ettirir.

Aynı kimse tarafından aynı adrese olarak aynı zamanda aynı merkeze verilmiş olan birden fazla maddeler için yalnız bir formül kullanılabilir. Bu formülü postaneye teslim ederken, gönderen hüviyetini ispat etmeli ve icap ederse, posta makbuzunu göstermelidir. Mesuliyet mahreç memleket posta idaresine terettüp eden hüviyet ispatından sonra aşağıda gösterildiği veçhile muamele yapılır.

A) İstek posta ile tebliğ edilecek ise, mezkûr formül gönderilen maddenin veya bunun zarfının üzerinde yazılı adresin tam bir sureti ile birlikte ve taahhütlü mektup şeklinde doğrudan maddenin gönderildiği merkeze yollanır.

B) İstek telgrafla tebliğ edilecek ise, formül münderecatını maddenin gönderildiği merkeze çekmeye memur olan telgraf merkezine verilir. Telgrafname Fransız dili üzerine yazılır.

2 - (C 11) formülünü veya bunun yerini tutan telgrafnameyi aldığımda, maddenin gönderildiği merkez bu maddeyi arar ve isteğe lâzımgelen neticeyi verir. Arama neticesiz kalır veya bahsolunan madde daha evvel sahibine verilmiş bulunur veyahut telgrafla yapılan tebliğ mezkûr maddeyi muhakkak surette tanıma müsaait olacak derecede açık ve tam bulunmaz ise keyfiyet hemen gönderen merkeze bildirilir ve bu merkez dahi istek edene malûmat verir.

3 - Her idare, milletler arasındaki kaleme yapacağı bir tebliğ ile, kendisine ait isteklerin alınması işinin merkezi idaresi veya ayrıca gösterilen bir merkezî vasıtası ile yapılmasını isteyebilir. İsteklerin alınması işinin merkezi idareler vasıtasile yapılması halinde, mahreç merkezler tarafından doğrudan doğruya mevrit merkezlerle tebliğ olunan isteklerin nazarı dikkate alınması lâzımgelen ancak bunların ait olduğu muhabere maddeleri merkezi idarenin istek tebliği gelinceye kadar dağıtılmaz.

Bu fıkranın birinci bendinde bildirilen salâhiyeti kullanan idareler mevrit merkezle vaki olacak muhaberelerin kendi dahilî servislerinde posta veya telgraf naklinden çıkabilecek masrafları üzerlerine alırlar.

Gönderen zaten telgraf yolunu kullanmış bulunur ve mevrit merkeze posta ile vaktinde haber verilemeyecek olur ise telgraf yoluna müraعات mecburidir.

Madde — 49

Sade adres düzeltme

(Gönderilenin adı veya sıfatı değiştirilmeksizin) sadece bir adres düzeltme gönderen taraftan mevrit merkezine doğruca müracaat suretile, yani asıl adres değiştirme için olan muameleler yapılmadan da istenilebilir.

Madde — 50

Haber istemeler - adi maddeler

1 - Âdi bir muhabere maddesine ait her haber isteme aşağıda gösterilen muameleye tâbidir:

A) Haber isteyen merbut (C 12) modeline uygun bir formülün kendine ait kısmını doldurmalıdır,

B) Haber isteme vaki olan merkez mezkûr formülü doğruca muhabir merkeze gönderir. Bu gönderme resen ve ayrıca bir şey yazılmaksızın yapılır,

C) Muhabir merkez icap eden malûmatı toplamak için formül, halin icabına göre gönderilene veya gönderene gösterir,

D) Usulü dairesinde işi tamamlanan formül tanzim edildiği merkeze resen geri gönderilir,

E) Haber istemenin haklı ve doğru olduğu anlaşılır ise, formül sonradan yapılacak tahkikata esas olmak üzere merkezi idareye gönderilir;

2 - Her idare, milletler arasındaki kaleme yapacağı bir tebliğ ile, kendi servisine ait olan haber isteme formüllerinin merkezi idaresine veya ayrıca gösterilen bir merkezine yollanmasını istiyebilir.

Madde — 51

Heber istemeler - taahhütlü maddeler

1 - Bir taahhütlü muhabere maddesine ait her haber isteme için merbut (C 13) işaretli modeline uygun veya benzer bir formül tanzim olunur. Bu formül, umumî kaide olarak, mahreç merkezinden doğruca mevrit merkezine gönderilir.

Aynı kimse tarafından aynı adrese olarak aynı zamanda aynı merkeze verilmiş olan birden fazla maddeler için yalnız bir formül kullanılabilir.

2 - Mahreç ve mevrit idareler aralarında uyuşarak, haber isteme formülünü ait olduğu maddenin sevkedildiği yol aynen takip edilmek suretile merkezden merkeze yollatabilirler.

3 - Yukarıdaki 1 inci fıkrada gösterilen halin vukuunda mevrit merkezi, madde hakkında kafî malûmat verebilecek halde ise, formülün işini tamamlar ve bunu mahreç merkezine geri gönderir.

Maddenin ne olduğu mevrit merkezince derhal tayin edilemediği takdirde, bu merkez keyfiyeti formül üzerinde tesbit eder ve mümkün olursa, gönderilenin mezkûr maddeyi almadığını bildiren bir beyannamesini de ilâve ederek formülü tekrar mahreç merkezine gönderir. Bu halde, mahreç idare mezkûr maddenin ilk mutavassıt idareye sevkine dair olan malûmatı derecederek formülün işini tamamlar. Bundan sonra bunu mezkûr ilk mütevassıt idareye gönderir. Bu idare dahi kendi malûmat ve mülâhazalarını kayıt ve derecederek, icabında, bu formülü ileriki idareye yollar. Sorulan maddenin ne olduğu taayyün edinceye kadar haber isteme formülü böylece idareden idareye gönderilir. Mezkûr maddeyi gönderilene teslim etmiş olan veya, icabında, ne teslimini ne de başka bir idareye muntazaman irsalini ispat edemiyen idare keyfiyeti formül üzerinde tesbit ederek bunu mahreç idareye geri gönderir.

4 - Yukarıdaki 2 inci fıkrada gösterilen halin vukuunda, araştırmalar mahreç idareden başlayarak mevrit idareye kadar evvelki fıkrada gösterilen muameleye imtisal suretile tevali eder.

5 - (C 13) formülünde gönderilenin tam adresi gösterilmeli ve buna, mümkün oldukça, ara-

nilan maddenin veya zarfının üzerinde yazılı olan adresin bir sureti birleştirilmelidir. Bu formül irsaliyesiz yani yalnız olarak kapalı zarf içinde resen gönderilir.

6 - Her idare, milletler arasındaki kaleme yapacağı bir tebliğ ile, kendi servisine ait olan haber isteme formüllerinin ya merkezi idaresine, ya ayrıca gösterilen bir merkezine veyahut kendisi yalnız vasıta olarak alâkalı ise, aranılan maddenin gönderildiği alıp verme merkezine yollanması istiyebilir.

(C 13) formülü ve buna bitleştirilmiş kâğıtlar, bütün hallerde, haber isteme tarihinden itibaren altı ay geçemeyecek bir müddet içinde aranılan maddenin çıktığı idareye geri gönderilmelidir. Bu müddet uzak memleketlerle olan ilişkilerde dokuz aya çıkarılmıştır.

7 - Yukarıda beyan olunan hükümler idareler arasında daha geniş ve şümulü bir muhabereyi müstelzim olan posta çantasında sirkat vukuu, çantanın eksik çıkması hallerinde veya bunlara benzer diğer hallerde tatbik edilmez.

Madde — 52

Başka bir memlekette postaya verilen maddeler hakkında haber isteme

Mukavelenamenin 51 inci maddesinin 3üncü fıkrasında gösterilen halin vukuunda, (C 12) veya (C 13) haber isteme formülü mahreç idareye gönderilir. (C 13) formülüne posta makbuzu birleştirilmelidir.

Mahreç idare mukavelenamenin 51 inci maddesinin 2 inci fıkrasında gösterilen müddet içinde formülü almış olmalıdır.

Altıncı parça

Gönderilen maddelerin alınıp verilmesi

Tek fasıl

Madde — 53

Bildirme kâğıtları

1 - İki merkez arasında alınıp verilen posta çantaları ile birlikte gönderilen (bildirme kâğıtları) merbut (C 14) işaretli modele uygun olur. Bunlar üzerinde büyük harflerle (Feuille d'avis) = (Bildirme kâğıdı) işareti bulunan mavi renkte zarflar içine konulur.

2 - Bildirme kâğıdının başında: Mahreç ve mevrit memleketler atları ile mahreç ve mevrit alıp verme merkezleri atları ve çantanın gönderildiği tarih gösterilmeli ve muayyen olan yerine de bir tarih damgası basılmalıdır.

3 - Çantanın içinde hususî vasıta ile teslim ettirilecek maddelerin bulunduğu mezkûr kâğıdın (1) numaralı hanesine (Eprés) damgasının basılması suretile gösterilir.

4 - Kığıdın (2) numaralı hanesi çantanın sıra numarasını, posta vapurunun adını, sevk yolunu ve çantanın tereküp ettiği torbaların miktarını işaret etmeğe mahsustur.

Tersine bir uzlaşma olmadığı takdirde, gönderici merkezler her gönderilen merkeze mahsus yıllık birer sıra numarasına göre bildirme kâğıtlarına numara koyarlar.

Mutat olan çantanın sevk edildiği aynı yoldan veya aynı gemi ile sevk edilen munzam bir çanta bile olsa, her çantaya ayrıca bir numara verilir.

Her yıl ilk sevk edilen çantanın bildirme kâğıdı bunun sıra numarasından başka geçen yıla ait son çantanın numarasını da hâvi bulunmalıdır.

Çantayı taşıyan geminin adı, gönderici merkezce bilinebildiği takdirde kâğıda işaret olunur.

Çantanın tereküp ettiği torbalar miktarı içinde geri gönderilen boş torbaları havi torbaların miktarı da dahil bulunur.

5 - (3) numaralı hanesinde aşağıdaki maddeler gösterilmelidir :

A) (5) numaralı hanede ve icabında, hususî listelerde mukayyet taahhütlü maddelerin umumî yekûnu.

Gerek bildirme kâğıdının 5 numaralı hanesinin yerini tutmak ve gerek bu kâğıdın zeyli makamında olmak üzere merbut (C 15) işaretli modele uygun bir veya birkaç hususî liste kullanılabilir.

Mevrit idare ister ise, münhasıran hususî listeler kullanılması mecburidir.

Bir kaç liste kullanıldığı takdirde, bunlara numaralar konulmalıdır. Aynı bir liste üzerine kaydedilebilecek taahhütlü maddelerin miktarı (60) olarak tahdit olunmuştur:

B) Gönderiş kâğıdı üzerinde mukayyet değer konmuş maddelerin adet yekûnu;

C) Taahhütlü maddeleri hâvi torba ve paketler ile değer konmuş maddeleri muhtevi torba ve paketlerin ayrı ayrı gösterilmek üzere miktarları;

D) Taahhütlü maddelerin hususî listeleri adedile değer konmuş maddelerin gönderiş kâğıtları adedi,

6 - (4) numaralı hanesine mevrit idareye ait olup geri gönderilen torbalar adedi ile, gönderici idareye ait olup, taahhütlü maddelere mahsus torbalar da dahil olduğu halde, çantanın tertip ve tanziminde kullanılan torbalar adedi ayrı ayrı olarak kaydolunur. İcabında çantanın gönderildiği idareden başka bir idareye ait boş torbaların adedi de ayrıca bu idarenin adı ile birlikte yazılmıdır.

Bundan başka, mezkûr hanede gönderici merkezin alıp verme işine ait açık servis mektupları ile muhtelif muhabereleler veya tavsiyeleri zikrolunur.

7 - (5) numaralı hane, ayrıca hususî listeler kullanılmadığı vakitlerde, taahhütlü maddelerin kaydedilmesine tahsis olunmuştur.

Taahhütlü maddeler mahreç merkezi adı ve mahreç numarası işaret edilmek üzere ayrı ayrı kaydolunur, meğerki muhabir idareler mezkûr maddelerin bildirme kâğıtları üzerine toptan kaydolunması için aralarında uzlaşma olsunlar.

Çantada taahhütlü maddeler bulunmadığı zaman bildirme kâğıdının mahsus geri hisasına (Né-ant) = (yoktur) işareti konulur.

8 - Bildirme kâğıdının (6) numaralı hanesine de bu kâğıdın ait olduğu doğru sevkியatta dahil bulunan kapalı çantalar mezkûr hanenin icap ettirdiği kayıtlara göre koydolunur,

9 - İdareler, lüzum gördükleri zaman, bildirme kâğıdı üzerinde başka haneler veya başlıklar ihdası için aralarında uzlaşabilirler. Başlıca, 5 ve 6 numaralı haneleri kendi ihtiyaçlarına göre tertip edebilirler.

10 - Bir alıp verme merkezi, bir muhabir merkeze teslim edilecek hiç bir şeyi olmadığı zaman, bu merkeze ancak alâkalı idareler karşılıklı alıp verme işlerinde bildirme kâğıtlarına numara koymamak için uzlaşmış bulunurlarsa bir çanta gönderir. Bu halde, alıp verme merkezi, mutut veçhile, içinde yalnız boş bir bildirme kâğıdı bulunan bir çanta göndermelidir.

II - Ticaret gemileri vasıtasile sevkolanmak üzere bir idare tarafından diğer bir idareye kapalı çantalar tevdi edildiği zaman, bunların vapura yüklenmesini temin eden idarece istenilir ise, mektuplarla sair maddelerin sayısı veya ağırlığı bildirme kâğıdında ve bu çantaların adresleri üzerinde gösterilmelidir.

Taahhütlü maddelerin gönderilmesi

1 - Taahhütlü maddeler ve, icabında, evvelki maddenin 5 inci fıkrasında gösterilen hususî listeler bir veya ayrı ayrı bir kaç paket veya torba içinde toplanır ve bu paket ve torbalar dahi içlerindeki şeyleri koruyabilecek surette lâyikile sarılmış veya kapatılmış ve mühürlenmiş veya

kurşun mühürlü olmalıdır. Taahhütlü maddeler sarılmış veya kapatılmış ve mühürlenmit veya nur. Aynı ayrı bir kaç liste kullanıldığı zaman, bunların her biri ait olduğu taahhütlü maddeler ile birlikte sarılır.

Taahhütlü maddeler hiç bir vakit adi muhabere maddeleri ile karıştırılmaz.

2 - Bildirme kâğıdının bulunduğu hususî zarf taahhütlü maddeleri havi pakete hacvari bir sicim ile dışından bağlanır.

Taahhütlü maddeler bir torbaya konulmuş olduğu zaman, mezkûr zarf bu torbanın ağzına bağlanır.

3 - Birden fazla taahhütlü madde paket veya torbası olursa, munzam paket veya torbalardan her biri içinde ne bulunduğunu gösteren bir etiketi hamil olur.

Madde — 55

Hususî vasıta ile dağıtılacak maddelerin gönderilmesi

1 - Hususî vasıta ile dağıtılacak adi muhabere maddeleri, üzerine büyük harflerle (E r s) = (Hususî vasıta) işaretli bir etiket yapıştırılmış hususî bir paket halinde olarak, alıp verme merkezleri tarafından, çanta ile birlikte gönderilen bildirme kâğıdının bulunduğu zarfın içine konulur.

Bununla beraber, bu zarf taahhütlü maddeler torbasının ağzına bağlanacak olursa(evvelki maddenin 2 inci fıkrası), mezkûr muhabere maddeleri paketi dış torbanın içine konulur bu halde, çantada o gibi maddelerin bulunduğu bildirme kâğıdının zarfına konulacak bir fiş ile bildirilir. Aynı muamele miktar, şekil veya boyları dolayısıyla hususî vasıtalı muhabere maddeleri bildirme kâğıdına bağlanamadığı takdirde dahi tatbik olunur.

2 - Hususî vasıta ile dağıtılacak taahhütlü maddeler bildirme kâğıtlarının veya hususî listelerin (mülâhazalar) sütununda her birerlerinin kaydı hizasına (E r s) kelimesi yazılarak diğer taahhütlüler arasına kendi sıralarına göre konur.

Madde — 56

Çantaların yapılması

1 - Umumî kaide olarak, muhabere maddeleri, mektup ve açık muhabere kâğıtları aynı bağ altında ve gazetelerle mevkut yazılar adi basılmış kâğıtlardan ayrı bağlanmış olmak üzere, mevritleri itibarile ayrılıp bağlanır. Mektuplar, açık muhabere kâğıtları ve küçük boydaki basılmış kâğıtlar adresleri doğruluğuna tertip edilmelidir. Ücretleri ödenmiş maddeler ücretleri ödenmemiş veya eksik ödenmiş olanlardan ayrılır. Ve ücreti ödenmemiş veya eksik ödenmiş maddelerin sargıları etiketlerine T damgası vurulur.

Açılma, zedelenme veya bozukluk izleri olan mektuplara bu hali gören merkez tarafından keyfiyetin şerhi ile tarih damgası basılır.

Açıktan gönderilen posta havale nameleri ayrı bir paket içine topluca konur.

2 — Posta maddeleri uygun surette kapatılan, mühürlenene veya kurşun mühürü vurulan ve etiketlenen torbalar içine konulur. (ki bu torbalar böylece birer çanta olur.) Sicim kullanıldığında, bunu düşünmezden evvel torbanın boğazı etrafına ancak iki defa dolmalıdır.

Adi veya kurşun mühürler pek okunaklı çıkarılmış olmalı ve bunların bir aynı da lâtin harfleri ile yazılmalıdır. Çantaların etiketleri bezden, sağlam mukavvadan parşömeden veya küçük bir tahta üzerine yapıştırılmış kâğıttan olmalıdır; sınırları bir olan merkezler arasındaki münasebetlerde, sağlam kâğıttan yapılmış etiketler dahi kullanılabilir. Etiketler aşağıda gösterilen renklerde yapılır:

A) İçinde taahhütlü maddeler bulunan torbalar için, açık kırmızı,

B) İçinde yalnız adi mektup ve açık muhabere kâğıdı bulunan torbalar için beyaz,

C) İçinde yalnız adi (mevaddı saire: basılmış kâğıtlar iş kâğıtları, ilâh) bulunan torbalar için, açık mavi içinde adi muhabere maddeleri karışık olarak yani (mektuplar, açık muhabere kâğıtları)

rı ve mevaddı sairenin adileri hep birlikte bulunan torbalara beyaz etiket takılmalıdır.

Bununla beraber, beyaz ve açık mavi renkteki etiketlerin kullanılması ancak dahilî usul ve nizamlara karşı gelmiyen idareler için mecburidir.

Etiketlerin üzerinde küçük lâtin harflerile gönderen merkezin adı ve büyük lâtin harflerile kendisine gönderilen merkezin adı (de paur) = (den) suretinde basılmış bulunacaktır. Belli olmıyan zamanlar içinde deniz yolundan yapılan alıp veremelerde ve alâkalı idare istediği takdirde, mezkûr etiketlere sevk tarihi ve numarası ve postanın çıkarılacağı liman dahi işaret edilecektir. Torbaların üzerinde okunaklı bir surette lâtin harflerile çıktığı merkez veya memleket gösterilmeli ve (Postes) = (posta) kelimesi veya bunların posta çantası olduğunu bildiren o gibi bir başka işaret bulunmalıdır.

3 - Tersine bir uzlaşma olmadığı takdirde, çok yer tutmıyacak posta maddeleri veya boş bir bildirme kâğıdı için içindekini her türlü bozukluktan koruyacak tarzda sağlam kığıda sadece sarılmak suretile çanta yapılır. Böylece sarılan kâğıt sicimle bağlanır ve mühürlenir veya kurşunlanır.

Bu gibi çantalar, kurşunlandığı takdirde, sicim ayrılamıyacak surette yapılmalıdır. Bu çantaların içinde yalnız adı muhabere maddeleri bulunduğu zaman, bunlar üzerinde gönderen merkez veya idarenin adı basılı ve altı zamklı kığıttan mühürler vasıtasile kapatılabilir. Bu kabîl çantaları teşkil eden paketlerin adres taraflarında basma işaretleri ve renkleri itibarile yukarıdaki 2 inci fıkrada muhabere maddeleri torbalarının etiketlerine dair olan hükümlere göre yapılmış etiketler bulunmalıdır.

4 - Muhabere maddelerinin miktarı veya tutacakları yer birden fazla torba kullanılmasını icap ettirir ise:

A) Mektuplar ve açık muhabere kâğıtları için,

B) Sair maddeler için, mümkün oldukça ayrı torbalar kullanılmalıdır; icabında, (küçük paketler) için dahi ayrı torbalar kullanılmalıdır; bunların etiketlerinde (petits paquets) = küçük paketler) işareti bulunacaktır.

54 üncü maddenin 2 inci fıkrasında bildirilen tarzda bildirme kâğıdı ile birleştirilmiş olan, taahhütlü maddeler paket veya torbası mektup torbalarından birinin içine veyahut hususî bir torbaya konulur; dış torba, her halde, açık kırmızı renkte bir etiket taşımalıdır. Birden fazla taahhütlü madde torbası olduğunda, içlerinde ancak mektuplar ve açık muhabere kâğıtlarından başka taahhütlü maddeler bulunan munzam torbalar üzerinde açık kırmızı etiket olduğu halde açıktan gönderilebilirler.

Bundan başka, bildirme kâğıdının bulunduğu torba veya paket, açık kırmızı etiket üzerine göze çarpacak bir surette yazılan (F) harfi ile gösterilir. Böylece işaret konmuş etiket çanta boş olsa bile kullanılır.

5 - Her torbanın ağırlığı 30 kilo gramı geçmemelidir.

Madde — 57

Çantaların teslimi

1 - İki muhabir merkez arasında çantaların teslimi işi alâkalı idarelerce tutulan usule göre yapılır.

Mezkûr idareler kırmızı renkte etiketlerle gösterilenlerden başka torba ve paketleri toptan teslim etmek için aralarında uzlaşabilirler.

2 - Çantalar eyi bir halde olarak teslim olunmalıdır. Bununla beraber, bir çanta hasara uğramış olmasından dolayı reddedilemez.

Teslim alınırken, yalnız kırmızı etiketlerle gösterilen torba ve paketler nasıl yapılmış ve kapatılmış oldukları hakkında tam bir tetkik ve muayeneye tâbi tutulmalıdır.

3 - Bir çanta mütevassıt bir merkez tarafından fena bir halde alındığı takdirde, olduğu gibi yeniden ambalâj içine alınmalıdır. Yani ambalâjı yapan merkez asıl etiketteki işaretleri

yeni etiket üzerine almalı ve bu yeni etikete (. de yeniden bağlanmıştır.) = (Remballé a) işaretini koyarak altına kendi tarih damgasını basmalıdır.

Madde — 58 —

Çantaların muayenesi

1 - Mütevassıt bir merkez bir çantayı yeniden bağlamağa mecbur olduğunda, bunun içinde bulunan maddelere dokunulduğu zaman kendisince hasıl olursa bu maddeleri muayene eder.

Mezkûr merkez aşağıdaki 3 üncü fıkra hükümlerine uygun olarak merbut (C 16) işaretli modele göre bir (tahkik kâğıdı) tanzim eder. Buçantanın alınmış olduğu alıp verme merkezine gönderilir. Bunun bir sureti çantanın çıktığı merkeze yollanır ve bir sureti de yeniden bağlanan çantanın içine konur.

2 - Mevrit merkezi çantanın içindeki maddelerin tamam ve bildirme kâğıdı ile, icabında, taahhütlü maddeler hususî listeleri kayıtlarının doğru olup olmadığını tetkik ve muayene eder. Bir çantanın yahut bir veya bir kaç müteferri torbanın taahhütlü maddelerin, bildirme kâğıdının, bir taahhütlü maddeler hususî listesinin eksik olması veya diğer her türlü intizamsızlık bulunması halinde, keyfiyet hemen iki memur tarafından tesbit olunur. Bu iki memur kâğıt veya listeler üzerindeki yanlış işaretleri okunabilmelerine mani olmayacak surette bir kalemle çizerek lâzım gelen düzeltmeleri yapar. Açıkça bir yanlışlık olmadıkça, yapılan düzeltmeler çizilen ilk işaretlere müreccah tutulur.

3 - Tesbit edilen haller bir tahkik kâğıdı ile ve çantanın tetkik ve muayenesi tamam olduktan sonra istifade edilebilecek ilk posta ile çantanın çıktığı merkeze ve, hakikaten eksik varsa, son mutavassıt merkeze bildirilir. Mezkûr tahkik kâğıdında, mümkün olduğu kadar doğru olarak, hangi torba, paket veya maddenin mevzubahs olduğu tayin ve tasrih edilmelidir.

Çantanın çıktığı merkezin mensup olduğu idare lüzum gösterdiği takdirde, tahkik kâğıdının bir ikinci nüshası aslının tâbi olduğu şartlar dairesinde gönderilir. Bir kaybolma veya çalıma vukuunu zannettirecek kadar ehemmiyetli intizamsızlıklar mevzubahs olduğunda, taahhütlü maddelerin torba veya sarğısı ile bu maddelere ait paket veya torbayı kapatan mühür çantanın çıktığı merkeze gönderilen tahkik kâğıdına birleştirilir. Mevrit merkezi taahhütlü maddelerin paket veya torbasını bulamaz ve bu paket veya torbanın konulacağı mektup torbasını doğru olarak tayin edebilir ise, bu torbayı, sicimi, etiketi ve kendisini kapatan mühürü ile beraber mezkûr tahkik kâğıdına birleştirir.

Tahkik kâğıdının bir ikinci nüshasının gönderilmesine lüzum gösteren idarelerle olan alıp vermelerde, yukarıda zikrolunan ispat edici maddeler ikinci nüshaya birleştirilir.

Tahkik kâğıtları ve ikinci nüshaları taahhütlü mektup şeklinde gönderilir.

Bundan başka, yukarıdaki 1 ve 2 inci fıkralarda beyan olunan hallerde, mahreç merkezine ve, icabında, son mutavassıt alıp verme merkezine masrafı yazan idareye ait olarak telgrafla da keyfiyet bildirilebilir:

Her ne vakit çantada açıktan açığa çalıma izleri görülürse, mürsil veya mutavassıt merkezin hiç gecikmeksizin işi tahkika başlaması ve icabında, tahkikata devam edilmek üzere kendinden evvelki idareye telgrafla haber vermesi için mezkûr merkeze keyfiyetten kezalik telgrafla malûmat verilmelidir.

4 - Bir posta çantasının zuhur etmemesi postaların karşılaşmaması neticesi olduğu ve yahut bu çantanın eksik olması keyfiyeti teslim bordrosu üzerinde alelusul şerh ve izah edilmiş bulunduğu zaman, mezkûr çanta ondan sonraki ilk posta ile mevrit merkeze gelir ise, 1 ve 3 üncü fıkralarda beyan olunan tahkik kâğıdının tanzimine lüzum yoktur.

Çantanın eksik olması bir gecikme veya bir yanlış sevk neticesi olduğu zann olunur ise, 3 üncü fıkrada zikrolunan ikinci nüshanın gönderilmesi geri bırakılabilir.

Mahreç merkezine ve, icabında, son mütevassıt alıp verme merkezine eksikliği bildirilmiş olan bir çantanın sonradan gelmesi halinde hemen bu merkezlere mezkûr çantanın alındığını bildiren

ikinci bir tahkik kâğıdı gönderilmelidir.

5 - Kendilerine yukarıda zikrolunan kâğıtlar gönderilen merkezler bu kâğıtları, tetkik ve icap ederse, bunlara mülâhazalarını deroettikten sonra, mümkün olduğu kadar çabukça geri gönderirler.

Bununla beraber, mezkûr kâğıtlar gönderildikleri tarihten itibaren iki ay içinde çıktıkları merkeze geri gönderilmez ise, tersine bir hal sabit oluncuya kadar, gönderilmiş oldukları merkezler tarafından usulü dairesinde kabul edilmiş sayılacaklardır.

Bu müddet uzak memleketlerle olan ilişkilerde dört aya çıkarılmıştır.

6 - Bir posta çantasını alan ve bunun muayenesi işi kendisine terettüp eden merkez mahreg merkezine ve icabında, son mütavassıt alıp verme merkezine, muayeneden sonra istifade edilebilecek ilk posta ile, her hangi bir intizamsızlığı bildiren bir tahkik kâğıdı göndermediği takdirde, tersine bir hal sabit oluncuya kadar, mezkûr çantayı ve içindeki maddeleri almış sayılır. Aynı kıyas tahkik kâğıdında zikri unutulmuş veya eksik bir halde olarak zikir ve beyan edilmiş olan intizamsızlıklar için de varit olur.

Madde — 59

Baş torbaların geri gönderilmesi

1 - Huhabir idareler arasında tersine bir uzlaşma olmadıkça, torbalar gönderen memlekete doğrudan doğruya yollanan bir çanta içinde ilk posta ile boş olarak geri gönderilmelidir. Her çanta ile geri gönderilen torbaların sayısı bildirme kâğıdındaki « Indicationus de servise » = « Servise ait işaretler » hanesinde gösterilmelidir. Geri gönderme işi bunun için tayin edilen alıp verme merkezleri arasında yapılır.

Boş torbalar uygun paketler halinde bir birine sarılmış ve bağlanmış olmalı ve, icabında, etiket tahtaları da torbaların içlerine konulmalıdır. Her ne zaman torbalar başka bir alıp verme merkezi vasıtasile geri gönderilir ise, bunların paketleri üzerine torbaların almış oldukları alıp verme merkezinin adı yazılı birer etiket yapıştırılmalıdır.

Geri gönderilecek boş torbalar çok miktarda olmadığı takdirde, bunlar içlerinde muhabere maddeleri bulunan torbalara konulabilirler; aksi takdirde; bunlar ayrıca mühürlenecek ve ait oldukları alıp verme merkezlerinin atları yazılı etiketler takılacak torbalar içine konulmalıdır. Bu torbaların etiketleri üzerinde (Sacs vides) = (boş torbalar) işaretli bulunmalıdır.

2 - Bildirme kâğıdının (Servise ait işaretleri hanesinde yazılı olan işaretlerin yardımı ile, her idare kendisine ait torbaların geri gönderilmesi işi hakkında bir kontrol yapabilir. Bo kontrol bir yıl içinde çanta yapmak için kullanılan torbalar yekûnundan yüzde onunun (%10) bu yıl sonundan evvel geri gönderilmediğini gösterdiği takdirde boş torbaların geri gönderildiğini ispat edemiyen idare eksik torbaların değerini bunlara gönderen idareye ödemeğe mecburdur. Eksik torbaların miktarı yüzde ona çıkmayıp fakat (50) elliye geçtiği takdirde dahi ödeme mecburiyeti vardır.

Her idare, kendi alıp verme merkezlerince kullanılan her nevi torbalar için, belli zamanlarda ve müsavi miktarda frank olarak vasati bir değer tesbit eder ve bu değeri milletler arasındaki ka-lem vasıtasile alâkalı idarelere tebliğ eyler.

Yedinci parça

Transit ve antrepo masraflarına dair hükümler

Fasıl : I

İstatistik işleri

Madde — 60

Transit masrafları istatistiği

1 - Mukavelenamenin 73 üncü maddesile bunu takip eden maddelerini iera ile istenilecek transit masrafları her üç yılda bir defa nöbetle mayıs ayının ilk 14 veya 28 günü veyahut birinci teşrinin 14 ünü takip eden ilk 14 veya 28 gün içinde tutulan istatistikler esası üzerine tayin ve tesbit olunur.

Gemilerde yapılan çantalar istatistik devresi için karaya çıkarıldığı takdirde istatistiklere geçirilir.

İstatistik her üç aylık müddetin ikinci yılı içinde tutulacaktır.

1929 mayıs istatistiği ile buna müteallik olup İstokholm mukavelenamesi hükümlerine göre yapılan hesaplar 1931 senesi sonuna kadar olan transit masraflarının tesviyesine tatbik olunacaktır.

1933 birinci teşrin - ikinci teşrin istatistiği 1932, 1933, 1934 senelerine tatbik olunacak ve böylece devam edilecektir.

2 - Her istatistiğe binaen yapılacak yıllık transit masrafları ödemeleri, ondan sonra gelecek istatistiğe göre yapılacak hesaplar tasdik olununcuya veya bihakkin kabul edilmiş (aşağıdaki 70 inci madde) sayılmaya kadar aynen devam edecektir.

Bu gelecek istatistik esası üzerine ayrıca bir tevzin ve telâfi muamelesi de yapılacaktır.

3 - Bir memleketten başka bir memlekete gönderilecek muhabere maddelerinin sevk yolunda mühim bir değişiklik hasıl olur ve bu değişiklik en az on iki aya baliğ olan bir veya bir kaç müddete dokunur ise, alâkalı olan her idare transit masrafları hesaplarının tekrar bir tetkikini isteyebilir.

Bu halde, gönderici idareler tarafından ödenecek paralar gerçekten vasıta olarak kullanılan idarelere göre taksim ve tayin olunur, ancak yeni hesaplara esas tutulacak olan bütün ağırlıklar tâbi olarak 1 inci fıkrada zikrolunan istatistik devresi içinde gönderilen çantalar ağırlıklarının aynı olmalıdır. Başka başka istifade edilen idareler arasında bu ağırlıkların nasıl taksim edileceği hakkında bir uzlaşma hasıl olmadığı takdirde, bu taksimi uydurmak için hususî bir istatistik yapılmalıdır. Muayyen bir memlekete gönderilecek muhabere maddelerinin sevk yolundaki hiç bir değişiklik, mahrec idare ile alâkalı mütevassit idare arasındaki hesaplara yılda (5,000) beş bin franktan fazla tesiri olmazsa, mühim sayılmaz. Bahsolunan değişiklik en az (9) dokuz ay sürdüğü takdirde, tekrar bir hesap tetkiki ve icabında, bir hususî istatistik istenilebilir. Bununla beraber, bu istatistiğin münderecatı ancak on iki aylık müddet gerçekten tamamlanmış olur ise nazarı itibare alınır.

Şayet, hususî bir istatistik tutulduğunda, iki idare arasında bir üçüncü idare tarafından taşınan postaların bütün ağırlıklarında son istatistik devresinde tutulan istatistik münderecatına nazaran yüzde yüz nisbetinde bir çoğalma veya yüzde elli nisbetinde bir azalma olduğu ve bundan dolayı da üçüncü idarenin hesabı yılda (5,000) beş bin franktan fazla bir değişikliğe uğrıyacağı sabit olursa tahakkuk eden yeni ağırlıklar mezkûr üçüncü idarenin alacağı transit masrafları için esas tutulacaktır.

Kezalik, bir mütevassit idare, istatistik devresini takip eden altı ay içinde, başka idare tarafından mezkûr devre esnasında yapılan sevkiyat ile adi zamanlarda yapılan alıp vermeler arasında en az yüzde yirmi nisbetinde bir ağırlık farkı bulunduğunu isbat eder ve bundan dolayı da her iki idare arasındaki hesaplar yılda (5 000) beş bin franktan fazla bir değişikliğe uğrar ise, alâkalı idare yeni bir istatistik yapılmasına lüzum gösterebilir.

Istatistik devresi içinde kapalı çantaların yapılması ve işareti

1 - Her istatistik devresi içinde, iki idare arasında başka bir veya bir kaç idarenin toprağı üzerinde veya servisi vasıtasile kapalı çantalar içinde muhabere maddelerinin alınıp verilmesi : (Mektuplar ve açık muhabere kâğıtları) ile (Mevadı saire) için ayrı ayrı torbalar kullanılmasını icabettirir.

2 - Yukarıdaki 54 ve 55 inci maddelerin hükümleri hilâfına olarak, her idare istatistik devresinde mektuplar ve açık muhabere kâğıtlarından başka taahhütlü maddelerle hususî vasıta ile dağıtılacak maddeleri (Mevadı saire) ye mahsus torbalardan birinin içine koymak salâhiyetini bu keyfiyeti bildirme kâğıdına işaret etmek şartile, haizdir ; şayet mezkûr 54 ve 55 inci maddelere tevfikan mephus maddeler mektuplara mahsus bir torba içine konulursa, istatistikte, mektup nevinden imiş gibi muameleye tâbi tutulur.

3 - İstatistik devresined, transit olarak alınıp verilen bütün Çantalarda, mutad etiketlerden başlık üzerinde büyük harflerle (İstatistik) işareti olan hususî birer etiket bulunmalıdır. Bu etikette mezkûr işareti müteakip çantanın ağırlığı itibarile dahil olduğu neve göre (aşağıdaki 62 inci maddenin 1 inci fıkrası) 5 kilogram, 15 kilogram veya 30 kilogram işareti dahi bulunmalıdır.

Daralı ağırlığı 2 kilogramı geçmeyen veyahut içinde yalnız boş torbalar, bütün transit masraflarından müstesna muhabere maddeleri (mukavelenamenin 75 inci maddesi) veya boş bir bildirme kâğıdı bulunan torbaların hususî etiketlerinde (istatistik işaretini müteakip (müstesna) kelimesi yazılır.

4 - Bundan başka, (istatistik) işaretli etiket üzerinde, icabına göre, (L. C.) = (mektup ve açık muhabere kâğıdı) veya (A. O.) = (mevadı saire) işareti de bulunmalıdır.

Torba sayısının ve kapalı çantalar ağırlığının tesbiti

1 - Transit masrafı ödenmesini icap ettiren çantalar için, gönderici alıp verme merkezi çantayı gönderdiği alıp verme merkezine mahsus bildirme kâğıdına torbaların sayısını, icabında bunları aşağıdaki nevilere göre ayırarak kaydeder.

Torbaların sayısı

Torbanın tavsifi	2 kg. dan yukarı ve 5 kg. mı geçmeyen. (hafif torbalar)	5 kg. dan yukarı ve 15 kg. mı geçmeyen (orta torbalar)	15 kg. dan yukarı ve 30 kg. mı geçmeyen. (ağır torbalar)
1	2	3	4

L. C.

A. O.

Transit masraflarından müstesna

Transit masraflarından müstesna torbaların kaydedilecek sayısı yukarıdaki 61 inci maddenin 3 üncü fıkrası hükümlerine göre (İstatistik - müstesna) işaretli etiketi olan torbaların mecmuu olmalıdır.

2 - Kendisine posta gönderilen alıp verme merkezi tarafından bildirme kâğıtlarındaki işaretler tetkik olunur. Mezkûr merkez kaydedilen sayılarda bir yanlışlık tesbit ederse, kâğıdı düzeltir. ve derhal, merbut (C 24) işaretli modele uygun bir tahkik kâğıdı ile yanlışlığı gönderici alıp verme merkezine bildirir. Bununla beraber, bir torbanın ağırlığı hakkında, gönderici alıp verme merkezinin koyduğu işaret, bulunan hakikî ağırlık miktarı mezkûr torbanın kaydedilmiş olduğu nevin en yüksek ağırlığı miktarını 250 gramdan fazla geçmemek şartile, muteber tutulur.

Madde — 63

Kapalı çantaların C 17 hulâsalarının yapılması

1 - İstatistik işlerinin bitmesinden sonra mümkün olduğu kadar çabuklukla, mevrit merkezleri mahreç idare dahi dahil olduğu halde alâkalı bütün idareler sayısına merbut (C 17) işaretli modele uygun hulâsalar yaparak kabul ve tasdik olunmak üzere gönderici idarenin alıp verme merkezlerine yollarlar. Bu merkezler dahi hulâsaları kabul ve tasdik ettikten sonra alâkalı idarelere dağıtılmak üzere kendi merkezi idarelerine gönderirler.

2 - Şayet (C 17) hulâsaları istatistiğe geçirilecek olan son çantanın sevki gününden itibaren üç aylık (Uzak memleketlerle olan alıp vermelerde dört aylık) bir müddet içinde gönderici idarenin alıverme merkezlerine gelmez veyahut kâfi miktarda vürut etmez ise, bu merkezler mezkûr hulâsaları mevcut kayıtlarına göre ve kâfi miktarda kendileri yaparlar ve her birinin üzerine (mevrit merkezinin (C 17) hulâsaları nizamî müddet içinde gelmemiştir.) diye işaret koyarlar. Bundan sonra bunları alâkalı idarelere dağıtılmak üzere mensup oldukları merkezi idareye gönderirler.

Madde — 64

Transit olarak alınıp verilen kapalı çantaların listesi

1 - Her istatistik devresini müteakip mümkün olduğu kadar çabuklukla ve, en geç, üç aylık bir müddet içinde, (bu müddette sevk yolunun tebeyyün ettirilemediği hal müstesnadır.) transit olarak çantalar göndermiş olan idareler bu çantaların listesini tavassutlarından istifade etmiş oldukları muhtelif idarelere gönderirler.

2 - Eğer bu liste, yukarıdaki 61 inci madde hükümlerine göre, bir C 17 hulâsası tanzimini icap ettirmiyen transit çantalarını gösterir ise, buna (ağırlık 2 kilogramı geçmiyor), (boş torbalar), (müstesna muhabere maddeleri), (boş bildirme kâğıdı) gibi bir şerh te yazılır.

Madde — 65

Harp gemileri ile alınıp verilen kapalı çantalar

Harp gemileri tarafından gönderilen veya bunlara gelen çantalara ait C 17 hulâsalarının tanzimi mezkûr gemilerin mensup olduğu memleketler idarelerine terettüp eder. İstatistik devresi içinde harp gemilerine gönderilen çantaların sevk tarihleri etiketler üzerinde gösterilmelidir.

Bu çantaların tekrar yollanması halinde, tekrar yollayan idare keyfiyeti geminin mensup olduğu memleket idaresine bildirir.

Madde — 66

Transit pusulası

1 - İstatistik devresi içinde gönderilen çantalar için takip olunacak yol ve kullanılacak taşıma servisleri meçhul veya gayri muayyen olduğu takdirde, mahreç idare, mevrit idarenin istemesi üzerine, her çanta için merbut (C 25) işaretli modele uygun yeşil renkte bir pusula hazırlamalıdır. Mahreç idare, ahval icap ettirir gibi görüldüğünde, bu pusulayı mevrit idarenin katî bir isteği olmaksızın dahi gönderebilir.

Mezkûr pusulanın tanzimini icap ettiren çantaların bildirme kâğıtlarının baş taraflarında pek göze çarpacak surette (transit pusulası) işareti bulunmalıdır.

Aynı işaret 61 inci maddede bahsolunan (istatistik) işaretli hususî etiketler üzerine de konulur ve altı kırmızı kurşun kalemile çizilir.

2 - Transit pusulası ait olduğu çantalarla beraber bunların taşınmasına iştirak eden muhtelif servislere ağırdan gönderilmelidir. Her alâkalı memlekette, giriş ve çıkışa mahsus alıp verme merkezleri (diğer bütün mütevassıt merkezler hariçtir) kendi taraflarından yapılan transite

dair malûmatı pusula üzerine yazarlar. Son mütavassıt alıp verme merkezi (C 25) pusulasını doğrudan doğruya mevrit merkezine teslim etmelidir. Bundan sonra mevrit idare tarafından (C 17) hulâsasını tevsikan pusula çıktığı merkeze geri gönderilir. Gönderilmesi istenilmiş olan veya bildirme kâğıdının baş tarafında işaret edilmiş bulunan bir transit pusulası postada eksik olduğu takdirde, mevrit merkezi bunu hiç geeikmeden istemeğe mecburdur.

Madde — 67

Açıktan gönderilen muhabere maddeleri istatistiği

1 - Bir istatistik devresinde aynı memleketten veya bunun ötesindeki memleketlerden çıkıp açıktan sevkolunan adi ve taahhütlü muhabere maddeleri ile değer konmuş mektup ve kutular, gönderen alıp verme merkezi tarafından, bildirme kâğıdına aşağıda yazıldığı gibi bir kayitle geçirilir:

Açıktan gönderilen muhabere maddelerinin sayısı (Nombre de correspondances à découvert)

Mukavelenamenin 75 inci maddesi hükümlerine tevfikan bütün transit masraflarında müstesna olan muhabere maddeleri bu sayılara geçirilmez.

Tetkik ve muayeneyi kolaylaştırmak için, gönderen alıp verme merkezi bildirme kâğıdına kayıtlı adi muhabere maddelerinin üzerine (Correspondances à découvert) = (açıktan muhabere maddeleri) işareti bulunacak olan hususî paketlere koymalıdır.

2 - Açıktan muhabere maddeleri olmadığı takdirde, gönderen merkez bildirme kâğıdının baş tarafına (açıktan muhabere maddeleri yoktur.) = (pas de correspondances à découvert) işaretini koyar.

3 - Bildirme kâğıtlarındaki kayitler mevrit alıp verme merkezi tarafından tetkik olunur. Bu merkez beş maddeden fazla farklar görür ise, mezkûr kayitleri düzeltir ve derhal bir tahkik kâğıdı ile yanlışlığı gönderici merkeze bildirir. Görülen fark mezkûr haddi geçmez ise, gönderici merkezin işaretleri muteber tutulur.

4 - İstatistik işlerini bitirdikten sonra, mevrit alıp verme merkezi (Merbut C 19 modelindeki) hulâsaları birer nüsha olarak tanzim ve, geçiktirmeden mensup olduğu merkezi idareye irsal eder.

Madde — 68

Antrepo edilen çantaların istatistiği

Bir limandan antrepo edilmeleri mukavelenamenin 74 üncü maddesi hükümlerince antrepoyu yapan idareye bir ücret verilmesini icabettiren çantalar için, bu idare mahreç memleket itibarile merbut (C 21) işaretli modele uygun bir gündelik hulâsa tanzim eder. Bu hulâsaya gönderildikleri ve tekrar yollandıkları tarihlere bakılmıyarak transit masrafları istatistikinin 14 veya 28 günlük devresi içinde mezkûr memleketten antrepoya gelen çantalara ait işaretler geçirilir.

Gündelik hulâsalara geçirilen işaretler, her mahreç memleket için, merbut (C 22) işaretli modele uygun bir cetvelde icmal edilir ve bu cetvel ait olduğu (C 21) modelindeki hulâsalarla birlikte mezkûr memleketin merkezi idaresine gönderilir.

(C 22) icmal cetveli, mahreç memleket idaresi tarafından kabul ve tasdik olunarak, (C 21) modelindeki hulâsalar ile beraber antreponun mensup olduğu merkezi idareye gönderilir.

Madde — 69

Fevkalâde servisler

Hava taşımalarından ayrı olarak, yalnız (Hint postası) denilen çabuk kara taşıması için idame olunan servis ile (Filistin veya Suriye - İrak hususî otomobil servisi) hususî transit masraflarını icap ettiren fevkalâde servislerden sayılır.

Fasıl : II

Muhasebe - Hesapların tesviyesi

Madde — 70

Transit masraflarının hesabı

1 - Transit hesaplarının tanziminde, yukarıdaki 62 inci maddede hafif, orta ve ağır nevi diye tarif ve tayin olunan torbaların her birerleri vasatî ağırlık olarak 4, 12 ve 24 kilogram itibarile hesaba geçirilir.

2 - Kapalı çantaların ağırlığı miktarı, açıktan gönderilen muhabere maddelerinin sayısı ile, icabında, bir limanda, antrepo edilen torbaların sayısı 26, veya vaziyete göre, 13 ile zarp edilerek hasılı zarflar her idareye ait yıllık paralar için frank olarak tanzim edilen hususî hesaplara esas tutulur.

26 veya 13 mazrubu bir idarece yapılan mutat alıp vermiye uymadığı takdirde, alâkalı idareler istatistiğin tatbik edildiği yıllar içinde muteber olmak üzere başka bir mazrup kabulü için uyuşurlar.

Hesapların tanzimi işi alacaklı idareye terettüp edip bu idare mezkûr hesapları yaparak verecekli idareye gönderir.

3 - Torbalarla bunların bağ ve sargılarının ağırlığına ve mukavelenamenin 75 inci maddesi hükümlerince bütün transit masraflarından müstesna olan muhabere maddeleri nevilerine karşılık olmak üzere kapalı çantalar hesabının umumî yekûnundan yüzde onu çıkarılır.

4 - Hususî hesaplar C 17, C 19 ve C 21 hulâsaları esasî üzerine ve C 18, C 20 ve C 22 formüllerine göre iki nüsha olarak tanzim olunur ve mümkün olduğu kadar çabuklukla ve, en geç, istatistik devresinin bitmesini takip eden (10) on aylık bir müddet içinde gönderici idareye yollanır.

5 - Eğer hususî hesabı göndermiş olan idare, gönderdiği tarihten itibaren (4) dört aylık bir müddet içinde bu hesabın düzeltilmesine dair hiç bir itiraz almaz ise, mezkûr hesap hakkile kabul edilmiş sayılır.

Madde — 71

Yıllık umumî hesap temizleme - milletler arasındaki kalemin araya girmesi

1 - Alâkalı idareler arasında tersine bir uzlaşma olmadıkça, transit ve antrepo masraflarının temizlenmesine ait umumî hesap milletler arasındaki kalem tarafından yıllık olarak tanzim edilir.

2 - İki idare arasındaki hususî hesapların tasdik olunmasına veya (Bundan evvelki maddenin 5 inci fıkrası mucibince hakkile kabul edilmiş sayılmasını müteakip, bu idarelerden her biri mezkûr hesapların umumî yekûnlarını gösteren (Merbut C 23 modelindeki) bir hulâsayı geçikmeden milletler arasındaki kaleme gönderir bu kalem, idarelerin birinden bir hulâsa aldığı anda, keyfiyeti alâkalı olan diğer idareye bildirir. Hesap bakiyelerinden, santimler terkedilir.

İki idarenin karşılıklı işaretleri arasında başkalıklar olunca, milletler arasındaki kalem bu idareleri birbirile uyuşarak katî surette tayin olunan paraların miktarını kendisine bildirmeğe davet eder.

İdarelerden yalnız biri (C 23) hulâsasını gönderdiği takdirde, bu idarenin işaretleri gönderildiği takdirde, bu idarenin işaretleri muteber olur; meğerki geçiken idarenin karşılık hulâsası gelecek yıllık umumî hesabın tanzimi için muktazi zaman içinde milletler arasındaki kaleme gelmiş ola.

Evvelki maddenin 5 inci fıkrasında bildirilen halin vukuunda, hulâsalar (nizamî müddet içinde verecekli idareden hiç bir itiraz varit olmamıştır) işareti konulmalıdır.

İki idare hususî bir tesviye yapmak için uyuştukları takdirde, bunların (C 23) hulâsalarında (hesap ayrıca tesviye edilmiştir - malûmat için) işareti bulunur ve bu hulâsalar yıllık umumî hesaba geçirilmez.

3 - Milletler arasındaki kalem, her yıl sonunda, kendisine o zamana kadar varit olup hakkile ka-

bu edilmiş sayılan hulâsalar esasî üzerine transit masraflarının yıllık umumî hesabını tanzim eder ve icabında yıllık ödemeler için 60 nci maddenin 2 inci fıkrasında tesbit olunan kaideye göre de muamele yapar.

Mezkûr umumî hesap:

- A) Her idarenin borcünü ve alacağını;
- B) Her idarenin borcu ile alacağı arasındaki farkı gösteren borç veya alacak bakiyesini;
- C) Borçlu idareler tarafından ödenecek paraları;
- D) Alacaklı idareler tarafından alınacak paraları, gösterir.

Milletler arasındaki kalem borçlu idareler tarafından yapılacak ödemeler sayısının mümkün olduğu kadar tahdidine ihtimam eder.

4 - Yıllık umumî hesaplar milletler arasındaki kalem tarafından mümkün olduğu kadar çabuklukla ve, en geç, tanzim olundukları yıldan sonra gelen yılın ilk üç ayı bitmezden evvel idarelere gönderilmelidir.

Madde — 72

Transit masrafları hesabının temizlenip kesilmesi

1 - Tersine bir uzlaşma bulunmadıkça icabında 60 nci maddenin ikinci fıkrasında yazılı olan tevzin ve telâfi de dahil olduğu halde, milletler arasındaki kalemin yıllık umumî hesabından veya hususî tesviyelerden çıkan bakiye borçlu idare tarafından alacaklı idareye altın olarak veya hut alacaklı memleketin hükûmet makarrı veya bir ticaret mevkii üzerine çekilen ve gösterildiğinde bedeli ödenebilen çekler veya poliçeler vasıtasile ödenir.

Çekler veya poliçeler vasıtasile ödeme halinde, bunlar, satın alındıkları günde, bakiyenin frank olarak gösterilen miktarının alacaklı memleket parası ile karşılığı ne tutuyor ise o miktara göre tanzim olunur. Ödeme masrafları borçlu idare uhdesine düşer. Mezkûr çekler ve poliçeler, aynı karşılık miktarını göstermek ve iskonto masrafları borçlu idareye ait olmak şartile başka bir memleket üzerine de çekilebilir.

2 - Zikrolunan bakiyenin ödenmesi, mümkün olduğu kadar kısa müddet içinde ve, en geç, milletler arasındaki kalem tarafından umumî hesabın gönderildiği veya ayrıca tesviye edilecek bir hesap olduğuna göre de, alacaklı idare tarafından borçlu idarenin ödemeğe davet edildiği tarihten itibaren (4) dört aylık bir müddet bitmezden evvel yapılmalıdır. Bu müddet uzak memleketler arasındaki ilişiklerde, (5) beş aya çıkarılabilir.

Bu müddetler geçince, bunların bittiği günden itibaren borç kalan paralar için yıllık yüzde yedi hesabile faiz yürütülür.

Sekizinci parça

Muhtelif hükümler

Tek Fası:

Madde — 73

Cevap kuponları

1 - Cevap kuponları merbut (C 26) işaretli modele uygun olarak milletler arasındaki kalem marifetile üzerinde filigranla büyük (U P U) harfleri bulunan kâğıtlara basılır.

2 - Her idare:

A) Metinlerinin okunmasına mani olmayacak ve kendilerinin tetkik ve muayenesini güçleştirmeyecek surette cevap kuponlarını bir ayırıcı alâmet ile zimbalanmak,

B) Kuponlar üzerinde gösterilen satış fiyatını el ile veya her hangi bir basma usulile değiştirmek salâhiyetini haizdir.

3 - Milletler arasındaki kalan kuponları kendisine mal olduğu fiat mukabilinde verir.

4 - Alâkalı idareler arasında tersine bir uzlaşma olmadıkça, pullarla değiştirilen kuponlar tedavüle çıkarıldıkları idarelere sayı ve değerleri top yekûn olarak gösterilmek suretile yıldan yıla gönderilir.

5 — İki idare karşılıklı münasebetlerinde değiştirilen kuponlar miktarı hakkında mutabık kalır kalmaz, her ikisi tarafından da borç veya alacak bakiyesini gösteren, (merbut C 27 modelindeki) bir hulâsa tanzim olunarak milletler arasındaki kaleme gönderilir. İki idare altı aylık bir müddet içinde bu iş için mutabık kalmazlarsa, alacaklı idare kendi hesabını tanzim ederek mezkûr kaleme gönderir. Bu hulâsanın tanziminde beher kuponun değeri (37 1/2) otuz yedi buçuk santim sayılır. Milletler arasındaki kalem bakiyeyi yıllık bir hesaba geçirir.

(C 27 modelindeki) hulâsanın yalnız bir idarece mezkûr kaleme gönderilmesi halinde, bu idarenin hulâsadaki işaretleri muteber tutulur.

6 - İki idare arasındaki münasebetlerde yıllık bakiye (25) yirmi beş frankın geçmediği takdirde, borçlu idare her türlü ödemeden muaf olduğu gibi bunun için hulâsa dahi yapılmaz.

7 - İki idare hususî bir hesap tesviyesi yapmak için mutabık kaldıkları takdirde, milletler arasındaki kaleme hulâsa göndermezler.

8 - Bakıyelerin ödenmesi 72 inci maddede bildirilen şartlar dairesinde vukubulur.

Madde — 74

Kendini tanıtma kâğıtları

1 - İdareler kendini tanıtma kâğıtlarını verecek olan postaneleri veya posta servislerini tayin ederler.

2 - Bu kâğıtlar merbut (C 28) işaretli modeleuyğun formüller üzerine tanzim olunur. Bu formüller kendisine mal olduğu fiat mukabilinde milletler arasındaki kalem tarafından idarelere verilir.

3 - Mezkûr kâğıtlardan almak isteyen kimse müracaatında fotoğrafını teslim ve kendisinin kim olduğunu ispat eder. İdareler bu kâğıtların ancak istiyenin kim olduğu inceden inceye tetkik ve tahkik olunduktan sonra verilmesi için lâzım gelen emirleri tebliğ ederler. Memur bu isteği bir deftere kaydeder, mürekkeple ve lâtin harflerile kendini tanıtma kâğıdı formülünün içinde bulunan işaretlerin hepsinin yerlerini doldurur, bu formülün üstünde gösterilen yerine fotoğrafı yapıştırır, alman ücreti gösteren bir posta pulunun yarısı bu fotoğraf ve yarısı da kâğıt üzerine gelmek suretile koyar ve bunun pek temiz ve açık olarak tarih damgası basmakla değersizlendirir.

Bundan sonra memur yedinden ya mezkûr damgayı veyahut kendi resmî mühürünü hemen fotoğrafın üst kısmına ve hem de kâğıdın üstüne gelecek tarzda basar, sonra bu damga veya mühürün bir aynını kâğıdın yüz tarafına koyar ve bu kâğıdı imza ederek sahibine imzasını aldıktan sonra teslim eder.

4 - Kâğıt sahibinin çehresi fotoğrafına veya kâğıtta yazılı olan vasıf ve şekillerine uymıyacak derecede değişmiş olduğu takdirde, kâğıt yenilenmelidir.

5 - Her memleket milletler arası servisine mahsus kendini tanıtma kâğıtlarını dahili servisinde kullanılan kâğıtlar için tatbik edilen kaidelere göre vermek salâhiyetini saklar.

Madde — 75

Harp gemileri ile alınıp verilen çantalar

1 - Bir posta idaresi ile bu idarenin mensup olduğu milliyete tâbi filolar veya harp gemileri arasında, veyahut bir filo veya harp gemisi ile aynı milliyete mensup bir başkası arasında, kapalı çantalar alınıp verilmesi keyfiyeti, mümkün olduğu kadar evvelen, mutavassıt idarelere bildirilmelidir.

2 - Bu çantaların adresi aşağıda gösterildiği gibi yazılır:

..... merkezinde de (filonun tabiiyeti), (filonun tarifi) (filosuna mahsustur.) (memleket)

..... de (Geminin tabiiyeti), (Geminin adı) gemisine mahsustur. (Memleket)

Veya

..... de (Filonun tabiiyeti), (Tarifi) filosundan

..... de (Geminin tabiiyeti), (Adı) gemisinden merkezine mahsustur, (Memleket)

Veyahut

..... de (Filonun tabiiyeti), (Tarifi) filosundan

..... de (Geminin tabiiyeti), (Adı) gemisinden

..... de (Filonun tabiiyeti), (Tarifi) filosuna mahsustur.

..... de (Geminin tabiiyeti), (Adı) gemisine mahsustur. (Memleket)

3 - Filolara veya harp gemilerine gönderilen yahut bunlardan çıkan çantalar, adresleri üzerinde hususî bir yol gösterilmedikçe, en çabuk gidilen yollardan ve posta merkezleri arasında alınıp verilen çantaların tâbî olduğu şartlar ile sevkolunurlar.

Bir filoya veya bir harp gemisine gönderilen çantaları götüren bir posta vapurunun kaptanı bunların gönderildiği filo veya geminin kumandanı vapur yolda iken kendisine teslimlerini istediği halde bu çantaları kumandanın emrine tevdi eder.

4 - Adreslerine gönderilen çantalar geldiği zaman gemiler yerinde bulunmaz ise, bu çantalar gönderildiği gemi tarafından alınmaya veya başka bir yere tekrar yollanmaya kadar posta merkezinde saklanılır. Tekrar yollama, gerek çantaların çıktığı posta idaresi, gerek bunların gönderildiği filo veya geminin kumandanı ve gerekse ayrı milliyete mensup bir konsolos tarafından istenilebilir.

5 - Bahsedilen çantalardan üzerinde (..... konsolosun marifetile) işareti bulunanları çıktıkları memleket konsolosanesine teslim olunur. Bunlar sonradan konsolosun istemesi üzerine tekrar postaneye mal edilerek çıktıkları yere veya başka bir yere yollanabilir.

6 - Bir harp gemisine gönderilen çantalar, ilk önce bir posta merkezi vasıtasile verilmek üzere veya nakle tavassut işini yapmakla mükellef bir konsolos adresi ile gönderilmiş olsalar bile, mezkûr geminin kumandanına teslim edilinceye kadar transit halinde sayılır; binaenaleyh bunlar gönderildikleri harp gemisine teslim edilmedikçe yerine vasıl olmuş sayılmaz.

Madde — 76

Ücret ödeme pusulaları - gümrük ve saire masrafları hesaplarının temizlenmesi

1 - Her idare tarafından başka bir idare hesabına olarak ödenen gümrük ve saire masraflarına ait hesapların temizlenmesi, merbut (C 4) işaretli modele uygun olarak aydan aya tutulan hususî hesaplar vasıtasile yapılır. Bu hususî hesaplar borçlu idare tarafından alacaklı memleket parası üzerine tanzim olunur. Ücret ödeme pusulaları masrafları avans olarak ödemiş olan merkezler adlarının alfabe sırasile ve kendilerine verilmiş olan sıra numaralarına göre hesaba kaydedilir. Alâkalı iki idare karşılıklı münasebetlerinde posta paketleri servisini dahi temin ettikleri takdirde, tersine bir karar olmadıkça, mezkûr servise ait ücret ödeme pusulaları hesaplarına mektup postasına mahsus ücret ödeme pusulalarını da koyabilirler.

2 - Hususî hesap, mezkûr, pusulalarla birlikte olarak alacaklı idareye, en geç, ait olduğu ay takip eden ayın sonunda gönderilir. Boş hesap tanzim olunmaz.

3 - Hesapların tetkiki posta havalenameleri nizamnamesinde tesbit olunan kaidelere göre yapılır.

4 - Hesaplar hususî bir surette temizlenip kesilmeyi istilzam eder. Bununla beraber her idare bu hesapların gerek posta havalenameleri hesaplarına ve gerek posta paketlerine mahsus (C P 14) veya (C P 15) hesaplarına ilhakını isteyebilir.

Halkın kullanmasına mahsus formüller

Mukavenamenin 30 uncu maddesinin 2 inci fıkrası hükümlerinin tatbiki hususunda, C 1 (Gümrük etiketi), C 2 (Gümrük barnamesi), C 6 (Alma haberi), C 8 milletler arasında ödeme havalenamesi), C 10 (Tekrar yollama zarfı), C 11 (Geri alma veya adres değiştirme istemesi), C 12 (Adi bir muhabere maddesi için haber vukuunda verilecek malûmat) ve C 13 (Taahhütlü bir madde için haber isteme) formülleri halkın kullanmasına mahsus formüllerden sayılır.

Vesikaların saklanma müddeti

Milletler arasındaki servise ait vesikalar en aşağı iki yıl saklanmalıdır.

Telgraf adresi

Posta idareleri, aralarında telgrafla vaki olan muhabere için, telgraf adresi olarak (Postgen) işaretini kullanırlar; bu işareten sonra merkezi idarenin bulunduğu şehir adı yazılır.

Dokuzuncu parça

Milletler arasındaki kalem

Tek fasıl

Kongreler ve konferanslar

Milletler arasındaki kalem kongre veya konferansların işlerini hazırlar ve lâzım gelen kâğıtlarla vesikaların basılmasını ve dağıtılmasını temin eder. Bu kalemin müdürü kongre veya konferansların toplanmalarında hazır bulunur ve rey vermek salâhiyetini haiz olmaksızın müzakere- lere karışır.

Malûmat - senetlerde değişiklik yapmak istemeler

Milletler arasındaki kalem servise müteallik meseleler hakkında kendilerine iktiza eden malû- matı birlik idarelerine vermiye her zaman hazır bulunmalıdır.

Mezkûr kalem birliğe ait hükümlerin değiştirilmesi veya tefsir edilmesi hakkındaki istekleri muameleye koyarak takip ve neticesini tebliğ eder.

Neşirler

1 - Milletler arasındaki kalem, kendisine verilen vesikaların yardımı ile alman, ingiliz, ispan- yol ve fransız dillerinde hususî bir gazete tertip ve neşreder.

2 - Mezkûr kalem, aşağıdaki 90 mer madde hükümleri müçibince yapılan tebliğlere göre, mukave- lename ve nizamnamenin her memlekette sureti icrasına dair umumî menfaatları haiz bütün malû-

matı ihtiva eden resmî bir mecmua neşreder. Souradan yapılan değişiklikler umumî tahriratlarla neşir ve tebliğ olunur.

Uzlaşmaların icrasına dair onun gibi mecmualar bu uzlaşmalara karışan idarelerin istemesi üzerine neşrolunur.

3 - Milletler arasındaki kalem tarafından neşredilen vesikalarla mukavelenamenin 24 üncü maddesince idarelerin her birine isabet eden masraf hissei iştirakiyesi adedi nisbetinde mezkûr idarelere dağıtılır.

İdareler tarafından ilâveten istenilecek vesika nüshalarının bedelleri bunların mal oldukları fiat üzerinden ayrıca ödenir.

4 - Milletler arasındaki kalem dünyanın her tarafındaki bütün posta merkezlerini alfabe sırasile bildiren bir lûgat kitabı neşretmekle mükelleftir. Bu kitapta henüz umumileşmemiş olan servisleri de yapmakla mükellef merkezler mahsusan gösterilecektir. Mezkûr lûgat kitabı ilâveler vasıtasile veya milletler arasındaki kalemin münasip göreceği başka suretlerle tamamlanarak her an istifade edilecek halde bulundurulur.

Bahsolunan lûgat kitabı mukavelenamenin 24 üncü maddesince idarelerin her birine isabet eden masraf hissei iştirakiyesi adedi başına (10) on nüsha nisbetinde mezkûr idarelere dağıtılır. İdarelerce ilâveten istenilen nüshaların bedelleri bunların mal olduğu fiat üzerinden ayrıca ödenir.

Madde — 83

Yıllık rapor

Milletler arasındaki kalem kendi idare işleri hakkında her yıl bir rapor yaparak bütün idarelere gönderir.

Madde — 84

Milletler arasındaki kalemin resmî dili

Milletler arasındaki kalemin resmî dili fransız dilidir.

Madde — 85

Cevap kuponları - kendini tanıtmâ kâğıtları - karşılıklar cetveli

Milletler arasındaki kalem cevap kuponlarının ve kendinin tanıtmâ kâğıtlarının tertip ve tedariki ve yukarıdaki 5 inci maddede bildirilen karşılıklar cetvelinin tanzimi ve dağıtılması ile de mükelleftir.

Madde — 86

Hesapların muvazenesi ve temizlenip kesilmesi

1 - Milletler arasındaki kalem kendinin vesatetine müracaat eden idareler arasındaki posta muamelelerine ait her türlü hesapların muvazenesini ve temizlenip kesilmesini uhdesine alır. Mezkûr idareler, bu hususta, hem kendi aralarında ve hem de mezkûr kalem ile uyuşurlar.

2 - Alâkalı idarelerin istemesi üzerine, telgraf hesapları dahi hesap bakıyelerinin mahsubuna girmek üzere milletler arasındaki kaleme bildirilebilir.

3 - Her idare mezkûr kalemin vesatetine müracaat etmeksizin servisin muhtelif kısımları için istediği gibi hususî hesaplar tanzim ve bunları münasip göreceği veçhile kendi muhabirleri ile tesviye etmek hakkını saklar ve hangi kısımları ve hangi memleketler için mezkûr kalemin vesatetini istiyorsa bunları göstermekle iktifa eder.

4 - Hesapların muvazenesi ve temizlenip kesilmesi için milletler arasındaki kalemin vesatetine müracaat eden idareler keyfiyeti bu kaleme bildirdikten üç ay sonra mezkûr vesateti kullanmaktan vaz geçebilirler.

Hesapların tanzimi

1 - Hususî hesaplar tetkik ve müttefikan tesbit edildikten sonra borçlu idareler alacaklı idarelere muamelelerin her nevi için, frank ve santim üzerine yapılmış ve iki taraf hususî hesapları muvazenesinden çıkan miktarı gösterir bir senet gönderirler, bu senetle alacağın neden dolayı olduğu ile ait bulunduğu müddet gösterilir.

Tersine bir uzlaşma olmadıkça, dahilî muhasebesi için, umumî hesaplar tutmak isteyen idare bunları kendisi yapar ve tasdik için muhabiri olan idareye gönderir.

İdareler, aralarındaki münasebetlerinde başka bir usul tutmak için birbirleriyle uzlaşabilirler.

2 - Her idare, hususî haller icap ettirdiği takdirde, hususî hesaplardan çıkan alacağın ve mukaveleyi yapan idarelerin her birinde alacağı olan paraların mecmuunu gösteren bir cetveli ayda bir veya üç ayda bir defa milletler arasındaki kaleme gönderir; bu cetvelde gösterilen her alacak borçlu idarenin bir senedi ile tevsik edilmelidir.

Bu cetvel en geç her ayın veya her trimestronun ilk ayını (19) on dokuzunda milletler arasındaki kaleme yetiştirilmelidir, olmadığı halde, ancak gelecek ayın veya trimestronun hesabına geçirilir.

3 - Mezkûr kalem senetlerinin tatbiki suretile cetvellerin doğru olup olmadığını tetkik eder. Yapılması lâzımgelen her türlü düzeltmeler alâkalı idarelere tebliğ olunur.

Her idarenin başka bir idareye karşı bir borcu iemal cetveline geçirilir; her idarenin borcu olan paraların mecmuunu bulmak için bu cetvelin muhtelif sütunlarını toplamak kâfidir.

Umumî muvazene

1 - Milletler arasındaki kalem hesap cetvelleriyle iemalleri bir umumî muvazeneden toplar. Bu muvazene:

A) Her idarenin borcunun ve alacağının yekûnunu;

B) Her idarenin vereceği ve alacağı arasındaki farkı bildiren verecek veya alacak bakıyesini;

C) Borçlu idareler tarafından ödenecek paraları ve bu paraların alacaklı idareler arasında sureti tevziini, gösterir.

Mezkûr kalem, her idarenin borcunu tesviye için birden veya ikiden fazla idareye ödeme yapmamasına, mümkün olduğu kadar dikkat ve ihtimam eder.

Bununla beraber, bir idarenin başka bir idareden mutat üzere (50,000) Elli bin fraktan fazla alacağı olursa alelhesap olarak para istemiye hakkı vardır.

Bu alelhesap paralar, alacaklı ve borçlu idarelerin her ikisi tarafından da, milletler arasındaki kaleme gönderilecek cetvellerin aşağısına kaydolunur.

2 - Mezkûr kaleme cetvellerle beraber gönderilen senetler her idareye göre tasnif olunur.

Bu senetler alâkalı idarelerden her birinin hesaplarını temizlemeye esas tutulur.

Mezkûr hesap temizleme cetvelinde:

A) Muhtelif alıp vermeler müteallik hususî hesaplara ait paralar;

B) Alacaklı idarelerin her birine göre bileümle hususî hesaplardan çıkan paraların yekûnu;

C) Her kısım muamele için alacaklı idarelerin hepsine ödenmesi lâzımgelen paralar yekûnları ile bunların umumî yekûnu gösterilmelidir;

Bu yekûn iemalde gösterilen borç yekûnuna müsavi olmalıdır.

Hesap temizleme bordrosunun aşağısında idareler tarafından milletler arasındaki kaleme gönderilen cetvellerden çıkan borç ve alacak arasındaki muvazene gösterilir. Borcun veya alacağın safi miktarı umumî muvazenede gösterilen borç bakıyesine veya alacak bakıyesine müsavi olmalıdır. Bundan başka, mezkûr bordroda borçlu idare tarafından hangi idarelere para ödeneceği de gösterilir.

Bahsolunan bordrolar milletler arasındaki kalem tarafından alâkalı idarelere en geç her ayın (22) yirmi ikisinde gönderilmelidir.

Ödeme

Bir hesap temizlenme ve kesilmesi icabınca, bir idare tarafından başka bir idareye ödenecek para mümkün olduğu kadar çabuklukla ve en geç borçlu idarenin hesap temizleme bordrosunu aldığından on beş gün sonra ödemelidir. Diğer ödeme şartlarına gelince, bu hususta 72 inci maddenin 1 inci fıkrası hükümleri tatbik olunur. Mezkûr maddenin 2 inci fıkrası hükümleri de muayyen müddet içinde hesap bakiyesinin ödenmemesi halinde tatbik edilir.

(500) beş yüz frankı geçmeyen borç veya alacak bakiyeleri, alâkalı idarenin milletler arasındaki kalem ile her ay münasebetleri bulunmak şartıyla, ertesi ayın hesabına nakledilebilir. Bu nakil keyfiyeti alacaklı ve borçlu idarelere mahsus icmallerde ve hesap temizlemelerde gösterilir. Borçlu idare, icabında, alacaklı idareye ertesi ay cetveline geçirilmek üzere, borçlu olduğu para için bir senet gönderir.

Milletler arasındaki kaleme yapılacak tebliğat

1 - İdareler; başlıca milletler arasındaki kalem vasıtasile:

A) Mukavelenamenin 36 ve 76 nci maddeleri mucibince fevkalâde taşıma masrafları için alınan munzam ücretler ve haklarında bu ücretler tatbik olunan memleketlerin adlarını ve, icap ederse, bunların alınması müstelzim olan servisler;

B) Kendi posta pulları ile ücret ödeme makineleri damga örneklerinden üçer nüshasını (Evelce çıkarılan posta pullarının hangi tarihten itibaren tedavülden kaldırılacağı da bildirilecektir.);

C) Mukavelename ile nizamnamenin umumî hükümlerinden bazılarını tatbik edip etmemek salâhiyetine dair kararlarını;

D) Mukavelenamenin 5 inci maddesi mucibince kabul ettikleri indirilmiş ücretleri ve bu ücretlerin hangi münasebetlerde tatbik edildiğini;

E) Gümrük kanun ve nizamları hükümlerine veya diğer hükümlere dair bileümle faydalı malûmat ile kendi servislerinde posta maddelerinin memlekete sokulması ve memlekitten transit olarak geçirilmesi hakkındaki yasaklar veya tahditleri;

F) Transit çantalarının karadan geçeceği yolların kilometre hesabına mesafelerini gösteren listeleri;

G) Kendi limanlarından kalkan ve çantaların nakli için istifade edilen posta vapurlarının işlediği hatların listesini (Bu liste geçilen yolları, vapurun kalktığı liman ile birbiri ardından uğranılan limanların beheri arasındaki mesafelerle sefer müddetlerini, seyrüsefer zamanını ve, vapurlardan istifade halinde, kendilerine deniz transit masrafları ödenmek lâzımgelen memleketleri gösterir.);

H) Mektup tarifesine göre ücreti verilmiş muhabere maddeleri içinde gümrük resimlerine tâbi maddeleri kabul edip etmediklerini,

İ) Kendi dahilî posta ücretlerini, birbirlerine tebliğ etmelidirler.

2 - Yukarıda zikrolunan noktaların her hangi biri hakkında sonradan yapılan her türlü değişiklikler geciktirilmeksizin tebliğ olunmalıdır.

3 - İdareler; gerek dahilî servisleri ve gerek milletler arasındaki servisler hakkında neşrettikleri vesikalardan ikişer nüshasını milletler arasındaki kaleme göndermelidirler.

Umumî istatistik

1 — Milletler arasındaki kalem her yıl için bir umumî istatistik tanzim eder.

Bu hususta, idareler merbut (C 29) ve (C 30) işaretli modellere uygun olarak, mümkün olduğu kadar tam olmak üzere istatistiğe ait bir takım malûmatı mübeyyin tanzim edecekleri cetvelleri mezkûr kaleme gönderirler. (C 29) cetveli her yılın temmuz ayı sonunda gönderilir; fakat bu cetvelin birinci, ikinci ve dördüncü kısımlarına ait malûmat ancak her üç yılda bir verilir; (C 30) cetveli dahi üç yılda bir aynı tarihte gönderilir. Verilen malûmat daima geçmiş yıla ait olur.

2 - Kayıt altında yapılması icap eden muameleler hakkında olbaptaki kayıtlara göre muayyen vakitlerde hulâsalar yapılır.

3 - Diğer bileümle muamelelere gelince; her nevimuhabere maddelerinin yani mektuplar, açık muhabere kâğıtları, iş kâğıtları, basılmış kâğıtlar, ticaret eşyası örnekleri ve küçük paketlerin aralarında fark gözetilmeksizin yılda bir defa ve bu maddelerin ayrı ayrı her nevine göre de hiç olmazsa üç yılda bir kere sayısı sayılır.

Bu sayıların ne zaman ve ne kadar müddetle yapılacağını her idare kendisi tayin eder.

4 - Hususî istatistikler arasında geçen müddet içinde evvelki hususî istatistikten çıkarılan mütenasip rakamlara göre muhabere maddelerinin ayrı ayrı nevelerinin sayısı yapılır.

5 - Milletler arasındaki kalem her idare tarafından doldurulacak istatistik formüllerini bastırıp idarelere dağıtılır. Bu kalem istatistik işlerinin ittıradını temin için takip edilecek kaideler hakkında muktazi bileümle izahatı istiyen idarelere verir.

Madde — 92

Milletler arasındaki kalemin masrafları

1 - Milletler arasındaki kalemin adı masrafları yılda (350,000) üç yüz elli bin isviçre frankını geçmemelidir.

2 - İsviçre posta idaresi mezkûr kalemin masraflarına bakar, buna lâzımgelen avansları verir ve yıllık hesabını yapar. Bu hesap diğer idarelere gönderilir.

3 - Bu maddenin 2 inci fıkrasına göre, İsviçre posta idaresi tarafından verilen avanslar borçlu idarelere mümkün olduğu kadar kısa müddet içinde, ve en geç hesabın gönderildiği yıl birinci kânununun otuz birinden evvel ödenmelidir.

Bu müddet geçince, bunun bittiği günden itibaren, borç olan paralar için mezkûr idare menfaatine yıllık yüzde yedi hesabı faiz yürütülür.

4 - Birlik memleketleri masraflarının taksimi hususunda aşağıda gösterildiği veçhile tasnif edilmiştir:

Birinci sınıf: Türkiye Cümhuriyeti, Cenup Afrikası birliği, Almanya, birleşmiş Amerika Devletleri, Arjantin Cümhuriyeti, Avustralya birlik hükûmeti, Kanada Çin, Fransa, Büyük Beritanya ve Şimal İrlandası birleşmiş krallığı, İngiliz hindistanı, İrlanda serbest hükûmeti, İtalya, İspanya, Yeni Zelant, Soviyet cümhuriyetleri birliği;

İkinci sınıf: İspanya, Meksika;

Üçüncü sınıf: Birleşmiş Amerika

Devletlerinin Filipin adalarından başka ada müstemlekelerinin hepsi, Belçika, Berezilya, Mısır, Cezayir, Çinî hintteki fransız müstemlekeleri ve himayeli memleketleri, diğer Fransız müstemlekelerinin hepsi, Yunanistan, Felemenk, Felemenk hindistanı, Lehistan, Romanya, Sırp, Hırvat ve Seloven krallığı, İsveç, İsviçre, Çekoslovakya;

Dördüncü sınıf: Avusturya, Danimarka, Fenlândiya, Macaristan, Şozen, Norveç, portekiz, Afrikadaki portekiz müstemlekeleri, Asya ve Okyanusyadaki portekiz müstemlekeleri;

Beşinci sınıf: Bulgaristan, Şili, Kolombiya cümhuriyeti, Estonya, Letonya, (İspanya mıntakası dışarı olarak) Fas, Fasın İspanya mıntakası, Peru, İran, Tunus;

Altıncı sınıf: Efganistan, Arnavutluk, Bolivya, Kostarika cümhuriyeti, Küba cümhuriyeti, Danzig serbest şehri, Dominiken cümhuriyeti, Ekovatör, Habeşistan, Gvatemala, Hayri cümhuriyeti, Hondüras, cümhuriyeti, Litüanya, Lüksenburg, Nikaragua, Panama cümhuriyeti, Paraguvay, Amerikadaki Felemenk müstemlekeleri, Salvador cümhuriyeti, Sar ülkesi, Siyam, Üruguvay, birleşmiş Venezüela hükûmetleri;

Yedinci sınıf: Filipin adaları,

Belçika kongosu müstemlekesi, İspanya müstemlekelerinin hepsi, Hicaz ve Necit Kirâllığı ve buna tâbi yerler, Irak, Islânda, İtalya müstemlekelerinin hepsi, Şozenden başka Japonyaya tâbi yerlerin hepsi, Liberya Cümhuriyeti, Sen Maren Cümhuriyeti, Vatikan Hükûmeti

Son hükümler

Madde — 93

Nizamnamenin tatbiki ve devam müddeti

İşbu nizamname umumî posta mukavelenamesinin meriyet mevkiine konduğu günden itibaren tatbik ve iera olunacak ve alâkalı olanlar arasında uyuşularak yenilenmedikçe mezkûr mukavelenamenin devamı müddetinece devam edecektir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

NIZAMNAMENİN SON PROTOKOLU

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar Londra umumî posta kongresince tanzim olunan mukavelename işletme nizamnamesini imzalıyacıkları sırada, aşağıdaki maddeleri de kararlaştırmışlardır.

I

Transit masrafları bakiyelerinin ödenmesi

1 - 72 inci maddede beyan olunan bakiyenin çekler veya poliçalar vasıtasile ödenmesi halinde, bu çekler veya poliçeler, tahvilât çıkaran merkezi, bankanın veyahut tahvilât çıkaran banka bir resmî müessesenin kanunen veya hükümetle yapılan bir sattığı bir memleket parasına göre tanzim olunur. millî para mukabilinde altın veya altın döviz alıp uzlaşma mucibince tayin edilmiş maktu bedellerle

Eğer bir çok memleketlerin paraları bu şartlara uygun bulunur ise, kendisine uygun gelen parayı tayin keyfiyeti alacaklı memlekete aittir. Para çevirmesi altın paralarla başa baş yapılır.

2 - Olbapta iki memleket uyuştukları takdirde, çekler veya poliçalar alacaklı memleketin parası üzerine dahi tanzim olunabilir. Bu halde, hesap bakiyesi, evvelki fıkrada gösterilen şartlara uygun olan bir memleket parasına altınla başa baş olarak çevrilir. Elde edilen netice müteakiben borçlu memleket parasına ve bu para dahi çek veya poliçenin satın alınacağı gündeki borçlu memleketin hükümet makarrırının veya bir ticaret mevkiinin borsa fiyatına göre alacaklı memleket parasına çevrilir.

II

Çantaların yapılması

Birleşmiş Amerika Devletleri posta idaresi, içinde adi mektuplar bulunan bir torbaya, bunun etiketi üzerinde açıkça (F) işareti bulunmak şartile, (bildirme kâğıdı) nı koymak salâhiyetini haizdir.

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar, içinde yazılı olanları tasdik ederek, işbu protokolü, hükümleri bunun ait olduğu nizamname metnine dereolunmuş gibi onun aynı kuvvet ve kıymetini haiz

olmak üzere bir nüsha olarak tanzim ve imza etmişlerdir. Bu nüsha Büyük Britanya ve Şimal İr-
lândası birleşmiş Kırallığı Hükûmetinin evrak hanesine konulacak ve birer sureti de mukaveleyi yapan
memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

HAVA YOLUNDA MEKTUP

Postası taşınmasına dair hükümler

İçindeki maddeler

Fasıl: I

Umumî hükümler

Madde 1 — Havadan taşınmak için kabul olunan muhabere maddeleri.

Madde 2 — Transitte serbestlik.

Madde 3 — (Uçak muhabere maddeleri) nin ücretli ve umumî kabul şartları.

Madde 4 — Ücreti ödenmemiş veya eksik ödenmiş uçak muhabere maddeleri.

Madde 5 — Uçak muhabere maddelerinin dağıtılması.

Madde 6 — Uçak muhabere maddelerinin tek-rar yollanması ve geri gönderilmesi.

Fasıl: II

Taahhütlü veya değer konmuş maddeler

1. Taahhütlü maddeler

Madde 7 — Taahhütlü maddeler.

Madde 8 — Mesuliyet.

2. Değer konmuş maddeler

Madde 9 — Değer konmuş maddeler.

Fasıl: III

Hava munzam ücretlerinin nereye ait olduğu - taşınma masrafları

Madde 10 — Munzam ücretlerin nereye ait olduğu.

Madde 11 — Kapalı çantaların havadan taşınma masrafları.

Madde 12 — Açıktan olan uçak muhabere maddelerinin taşınma masrafları.

Madde 13 — Bir çok hava yolları ile birbirine bitişen iki memleket arasındaki mesafelerin hesabı.

Fasıl: IV

Milletler arasındaki kaleme

Madde 14 — Milletler arasındaki kaleme yapılacak tebligat.

Fasıl: V

Hesap tesviyesi

Madde 15 — Hesap istatistiği.

Madde 16 — Havadan taşınma masrafları istatistik devrelerinde adi çantaların veya uçak çantalarının yapılması.

Madde 17 — Uçak muhabere maddeleri ağırlığının tesbiti.

Madde 18 — Kapalı uçak çantalarının listesi.

Madde 19 — Uçak çantalarına ait A V 3 ve A V 4 hulâsalarının tanzimi.

Madde 20 — Havadan taşınma masraflarının hesabı.

Madde 21 — Umumî hesap temizleme.

Fasıl: VI

Muhtelif hükümler

Madde 22 — Uçak muhabere maddelerine işaret konulması.

Madde 23 — Geçilecek yolun yalnız bir kısmında havadan sevk.

Madde 24 — Uçak muhabere maddelerinin adi çantalar içinde gönderilmesi usulü.

Madde 25 — Bildirme veya gönderiş kâğıtları ile içinde uçak muhabere maddeleri bulunan çantaların etiketlerine konulacak işaretler.

Madde 26 — Uçak muhabere maddelerinin sevki.

Madde 27 — Gümrük resmine tâbi muhabere maddelerinin gümrüklenmesi.

Madde 28 — Mukavelename ile uzlaşmalar hükümlerinin tatbiki.

Madde 29 — Kabul edilen hükümlerin tatbiki ve ne kadar devam müddeti.

Hava yolundan mektup postası taşınmasına dair hükümlerin son protokolu.

Tek madde

Kapalı çantaların havadan taşınması masrafları

Melfuflar

A V I den A V 4 e kadar formüller

HAVA YOLUNDA MEKTUP

Postası taşınmasına dair hükümler

Fasıl: I

Umumî hükümler

Madde — 1

Havadan taşınmak için kabul olunan muhabere maddeleri

1 - Umumî posta mukavelenamesinin 32 inci maddesinde gösterilen maddelerin hepsi, yani: mektuplar, cevaplı ve cevapsız açık muhabere kâğıtları, iş kâğıtları, (Körlerin kullanacağı kartmalı, kâğıtlar dahi dahil olarak) her türlü basılmış kâğıtlar, ticaret eşyası örnekleri, küçük paketler ile posta havalenameleri ve posta abonmanları; geçilecek yolun tamamından veya yalnız bir kısmından olmak üzere, havadan taşınmaya kabul olunmuştur. Bu halde, zikrolunan maddelere (Uçak muhabere maddeleri = Correspondances - avion) denilir.

2 - Mukavelenamenin 32 inci maddesinde gösterilen maddeler teahhüt muamelesine tâbi olabirler.

3 - Değer konmuş maddeler - mektuplar ve kutular - dahi bu maddeleri hava yolundan alıp vermek için uyuşan memleketler arasındaki münasebetlerde havadan taşınmaya kabul olabirler.

Madde — 2

Transitte serbestlik

Umumî posta mukavelenamesinin 25 inci maddesinde bildirilen transit serbestliği bütün birlik ülkelerinde, aradaki idareler uçak muhabere maddelerinin ileriye sevkine iştirak etsin etmesin, bu maddeler için garanti edilmiştir.

Madde — 3

Uçak muhabere maddelerinin ücretleri ve umumî kabul şartları

1 - Hava yolundan gönderilecek maddeler için, nizamî posta ücretlerinden başka, havadan taşınma ücreti olarak, ayrıca bir munzam ücret ödenir. Bu ücret miktarının tayini maddenin çıktığı memleket posta idaresine aittir; fakat bu miktar madde ağırlığının her (20) yirmi gramı ve hava yolunun her (1000) bin kilometresi başına (25) yirmi beş altın santimi geçmemelidir.

2 - Açık muhabere kâğıtları ile posta havalenameleri için munzam ücret miktarı bunların beher parçası ve hava yolunun beher (1000) bin kilometresi başına en çok (25) yirmi beş altın santimdir.

3 - Cevaplı açık muhabere kâğıtlarının munzam ücreti bunların her iki kısmı için ayrı ayrı olarak bu kısımlardan her birinin hareket yerinde alınır.

4 - İşbu maddenin 1, 2 ve 3 üncü fıkralarında beyan olunan munzam ücretler yalnız 11 inci maddenin 10 üncü fıkrasında bildirilen tarifenin tatbik edildiği servislere tatbik olunur. Mezkûr ücretler her mevrit memleket için aynı miktarda olmalıdır.

5 — Fevkalâde servislere vasıtasile taşınan (11 inci maddenin 11 inci fıkrası) uçak muhabere maddelerinin munzam ücreti mezkûr servislerin kullanılmasından dolayı olan fevkalâde masraflara göre çoğaltılabilir.

6 - Munzam ücretler mecburî olarak hareket yerinde ödenmelidir. 6 meci maddede beyan olunanlardan başka hallerde, mezkûr ücretler mürselileyhten alınmaz.

7 - Uçak muhabere maddelerinin ücretleri umumî posta mukavelenamesinin 46 meci maddesinde

beyan olunan şartlar dairesinde ödenir. Bununla beraber, mezkûr maddelerin nevilerine de bakılmaksızın, ücretin ödenmesi, alınmış olan ücret miktarının mahreç memleket parası üzerine, rakam olarak, aşağıdaki şekilde, el yazısı ile işaret edilmesi suretile gösterilebilir.

: Kuruş ücret alınmıştır. = Affranchissement perçu : fr. C.

Mezkûr işaret, gerek hususî bir damga ile veyahut hususî bir pul veya etiket yapıştırmak suretile de yapılabilir ve gerek her hangi bir usul ile sadece maddenin zarfı üzerine de geçirilebilir. Her halde işaret maddenin çıktığı merkezin tarih damgası ile teyit olunmalıdır.

Madde — 4

Ücreti ödenmemiş veya eksik ödenmiş uçak muhabere maddeleri

1 - Ücreti hiç ödenmemiş olan uçak muhabere maddeleri hakkında umumî posta mukavelenamesinin 34 ve 35 inci maddeleri hükümlerine göre muamele olunur. Posta ücretinin hareket yerinde ödenmesi mecburî olmıyan maddeler adi yollardan gönderilir.

2 - Ücret eksik ödenmiş olan uçak muhabere maddeleri, ödenmiş olan ücretleri miktarı hiç olmazsa hava munzam ücreti miktarına mukabil bulduğu takdirde, hava yolundan gönderilir. Hareket yerinde ödenmemiş olan posta ücretlerinin alınması hususunda, umumî posta mukavelenamesinin 35 inci maddesi hükümleri tatbik olunur.

3 - Bahsolunan maddelerin adi yoldan gönderildiğinde, bunların verildiği merkez veya alıp verme merkezi tarafından havadan taşınmaya ait bütün işaretler çizilmelidir.

Madde — 5

Uçak muhabere maddelerinin dağıtılması

1 - Uçak muhabere maddeleri mümkün olduğu kadar çok çabuklukla dağıtılır ve hiç olmazsa dağıtma merkezine varmalarını müteakip ilk yapılacak dağıtmaya katılmalıdır.

2 - Gönderenler umumî posta mukavelenamesinin 44 üncü maddesinde bildirilen hususî (Ekispré) ücretini ödeyerek, gönderdikleri maddenin ulaşmasını müteakip hususî vasıta ile mürselileyhin oturduğu yere teslimini istemek salâhiyetini taşırlar. Bu salâhiyet ancak karşılıklı münasebetlerinde hususî vasıta ile muhabere maddeleri dağıtma servisi tesis edilmiş olan memleketler arasındaki münasebetlerde kullanılır.

3 - İdareler, aralarında uyuştuktan sonra, munzam ücret mukabilinde, hususî vasıtalarla ve başlıca (Hava boruları) kullanmak suretile oturulan yere teslim işine başlayabileceklerdir.

Madde — 6

Uçak muhabere maddelerinin tekrar yollanması ve geri gönderilmesi

1 - Oturduğu yeri değiştirmiş olan kimselere gönderilen uçak muhabere maddeleri yine yere adi taşıma vasıtaları ile tekrar yollanır, megerki bu kimseler mezkûr maddelerin hava yolundan tekrar yollanmasını katiyen istemiş ve yeniden geçilecek yolun hava munzam ücretini tekrar yollayacak merkeze evvelce ödenmiş olsun. Sahiplerine verilemiyen muhabere maddeleri çıktıkları yere adi yoldan geri gönderilir.

2 - Tekrar yollama veya geri gönderme postanın adi vasıtaları ile yapıldığı takdirde, (uçak ile) işaretli etiket ve hava yolundan gönderilmeğe ait bütün işaretler iki büyük eğri çizgi ile resmen çizilmelidir.

Fasıl: II

Taahhütlü veya değer konmuş maddeler

1. Taahhütlü maddeler

Madde — 7

Taahhütlü maddeler

Taahhütlü maddeler umumî posta mukavelenamesinde gösterilen posta ücretleriyle umumî kabul şartlarına tâbidir. Bundan başka, mezkûr maddelerden adi maddeler için alman hava munzam ücretleri de aynen alınır.

Madde — 8

Mesuliyet

İdareler hava yolundan gönderilen taahhütlü maddeler hakkında diğer taahhütlü maddeler için olan mesuliyetin aynını üzerlerine alırlar.

2. Değer konmuş maddeler

Madde — 9

Değer konmuş maddeler

1 - Değer konmuş maddeleri havadan taşımayı kabul eden idareler bu gibi maddeler için miktarını kendileri tayin edecekleri hususî bir teminiye resmi almağa mezundurlar. Adi teminiye resmi ile hususî resmin mecmuu değer konmuş mektuplar ve kutulara dair uzlaşmanın 3 üncü maddesinde (C) harfile tayin olunan hadler içinde kalacaktır.

2 - Değer konmuş maddelere dair uzlaşmıya iştirak etmiyen memleketler topraklarından kapalı çantalarla geçirilen veyahut bu memleketlerin değerli şeyler için mesuliyet kabul etmiyen hava servisleriyle transit edilen o gibi maddeler hakkında mesuliyet taahhütlü maddeler için olan mesullüğe münhasır kalır.

Fasıl: III

Hava munzam ücretlerinin nereye ait olduğu taşıma masrafları

Madde — 10

Munzam ücretlerin nereye ait olduğu

Her idarenin hava munzam ücreti namile aldığı her türlü ücretler miktarının hepsi kendisine aittir.

Madde — 11

Kapalı çantalar havadan taşınma masrafları

1 - Umumî posta mukavelenamesinin 73 üncü maddesinde gösterilen transit masrafları hava servislerine tatbik olunmaz.

2 - Mezkûr mukavelename hükümleri hilâfına olarak, dahilî şebekelerinde uçak muhabere maddelerinin hava yolunda tekrar sevkini temin eden mevrit memleketlerin dahilî taşıma masrafı

olmağa hakları vardır. Bu masraf ayrı bir memleketin dahili şebekesinin bütün yolları için aynı miktarda olmalıdır.

3 - Aynı bir hava yoluna mahsus taşıma masrafları miktarı işletme masraflarına iştirak etmeksizin bu yoldan istifade eden idarelerin hepsi için müsavidir.

4 - Aşağıdaki 5 inci ve 6 ncı fıkralarda bildirilen istisnalar hariç olarak, havadan taşıma masrafları muhabere maddelerinin hava servisine tevdi edildiği uçak istasyonunun bulunduğu memleket posta idaresine ödenir.

5 - Bir havadan taşıma şirketine birbiri ardınca ayrı ayrı bir kaç hava servisinden geçecek çantalar teslim eden idare, mutavassıt idarelerle uyuşmuş ise, yolun tamamı için taşıma masraflarının hesabını doğrudan doğruya mezkûr şirketle göre bilir. Mutavassıt idarelerin de hâle 4 üncü fıkra hükümlerinin tatbikını istemiye hakları olur.

6 - Yukarıdaki 4 üncü ve 5 inci fıkraların hükümleri hilâfına olarak, kendisinin bir hava servisi bulunan her idare için, bu servisi kullanan idarelerin her birinden yolun tamamına ait taşıma masraflarını doğrudan doğruya almak hakkı saklanmıştır.

7 - Kapalı çantalarla gönderilen uçak muhabere maddelerinin havadan taşıma masraflarının ödenmesi bu maddelerin çıktığı memleket posta idaresine aittir.

Açıktan gönderilen muhabere maddelerinin havadan taşıma masrafları bu maddeleri açıktan olarak başka bir idareye teslim eden idare tarafından ödenir.

8 - Alâkalı posta idareleri arasında tersine bir uzlaşma olmadıkça, bir biri ardınca ayrı ayrı bir kaç hava servisinden geçen çantaların yolda aynı bir uçak istasyonunda aktarması mecburî olarak, aktarmanın vukubulacağı memleketin posta idaresi vasıtasile yapılır. Bu kaide aktarma aynı bir servisin bir biri ardınca olan parçalarını temin eden uçaklar arasında vukubulacağı zaman tatbik olunmaz.

9 - Uçak posta çantaları için antrepo masrafı alınmaz. bununla beraber, müstesna haller dolayisile, bu antrepo masrafı pek çok miktarda olacağı halde, idareler umumî mukaveleminin 74 üncü maddesinde gösterilen antrepo masraflarını almağa mezdurlar.

10 — Muvakkat tetbir almak üzere, havadan taşımaldan dolayı idareler arasında görülecek hesaplara tetbik olunacak esas tarifesi dara ile beraber ağırlığın (100) yüz gramı ve (100) yüz kilo metre için (6) altı altın frank santimi olarak tayin edilmiştir. (100) yüz gram ve (100) yüz kilometrenin kesirleri olursa daha yukardaki 100 gram ve 100 kilometreye çıkarılarak yuvarlak hesap yapılır ve bu suret uçak istatistiğine dahil olan her çanta için ayrı ayrı tatbik olunur. Dahili serviste taşınan hava posta çantaları da aynı kaidelere tâbidir.

11 - Yukarıda beyan olunan taşıma ücretleri, ihdas ve idameleri fevkalâde masrafları icap ettiren servisler vasıtasile uzun yollardan yapılan taşımaldara tatbik olunmaz. Bu servisleri kullanmanın şartları alâkalı idareler arasında rıza ile kararlaştırılır; bu şartlar mezkûr servisleri kullanan idarelerin hepsi için müsavi olmalıdır.

12 - Yukarda beyan olunan taşıma masrafları, hava yolundan sevkolundukları halde, transit masraflarından müstesna muhabere maddeleri ile yanlış sevkolunan çantalar veya muhabere maddeleri için dahi ödenir.

13 - Üstlerinden uçulan memleketler posta idarelerinin ülkeleri üzerinde hava yolundan taşınan çantalar için muhtemel antrepo masrafları (yukardaki 9 uncu fıkra) hariçinde, hiç bir ücret almağa hakları yoktur.

Madde — 12

Açıktan olan uçak muhabere maddelerinin taşıma masrafları

1 - Uçak muhabere maddeleri iki idare arasında açıktan olarak hava yolundan alınıp verilebilir.

2 - Havadan taşıma masraflarının tamamı muhabere maddelerinin hava yolundan tekrar yollanmak üzere açıktan olarak gönderildiği memleketin posta idaresine ödenir; bu idare kendi gösterir.

receği mevritler için ayrı ayrı paketler yapılmasını isteyebilir.

3 - Taşıma masraflarını tayin etmek için, ayırma işlerine ait masraflar nazarı dikkate alınarak açıktan gönderilen uçak muhabere maddelerinin darasız ağırlık yüzde yirmi beş (%25) nisbetinde çoğaltılır. Bununla beraber, havadan taşıma masraflarının böylece çoğaltılmasından bir transit memleketi menfaatine olarak çıkacak miktar darasız ağırlığının (100) yüz gramında (1) bir frank (50) elli santimi geçemez.

Madde — 13

Bir çok hava yolları ile birbirine bitişen iki memleket arasındaki mesafelerin hesabı

İki memleket bir çok hava yolları ile birbirine bitişmiş olduğu takdirde, taşıma masrafları bu yolların vasatı mesafesine ve bunların milletler arasındaki alıp verme için ehemmiyeti derecesine göre hesap olunur.

Fasıl : IV

Milletler arasındaki kalem

Madde — 14

Milletler arasındaki kaleme yapılacak tebligat

1 - İdareler milletler arasındaki kalem vasıtasile:

A) Gerek memleket içinde taşınan ve gerekrek başka memleketlere gönderilen uçak muhabere maddeleri için aldıkları hava munzam ücretlerini,

B) Değer konmuş mektuplar ve kutuları havadan taşınmaya kabul edip etmediklerini,

C) Gerek memleketleri içinde işliyen ve gerek kendi uçak istasyonlarından yabancı memleketlere giden ve uçak muhabere maddelerinin taşınmaması için istifadelerini temin eden milli veya yabancı hava yollarının listesini (yabancı memleketlere giden yollar listede bunlardan istifade eden idarenin buralardan taşıdığı muhabere maddelerinden dolayı üzerine mesuliyetini aldığı güzergâh ile beraber görünmelidir. Mezkûr liste, her yol için, başlıca kalkılan istasyondan uğranılan muhtelif istasyonlara kadar olan mesafe ile sefer müddetini, seyrüsefer zamanını, yol üzerinde havadan taşıma masraflarının ödeneceği memleketi ve bu yoldan istifade edilmesinin tabi olduğu hususî şartlar veya tahditleri göstermelidir. Her idare dahilî yollara dair olan işaretlerin sonunda, kendi memleketlerinin içerisine mahsus uçak muhabere maddelerinin havadan taşınmasına ait olarak alacağı ücret hissesi için kabul ettiği vasatı mesafeyi göstermelidir.

D) Geçilecek yolun tamamından veya yalnız bir kısmından olmak üzere, hava yolundan uçak muhabere maddelerini tekrar yollayabilecekleri memleketlerin listesini (Tekrar yollamaya mahsus yolların, geçilecek hava yolu mesafelerinin ve bunlara ait taşıma masraflarının işaretile beraber), birbirlerine tebliğ etmelidirler. Bu malûmat merbut A V I işaretli modele uygun bir formüle geçirilir.

2 - (C) ve (D) harflerile gösterilen tebliğler muntazaman yılda iki defa, yaz ve kış servislerinin başlamalarından birer ay evvel yapılmalıdır. sonradan yapılan bütün değişiklikler geciktirilmeksizin tebliğ olunmalıdır.

3 - Miller arasındaki kalem, kendisine yapılan tebliğlere göre, değer konmuş mektuplar ve kutular alıp vermesi dahi dahil olarak, hava posta servisine dair bir malûmat mecmuası, hava posta yollarının umumî bir listesi ile hava yollarından uğranılan memleketlerin umumî bir listesini tanzim eder. Bu vesikalar vakit geçirilmeksizin idarelere dağıtılır. Mezkûr kalem tarafından tanzim edilecek umumî liste merbut A V I modelile uygun olmalıdır.

Milletler arasındaki kalem milletler arasında hava posta irtibat yollarını gösteren bir dünya haritası ile, ilâve olarak her kıtadaki dahilî yolları gösteren haritalar tanzim etmekle dahi mükelleftir.

4 - (C) ve (D) harflerile gösterildiği üzere yapılacak tebliğlerin bir sureti, her idare tarafından arzu eden diğer idarelerin hepsine, muvakkat malûmat olmak üzere, doğrudan doğruya gönderilecektir.

5 - Bundan başka, her idare kendi dahilî ve haricî şebekelerindeki hava, yollarına mahsus kalkış ve varış vakitleri cetvelini arzu eden diğer bütün idarelere muntazaman gönderilecektir; bu cetvelde, yoldaki her istasyon için, uçuşların kalkış ve varış saatleri gösterilecektir.

Fasıl : V

Madde — 15

Hesap istatistiği

1 - Havadan taşınma masraflarının umumî hesabı her yılın haziran ve ikinci teşrin aylarının on dördüncü günlerini takip eden yedi gün içinde tanzim olunan istatistik hulâsalarına göre yapılır. Haziran istatistiğinden çıkarılan malûmat yaz servisi için ödenecek ücret hisselerine esas olur; ikinci teşrin istatistiğinden çıkarılan malûmat da kış servisi için ödenecek ücretlere esas tutulur.

2 - Haziran ve ikinci teşrin ayları içinde işlemiyen servislere ait istatistikler alâkalı idareler arasında uyusulduktan sonra tanzim edilecektir .

3 - Muvakkat tedabir olmak üzere, her idare hesapların üçer aylık olarak ve geçen üç ay içinde gerçekten taşınmış olan maddelerin daralı ağırlığı esas üzerine görülmesini istemek salâhiyetini taşır. Bu halde, takip edilecek usul hakkında alâkalı idareler uzlaşırlar.

Madde — 16

Havadan taşınma masrafları - istatistik devrelerinde adi çantaların veya uçak çantalarının yapılması

Havadan taşınma masraflarının takdiri için yılda iki defa tutulan istatistiklere umumî posta mukavelenamesi işletme nizamnamesinin 61 inci maddesi hükümleri tatbik olunmaz. Bununla beraber, mezkûr istatistiklerin devrelerinde, içlerinde uçak muhabere maddeleri bulunan çantaların etiketleri veya adresleri üzerinde göze çarpacak bir surette (uçak istatistiği = Statistique - avion) işaret bulunmalıdır.

Madde — 17

Uçak muhabere maddeleri ağırlığının tesbiti

1 - İstatistik devrelerinde, çantanın gönderildiği tarih ile daralı ağırlığı bunun etiketi veya dışındaki adresi üzerine işaret olunur. Bir uçak çantasının içine başka uçak çantaları koymak yasaktır.

2 - Açıkta olan muhabere maddeleri hava yolundan tekrar yollanmak üzere bir adi çanta veya bir uçak çantası içine konulduğu halde, bildirme kâğıdında mezkûr maddelerin, gidecek oldukları memleketlerin her biri için ayrı ayrı olarak, ağırlıkları gösterilmelidir. İcabında, ağırlık işaretleri merbut A V 2 modeline uygun olan ve bildirme kâğıdına birleştirilen hususî bir bordro üzerinde yapılabilir.

3 - Mezkûr işaretler mevrit alıp verme merkezi tarafından tetkik olunur. Şayet bu merkez hakikî ağırlığın gösterilen ağırlıktan (20) yirmi gramdan fazla farkı olduğunu tesbit ederse, bildirme kâğıdını veya etiketi tashih eder ve hemen yanlışlığı tahkik kâğıdı ile gönderen alıp verme merkezine bildirilir; bu kâğıdın bir sureti, icabında, her mutavassıt idareye gönderilir. Tesbit olunan ağırlık farkları yukarıda zikrolunan haddi geçmez ise, gönderen merkezin işaretleri muteber tutulur.

Madde — 18

Kapalı uçak çantaların listesi

Kapalı uçak çantaları göndermiş olan idareler, mümkün olduğu kadar çabuklukla, ve her halde, her istatistik devresinden on beş gün sonra, icabında, mevrüt idare dahi dahil olduğu halde, hava servislerini kullanmış oldukları muhtelif idarelere mezkûr çantaların listesini gönderirler.

Madde — 19

Uçak çantalarına ait A V 3 ve A V 4 hulâsalarının tanzimi

1 - İstatistik devrelerinde, mutavassıt idareler kendi memleketleri sınırlarının ötesine hava yolundan tekrar yolladıkları uçak çantalarının etiketleri veya dışlarındaki adresleri üzerlerinde gösterilen ağırlıkları merbut A V 3 işaretli modele uygun bir hulâsaya kaydederler. Uçak çantaları gönderen her alıp verme merkezi için birer hulâsa tanzim olunur.

2 - Uçak çantaları alıpta bunların içlerinde bulunan uçak muhabere maddelerinin gerek dahilî şebekelerinde ve gerek kendi memleketleri sınırlarının ötesine hava yolundan tekrar yollanmalarını temin eden idareler, bildirme kâğıtlarında bulunan işaretlere göre, merbut A V 4 modeline uygun bir hulâsa tanzim ederler. Mezkûr idarelerin aldıkları adi çantaları içlerinde bulunan uçak muhabere maddeleri hakkında dahi aynı suretle muamele olunur.

3 - A V 3 ve A V 4 hulâsaları, mümkün olduğu kadar çabuklukla; ve en geç, istatistik işlerinin kapanmasından bir ay sonra, kabul ve tasdik olunmak üzere çanta gönderen alıp verme merkezlerine yollanır. Bu merkezler dahilî, mezkûr hulâsaları kabul ve tasdik ettikten sonra, kendi merkezî idarelerine gönderirler. Bu idareler tarafından da hulâsalar alacaklı olan idarelere gönderilir.

4 - Şayet alacaklı idare hulâsaların gönderildiği tarihten itibaren (3) üç ay içinde bunların düzeltilmesine dair hiç bir itiraz almaz ise, mezkûr hulâsalar hakkile kabul edilmiş sayılır. (Yol uzunluğu vesaire gibi) fevkalâde hallerde; bu müddet alakalı idareler arasında uyuşularak uzatılabilir.

Madde — 20

Havadan taşıma masraflarının hesabı

1 - Uçak muhabere maddelerinin A V 3 veya A V 4 hulâsalarında gösterilen daralı veya darasız ağırlıkları miktarları yaz ve kış servislerinin işleri derecesine göre tayin olunan birer rakam ile çarp olunur, ve bundan hasıl olan miktarlar cereyanda bulunan altı ay için her idareye ait olan taşıma ücretlerini frank olarak gösteren hususî hesaplara esas tutulur.

2 - Mezkûr hesaplar alacaklı idare tarafından tanzim olunarak borçlu idareye gönderilir.

3 - Hususî hesaplar iki nüsha olarak tanzim olunur ve mümkün olduğu kadar çabuklukla borçlu idareye gönderilir. Şayet alacaklı idare hesabın gönderildiği tarihten itibaren üç ay içinde bunun düzeltilmesine dair hiç bir itiraz olmaz ise, bu hesap hakkile kabul edilmiş sayılır.

Madde — 21

Umumî hesap temizleme

Alacaklı idareler arasında tersine bir uyuşma olmadıkça, havadan taşıma masraflarına ait hesapların temizlenmesi için milletler arasındaki kalem tarafından, yılda iki defa, transit masrafları hesabının temizlenmesi hakkında muayyen olan kaidelere göre umumî cetvel tanzim olunur.

Fasıl : VI

Muhtelif hükümler

Madde — 22

Uçak muhabere maddelerine işaret konulması

Uçak muhabere maddelerinin üzerlerine bunları gönderen merkezce, çıktıkları memleket dilile çevirmesi birlikte olarak (Uçak ile = Par avion) işaretli ve mavi renkli bir hususî etiket veya damga konulur.

Madde — 23

Geçilecek yolun yalnız bir kısımdan havadan sevk

Gönderdiği muhabere maddesinin geçilecek hava yolunun yalnız bir kısmından havadan sevkini arzu eden kimse bunu maddeye işaret etmelidir. Bu gibi muhabere maddelerinin havadan sevkini nihayet bulunca, (Uçak ile) işaret ve etiketi ile hususî işaret iki büyük ayrı çizgi ile resen çizilmelidir.

Madde — 24

Uçak muhabere maddelerinin adi çantalar içinde gönderilmesi usulü

Umumî post amukavelenamesi işletme nizamnamesinin 55 inci maddesinde hususî vasıta ile dağıtılacak maddeler için bildirilen sevk usulü adi çantalar içinde gönderilen uçak muhabere maddelerine dahi tatbik olunur. Şu istisna ile ki maddelerin konulduğu paketlerin etiketleri üzerinde ve bildirme kâğıtlarının (Mülâhazalar) sütununda (Exprés) kelimesi yerine (Par avion) kelimeleri bulunacaktır.

Madde — 25

Bildirme ve gönderiş kâğıtları ile içinde uçak muhabere maddeleri bulunan çantaların etiketlerine konulacak işaretler

1 - Adi çantaların içinde uçak muhabere maddeleri bulunduğu bildirme kâğıdının (1) numaralı hanesinde ve gönderiş kâğıdı üzerinde (Par avion) kelimeleri ile gösterilir ki bundan dolayı mezkûr kâğıtların tertipler değişir.

2 - Uçak çantaları ile birlikte gönderilen bildirme kâğıtlarının baş taraflarında (Par avin) etiketi bulunmalıdır. Aynı (Par avin) etiketi mezkûr çantaların etiketleri veya adresleri üzerine de yapıştırılır.

Madde —26

Uçak muhabere maddelerinin sevk

1 - Kendi muhabere maddelerinin taşınması için havadan irtibat yolları kullanan idareler başka idarelerden kendilerine gelen uçak muhabere maddelerini de aynı yollardan sevk etmeğe mecburdurlar.

2 - Bir hava servisi olmayan idareler uçak muhabere maddelerini postalar için istifade edilen en çabuk varan yollardan sevk ederler.

Bu başka yollardan yapılan sevklerde, her hangi bir sebepten dolayı, mevcut olan bir hava yoluna nisbetle daha ziyade fayda bulunur ise, ozaman dahi gene öyle başka yollar kullanılır.

Madde — 27

Gümrük resmine tâbi muhabere maddelerinin gümrüklenmesi

İdareler gümrük resmine tâbi uçak muhabere maddelerinin gümrüklenmelerinin mümkün olduğu kadar çabuk yapılması için tedbirler alırlar.

Madde — 28

Mukavelename ile uzlaşmalar hükümlerinin tatbiki

Umumî mukavelename ile bunun işletme nizamnamesinin ve, posta paketleri uzlaşması ile nizamnamesinden başka, bütün uzlaşmalar ve nizamnamelerinin hükümleri, yukarıda geçen maddelerde açıkça karar altına alınmamış olan bütün işlerde tatbik olunur.

Madde — 29

Kabul edilen hükümlerin tatbiki ve devam müddeti

İşbu hükümler umumî posta mukavelenamesinin meriyet mevkiine konduğu günden itibaren tatbik ve icra olunacak ve alâkalı olanlar arasında uyushularak yenilenmedikçe mezkûr mukavelenamenin devam müddetince devam edecektir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar:

HAVA YOLUNDAN MEKTUP POSTASI TAŞINMASINA DAİR HÜKÜMLERİN
SON PROTOKOLU

Tek madde

Kapalı çantaların havadan taşınması masrafları

İngiliz hindistanı ve Soviyet sosyalist cümhuriyetleri birliği idareleri kendi dahili hava sebekelerinin her bir yolu için, hava yolundan mektup postası taşınmasına dair hükümlerin II inci maddesinde gösterilen taşıma masraflarını almak salâhiyetini haizdirler.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar:

UMUMÎ POSTA BİRLİĞİ

Değer konmuş mektuplar ve kutulara dair uzlaşma

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

Umumî hükümler

- Birinci madde — Uzlaşmanın mevzuu
İkinci madde — Konacak değer en yüksek miktarı
Üçüncü madde — Ücretler
Dördüncü madde — Umumî şartlar
Beşinci madde — Makbuz senedi
Altıncı madde — Gümrükleme resmi ve post-restant ücreti
Yedinci madde — Gümrük resimleri ve postaya ait olmıyan diğer resimler. Parası ödenerek gönderilen maddeler
Sekizinci madde — Hususî vasıta ile teslim
Dokuzuncu madde — Değerin hileli konması
Onuncu madde — Yasaklar
On birinci madde — Posta ücretinin verilmesi
On ikinci madde — Geri alma - adres değiştirme
On üçüncü madde — Alma haberi
On dördüncü madde — Tekrar yollama - sahiplerine verilmeyen maddeler
On beşinci madde — Haber istemeler

İkinci fasıl

Mesullük

- On altıncı madde — Mesullüğün şumulü
On yedinci madde — Mesullük usulünden ayrılmalar
On sekizinci madde — Mesullüğün kalkması
On dokuzuncu madde — Tazminatın ödenmesi, ödeme müddeti
Yirminci madde — Mesullüğün tayini
Yirmi birinci madde — Mesullüğün tahdidü
Yirmi ikinci madde — Tazminatın gönderen idareye ödenmesi

Üçüncü fasıl

Ödeme şartlı maddeler

- Yirmi üçüncü madde — Ücretler ve şartlar
Yirmi dördüncü madde — Ödeme şartının kaldırılması yahut ödenecek paranın azaltılması
Yirmi beşinci madde — Kaybolma, çalıma veya hasar halinde mesullük
Yirmi altıncı madde — Ödenecek paranın tahsil olunmaması, noksan veya hileli tahsili halinde tazminat
Yirmi yedinci madde — Tahsil edilen paraların temini, ödeme mecburiyeti, müddetler ve müracaatlar, ücretlerin taksimi

Dördüncü fasıl

Ücretler kimindir - transit masrafları

- Yirmi sekizinci madde — Ücretler kimindir
Yirmi dokuzuncu madde — Transit ve arziye masrafları

Beşinci fasıl

Muhtelif hükümler

- Otuzuncu madde — Mukavelename kaidelerinin tatbiki
Otuz birinci madde — Servise iştirak eden merkezler
Otuz ikinci madde — Toplanmalar arasındaki müddet içinde yapılan tekliflerin kabul ve tasdiki

Son hükümler

- Otuz üçüncü madde — Uzlaşmanın tatbiki ve nekadar devam edeceği

Uzlaşmanın son protokolü

- Tek madde — Konacak değer en yüksek miktarı

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Türkiye cümhuriyeti, Arnavutluk, Almanya, Arjantin cümhuriyeti, Avusturya, Belçika, Belçikanın Kongo müstemlekesi, Bolivya, Berezilya, Bulgaristan, Şili, Çin, Kolombiya cümhuriyeti, Küba cümhuriyeti, Danimarka, Danzig serbest şehri, Dominiken cümhuriyeti, Mısır, İspanya, İspanyol müstemlekeleri, Estonya, Habeşistan, Fenlandiya, Fransa, Cezayer, Hindi çinindeki Fransız müstemlekeleri, ve himayeli memleketleri, diğer Fransız müstemlekelerinin hepsi, Büyük Britanya ve İngilterenin muhtelif müstemlekeleri ve himayeli memleketleri, Yunanistan, Haiti cümhuriyeti, Hicaz, Honduras cümhuriyeti, Macaristan, İngiliz hindistan, Serbest İrlanda hükümeti, İzlanda, İtalya, İtalya müstemlekelerinin hepsi, Japonya, Kozen, Japonyaya tâbi diğer kıtaların hepsi, Letonya, Liberya cümhuriyeti, Litvanya, Lüksemburg, İspanyol mmtakası hariç Fas, Fasın İspanyol mmtakası, Nikaragua, Norveç, yeni Zelanda, Panama cümhuriyeti, Paraguay, Felemenk, Felemenk hindistanı, Amerikadaki Felemenk müstemlekeleri, İran, İrlanda, Portekiz, Aferikadaki Portekiz müstemlekeleri, Asya ve Okyanosyadaki Portekiz müstemlekeleri, Romanya, Senmaren cümhuriyeti, Sarrazazisi, Sırp - Hırvat - Sloven krallığı, Siam krallığı, İsveç, İsveçre, Çekoslovakya, Tunus, Soviyet Sosyalist cümhuriyetleri ittihadı, Vatikan hükümeti, Venezüellâ müçtemi hükümetleri arasında münakit.

Değer konmuş mektuplar ve kutulara dair uzlaşma

Yukarıda sayılan memleketler hükümetlerinin aşağıya imza eden murahhasları, mukavelelenmenin üçüncü maddesine göre, beraber ve tasdik şartına bağlı olarak, aşağıdaki uzlaşmayı kararlaştırmışlardır:

Birinci fasıl

Umumî hükümler

Madde — 1

Uzlaşmanın mevzuu

Uzlaşan memleketler arasında, değer konmuş mektuplar ve kutular adı ile, değerli kâğıtlar ve değerli vesikaları havı mektuplar ile mücevherler ve değerli maddeleri muhtevi kutular içlerindeki şeylere konan değer nisbetinde temin edilmek şartile alınıp verilebilir.

Bu hususa muvafakatlarını bildiren memleketler arasındaki münasebetlerde değer konmuş mektupların içine gümrük resmine tâbi maddeler dahi konulabilir.

Değer konmuş kutuların alınıp verilmesine iştirak keyfiyeti bu servisi temin edeceklerini bildiren uzlaşmış memleketlere münhasırdır.

Madde — 2

Konacak değer en yüksek miktarı

İdarelerin, karşılıklı münasebetlerinde değer en yüksek miktarını tayin etmek salâhiyeti olup bu miktar hiç bir halde her madde için on bin franktan aşağı olamaz.

Madde — 3

Üretler

Değer konmuş mektuplar ve kutuların ücretleri peşin olarak ödenmelidir.

Bu ücret:

a) - Mektuplar için: aynı ağırlıkta ve aynı yere gönderilecek olan taahhütlü bir mektuba ücretin üçte bir ücret ve mektup resiminden.

b) - Kutular için: en aşağısı bir frank olmak üzere her elli gram için 20 santimden ibaret bir ücret ve bundan başka maktu taahhütlü resminden;

c) - Mektuplar ve kutular için: mevrit memleket neresi olursa olsun hatta müebir sebeplerden çıkan zararları üzerlerine alan memleketlerde dahi konan değer 300 frank veya kesirleri için 50 santimi geçmemek üzere bir teminiye resminden mürekkeptir.

Madde — 4

Umumî şartlar

1 - Değer konmuş kutuların içinde şahsî ve şimdiki zamana ait muhabere mahiyetinde hiç bir mektup veya bir not veya vesika bulunmamalıdır. Şu kadarki müraselât içine muhteviyatının neden ibaret bulunduğunu göstermeğe mahsus açık bir fatura ve mürsilin adresi ile birlikte kutu üzerine yazılmış olan adresi ve sairenin sade bir suretini havi bir kâğıt konulması caizdir.

2 - Değer konmuş kutuların ağırlığı bir kilogramı, uzunluğu 30 genişliği 20 ve büyüklüğü 10 santimetreyi geçemez.

3 - lâzım gelen şartlara uymıyan ve yanlılık ile kabul edilmiş olan değer konmuş maddeler çıktığı idareye geri gönderilebilir. Bununla beraber dahilî nizamları mani olmıyan mevrit idareler icribi halinde mukavelenamenin 33 üneü maddesinin 8 inci fıkrasında gösterilen ücret kaidelerini tatbik ederek bu kabîl müraselâtrı gönderilen kimseye vermeğe mezundurlar.

Değer konmuş bir kutunun içinde şimdiki zamana ait ve şahsî bir muhabere mahiyetinde bir mektup, bir not veya bir vesika bulunmasından dolayı bu kutu hiç bir veçhile geri gönderilemez.

Madde — 5

Makbuz senedi

Değer konmuş bir maddeyi gönderen kimse o maddeyi postaya verdiğiinde ücretsiz olarak bir makbuz senedi alır.

Madde — 6

Gümrükleme resmi ve postrestant ücreti

Mevrit memlekette gümrük kontroluna tâbi bulunan müraselât, postaya ait olarak madde mürasele başına en çok 50 santimlik bir gümrükleme resmine tâbi tutulabilir.

Mevrit memleket idaresi postrestant adresile değer konmuş maddeler için kendi dahilî nizamlarına göre hususî bir ücret almağa dahi mezundur.

Madde — 7

Gümrük resimleri ve postaya ait olmıyan resimleri - parası ödenerek gönderilmiş maddeler

1 - Değer konmuş kutular, memleketten çıkarılırken garanti resimlerinin geri verilmesi ve memlekete girerken garanti ve gümrük kontrolu ierası hususlarında mahreç veya mevrit memleket nizamlarına tâbidir.

2 - Memlekete girdiğinde ödenmesi lâzım olan mirî resimler ve muayene masrafları teslim edilirken mürselileyhlerden alınır. Eğer Mürselileyhin oturduğu yeri değiştirmesinden veya maddeyi kabul etmemesinden ve yahut başka her hangi bir sebepten dolayı değer konmuş kutu alıp vermeğe iştirak eden diğeri bir memlekete tekrar yollanır veya mahreç memlekete geri gönderilirse o masraflardan tekrar çıkarılma halinde geri verilemiyecek olanlar mürselileyhten veya mürsilden alınır.

3 - Bu hususta birbirleriyle uyumuş olan idareler arasındaki münasebatta değer konmuş mektuplar ve kutuları gönderen kimseler mukaveleamenin 42 inci maddesinde gösterilen şartlara göre bunların sahiplerine tesliminde postaya ait olsun olmasın tâbi bulunacakları resimlerin hepsini üzerlerine alabilirler.

Madde -- 8

Hususî vasıta ile teslim

Gönderilen bir maddenin mürsili, mukaveleamenin 44 üncü maddesinde gösterilen şartlarla o madde gelir gelmez hususî bir vasıta ile derhal oturduğu yere teslimini isteyebilir.

Bununla beraber mevrit idarenin nizamati müsait olduğu takdirde o madde yerine onun geldiğini bildiren bir haber kâğıdını hususî vasıta ile göndertmek salâhiyeti saklıdır.

Madde -- 9

Değerin hileli konması

Konan değer, gönderilen maddenin hakikî değeri miktarını geçemez; fakat değerden ancak bir kısmının konması da caiz olabilir. Tanzim ve ihzarları hususunda vaki masraflar dolayısıyla bir değeri haiz bulunan kâğıtların konmuş değeri miktarı bunların kaybolması halinde yerlerine konacakların muhtemel masrafları miktarını geçemez.

(Gönderilen bir maddeye hakikî değerinden fazla olarak hileli değer konması halinde bunun için mahreç memleketin kanun ve nizamlarının icap ettirdiği adli takibat yapılır.

Madde -- 10

1 - Değer konmuş mektuplar içine aşağıda gösterilen maddelerin konması yasaktır:

A) - Mukaveleamenin kırk beşinci maddesinin birinci fıkrasının a, b, e, f, g bentlerinde gösterilen maddeler,

B) - Canlı hayvanlar,

C) - Madenî paralar,

D) - Birinci madde hükümlerindeki ihtirazi kayıtlar altında olarak değerli kâğıtlar müstesna olmak üzere gümrük resmine tâbi maddeler,

E) - İşlenmiş veya işlenmemiş plâtin, altın veya gümüş, değerli taşlar, mücevherler vesair değerli maddeler,

2 - Değer konmuş kutular içine aşağıda gösterilen maddelerin konması yasaktır:

A) - Mukaveleamenin kırk birinci maddesinin birinci fıkrasının a, b, f, g, bentlerinde ve yukarıki fıkranın b bendinde mezkûr maddeler,

b) - Banknot, kâğıt paralar, taşıyanın adına yazılı her nevi değerli kâğıtlar.

c) - Afyon, morfin, kokain vesair uyuşturucu maddeler, bununla beraber tıbbî ve fennî bir maksatla yapılan bu gibi gönderişler onları bu şart altında kabul eden memleketler için yasak değildir.

3 - Yukarıki maddenin ikinci bendinde gösterilen hükümler; değer konmuş mektuplar veya kutuların içinde yasak olan maddeler bulunduğu takdirde dahi tatbik olunabilir.

4 - Mukaveleamenin kırk beşinci maddesinin ikinci fıkrası hükümleri, yukarıda gösterilen yasaklardan olup yanlışlıkla kabul ve sevkedilen maddeler dahi tatbik olunur.

Madde -- 11

Posta ücretinin verilmemesi

1 - Gerek posta idareleri ve gerek bu idarelerle beynelmilel kalem aralarında posta işlerine müteallik olarak alınıp verilen değer konmuş mektuplardan hiç bir gûna posta ücreti alınmaz.

2 - Mukavelenamenin kırk yedinci maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre harp esirleri tarafından gönderilen veya alınan ödeme şartlı olmıyarak değer konmuş mektuplar ve kutulardan dahi aynı veçhile posta ücreti alınmaz.

Madde — 12

Geri alma, adres değiştirme

Değer konmuş bir maddeyi gönderen kimse mukavelenamenin kırk dokuzuncu maddesinde gösterilen şartlar dairesinde bu maddeyi postaneden geri alabilir veya gerek ilk mevrit memleket dahiline ve gerek uzlaşmıya dahil her hangi bir memlekete yollamak için adresini değiştirebilir.

Madde — 13

Alma haberi

Mürsil, mukavelenamenin elli üçüncü maddesinde gösterilen şartlar dairesinde bir haber alma isteyebilir.

Madde — 14

Tekrar yollama - sahiplerine verilmiyen paralar

Mukavelenamenin elliinci maddesi hükümleri, tekrar yollanan veya sahiplerine verilmiyen değer konmuş maddelere dahi tatbik olunur.

Madde — 15

Haber istemeler

Değer konmuş mektuplar ve kutulara ait haber istemeler için hakkında idareler mukavelenamenin elli birinci maddesi hükümlerini tatbik ederler.

İkinci fasıl

Mesullük

Madde — 16

Mesullüğün şumulü

1 - Aşağıdaki maddede gösterilen hallerin gayrisinde, idareler değer konmuş maddelerin kaybolması, çalınması veya hasarından mesuldürler. İdarelerin bu husustaki mesullüğü gerek açıktan, gerek kapalı çantalarla nakledilen maddelere de şamildir.

Konan değerin miktarını hiç bir veçhile geçmemek üzere kaybolan veya çalınan veya hasara uğrıyan maddenin hakiki bedeline muadil bir tazminata mürsilin hakkı vardır.

2 - Doğrudan doğruya olmıyarak husule gelen zararlar veya tahakkuk etmemiş olan kârlar nazarı dikkate alınmaz.

3 - Bundan başka gönderilen maddenin kaybolması veya içindekinin tamamen yok olması halinde gönderen kimsenin gönderme masraflarını geri almağa hakkı vardır.

4 - Teminiye resmi kâffe ahvalde posta idarelerine ait kalır.

Mesullük usulünden ayırmalar

İdareler aşağıdaki hallerde her türlü mesullükten kurtulurlar:

- a) - Müebir sebepler halinde; bununla beraber, müebir sebeplerden doğan zarar ve ziyanın tazminini kabul eden gönderici idare hakkında mesullük kalır. (üçüncü maddenin C harfi)
- b) - Müebir bir sebeple muamelâta ait vesikalarm yok olmasından dolayı idarelerce müra-selâtn izini bulmak mümkün olmadığı takdirde,
- c) - Hasar mürsilin yanlışlık yapmasından veyahut maddenin tabiat ve mahiyetinden ileri gelmiş ise,
- d) - İçinde onuncu maddede gösterilen yasak şeylerden biri bulunan müraselâttan olduğu tak-dirdir,
- e) - İçindeki şeye hakikî değerinden yüksek hileli bir değer takdir edilmiş olan maddelerden olduğu takdirde,
- f) - Mukavelenamenin elli birinci maddesinde gösterilen müddet içinde gönderen kimse ta-rafından hiç bir müraecat vuku bulmadığı takdirde,
- g) - Denizden taşmalar hususunda uzlaşmıya iştirak eden memleketler idareleri kendilerinin kullandıkları gemilerde değerli maddelerin mesullüğünü kabul edecek vaziyette bulunmadık-larını bildirdikleri takdirde,

Bununla beraber bu idareler kapalı çantalarda bulunan değer konmuş maddelerin transitinden dolayı taahhütlü maddeler hakkındaki mesullüğü üzerlerine alırlar.

Mesullüğün kalkması

İdareler, kendi dahilî nizamlarında yazılı şartlar dairesinde teslim ettikleri değer konmuş madde-lerin mesullüğünden kurtulurlar . Bununla beraber :

- a) - İçindeki şeyler çalınmış veya hasara uğratılmış bir maddeyi alırken mürselileyh ihtirazî kayıt-ler dermeyer etmiş ve buna memleketin dahilî nizamları müsaıt bulunmuş ise,
- b) - Mürselüleyh usulü dairesinde tesellüm etmiş olduğu bir maddenin tesellümünden evvel hasara uğradığını veya çalındığını iddia eder ve iddiasını ispat ile mevrit idareyi tatmin edebilirse mesullük kahr.

Tazminatın ödenmesi. Ödeme müddeti

Tazminatın ödenmesine ve ödeme müddetine müteallik hususlarda mukavelenamenin elli yedinci ve elli sekizinci maddeleri hükümleri değer konmuş maddeler servisinde de tatbik olunur.

Mesullüğün tayini

1 - Aksi sabit olunerya kadar mesullük, maddeyi itiraz etmeksizin almış ve nizami tatbik vasıtaları-nı elde bulundurmış olduğu halde ve mürselileyhine teslimini ve ne de icabında kendinden sonraki ida-reye usulüne tevfikân gönderildiğini ispat edemiyen idareye terettüp eder. Maamafih mutavassıt ve-ya mevrit idare, mukavele nizamnamesininin 78 inci maddesi ahkâmına tevfikân evrakı tevsikiyenin muhafazası için tayin edilmiş bulunan müddetin bitmesi dolayısıyla aranılan maddeye ait idarî evrak ve vesikalarm yok edilmesinden sonra istilânnameyi aldığını ispat edebilirse her türlü mesullükten kurtulur.

İstilânname sahibi bu kaydi ihtiraziden dolayı hakkını kaybetmez. Aksi sabit olunerya kadar di-

ğer bir idareye değer konmuş bir mektup veya kutu gönderen idare - şayet mektup veya kutuyu alan alıp verme merkezi tetkik ve muayeneden sonra ilk posta ile kendisine gerek kıymeti konmuş maddeleri havi bütün paketin, gerek mektup veya kutunun yok olduğunun veya şeklinin değiştiğini ispat eden bir zabıtname göndermemiş ise - bu hususta bütün mesuliyetlerden kurtulur.

2 - Eğer kaybolma, çalınma veya hasar yolda hadis olur ve hangi memleketin toprağında veya posta hizmetinde vuku bulduğunun ispatı mümkün olmazsa alâkalı idareler zararı aralarında mütesaviyen taksim ederler.

Bununla beraber çalınma veya hasar mevrit memlekette veya gönderene iade halinde mahreç memlekette görülmüş ve tesbit edilmiş, bu memleket idaresi maddenin ne sargısında, ne de kapatılmasında görünüşte hiç bir bozukluk görülmediğini ve ağırlığının postaya verildiğinde işaret olunandan farklı bulunmadığını ispat mecburiyetindedir.

Mevrit idare veyahut icabında mahreç idare tarafından bu yolda ispat vaki olmuş ise sair alâkalı idarelerden hiç biri kendinden sonraki idare tarafından bir gûna itiraz dermeyan edilmeksizin maddei müraseleyi o idareye teslim etmiş olması keyfiyetini serdetmek suretile mesullüğe iştiraktan kurtulamaz.

3 - Eğer kaybolma, çalınma veya hasar işbu uzlaşmıya iştirak etmiyen bir mutavassıt idarenin toprağında veya posta hizmetinde vukua gelmiş ise diğer idareler, mezkûr mutavassıt idarenin ödemesini kabul etmediği zararı mukavelenamenin 25 inci maddesi hükümlerine tevfikan aralarında mütesaviyen taksim ederler.

Bu halde mürsil, maddei müraselenin tam, dokunulmamış ve ihtimamla bent edilmiş olduğunu sureti sahihada ispat etmelidir. Ödenmesi icap eden tazminatın idareler arasında sureti taksimi hakkında balâdaki fıkrada gösterilen usul, kaybolma, çalınma veya hasar (17 inci maddenin 4 fıkrasında yazılı olduğu üzere) uşlaşmağa iştirak edipte denizden taşımalarda mesuliyet kabul etmiyen bir idarenin servisinde vukua geldiği takdirde dahi tatbik olunur.

4 - İptali kabil olmıyan gümrük resimleri ve saire, kaybolmadan mesul olan idarelere ait olur.

5 - Tazminatın ödenmesi dolayisile mesul idare, gerek gönderilen, gerek gönderen veya üçüncü kimseler aleyhinde icabında her türlü müracaat için mezkûr tazminatın miktarı derecesinde bunu almış olan kimsenin haklarına sahip olur.

6 - Kaybolmuş sayılan bir mürasele sonradan meydana çıktığı takdirde tazminatı almış olan kimseye, verilmiş olan tazminat geri vermesi mukabilinde o maddeyi tesellüm edebileceği tebliğ olunmalıdır.

Madde — 21

Mesullüğün tahdidı

1 - Her idareye kâffe ahvalde diğer idarelere karşı ancak kendisinin kabul ettiği en büyük değer nisbetinde mesullük tevcih eder.

2 - Değer konmuş maddeleri havi bir mektup veya kutu mücbir sebeplerle kaybolduğu, çalındığı veya hasara uğradığı takdirde toprağı üzerinde veya postanesinde kaybolma, çalınma veya hasar vukua gelme idare, ancak her iki memleket mücbir sebeplerden doğan zararın tazminini üzerlerine almış ise, gönderen idareye karşı mesul olur.

Madde — 22

Tazminatın gönderen idareye ödenmesi

1 - Mesul olan veya kendi hesabına tazminat verilen idare, mürsile hakikî olarak verilmiş olan tazminat miktarını, tazminat verildiğinin kendisine tebliğden sonra üç aylık bir müddet içinde gönderen idareye ödemeğe mecburdur. Bu ödeme keyfiyeti alacaklı idare için masrafsız olarak, gerek bir posta havalenamesi veya alacaklı memleketin hükümet makarrı veya bir ticaret mevkii

üzerine çekilen veya gösterildiğinde ödenen bir çek veya poliça vasıtasile ve gerek alacaklı memlekette geçen para ile vuku bulur.

Üç aylık müddet geçince gönderen idareye borç olan para için bu müddetin bittiği günden itibaren yıllık yüzde yedi faiz yürütülür.

2 - Mahreç idare, mesul idareden tazminatın kendisine geri verilmesini, ancak kaybolmanın, çalıma veya hasarın tebliği tarihinden veyahut icabında mukavelenamenin 58 inci maddesinin ikinci fıkrasında gösterilen müddetin bitmesi gününden itibaren iki sene zarfında isteyebilir.

3 - Mesullüğü usulüne göre tahakkuk eden ve ilk önce tazminatı ödemekten çekinmiş olan idare, ödemenin kabul olunamıyacak sebeplerden dolayı geciktirilmesinden doğacak her türlü masrafları dahi üzerine almak mecburiyetindedir.

Üçüncü fasıl

Ödeme şartlı maddeler

Madde — 23

Ücretler ve şartlar

Değer konmuş mektuplar ve kutular mukavelenamesinin 61 inci maddesinde gösterilen şartlar dairesinde ödeme şartlı olabilir. Bu maddeler değer konmuş irsalâtın hangi nevine dahil iseler o nevi müraselâta ait muamelelere ve ücretlere tâbidirler.

Madde — 24

Ödeme şartının kaldırılması yahut ödenecek paranın azaltılması

Ödeme şartlı değer konmuş müraselâttan birinin mürsili, ödenecek para miktarının tamamının veya bir kısmının kaldırılmasını isteyebilir. Bu gibi istekler mukavelenamenin 62 inci maddesi hükümüne tâbidir.

Madde — 25

Kaybolma, çalıma veya hasar halinde mesullük

Ödeme şartlı değer konmuş bir mektup veya kutunun kaybolması, çalıması veya hasarı; yukarıki fasılda gösterilen şartlar dairesinde posta idaresinin mesullüğünü icap ettirir.

Madde — 26

Ödenecek paranın tahsil olunmaması, noksan veya hileli tahsil halinde tazminat

1 - Gönderilen şey, ödenecek para tahsil edilmeden gönderilene teslim edilmiş olduğu takdirde, bunu gönderen kimsenin mukavelenamenin 51 inci maddesinin 2 inci fıkrasında gösterilen müddet içinde araştırmış olması şartile, tazminat almağa hakkı vardır; meğer ki tahsil edilmemek keyfiyeti o kimsenin yapmış olduğu bir yanlışlık veya kayıtsızlıktan ileri gelmiş ve yahut gönderilen şeyin içinde 9 uncu ve 10 uncu maddelerde gösterilen yasak şeyler bulunmuş olsun. Gönderilenden tahsil olunan para miktarı ödenmesi şart olarak gösterilen miktardan aşağı olduğu veya tahsil keyfiyeti hileli olarak yapıldığı halde dahi gönderen kimse gene o suretle tazminat alabilir.

Tazminat miktarı hiç bir halde ödenmesi şart olan para miktarını geçemez.

2 - Tazminatın ödenmesi dolayısıyla, mesul idare gerek gönderen veya üçüncü kişiler aleyhinde, icabında, her türlü müraعات için, mezkûr tazminatın miktarı derecesinde, bunu almış olan kimsenin haklarına sahip olur.

Madde — 27

Tahsil edilen paraların temini - ödeme mecburiyeti - müddetler ve müracaatlar - ücretlerin taksimi

Mukavelenamenin 64, 66, 67, 68, 69, 70 ve 71 inci maddeleri hükümleri ödeme şartlı değer konmuş maddeler servisinde de tatbik olunur.

Dördüncü fasıl

Ücretler kimindir - transit masrafları

Madde — 28

Ücretler kimindir

Mukavelenamenin 71 inci maddesinde gösterilen haller müstesna olmak üzere bu uzlaşmada beyan olunan posta ücretleri ve resimlerinin hepsi bunları alan idareye aittir.

Madde — 29

Transit ve arziye masrafları

Değer konmuş mektuplar ve kutular mukavelenamede gösterilen transit ve arziye masraflarına tâbidir.

Beşinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 30

Mukavelename kaidelerinin tatbiki

Bu uzlaşma ile bunun nizamnamesinde açıkça beyan edilmeyen her bir hususta mukavelename ile ticaret nizamnamesi hükümleri değer konmuş müraselâta da tatbik olunur.

Madde — 31

Servise iştirak eden merkezler

İdareler mümkün oldukça memlektlerindeki bütün postanelerde değer konmuş mektuplar ve kutular servisini temin için lâzımgelen tedbirleri alırlar.

Madde — 32

Toplanmalar arasındaki müddet içinde yapılan tekliflerin kabul ve tasdiki

Tatbik edilebilmek için toplanmalar arasındaki müddet içinde yapılan teklifler (mukavelenamenin 18 ve 19 uncu maddelerine müracaat) :

a) Yeni hükümler ilâvesi veya bu madde ile 1 ilâ 6 meci, 8 inci, 11 inci, 12 inci, 13 üncü 15 ilâ 30 uncu ve 33 üncü maddeleri veya nizamnamesinin 16 meci maddesi hükümlerinin değiştirilmesi istenildiği takdirde reylerde birliği,

b) Bu uzlaşmanın yukarıda gösterilen maddelerinden başka maddeleri ve nizamnamenin 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 ve 15 inci maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi halinde reylerin üçte ikisini,

c) Mesele nizamnamenin diğer maddelerinin değiştirilmesinden veya mukavelenamenin 10 uncu

maddesinde gösterilen karışıklık müstesna olmak üzere, bu uzlaşmanın veya nizamnamenin hükümlerinin tefsirinden ibaret ise reylerin mutlak çokluğu kazanılmalıdır.

Son hükümler

Madde — 33

Uzlaşmanın tatbiki ve ne kadar devam edeceği

Bu uzlaşma 1 temmuz 1930 tarihinden itibaren tatbik ve icra mevkiine konacak ve belli olmıyan bir zaman için meri olacaktır. Yukarıda sayılan memleketler hükümetlerinin murahhasları, içinde yazılanları tasdik ederek, bu uzlaşmayı, Büyük Britanya ve Şimal İrlândası birleşmiş kralığı hükümetinin evrak hazinesine konulmak ve birer sureti bunu bağliyan memleketlerden her birine teslim olunmak üzere bir nüsha olarak imza etmişlerdir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

UZLAŞMANIN SON PROTOKOLU

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar bu günkü tarihle bağlanmış olan değer konmuş mektup ve kutulara ait uzlaşmayı imzalıyacakları sırada aşağıdaki hususları kararlaştırmışlardır:

Tek madde

Konacak değer en yüksek miktarı

Uzlaşmanın, konacak değer en yüksek miktarının hiç bir veyhile on bin franktan aşağı olamayacağını gösteren ikinci maddesi hükümleri tersine olarak her memleketin bu yüksek miktarı beş bin franka veya kendi dahili işlerinde kabul olunan miktara - bu miktar beş bin franktan aşağı olduğu takdirde - indirebilmesi kararlaştırılmıştır.

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar, içinde yazılı olanları tasdik ederek, bu protokolu, hükümleri bunun ait olduğu uzlaşma metnine derecolunmuş gibi onun aynı kuvvet ve kıymetini haiz olmak üzere bir nüsha olarak tanzim ve imza etmişlerdir.

Bu nüsha Büyük Britanya ve Şimal İrlândası birleşmiş kralığı hükümetinin evrak hazinesine konulacak ve birer sureti de uzlaşmayı bağliyan memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 haziran 1929 da Londrada yapılmıştır.

İmzalar

DEĞER KONMUŞ MEKTUP VE KUTULARA DAİR UZLAŞMANIN İŞLETME NİZAMNAMESİ

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

Umumî hükümler

- Madde 1 — İdarelere verilecek muamelât
Madde 2 — Sevk yolları
Madde 3 — Sevk ahvali

İkinci fasıl

Kabul şartları

- Madde 4 — Gönderilecek maddelerin tertibi
Madde 5 — Değer miktarının işareti, gümrük barmameleri
Madde 6 — Hileli değer konması

Üçüncü fasıl

Gönderilen maddeler için çıktıkları ve geldikleri yerde yapılacak işler

- Madde 7 — Müraselât ağırlığının işaret edilmesi. Tarih damgası. Parası ödenerek gönderilen değer konmuş mektuplar ve kutular
Madde 8 — Gönderilen kâğıtlar. Paketler yapılması. Çantalar içine konması usulü
Madde 9 — Paketlerin muayenesi. Muhtelif intizamsızlıklar

- Madde 10 — Tekrar yollama. Sahiplerine verilmeyen maddeler

Dördüncü fasıl

Muhasebe. Hesapların tesviyesi

- Madde 11 — Transit ve arziye masrafları
Madde 12 — Parası ödenerek gönderilen değer konmuş mektuplar ve kutular. Hesapların temizlenerek kesilmesi

Beşinci fasıl

Muhtelif hükümler

- Madde 13 — Alma haberi. Ödeme şartlı maddeler, hususî vasıta ile teslim. Haber istemeler
Madde 14 — Geri alma. Adres değiştirme
Madde 15 — İş'arlar ve tebliğler

Son hükümler

- Madde 16 — Nizamnamenin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Merbutlar

- 1 D. V. den 3 D. V. ye kadar formüller

DEĞER KONMUŞ MEKTUP VE KUTULARA DAİR UZLAŞMANIN İŞLETME NİZAMNAMESİ

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar 28 haziran 1929 tarihinde Londrada bağlanan umumî posta mukavelenamesinin 4 üncü maddesine göre değer konmuş mektup ve kutulara müteallik uzlaşmanın icrasını temin için mensup oldukları idareler namına aşağıdaki tedbirleri hep birlikte kararlaştırmışlardır.

Birinci fasıl

Umumî hükümler

Madde — 1

İdarelere verilecek malûmat

1 - Birlik dahilinde evrak postası taşımağa mahsus muntazam deniz servisi idame eden idareler; bu servislerden hangilerinin, mesuliyet deruhde olunarak değer konmuş mektuplar ve kutuların taşınmasına tahsis edilebileceğini diğer idarelere bildirirler.

2 - Aralarında doğrudan doğruya posta alıp veren birlik idareleri bu nizamnameye bitişik 1 D V işaretli modele uygun cetvellerle:

- a) - Değer konmuş mektuplar ve kutuların taşınması için hangi memleketlere tavassut edilecekler ise o memleketlerin isimlerini;
- b) - Gönderilen maddelerin kendi topraklarına veya servislerine girmesinden itibaren bunların ileri yollanmasına açık bulunan yolları;
- c) - Kabul ettikleri değerlerin en yüksek miktarını;
- d) - Değer konmuş kutulara birleştirilecek gümrük barnamesi adedini birbirlerine tebliğ ederler.

Madde — 2

Sevk yolları

Her idare, muhabirlerinden aldığı 1 D V işaretli cetveller vasıtasile kendi değer konmuş maddeleri için kullanılacağı yolları tayin eder.

Madde — 3

Sevk usulü

1 - Sınırları bir olan veya birbirine doğru bir deniz servisi vasıtasile bağlı bulunan memleketler arasında değer konmuş maddelerin sevkî; bu husus için alâkalı iki idarenin ittifak ile tayin edecekleri alıp verme merkezleri marifetile yapılır.

2 - Aralarında bir veya bir kaç mutavassıt idare bulunan memleketler arasındaki münasebetlerde değer konmuş mektuplar ve kutular daima en kısa yoldan yollanmalı ve umumî kaide olarak ilk mutavassıt idare yukarıki birinci ve ikinci maddelerde bildirilen şartlar dairesinde bunların gönderilmesini temin edebildiği takdirde bu idareye açıktan teslim edilmelidir.

3 - Bununla beraber mahreç ve mevrit idarelerinin uzlaşmıya iştirak eden ve etmiyen mutavassıt memleketlerden bir veya bir kaçının idareleri vasıtasile kapalı çantalar içinde değer konmuş müraselât alıp vermek için aralarında uzlaşmak salâhiyeti bakidir. Keyfiyetten mutavassıt idarelere vaktinde haber vermelidir. Kısa yoldan sevk usulü geçicecek yolun her tarafında mesullük temininine müsait olmadığı takdirde alâkalı idareler dolaşıklı yollardan açıktan sevkî hususu temin için dahi aralarında uzlaşabilirler.

İkinci fasıl

Kabul şartları

Madde — 4

Gönderilen maddelerin tertibi

1 - Değer konmuş mektupların aneak hususî bir işareti havi ve yekdiğerinin tamamile aynı ve birbirinden ayrı olarak zarfın her büküntülerini kapatmağa kâfi miktarda iyi cins bal mumlu mühürlerle kaplanmış bir zarfın içinde olarak kabul edilebilirler.

Zarflar, sağlam; yalnız bir parçadan yapılmış ve mühürlerin mükemmelen yapışmasına müsait olmalıdır. Tamamen parlak, kenarları renkli veya parlak yüzlü zarflar kullanılması yasaktır.

2 - Her mektup; zarf veya mühürleri haricen görülecek tarzda zedelenmedikçe içindeki şeye hâlel getirilmesi kabil olmayacak surette kapatılmış olmalıdır.

3 - Üeret mukabilinde kullanılan posta pulları ve posta işlerine müteallik etiketler zarfın bozukluklarını örtmiyecek surette birbirinden ayrı olmak ve mektubun kenarını kapamıyacak tarzda zarfın iki yüzüne kıvrılmamak lâzım gelir.

Değer konmuş mektuplar üzerine posta işlerine mahsus olanlardan başka etiketler yapıştırılması yasaktır.

4 - Mücevherler ve değerli şeyler kâfi derecede sağlam tahtadan veya madenden yapılmış kutular içine konulmalıdır. Tahta kutuların kenarları en az sekiz milimetre kalınlığında olmalıdır.

5 - Kutuların üst ve alt yüzleri mürselileyhin adresi ve değerın miktarı yazılmak ve işlere müteallik damgalar konmak için beyaz kâğıtla kaplanmalıdır. Sonra bu kutular düğümsüz bir sieimle haçvari ve sağlam olarak bağlanır ve bu sieimin iki ucu hususî bir damgayı havi ve iyi einsten mühür mumile birleştirilir ve en sonra yan taraftaki dört yüzü birbirinin aynı mühürlerle mühürlenir.

6 - Adresleri rumuzlu harflerle veya kurşun kalemı ile yazılmış olan veyahut kazıntı, silinti ve çirkinliği havi bulunan değer konmuş mektuplar ve kutular kabul edilmez.

Yanlışlıkla kabul edilmiş ve yollanmış olan bu gibi müraselât mecburî olarak mahreç merkezine geri gönderilir.

Madde — 5

Değer miktarının işareti. Gümrük barnameleri

1 - Konulan değer; mahreç memleket parasile gösterilmeli ve gönderen kimse tarafından gönderilen maddenin adresi, üzerinde velev tasdik olunmuş bile olsa kazıntı, silinti veya çıkıntı olmaksızın, hem kâmilen lâtin harflerile ve hem de arap rakamlarile yazılmalıdır.

2 - Konulan değerın miktarı, gönderen kimse veya mahreç idare tarafından altın franga çevrilmelidir. Altın frank miktarı, konulan değerın mahreç memleket parasile miktarını gösteren rakamların yanına veya altına ayrı rakamlarla gösterilmelidir. Bu hükümler aynı parayı kabul etmiş olan memleketler arasında doğrudan doğruya vukubulacak münasebetlerde tatbik edilmez. Altın frank miktarının altına renkli kurşun kalemle kalın bir çizgi çekilir.

3 - Değer konmuş kutulara, gümrük barnamesi kullanılmamasını istilzam eden münasebetlerde mukavelenamenin işletme nizamnamesine bitişik 2 C işaretli modele uygun gümrük barnameleri birleştirilmelidir.

4 - İdareler gümrük barnamelerinden dolayı hiç bir mesullük kabul etmezler.

Madde — 6

Hileli değer konması

Bir mektup veya kutu içindeki hakikî değerden fazla olarak hileli bir değer beyan edildiği her hangi bir hal dolayısıyla veya işte alâkası olanların müracaatı üzerine anlaşıldığı takdirde keyfi-

yet mümkün olduğu kadar az bir müddet içinde mahreç memleket idaresine bildirilir ve icabında buna ait tahkikat kâğıtları dahi birlikte gönderilir.

Üçüncü fasıl

Gönderilen maddeler için çıktıkları ve geldikleri yerde yapılacak işler

Madde — 7

Müraselât ağırlığının işaret edilmesi, tarih damgası. Parası ödenerek gönderilen değer konmuş mektuplar ve kutular

1 - Değer konmuş her mektup veya kutunun hakikî ağırlığı, gram olarak mahreç idare tarafından adresli tarafının üst sol köşesine kayıt ve işaret edilmelidir.

2 - Maddenin adresi tarafına mahreç merkezi tarafından, postaya verildiği yeri ve tarihi gösteren bir damga konur. Bundan başka her maddeye lâtin harflerile bunun verildiği merkez ismini ve bu merkezin kayıt defterinde sıra numarasını gösteren bir etiket ve icabında büyük harflerle (değer konmuş) işaretini havi kırmızı renkte diğer bir etiket yapıştırılır. Bununla beraber yukarıki bentte gösterilen iki etiket yerine idareler, üzerinden lâtin harflerinden V harfi işaret edilmiş ve gönderen merkezin ismi ile gönderilen maddenin işbu merkezin defterinde mukayyet bulunduğu sıra numarası yazılmış kırmızı renkte ve bitişik VD2 işaretli modele uygun tek bir etiket kullanabilirler.

3 - Değer konmuş mektuplar ile kutuların çıktıkları merkezdeki kayıt numarası ile karşılaşmak için bunların yüz tarafına mutavassıt idareler tarafından hiç bir sıra numarası yazılmamalıdır .

4 - Mevrit merkez gönderilen maddenin arkasına bunun alındığı tarihi göstermek üzere kendi damgasını basar.

5 - Mukavelename nizamnamesinin 11 ve 44 üncü maddeleri hükümleri paraları ödenmiş olarak teslim edilecek değer konmuş mektuplar ile kutulara dahi tatbik edilir.

Madde — 8

Gönderiş kâğıtları, paketlerin yapılması, çantalar içine konulması usulü

1 - Değer konmuş mektuplar ve kutular gönderici alıp verme merkezi tarafından bu nizamnameye bitişik VD3 işaretli modele uygun hususî gönderiş kâğıtlarına birer birer ve bu kâğıtların icap ettirdiği kâffei tafsilât ile kaydolunur.

Hususî vasıta ile teslim ettirilecek maddelerin kaydı hizasındaki mülâhazat sütununa (Hususî vasıta) işareti yazılmalıdır.

2 - Değer konmuş mektup ve kutular gönderiş kâğıdı veya kâğıtlarile birlikte hususî surette bir veya bir kaç paket yapılarak sicimle bağlandıktan ve sağlam kâğıda sarıldıktan sonra tekrar dışarıdan sicimle bağlanır ve büküntüleri eyi eins mühür mumile ve gönderici alıp verme merkezinin mühürile mühürlenir. Bu paketlerin üzerine (değer konmuş) veya (değer konmuş mektuplar) veya yahut üzerine (değer konmuş kutular) kelimeleri yazılır. Değer konmuş mektuplar veya paket içinde toplanacak yerde sağlam kâğıttan yapılmış ve mühür mumile mühürlenerek kapatılmış bir zarf içine de konulabilir. Değer konmuş mektup ve kutuların adet ve büyüklükleri icap ettirirse, mezkûr maddeler münasip surette kapatılmış ve mühür mumile mühürlenmiş veya kurşunlanmış bir torba içine konulur.

3 - Çantada mezkûr paket veya torbaların bulunduğu bildirme kâğıdının 111 numaralı hanesinde bunların adedi gösterilmek suretile bildirilir. İşbu bildirme kâğıdına aynı zamanda çantada bulunan değer konmuş müraselâtın mecmuu da kaydedilir. Çantada değer konmuş paket veya torbalar bulunmadığı takdirde mezkûr hanece (yoktur = Néant) işareti konur.

4 - Değer konmuş maddelerin paketi veya torbası taahhütlü maddelerin bulunduğu paket veya torbalar içine konur. Taahhütlü maddeler birden fazla torbaya konulmuş bulunduğu takdirde değer konmuş maddelerin paket veya torbası, mezkûr torbalardan ağzına, mukavele nizamnamesi ahkâmına göre bildirme kâğıdının bulunduğu zarfın bağlanmış olduğu torba içine konur.

5 - İki muhabir idareden biri istediği takdirde değer konmuş kutular V D 3 işaretli nümüneye uygun ayrı varakalara kaydedilmeli ve ayrı ayrı sarılmalıdır.

Madde — 9

Paketlerin muayenesi - Muhtelif intizamsızlıklar

1 - Değer konmuş bir paket veya torba alındığında mevrit alıp verme merkezi evvelâ bu paketin veya torbanın değer halinde veya haricî şeklinde ve gerek yollanmanın evvelki maddeye göre tâbi olduğu işlerde, bir intizamsızlık olup olmadığını tetkik eder.

2 - Sonra bu merkez değer konmuş maddeleri hususî surette tetkik ve mukavelename ieraat nizamnamesinin 58 inci maddesinde taahhütlü maddeler hakkında beyan olunan kaidelere göre icabında noksanları ve sair intizamsızlıkları tespit ve gönderiş kâğıtlarını tashihe başlar.

3 - Gerek bir noksan zuhurunda ve gerek alâkadar idarelerin mesullüğünü mucip olacak tarzda bir bozukluk veya intizamsızlık vukuunda keyfiyet, bir zabıtname ile tespit edilir.

İşbu zabıtname mümkün olduğu kadar değer konmuş maddelerin bulunduğu iç ve dış paket ve torbaların tekmlil ambalâjı (torba, zarf, sicim ve mühürler) ile birlikte gönderici alıp verme merkezinin memnsup olduğu memleketin merkezi idaresine - mezkûr merkeze derhal gönderilmesi icap eden tahkik varakasından başkaca olarak - resmî taahhütlü tarzında gönderilir.

Zabıtnamenin bir ikinci nüshası mevrit alıp verme merkezinin mensup olduğu merkezi idareye veya işbu idare tarafından gönderilen her hangi başka bir yere gönderilir.

4 - Bir muhabir merkezden gayrı kâfi surette bağlanmış veya hasara uğramış bir maddeyi alan alıp verme merkezi, üçüncü fıkranın hükümlerinin tatbikine hâlel gelmemek şartile, bu maddeyi icap ederse ilk bağlarını mümkün olduğu kadar ipka ederek tekrar bağlandıktan sonra yollamalıdır.

Hasar, maddenin içindeki şey çalınabilecek derecede ise alıp verme merkezi maddeyi kendisi açmalı ve içini muayene etmelidir.

Her iki halde de maddenin tekrar bağlanmadan evvelki ve sonraki ağırlıkları tespit edilerek zarfın üzerine işaret olunur ve bu işaretin altına (. da tekrar bağlanmışır) yazılır.

Bunun altına da yeniden bağlayan memurlar tarih damgasile imzalarını korlar.

Maddenin içindeki şeyin muayenesi neticesini bildiren ve zabıtname tutularak bunun sureti maddeye birleştirilir.

5 - Ücreti hiç ödenmemiş veya eksik ödenmiş olan değer konmuş maddeler gönderilen kimselere kendilerinden hiç bir ücret alınmaksızın teslim olunur.

Şu kadarki mevritten ikinci defa olarak daha ileriye sevkolanmalarından dolayı ücrete tâbi olmaları hali (Uzlaşmanın 14 üncü maddesi) müstesnadır.

Madde — 10

Tekrar yollama - sahiplerine verilmeyen maddeler

1 - Mürselileyhi, bu uzlaşmıya iştirak etmiyen bir memlekete giden değer konmuş bir mektup veya kutu mürsiline iade olunmak üzere derhal mevkufat suretinde olarak mahreç memlekete geri gönderilir. Meğerki ilk mevrit idare maddeyi mürselileyhin bulunduğu mahalle gönderebilecek bir halde olsa.

2 - Her hangi bir sebeple sahibine verilemiyen değer konmuş maddeler mümkün olduğu kadar çabuklukla ve nihayet mukavelenamenin 50 inci maddesinde gösterilen müddetler içinde geri gönderilmelidir. Mezkûr maddeler V D 3 işaretli kâğıda kayıt ve (Değer konmuş) etiketli paket veya torbanın içine konur.

3 - Tekrar sevkinde veyahut mahrecine iadesinde iptal ve terkini kabil olmıyan sair resimleri ve postaya ait olmıyan sair resimler mukavele nizamnamesinin 45 inci maddesinin 8 inci fıkrası ahkâmına tevfikân yeni mevrit idareden tahsil olunur.

Dördüncü fasıl

Muhasebe - hesapların tesviyesi

Madde — 11

Transit ve arziye masrafları

Mutavassıt idarelerin matlubu olan transit ve arziye masrafları mukavelenamede gösterilen usule göre hesap olunur.

Madde — 12

Parası ödenerek gönderilen değer konmuş mektuplar ve kutular Hesapların temizlenerek kesilmesi

Mukavelename nizamnamesinin 76 mer maddesi hükümleri, parası ödenerek gönderilen değer konmuş mektuplara ve kutulara ait hesapların temizlenmesine de tatbik olunur.

Bununla beraber, bu maddede gösterilen temizleme usulüne iştirak edemeyeceklerini bildiren idareler kabul etmek istedikleri hükümleri göstermelidirler.

Beşinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 13

Alma haberi - ödeme şartlı maddeler - hususî vasıta ile teslim - haber istemeler

Mukavelenamenin ieraat nizamnamesinin:

- a) - 26 mer ve 27 inci maddeleri hükümleri almahaberlerine,
- b) - 28 ilâ 40 mer maddeleri ödeme şartlı maddeler,
- c) - 42 ve 55 inci maddeleri hususî vasıta ile teslim edilecek maddeler,
- d) - 51 inci maddesi haber istemelere tatbik olunur.

Madde — 14

Geri alma. Adres değiştirme

Mukavele nizamnamesinin 48 ve 49 uncu maddeleri hükümleri geri alma ve adres değiştirmelere de tatbik olunabilir. Adres değiştirme telgrafla istenilirse, bu istek ilk posta ile ve mukavele nizamnamesinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında bildirilen ve baş tarafında, altı renkli kurşun kalem ile çizilmiş: (. tarihli telgrafname ile vuku bulan isteğin teyididir) ibaresi yazılı bulunan kâğıda bi-tiştirilmiş postaya mahsus bir istek kâğıdı ile teyit olunmalıdır.

Bu takdirde, mevrit merkez, telgrafnameyi aldığımda gönderilen maddeyi merkezde tutarak icabını yapmak üzere posta ile teyidi bekler.

Bununla beraber mevrit idare telgrafla vuku bulan adresi değiştirme isteğinin icabını, mesuliyeti kendisine ait olmak üzere, posta ile teyidi beklemeksizin yapabilir.

Madde — 15

İşarlar ve tebliğler

1 - İdareler beynelmilel kalem vasıtasile ve uzlaşmanın iera mevkiine konulmasından hiç olmazsa üç ay evvel aşağıdaki maddeleri yekdiğerine tebliğ ederler:

a) Uzlaşmanın üçüncü maddesine göre kendi idarelerinde değer konmuş mektup ve kutulara tatbik olunan teminiye resimleri tarifesini,

b) Kabul ettikleri değer en yüksek miktarını,

c) Kendi memleketlerine gönderilecek ve oralardan transit olarak geçecek olan değer konmuş kutular için lâzımgelen gümrük barnamelerinin adedini ve bu barnamelerin hangi lisan ile yazılmış olması icap ettiği;

d) İcabında namlarına, değer konmuş maddeler kabul ve sevkedilebilen merkezlerinin listesini, (Uzlaşmanın madde 31)

2 - Yukarıki noktalar hakkında sonradan yapılacak her türlü değişiklikler geciktirilmeksizin aynı suretle tebliğ edilmelidir.

Son hükümler

Madde — 16

Nizamnamenin iera mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Değer konmuş mektup ve kutulara dair uzlaşmanın meriyet mevkiine konduğu günden itibaren bu nizamnamenin de ierası mecburî olacak ve alâkaltı idareler arasında beraberce değiştirilmedikçe uzlaşmanın devamı müddetince devam edecektir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar:

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Posta paketlerine dair uzlaşma

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

Madde 1 — Uzlaşmanın mevzuu.

İkinci fasıl

Bütün posta paketlerine tatbik edilen hükümler

Madde 2 — Ücret ödeme. Ücretler.

Madde 3 — Kara ücreti.

Madde 4 — Deniz ücreti.

Madde 5 — Kara ücretinin indirilmesi veya artırılması.

Madde 6 — Deniz ücretinin indirilmesi veya arttırılması.

Madde 7 — Çok yer tutan paketler. İlâve suretile alınacak ücret.

Madde 8 — Munzam ücret.

Madde 9 — Gümrükleme resmi.

Madde 10 — gönderilene teslim. Oturulan yere teslim ücreti.

Madde 11 — Gümrük resimleri ve postaya ait olmıyan diğer resimler.

Madde 12 — Parası ödenerek gönderilen paketler.

Madde 13 — Arziye ücreti.

Madde 14 — Hususî vasıta ile teslim edilecek paketler.

Madde 15 — Yasaklar.

Madde 16 — Yanlışlıkla kabul edilen paketler.

Madde 17 — Harp esirlerine ait paketler.

Madde 18 — Geri alma. Adres değiştirme.

Madde 19 — Alma haberi.

Madde 20 — Tekrar yollama

Madde 21 — Sahiplerine teslim olunmıyan paketler.

Madde 22 — Gümrük paralarının aranmaması.

Madde 23 — Satış. Yok etme.

Madde 24 — Terkolunan paketler.

Madde 25 — Gönderenden masrafların alınması.

Madde 26 — Haber istemeler.

Üçüncü fasıl

Ödeme şartlı paketler

Madde 27 — Ücretler ve şartlar. Hesabın temizlenmesi ve kesilmesi

Madde 28 — Ödeme şartının kaldırılması yahut ödenecek paranın azaltılması.

Madde 29 — Kaybolma, çalıma, veya hasar vukuunda mesullük.

Madde 30 — Tahsil olunmamak. Noksan veya hileli tahsil halinde tazminat.

Madde 31 — Mesullüğün tayini

Madde 32 — Tazminat ve ödenecek paralar hakkında mukavelename hükümlerinin tatbiki. Ödeme müddetleri ve avansların ödenmesi.

Madde 33 — Ödeme havalenameleri ve para yatırma puslaları.

Dördüncü fasıl

Değer konmuş paketler

Madde 34 — Ücretler ve şartlar.

Madde 35 — Hileli değer konması.

Beşinci fasıl

Çabuk yollanacak paketler

Madde 36 — Ücretler ve şartlar.

Altıncı fasıl

Mesullük

Madde 37 — Mesullüğün şümulü

Madde 38 — Mesullüğün usulünden ayrımlar.

Madde 39 — Mesullüğün kalkması.

Madde 40 — Tazminatın ödenmesi

Madde 41 — Ödeme müddeti.

Madde 42 — Mesullüğün tayini.

Madde 43 — Tazminatın gönderen idareye ödenmesi.

Yedinci fasıl

Ücurat kimindir

Madde 44 — Nakliye ücretleri hisselerinin kaydı.

Madde 45 — Tekrar yollama ve geri gönderme halinde lâzımgelen ücretlerin ne yolda alınacağı.

Madde 46 — Hususî vasıtaya ait ayrı ve mütemmim ücretler.

Madde 47 — Mevrut memleket içinde tekrar yollama için ücret.

Madde 48 — Muhtelif resimler

Madde 49 — Ödeme şartına ait ücret ve resimlerin taksimi.

Madde 50 — Teminiye resmi.

Sekizinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde 51 — Mukavelenamenin umumî hükümlerinin tatbiki.

Madde 52 — Toplanmalar arasındaki müddetler içinde vukubulan tekliflerin tasdikı.

Son hükümler

Madde 53 — Uzlaşmanın iera mevkiine konması ve ne kadar müddet devam edeceği.

Uzlaşmanın son protokolu

Madde 1 — Paket işlerinin nakliye şirketleri tarafından işletilmesi.

Madde 2 — Hava servisleri.

Madde 3 — Transit.

Madde 4 — Transite munzam ücretler .

Madde 5 — İki münteha munzam ücretleri.

Madde 6 — Hususî munzam ücretler.

Madde 7 — Hususî tarifeler.

Madde 8 — Değer konmuş paketler.

Madde 9 — Mesullük usulünden ayırmalar.

Madde 10 — Paketlerin boyları ve büyüklükleri.

Madde 11 — Çok yer tutan paketler.

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Türkiye cümhuriyeti, Arnavutluk, Almanya, Arjantin cümhuriyeti, Avusturya, Belçika, Belçikanın Kongu müstemlekeleri, Bolivya, Brezilya, Bulgaristan, Şili, Çin, Kolombiya cümhuriyeti, Kostarika cümhuriyeti, Güba cümhuriyeti, Danimarka, Danzig serbest şehri, Dominiken cümhuriyeti, Mısır, Akvator, İspanya, İspanya müstemlekelerinin hepsi, İstönivya, Habeşistan, Fennlandiya, Fransa, Cezair, Hindicindeki Fransız müstemlekeleri ve himayeli memleketleri, diğer fransız müstemlekelerinin hepsi, Yunanistan Govatamala, Hayti cümhuriyeti, Hicaz ve Necit Krallığı ve buna katılmış yerler, Hondoras cümhuriyeti, Macaristan, İngiliz Hindistanı, İzlanda, İtalya, İtalya müstemlekelerinin hepsi, Japonya, Kozen, Japonyaya tâbi diğer yerlerin hepsi, Letünya, Liberya cümhuriyeti, Litvanya, Lökseburg, İspanya mntakası hariç Fas, Fasın İspanyol mntakası, Nikaragova, Norveç, Panama cümhuriyeti, Paragovati, Felemenk, Felemenğin Hindistanı, Amerikadaki Felemenk müstemlekeleri, Peru, İran, Lehistan, Portekiz, Amerikadaki Portekiz müstemlekeleri, Asya ve Okyanosyadaki Portekiz müstemlekeleri, Romanya, Senmaren cümhuriyeti, Salvador cümhuriyeti, Sar arazisi, Sırp, Hırvat, İslöven Krallığı, Siyam, İsveç, İsveçre, Çekoslovakya, Tunus, Orokovati, Vatikan Hükümeti, Venezoellâ birleşmiş Hükümetleri arasında bağlanmış.

Posta paketlerine dair uzlaşma

Yukarıda isimleri sayılan memleketlerin aşağıda imzaları bulunan murahhasları mukavelenamenin üçüncü maddesine göre beraberce ve tasdik şartına bağlı olarak aşağıdaki uzlaşmayı kararlaştırmışlardır:

Birinci fasıl

Madde — 1

Uzlaşmanın mevzuu

Uzlaşmayı bağliyan memleketler arasında gerek doğrudan doğruya ve gerek bu meleketlerden bir veya bir kaç vasıtasile yirmi kilografa kadar posta paketleri adı altında ve aşağıda gösterilen paketler alınıp verilebilir:

Evvelâ - Bir kilografa kadar

Saniyen - Bir kilogramdan fazla beş kilografa kadar

Salisen - Beş kilogramdan fazla on kilografa kadar

Rabian - On kilogramdan fazla on beş kilografa kadar

Hamisen - On beş kilogramdan fazla yirmi kilografa kadar ağırlığı beş kilogramı geçen posta paketlerinin alınıp verilmesi ihtiyaridir.

İkinci fasıl

Bütün posta paketlerine tatbik edilen hükümler

Madde — 2

Ücret ödeme - ücretler

1 - Posta paketleri ücretinin peşin olarak ödenmesi mecburidir.

2 - Bu ücret karadan veya denizden taşımalara iştirak eden her idareye ait ücretlerden mürekeptir. İcabında aşağıdaki 5, 6, 7 ve 8 inci maddelerde bildirilen resimler ve munzam ücretler dahi bu ücrete girer.

Madde — 3

Kara ücreti

Karadan taşıma ücreti her memleket için ağırlığı bir kilograma kadar olan paketler için 30 santim,
Bir kilogramdan yukarı beş kilograma kadar olan paketler için 50 santim,
Beş kilogramdan yukarı on kilograma kadar olan paketler için 100 santim,
On kilogramdan yukarı on beş kilograma kadar olan paketler için 150 santim,
On beş kilogramdan yukarı yirmi kilograma kadar olan paketler için 200 santim, olarak tesbit edilmiştir.

On kilogramdan yukarı ağırlıktaki paketler için olan 150, 200 santimlik ücretler yalnız karadan taşımalara mahsustur. Bu paketler için mahreç ve mevrit idarelere ait olan ücretler mezkûr memleketler arasında uzlaşmak suretile tesbit olunur.

Deniz yolu dereceleri icabında iki muhabir memleketin karşılıklı limanları arasındaki orta mesafeye göre tayin olunur. Şayet bir memleket posta idaresi taşınan posta paketlerinden zaten kara taşımalarına ait bir ücret alıyorsa bu paketlerin aynı memlekete mensup iki liman arasında denizden taşınmasından dolayı o idare tarafından birinci bentte gösterilen ücretin de ayrıca alınması icap etmez.

Madde — 4

Deniz ücreti

Denizden yapılan taşımalarda ve bu taşımalara iştirâk eden her servis için aşağıda tesbit edildiği veçhile ücret alınır

Deniz yolu dereceleri	Bir kilograma kadar ağırlığı olan paketler frank	Bir kilogramdan beş kilograma kadar ağırlığı olan paketler	Beş kilogramdan on kilograma kadar ağırlığı olan paketler	On kilogramdan on beş kilograma kadar ağırlığı olan paketler	On beş klg.dan yirmi kilograma kadar ağırlığı olan paketler
500 deniz miline kadar	0,15	0,25	0,50	0,75	1,00
501 » milinden 1000 D. M. ne	0,25	9,40	0,75	1,10	1,60
1000 » » 2000 » »	0,40	0,60	1,10	1,60	2,25
2001 » » 3000 » »	0,50	0,80	1,45	2,10	2,90
3001 » » 4000 » »	0,60	1,00	1,80	2,60	3,00
4001 » » 5000 » »	0,70	1,20	2,15	3,10	4,20
5001 » » 6000 » »	0,80	1,40	2,50	3,60	4,85
6001 » » 7000 » »	0,90	1,60	2,85	4,10	5,50
7001 » » 8000 » »	1,00	1,80	3,20	4,60	6,15
8001 » » 9000 » »	1,10	2,00	3,55	5,10	6,80
9001 » » 10000 » »	1,20	2,20	3,90	5,60	7,45
Böylece 1000 deniz mil veya kesri için ilâvesi lâzım gelen	0,10	0,20	0,35	0,50	0,65

Madde — 5

Kara ücretinin indirilmesi veya arttırılması

Uzlaşmayı imza eden memleketler, en az üç ay evvel İsviçre posta idaresine haber vermek şartile gelen ve giden paketlerden alacakları kara ücretinin her ikisini birlikte indirmek veya arttırmak sa-

lâhiyetini haizdirler. Bu ücretin değiştirilmesi aşağıdaki tarihlerden itibaren meri olur :

1 kânunusani, 1 temmuz

İndirme veya artırma keyfiyeti en az bir yıllık müddet için muteber olacaktır.

Artırma keyfiyeti hiç bir halde her ağırlık derecesi için yukarıdaki üçüncü maddede gösterilen ücret miktarını geçmeyecektir.

Madde — 6

Deniz ücretinin indirilmesi veya arttırılması

Azami yüzde yüz indirme veya arttırma salâhiyeti evvelki maddede gösterilen şartlar dairesinde dördüncü maddede bildirilen denizden taşıma tatbik olunan ücret için dahi verilmiştir. Her türlü arttırma keyfiyeti denizden taşımaları yapan servislerin ait olduğu memleket paketlerine dahi (işbu memleket ile müstemlekeleri arasındaki münasebetler müstesna olmak üzere) tatbik edilmelidir.

Madde — 7

Çok yer tutan paketler, ilâve suretile alınacak ücret

1 - Aşağıda bildirilen paketler " çok yer tutan paketler,, den sayılır :

a) Boylarından biri 1,50 metreyi geçen veyahut uzunluğu ile uzunluğundan başka bir istikamette alınmış en büyük çevresi meemuu 3 metreden fazla olan paketler ,

b) Şekilleri ile hacimlerinden veyahut kırılması kolay maddelerden olmalarından dolayı diğer paketler ile birlikte yüklenmeğe müsait bulunmayan veyahut sepet içinde nebatat, fidan ve ağaçlar, içi boş veya içlerinde canlı hayvanlar bulunan kafesler, için boş havanı sigara kutuları, veyahut içi dolu başka kutular, mobilye, sepet işleri, jarviniyeler, çocuk arabaları, çıkırıklar, velosipetler ve saire gibi ayrıca tedbirleri icap ettiren paketler ,

2 - Deniz servisleri yapan idareler, bu servisler vasıtasile taşınan ve haemi 55 desimetre mikâbını geçen veyahut boylarından biri 1,25 metreden fazla olan her paketi (çok yer tutan) paketlerden saymak salâhiyetini haizdirler.

3 - Çok yer tutan posta paketleri yalnız bunların taşınmasını temin eden memleketler münasebetlerinde kabul olunur.

4 - Mezkûr paketler için alınacak ücret adi bir paketten alınan ücretin yüzde ellisi derecesinde arttırılır. İcabi halinde bu ücret miktarı üst taraftaki barem desime çıkarılmak suretile yuvarlak hesap yapılır.

Madde — 8

Munzam ücret

Uzlaşmaya iştirak eden memleketlerden her biri kendi merkezlerinden gönderilen veya bunlara gelen posta paketlerinin her biri için yirmi beş santimden ibaret bir munzam ücret almak salâhiyetini haizdir.

Madde — 9

Gümrükleme resmi

Mevrit idare; gerek gümrüğe teslim ve gümrükleme ve gerek yalnız gümrüğe teslim için paket başına en çok elli santim bir resim alabilir. Tersine bir uzlaşma olmadıkça bu resim paket teslim edilirken alınır.

Madde — 10

Gönderilen teslim, oturulan yere teslim ücreti

1 - Paketler mümkün olduğu kadar kısa müddet içinde ve gönderildikleri memlekette cari hükümlere göre gönderilen kimselere teslim olunur. Bu memleket, paketlerin oturulan yere teslimi için paket başına en çok elli santimi geçmemek üzere dahili servisinde tesbit edilmiş olan ücrete müsavi bir ücret alabilir. Aynı ücret paketin, icabı halinde mürselileyhin oturduğu yere ilk gösterilmesinden sonraki gösterilmesi için dahi tatbik olunur.

2 - Paketler mürselileyhin oturduğu yere teslim olunmadıkları takdirde bunların geldiklerini kendisine geçiktirmeksizin haber verilmelidir. Dahili usulleri icabınca mecburiyetleri olan memleketler mürselileyhe bu yolda bir haber göndermek için hususî bir ücret alabilirler. Bu ücret o memleketlerde adi bir mektuptan alınan posta ücreti miktarını geçmez.

Madde — 11

Gümrük resimleri ve postaya ait olmıyan diğer resimler

İdareler, paketlerin gönderildikleri kimselerden, posta ücretleri haricinde olarak, gümrük resimlerini ve sair icap eden resimlerin hepsini almağa mezundurlar.

Madde — 12

Parası ödenerek gönderilen paketler

Bu hususta uygun oldukları bildirilmiş olan memleketler arasındaki münasebetlerde mürsiller mahreğ merkezine bir beyanname vermek suretile, paketlerin gönderilen kimseye tesliminde kendisinden alınması lâzımgelecek olan posta ücretleri ile postaya ait olmıyan resimlerin hepsini kendi üzerlerine alabilirler. Bu takdirde, mürsiller mevrit merkezi tarafından istenilebilecek olan paraları ödeyeceklerini taahhüt etmeli ve icap ederse kâfi miktarda teminat parası vermelidirler. Mürsil hesabına resimleri avans olarak veren idare bundan dolayı paket başına elli santimi geçmek üzere bir komisyon resmi almağa mezundur. Bu resim yukarıdaki 9 uncu maddede gösterilen resimden ayrıdır.

Madde — 13

Arziye ücreti

Mevrit memleket, (Post restant) olarak gönderilen veya muayyen müddetleri içinde almıyan paketler için kendi nizamnamelerine göre muayyen bulunan arziye ücretini almağa mezundur. Bununla beraber bu ücret beş franğı geçmez.

Madde — 14

Hususî vasıta ile teslim edilecek paketler

1 - Paketler, gönderenlerin istemesi üzerine gelir gelmez hususî bir vasıta ile derhal gönderilenin oturduğu yere teslim olunur. Elverir ki mevrit idare bu servisi yapmağa muvafakat etmiş olsun,

2 - (Expré) denilen bu maddeler adi ücretten başka 80 santim hususî bir ücrete tâbidir. Bu ücret paketin gönderilene teslimi kabil olsun olmasın - veyahut sadece bunun geldiğini hususî vasıta ile ihbar edilmiş olsun - gönderen tarafından tamamen ve peşin olarak ödenmelidir,

3 - Gönderilenin oturduğu yer mevrit merkezin dağıtma dairesi dışarısında bulunduğu takdirde mezkûr merkez, bunun için kendi dahili servisinde hususî vasıta ile teslim için muayyen olan ücreti nisbetinde bir mütemmim ücret alabilir. Bununla beraber mevrit merkezinin da-

ğıtma dairesi dışarısında hususî vasıta ile teslim muamelesi mecburî değildir,

4 - Expré bir paket tekrar yollandığı veya sahibine verilemediği takdirde kırk altıncı maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre mütemmim ücretin ödenmesi istenilir,

5 - Hususî vasıta ile paketin mürselileyhine teslimine veya bunu gelip alması için bir ihbarname gönderilmesine ancak bir kere teşebbüs edilir. İlk teşebbüs semeresiz kaldığı halde, paket hususî vasıta ile teslim olunacak maddelerden sayılmayıp expré olmayan paketlere mahsus şartlar dairesinde teslim edilir.

Madde — 15

Yasaklar

1 - Posta paketlerinin içinde şahsî ve şimdiki zamana ait muhabere mahiyetinde hiç bir mektup, haşiye ve kâğıtlar veya paket mürselileyhinin veyahut bununla birlikte oturan kimse-lerin adreslerinin gayri bir adrese olan her türlü muhabere maddeleri bulunmamalıdır bununla beraber paketin içine yalnız asıl maddeyi bildiren açık bir fatura koymak caizdir.

2 - Tersine bir uzlaşma olmadıkça posta paketleri içinde aşağıda gösterilen maddelerin gönderilmesi yasaktır:

a) Tabiat ve mahiyetleri veyahut bağlarının biçimleri dolayısıyla memurlar için tehlike gösterebilecek diğer muhabere maddelerini kirletebilecek veya bozabilecek olan maddeler,

b) Patlıyabilen veya tutuşabilen veya tehlikeli maddeler,

Bununla beraber idareler, taşınabilen ateşli silâhlara ait her nevi kapsolların doldurulmuş madeni fişeklerin, top mermi tıplarının kendi kendine patlamayan kısımlarının ve kibritlerin taşınması için aralarında uzlaşabilirler,

c) Canlı hayvanlar; (alâkalı memleketlerin posta nizamnameleri hükümlerine göre bunların posta ile taşınmasına müsaade edilmemiş ise),

d) Gümrük kanun ve nizamları veyahut sair kanun ve nizamlar mucibince kabulü yasak olan maddeler,

e) Afyon, Morfin, kokain ve sair uyuşturucu maddeler,

Bununla beraber tıbbî veya fennî bir maksatla gönderilen ve bu şartla bunları kabul eden memleketlere ait bulunan bu gibi maddeler yasak değildir,

f) Ahlâkı bozan maddeler.

Bundan başka değer konma usulünü kabul eden memleketler için değer konmamış paketler içinde madeni paralar, banknotlar, kâğıt paralar veyahut taşıyan adına yazılı her türlü değerli evrak, plâtin, işlenmiş veya işlenmemiş altın ve gümüş, değerli taşlar, mücevherler ve sair değerli maddeler gönderilmesi yasaktır.

3 - Mahreç idaresince yanlışlıkla kabul edilmiş olan ve içlerinde yukarıda yazılı yasak maddeler bulunan paketler hakkında aşağıda yazıldığı gibi muamele olunacaktır.

a) Yukarıda ikinci fıkranın (a, d, e) bentlerinde yazılı maddeler; bunların paketler içinde bulunduğunu gören idarenin dahilî nizamları hükümlerine göre yapılması lâzımgelen muameleye tâbi tutulur. Bununla beraber afyon, morfin, kokain ve sair uyuşturucu maddeleri havi paketler, hiç bir halde ne mürselileyhlerine teslim olunur ve ne mahreç merkezine geri gönderilir.

b) Yukarıdaki ikinci fıkranın b, f bentleri sayılan maddeler, bunların paket içinde bulunduğunu gören ilk idare tarafından yok edilmelidir,

c) Yukarıdaki ikinci fıkra e bendi ile bu fıkranın son bendinde sayılan maddeleri havi paketler mevrit memleketin müstesna olarak bunları mürselileyhine teslim etmek istemesi hali hariç olarak mahreç idareye geri göndermelidir,

4 - Bir paketin içinde şahsî ve şimdiki zamana ait muhabere mahiyetinde bir mektup, haşiye ve yahut kâğıtlar bulunması bu paketin hiç bir suretle mürsiline geri gönderilmesine sebep olamaz. Yanlışlıkla kabul ve sevkedilen paketlerden ne çıktığı yere geri gönderilecek ve ne de gönderilen

kimselere teslim edilecek olanlar hakkında her ihtimale karşı muktazi tedbirleri alabilmesi için gönderen idareye bunların tâbi tutulduğu muamele sarîh bir surette bildirilmelidir.

Madde — 16

Yanlışlıkla kabul edilen paketler

Ağırlıkları ve büyüklükleri, kabul edilmiş olan ölçüleri hissolunacak derecede geçen ve yanlışlıkla kabul ve sevkedilen paketler 15 inci maddenin 3 üncü fıkrasının c bendi hükümlerine tâbi tutulur.

Madde — 17

Harp esirlerine ait paketler

Ödeme şartlı posta paketleri müstesna olmak üzere harp esirleri adreslerine gelen veya bunlar tarafından gönderilen paketler gerek mahreç gerek mevrit ve gerek mutavassıt memleketler içinde işbu uzlaşmada gösterilen ücretlerin hepsinden muafır. Bu paketlerden dolayı ne ücret hissesi kaydı, ne de kaybolma, çalınma veya hasar vukuunda tazminat verilmesi lâzımgelmez. Harp halinde bulunan memleketlerle muharipleri ülkesine kabul etmiş olan bitaraf memleketlerde icabına göre harp esirleri için malûmat toplamak üzere tesis edilmiş haber merkezleri tarafından harp esirlerine ait olarak gerek doğrudan doğruya ve gerek vasıta ile gönderilen veya alman muhabere maddeleri hakkında da bu hükümler aynen caridir. Bitaraf bir memlekette kabul edilmiş ve muhafaza altına alınmış olan muharipler hakkında dahi asıl harp esirlerinininkiler gibi yukarıda beyan olunan hükümler tatbik edilir.

Madde — 18

Geri alma. adres değiştirme

Bir paketin mürsili, mukavelenamenin kırk dokuzuncu maddesinde gösterilen muhabere maddeleri hakkındaki şartlar altında olarak paketini geri alabilir veya bunun adresini değiştirebilir. Şu kadar ki mürsil paketin geri gönderilmesini veya tekrar yollanmasını isterse tekrar yollanması için lâzım olan ücreti ödiyeceğini evvelden temin etmeğe mecburdur. Değer konmuş paketler için telgrafla adres değiştirilmek istenilirse ücretine adi taahhütlü bir mektup ücreti zammolunur.

Madde — 19

Alma haberi

Mürsil; mukavelenin 53 üncü maddesinde gösterilen şartlar dairesinde bir alma haberi alabilir.

Madde — 20

Tekrar yollama

1 - Mürselileyhin mevrit memleket toprağında oturduğu yeri değiştirmesinden dolayı tekrar yollanması lâzımgelen bir posta paketi gerek mürsili-in veya mürselileyhinin istemesi üzerine ve gerek mevrit memleket nizamları buna müsait ise hususî bir istek olmaksızın tekrar yollanabilir. Bir posta paketinin bir memlekettten diğer bir memlekete tekrar yollanması ancak mürsil veya mürselileyhin talebi üzerine vuku bulur. Şu kadar ki mezkûr paketin yeniden yollanması için matlup şartlara uygun olması lâzımdır. Mürsil sevk kâğıdıle paket üzerine yazacağı bir haşıye ile her türlü tekrar yollanmaların önüne geçebilir.

2 - Mürselileyhin oturduğu yeri değiştirmesinden dolayı bir memlekettten tekrar yollanması lâzımgelen posta paketleri 3 ilâ 8 inci ve 34 üncü maddelerde gösterilen ücretlerin zamimeten alınmasını icap ettirir. Bir paket mevrit memleket içinde bir yerden diğer bir yere yollandığı takdirde bu mem-

leket idaresi kendi dahili nizamlarına göre bir tekrar yollama ücreti alabilir. Sonradan yapılacak tekrar yollama veya mahreeine geri gönderilme halinde ödenmesi lâzım olan bu ücretler, mevrit memleketin silinmesine muvafakat etmediği gümrük resimlerinin veyahut sair hususî masrafların ödenmesine hâle gelmeksizin mürselileyhlerden ve icabında mürsillerden alınır. Aynı usul uzlaşmanın 15 inci maddesinde gösterilen yasak maddelerden birini havi bulunan paketler hakkında da tatbik olunur.

3 - Yanlış olarak gelmiş paketlerin tekrar yollanması veya yanlışlıkla kabul ve sevkedilmiş olanların geri gönderilmesi nizamnamenin 35 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları hükümlerine göre yapılır.

Madde — 21

Sahiplerine teslim edilemeyen paketler

1 - Gönderenler, paketlerinin gönderilene teslim edilmemesi halinde tatbik edilecek muameleyi sevk kâğıdının arkasına ve paketlerin üzerine işaret etmeğe mecburdurlar. Gönderenler tarafından bu baptaki mecburiyete riayet edilmediği takdirde sahibine verilemeyen posta paketleri derhal çıktıkları merkeze geri gönderilir ve imkân oldukça geri gönderme keyfiyeti paketlerin geldiği yoldan yapılır.

2 - Gönderen tarafından sevk kâğıdı ve paket üzerinde gösterilen istek yerine getirilemediği takdirde dahi sahibine verilemeyen paket derhal çıktığı yere geri gönderilmelidir. Teslim edilememe haberine cevap olarak gönderen ve yahut (Nizamnamenin sekizinci maddesinin birinci fıkrasında bildirilen üçüncü şahıs) nizamnamenin 37 inci maddesinin birinci fıkrasının a. b. c. d. ve yahut e. bentlerinde beyan olunan isteklerden bir veya bir kaçını göstermiş olur ve bu istekler yerine getirilmeğe çalışmakla beraber yine mümkün olmazsa paket çıktığı merkeze geri gönderilir.

3 - Mevrit idare, gönderen kimsenin talimatını almadığı müddetçe, paketi gerek icabı halinde ilk mürselüleyhine veyahut her ihtimale karşı gösterilmiş olan diğer bir mürselüleyhe teslim ve gerekse onu yeni bir adrese tekrar yollamağa mezdundur .

4 - Mürsil veya nizamnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrasında bildirilen üçüncü şahıs nizamnamenin 36 ncı maddesinde gösterilen teslim edilememe formülünü dolduracağı esnada kendisinden adi bir mektup ücretinin iki mislini geçmemek üzere bir ücret alabilir. Bu teslim edilememe haberinin gönderilmesinden bir ay içinde mevrit merkezi kâfi talimat almazsa paket çıktığı merkeze geri gönderilir. Bu müddet, uzak memleketler ile olan münasebetlerde dört aya çıkarılmıştır.

5 - Mürselileyhlerine, geldikleri haber verilen paketler, haber kâğıdı gönderildiği günün ertesi gününden itibaren on beş gün veyahut nihayet bir ay içinde kendilerinin gelip alması için bekletilir. Bu müddet geçtikten sonra bu gibi paketler sahibine teslim edilememiş sayılır.

Mürselileyh haberdar edilemediği takdirde sahibi tarafından alınmak üzere bir müddet saklanan veya postrestant olarak gönderilen paketler, aneak mevrit memleket nizamlarında gösterilen saklama müddetinden sonra sahiplerine teslim edilememiş sayılır.

Bununla beraber umumî bir kaide olmak üzere bu müddet iki ayı geçemez. Aneak mevrit idaresinin paketleri saklama müddetini en çok dört aya çıkarmayı münasip görmesi hali müstesnadır.

Gönderen kimse sevk kâğıdı ile paketin üzerine mevrit memlekette konuşulan bir lisan ile yazdığı bir hasiyede istemiş olduğu takdirde paket çıktığı memlekete daha kısa bir müddet içinde geri gönderilmelidir.

6 - Sahibine teslim edilememiş olan posta paketlerinin geri gönderilmesi halinde 20 inci maddenin 2 inci fıkrasında gösterilen ücretlerin alınması lâzım gelir.

Madde — 22

Gümrük paralarının aranılmaması

Uzlaşmaya iştirâk eden idareler, çıktığı memlekete gönderilen, gönderen tarafından terk olunan içindeki şeylerin bentten bütün hasara uğraması dolayısıyla yok edilen yahut tekrar üçüncü bir mem-

lekete gönderilen posta paketlerine ait gümrük paralarının istenilmemesi için kendi gümrük idareleri yanında tavassut etmeğe söz verirler.

Madde — 23

Satış - yok etme

Bozulabilecek ve yahut çürüyebilecek olan maddeler yolda giderken ve geri gönderilirken olsa dahi evvelden haber vermeksizin ve bir gûna kanunî muamele yapılmaksızın derhal sahibi menfaatına olarak satılabilir.

Her hangi bir sebepten dolayı satılması kabil olmadığı takdirde bozulmuş ve çürümüş olan maddeler yok edilir.

Madde — 24

Terkolunan paketler

Mürselileyhlerine teslim edilemeyen ve mürsilleri tarafından da terkedilen paketler mevrit idarece geri gönderilmiyerek haklarında mezkûr idarenin nizamlarına göre muamele yapılır.

Madde — 25

Gönderenden masrafların alınması

Paketlerin teslim edilememesinden dolayı, hatta bunlar terkedilmiş, satılmış veya yok edilmiş olsalar bile, idarelerin açık kalan masraflarını ödemeğe mecburdurlar.

Bu masraflar, mahreç idareden tahsil olunur.

Gönderen kimse adres olarak post restant işareti veya bir otel gösterir ise mahreç merkezi paketin teslim edilememesinden çıkabilecek masrafları kapatmak için teminat parası alabilir.

Madde — 26

Haber istemeler

1 - Bir posta paketine veya ödeme havalenamesine ait her haber isteme için en çok bir frank miktarında maktu bir resim alınabilir. Eğer gönderen kimse zaten bir alma haberi için buna mahsus ücreti ödemiş ise artık kendisinden başka hiç bir ücret alınmaz.

2 - Haber istemeler ancak paketin postaya verildiği günün ertesi gününden itibaren bir yıl içinde kabul edilir. Bundan başka her idare, diğer bir idare tarafından kendisine verilen ve en az iki yıldan aşağı bir müddet içinde gönderilen paketlere dair haber istemelere netice vermemelidir.

3 - Her idare başka idarelerin ülkelerinde postaya verilmiş paketlere ait haber istemeleri kabul etmeğe mecburdur.

Haber isteme ücreti tamamen bunu kabul eden idareye aittir

4 - Haber istemiye postanenin bir yanlış işi sebep olmuş olursa haber isteme ücreti geri verilir.

Üçüncü fasıl

Ödeme şartlı paketler

Madde — 27

Ücretler ve şartlar - hesabın temizlenmesi ve kesilmesi

1 - Posta idarelerince bu muamelenin temini kabul edilmiş olan memleketler arasında paketler

ödeme şartlı olarak yollanabilir. Tersine bir uzlaşma olmadıkça ödenmesi şart olan para miktarı paketin çıktığı memleketin parasile gösterilir. Ödenmesi şartolan paranın en yüksek miktarı paketlerin çıktığı memlekete gönderilecek posta havalenmeleri için tayin edilen en yüksek miktara müsavi olmalıdır.

2 - Ödeme şartlı paketler, adi ve icabında değer konmuş paketler muamele ve ücretlerine tâbidir.

Gönderen kimse bundan başka paket başına elli santimi geçmemek üzere bir maktu ücret ile ödenmesi şartolan para miktarının en çok yüzde yarımı derecesinde nisbî bir resim ödenir.

Her idarenin bu nisbî resmin alınması için kendi servisi usulüne en elverişli olan ölçüyü edinmeğe salâhiyeti vardır.

3 - Mürselileyh tarafından ödenen para ücretsiz tanzim olunan bir ödeme havalenamesi ile mürsile gönderilir.

4 - İdareler, ödenen paraların mahsubu için aralarında uzlaşarak başka türlü bir usul tutabilirler. Başlıca mezkûr paraların o gibi bir paketin mevridi olan memlekette posta hesabı carisine geçirilmesini üzerlerine alabilirler. Tersine bir uzlaşma olmadığı takdirde ödenecek para miktarı paketin gönderildiği memleket parası ile gösterilmelidir. Gönderenden adi bir paketin yahut icabında değer konmuş bir paketin ücretlerinden başka ilâve olarak en çok yirmi beş santimden ibaret maktu bir ücret almır.

Mevrit idare, dahilî usuldeki bir (para yatırma pusulası) vasıtasile gönderilenin ödediği parayı, en çok yirmi beş santimden ibaret bir maktu ücret ile dahilî muamelesinde tatbik olunan mutat para yatırma ücretini içinden çıkardıktan sonra hesabı cariye geçirir.

5 - Her idare, kendi servisinde ödeme şartlı paketleri kabul etmemiş olsa dahi bunların transitini temine mecburdur. Mutavassıt memleketler, kendi servisleri için tayin ettikleri en yüksek miktardan fazla miktarda ödeme şartlı paketlerin transitini dahi temin etmek mecburiyetindedirler.

Madde — 28

Ödeme şartının kaldırılması veya ödenecek paranın azaltılması

Ödeme şartlı bir paketi gönderen kimse ödeme şartını büsbütün kaldırabileceği gibi ödenecek paranın bir parçasından azaltabilir. Bu gibi istemeler mukavelenamenin 62 inci maddesi hükümlerine tâbidir.

Madde — 29

Kaybolma, çalınma veya ödenecek paranın azaltılması

Ödeme şartlı bir paketin kaybolması, çalınması veya hasarı altınca fasıldaki gösterilen şartlar dairesinde posta idaresinin mesullüğünü icap ettirir.

Madde — 30

Ödenecek paranın tahsil olunmaması noksan veya hileli tahsil halinde tazminat

1 - Gönderilen paket ödenecek para tahsil edilmeden gönderilene teslim olunduğu takdirde, bunu gönderen kimsenin 26 inci maddede gösterilen müddet içinde araştırmış olması şartile tazminat almağa hakkı vardır; meğerki tahsil edilmemek keyfiyeti o kimsenin yapmış olduğu bir yanlışlık veya kayıtsızlıktan ileri gelmiş veya gönderilen paketin içinde 15 inci maddenin 2 inci fıkrasının b, c, d, e, f bentlerinde ve son cümlesinde sayılmış olan yasak şeyler bulunmuş veyahut pakete değer konmuş olsun. Gönderilenden tahsil olunan para miktarı ödenmesi şart olarak gösterilen miktardan aşağı olduğu veya tahsil keyfiyeti hileli olarak yapıldığı halde dahi gönderen kimse yine o suretle tazminat alabilir. Tazminat miktarı hiç bir halde ödenmesi şartolan para miktarını geçemez.

2 - Tazminatın ödenmesi dolayısıyla, mesul idare gerek gönderilen gerek gönderen veya üçüncü kimseler aleyhinde icabında her türlü müracaat için mezkûr tazminatın miktarı derecesinde bunu almış olan kimsenin haklarına sahip olur.

Madde — 31

Mesullüğün tayini

Mutazam surette tahsil edilen paraların ve 30 uncu maddede gösterilen mürsil idare tarafından ödenmesi keyfiyeti idare hesabına olarak yapılır. Mevrit idare yanlışlıkla gönderen idarenin nizamî hükümlerden birine riayetsizliğinden ileri geldiği ve yahut kendi servisine gönderildiğinde gerek paket ve gerek buna ait sevk kâğıdına ödeme şartlı paketlere dair işletme nizamnamesi mucibince yazılması muktazî meşruhatın yazılmamış olduğunu ispat edemediği takdirde mesuldür. Ödeme şartlı bir paketin posta servisinde kaybolması neticesinde bunun ödenecek parası hileli olarak tahsil edilirse bu iş ile alâkası olan idarelerin mesullükleri 42 inci maddede gösterilen kaidelere göre tayin edilir. Bununla beraber ödeme şartlı paket servisine iştiraki olmıyan bir mutavassıt idarenin mesullüğü ödeme şartlı olmıyan paketler hakkında 37 ve 38 inci maddelerde bildirilen mesullükten ibaret kalır. Mezkûr mutavassıt idare tarafından verilmeyen para miktarı diğer ilişkili idarelere müsavi paylarla ödenir.

Madde — 32

Tazminat ve ödenecek paralar hakkında mukavelename hükümlerinin tatbiki
Ödeme müddetleri ve avansların ödenmesi

Mukavelenamenin 64, 66, 67 ve 69 uncu maddeleri hükümleri ödeme şartlı paketlere de tatbik olunur.

Madde — 33

Ödeme havalenemeleri ve para yatırma pusulları

1 - Her hangi bir sebeple sahibine ödenemeyen bir ödeme havalenamesi bedeli bu havalenamenin çıktığı idareye geri gönderilmez. Mezkûr bedel ödeme şartlı paketin mürsili olan idare tarafından sahibinin emrine hazır tutulup nizamî müddetin bitmesinden sonra kati surette bu idareye ait olur. Sair hususlarda nizamnamede gösterilen kayıtlar gözetilmek şartile ödeme havalenemeleri posta havalenemelerine dair olan uzlaşmada muayyen hükümlere tâbidir.

2 - 27 inci maddenin 4 üncü fıkrası hükümlerine göre tanzim olunmuş bir para yatırma pusullasının bedeli, her hangi bir sebepten dolayı ödeme şartlı maddeyi gönderen tarafından gösterilen alacak hesabına geçirilemediği takdirde mezkûr bedel bunu tahsil eden idare tarafından paketi gönderen kimseye ödenmek üzere, paketin çıktığı idareye verilmelidir. Şayet bu bedel gönderen kimseye ödenmezse o zaman bu maddenin birinci fıkrasında gösterildiği veçhile muamele yapılır.

Dördüncü fasıl

Değer konmuş paketler

Madde — 34

Ücretler ve şartlar

1 - Posta idaresince değer konmuş posta paketleri servisi temin edilmiş olan memleketler arasındaki münasebetlerde paketler bu suretle kabul edilebilirler.

2 - Her memleket, kendi servisinde kabul edilecek ve gerek en yüksekk miktarını tayin ve tespit

eder. Bu miktar hiç bir vechile bin franktan aşağı olamaz. Başka başka miktarlarda değer kabul etmiş olan iki veya daha ziyade memleketler arasındaki münasebetlerde bu değerlerin en az olanı karşılıklı olarak meri tutulur.

3 - Adi paketlerden alınan ücretlere ilâve olarak konan ve gerek her üç yüz frangı diğerleri için :

a) Karadan taşımalara iştirak eden her idare için beş santim ;

b) Kullanılan denizden taşıma vasıtalarının her biri için on santim miktarında bir teminiye ücret alınır.

4 - Bununla beraber mahreç idare konan değer her üç yüz frangı için elli santimi geçmemek şartile toptan bir teminiye ücreti alabilir.

5 - Değer konmuş paketler için müebir sebeplerden ileri gelen zararları ödemesini kabul eden memleketler bundan dolayı hususî bir ücret almağa mezdur. Şu kadar ki bu ücret ile teminiye ücretinin yekûnu dördüncü fıkrada gösterilen ücret miktarını geçemez.

6 - Mahreç idare paket başına elli santimi geçmemek şartile bir irsaliye resmi almak salâhiyetini haizdir.

7 - Değer konmuş bir paketin mürsili paketi postaya verirken ücretsiz bir makbuz alır.

Madde — 35

Hileli değer konması

Konan değer paketin içindeki şeyin hakikî değerini geçemez. Fakat hakikî değer aneak bir kısmı da gösterilebilir. Gönderilen bir pakete hakikî değerinden fazla olarak hileli değer konması halinde bunun için mahreç memleketin kanun ve nizamlarının icap ettirdiği iki adli takibat yapılır.

Beşinci fasıl

Çabuk yollanacak paketler

Madde — 36

Ücretler ve şartlar

1 - Bu iş için uzlaşmış olan memleketler arasındaki münasebetlerde gönderen kimse, paketin mümkün olduğu kadar, mektup postası nakli için kullanılan çabuk vasıtalarla gönderilmesini isteyebilir.

2 - Çabuk yollanacak paketler için 3, 5 ve 8 inci maddelerde gösterilen ücretler ve zamlar üç misli çıkarılır. 4, 6 ve 34 üncü maddelerde gösterilen ücretler ve zamları, hususî vasıta ile teslim ücreti ve icabında diğer müteferri ücretler mezkûr paketlere zamsız olarak tatbik olunur. Çok yer tutan çabuk yollanacak paketler için taşıma ücretleri ve zamları yüzde elli derecesinde arttırılır.

Altıncı fasıl

Mesullük

Madde — 37

Mesullüğün şumulü

1 - Aşağı maddede gösterilen haller müstesna olmak üzere idareler posta paketlerinin kaybolması, çalınması veya hasarından mesuldürler. Mürsil bundan dolayı kaybolan, çalınan veya hasara uğrıyan paketin hakikî değerinin aynı miktarda bir tazminat almak hakkını haizdir. Adi paketler için bu tazminat paket başına bir kilograma kadar ağırlıktakiler için 10 frangı, birden beş kilograma kadar ağırlıkta olanlar için 25 frangı, beşten on kilograma kadar ağırlıkta olanlar için 40 frangı, ondan on beş kilogra-

ma kadar ağırlıkta olanlar için 55 frangı ve on beşten yirmi kilograma kadar ağırlıkta olanlar için de 70 frangı geçemez. Değer konmuş paketler için tazminat altın frank olarak konan değer miktarını geçemez.

2 - Doğrudan doğruya olmayarak husule gelen zararlar veya tahakkuk etmemiş olan kârlar nazarı dikkate alınmaz.

3 - Tazminat, paket içindeki eşyanın postaya verilmiş olduğu mahal ve tarihte aynı nevi ve cinsteki malların altın franga çevrilmiş geçer fiatı üzerinden hesap olunur. Geçer fiatı olmadığı takdirde tazminat malların aynı esaslar üzerine tahmin olunacak adı değerine göre hesap edilir.

4 - Bir paketin bütün kaybolması, çalınması veya hasara uğraması üzerine tazminat verilmesi icap ederse mürsilin bundan başka bir maddenin beşinci fıkrasında gösterilen istisnalardan maada vermiş olduğu ücret ve resimleri geri almağa hakkı vardır. Fena bir halde bulunmalarından dolayı mürselileylemler tarafından reddolunan paketler için dahi - bu hal posta servisine isnat olunabildiği ve posta idaresinin mesullüğünü icap ettirdiği takdirde - aynı muamele tatbik olunur. Bütün bütün kaybolma, çalınma, veya hasara uğrama keyfiyeti bir tazminat verilmesini icap ettirmiyen mücbir sebeplerden ileri gelmiş olursa mürsilin, kullanılmamış olan taşıma vasıtasına veya yapılmamış olan hizmete ait ücret hisselerini geri almağa hakkı vardır.

5 - Teminiye resimleri ve icabında irsaliye resmi her halde posta idarelerine kalır .

Madde — 38

Mesullük usulünden ayrılmalar

İdareler aşağıdaki hallerde her türlü mesullükten kurtulurlar:

- Mücbir sebepler halinde; bununla beraber mücbir sebeplerden çıkan hasarların tazminini kabul eden mürsil idare hakkında mesullük kalır. (Madde 34 fıkra 5)
- Mücbir sebeplerden çıkan bir hal neticesi olarak işlere ait vesikaların yok olması dolayısıyla paketler hakkında malûmat vermedikleri takdirde,
- Zarar ve ziyan mürsilin yanlışlığı veya kayıtsızlığından veyahut paketin içindeki maddelerin nevi ve mahiyetinden ileri gelirse,
- Paketin içindeki şey on beşinci maddenin 2 inci fıkrasının b, c, d, e, f ve son bendinde gösterilen yasak maddelerden biri olursa,
- İçindeki şeye hakikî değerinden çok hileli bir değer konmuş paket olursa,
- İçindeki şeylerin yanlış bildirilmiş olmasından dolayı gümrükçe musadere olunan bir paket olursa,
- 26 nci maddede bildirilen müddet içinde mürsili tarafından araştırılmıyan bir paket olursa,

Madde — 39

Mesullüğün kalkması

İdareler, dahili nizamnamelerinde gösterilen şartlar dairesinde sahibine teslim ettikleri paketlerin mesullüğünden kurtulurlar. Şu kadar ki içindeki şeyin bir parçası çalınmış veya hasara uğramış olan bir paketi teslim alırken mürselileylemler ihtirazi kayıtlar yapmış ise mesullük kalır.

Madde — 40

Tazminatın ödenmesi

Tazminatın ödenmesi mecburiyeti; paketi gönderen merkezin tâbi bulunduğu idareye terettüp eder. Yalnız bu idarenin mesul idareye karşı müraعات hakkı baki kalır.

Madde — 41

Ödeme müddeti

1 - Tazminat mümkün olduğu kadar çabuklukla ve en geç ceza istemenin vukubulduğu günün

ertesinden itibaren bir yıl içinde ödenmelidir. Paketin kaybolması, çalınması veya hasarı müebir sebeplerden ileri gelip gelmediği meselesi hakkında bir karar verilememiş olursa, gönderen idare istisnaen tazminatın ödenmesi bu müddetin bitmesinden sonraya da bırakabilir.

2 - Paketin çıktığı idare, kendilerine usulü dairesinde müracaat olunduğu halde meseleyi bir neticeye bağlanmaksızın altı ay geçmesine sebebiyet vermiş olan mutavassıt veyahut mevrit idare hesabına mürsile tazminat vermeğe mezdur. Uzak memleketler ile olan münasebetlerde bu müddet dokuz aya çıkarılır.

Madde — 42

Mesullüğün tayini

1 - Aksi sabit olunıya kadar mesullük ihtirazî kayıtlar göstermeksizin paketi diğer bir idareden aldığı ve nizamen muayyen bütün araştırma ve tahkik vasıtalarına malik bulundurulduğu halde bunun ne mürselileyhe ve ne de icabında usulü dairesinde kendinden sonraki idareye gönderildiğini ispat edemiyen idareye terettüp eder. Bununla beraber bir mutavassıt veya mevrit idare haber isteme keyfiyetile kendisine ancak kâğıtların ve vesikaların saklanması için nizamnamenin 51 inci maddesinde gösterilen müddetin bitmesinden dolayı aranılan pakete ait servisi kâğıtlarının yok edilmiş olmasından sonra bildirildiğini ispat edebilirse her türlü mesullükten kurtulmuş olur. Bu kayıt haber istiyen kimsenin haklarına dokunmaz. Eğer kaybolma, çalınma veya hasar taşıma esnasında vukubulur ve bunun hangi memleket toprağı üzerinde veya posta servisinde vukua geldiğini anlamak mümkün olmazsa alâkalı idareler zararı müsavi paylarla üzerlerine alırlar. Bu kaide başlıca paketlerin toptan gönderilmesi halinde tatbik olunur.

2 - Bir paket müebir sebeplerden dolayı kaybolur, çalınır, veya hasara uğrarsa kaybolma, çalınma veya hasar kendi toprağı üzerinde veya servisinde vukubulan idare gönderen idareye karşı - ancak her iki memleket müebir sebepler halinde husule gelecek zararın ödenmesini üzerlerine almış buldukları takdirde - mesuldür.

3 - Kaldırılması kabil olmıyan gümrük resimleri ve başka masraflar taşımağı yapan ve kaybolma, çalınma veya hasardan mesul olanların üzerinde kalır.

4 - Tazminatın ödenmesi dolayisile mesul idare gerek gönderilen ve gerek gönderen veya üçüncü şahıslar aleyhinde icabında her türlü müracaat için mezkûr tazminatın miktarı derecesinde bunu almış olan kimsenin haklarına sahip olur.

5 - Kaybolmuş sayılan bir paket sonradan bulunduğu takdirde kendisine tazminat verilen kimseye ödenen paranın geri verilmesine karşı bulunan paketi elde edebileceği bildirilmelidir.

Madde — 43

Tazminatın gönderen idareye ödenmesi

1 - Mesul olan veya kırk birinci maddeye göre kendi hesabına olarak tazminat verilmiş olan idare tazminat verildiğinin kendisine bildirilmesinden sonra üç ay müddet içinde gönderene hakikî olarak ne miktar tazminat verilmiş ise bu miktarı gönderen idareye ödemeğe mecburdur. Bu ödeme işi alacaklı idareye hiç bir masraf olmaksızın ya bir posta havalenamesi veya alacaklı memleketler Hükümet merkezi veya bir ticaret mahalli üzerine çekilmiş ve gösterildiğinde bedeli ödenebilir bir çek veya poliça vasıtasile ve gerek mezkûr memlekette geçen para ile nakit olarak yapılır. Ödenen tazminat miktarı resen hesaba geçirilmek suretile mesul memlekettten alınabilir. Bu iş gerek doğrudan doğruya mesul idareye ve gerek ilk mutavassıt ve bunun tarafından da daha sonra gelen idareye teselsülen alacak kaydedilmek suretile mesul idare hesabına geçinceye kadar tekrar olunur. Üç aylık müddet geçince ödenmesi lâzım gelen para için (bu müddetin bittiği günden itibaren) yıllık yüzde yedi faiz yürütülür.

2 - Mahreç idare, tazminatın kendisine ödenmez mesul idareden ancak kaybolma, çalınma, veya

hasıran kendisine tebliği tarihinden veyahut icabı halinde 41 inci maddenin ikinci fıkrasında gösterilen müddetin bittiği günden itibaren iki yıllık bir müddet içinde istiyebilir.

3 - Mesullüğü usulü dairesinde ispat olunduğu halde evvelce tazminatın ödenmesini kabul etmeyen idare bu ödeme keyfiyetinin sebepsiz gecikmesinden vukua gelen müteferri masrafları dahi üzerine almak mecburiyetindedir.

Yedinci fasıl

Ücretler kimindir

Madde — 44

Nakliye ücretleri hisselerinin kaydı

Mürsil idare paket başına :

- a) Mevrit idare namına 3 ilâ 8 ve 36 mer maddelerin hükümlerine göre mezkûr idareye ait olan ücretleri,
- b) İcabında her tavassut idare namına da 3, 4, 6, 7 ve 36 mer maddelerde gösterilen ücretleri, Alacak kaydeder.

Madde — 45

Tekrar yollama ve geri gönderme halinde lâzımgelen ücretlerin ne yolda alınacağı

Bir posta paketinin tekrar yollanması veyahut çıktığı yere geri gönderilmesi halinde, tekrar yollayan idare kendinden sonraki idareden kendi ücret hisselerinin miktarını ve icabında aşağı ücretleri alır:

- a) Dokuzuncu maddede gösterilen gümrükleme ücretini,
- b) Onuncu maddenin ikinci fıkrasında gösterildiği veçhile mürselileyhe gönderilecek haber ücretini,
- c) Bir paketin gümrüklenmesi, bunun tekrar yollanmasından veyahut geri gönderilmesinden evvel yapılmış olduğu takdirde 12 inci maddenin üçüncü bendinde gösterilen komisyon resmini,
- d) Onuncu maddenin birinci fıkrasında gösterilen oturulan yere teslim ücretini,
- e) On üçüncü maddede gösterilen arziye ücretini,
- f) Yirminci maddenin ikinci fıkrasında gösterilen tekrar yollama ücretini;
- g) Postaya ait olmayıp açık kalan resimleri,

Nizamnamenin 35 inci maddesinde denildiği veçhile aynı usul her mutavassıt idare tarafından takip olunur.

Madde — 46

Hususî vasıtaya ayrı ve mütemmim ücretler

1 - On dördüncü maddenin ikinci fıkrasında gösterilen hususî vasıta ücreti mevrit idareye ait ücretler hissesi içindedir. Hususî vasıtalı bir paket, teslimi teşebbüs olunmaksızın başka bir memlekete tekrar yollandığı takdirde, mezkûr ücret yeni mevrit memleket hesabına alacak kaydolunur. Eğer bu memleket hususî vasıta ile teslimi üzerine almıyorsa mezkûr ücret ilk mevrit memleket idaresine kalır. Hususî vasıtalı bir paket geri gönderildiği takdirde iş yine böyle olur.

2 - Hususî vasıtalı bir paketin tekrar yollanması veya çıktığı yere geri gönderilmesi halinde 14 üncü maddenin 3 ve 4 üncü fıkralarında gösterilen mütemmim ücret, teslimi teşebbüs eden idarece muhabir idareden alınır. Aneak paket mürselüleyhim oturduğu yere gönderildiğinde mezkûr ücretin teslimi teşebbüs eden idareye ödenmiş olması hali müstesnadır.

Madde — 47

Mevrit memleket içinde tekrar yollama için ücret

Kendi sınırları içinde bir paketi tekrar yollıyan memleket, bu paketin sonradan başka bir memlekete tekrar yollanması veya ilk çıktığı memlekete geri gönderilmesi halinde 20 inci maddenin 2 inci fıkrasında gösterilen tekrar yollama ücretini alır.

Madde — 48

Muhtelif ücretler

1 - Aşağıdaki ücretlerin hepsi bunları alan idareye aittir:

- a) Alma haberlerine tatbik olunan maktu ücret, (Madde — 19)
- b) - Sahibine teslim edilemeyen bir paket için gösterilen ücret (madde 21 fıkra 4),
- c) - Haber istemelere ait ücret (madde 26 fıkra 1),
- d) - Değer konmuş paketlerin irsaliye resmi (madde 34 fıkra 6),

2 - Gümrükletme ücreti, vusul haberi ücreti oturulan yere teslim ve arziye ücretleri (madde 9 - 10 - 13) mevrit idareye aittir. Mevrit idarece mürsil idareden alınan (12 inci madde) komisyon resmi için dahi aynı muamele tatbik olunur.

Madde — 49

Ödeme şartına ait ücret ve resimlerin taksimi

Mahrec idare, nizamnamede gösterilen şartlar dairesinde her bir (ödeme şartlı paket) başına maktu olarak 20 santim ve buna ilâve olarak ta ödeme havalenamelerinin ödenmiş olan bedelleri yetkûnunun yüzde 1/4 nisbetinde bir parayı mevrit idare hesabına alacak kaydeder. 27 inci maddenin 4 üncü fıkrasında gösterilen maktu ücretler ile para yatırma ücreti tamamen bunları almış olan idareye ait kalır.

Madde — 50

Teminiye resmi

Değer konmuş paketler için mahrec idare, taşıma işine iştirak eden her idareye ve icabında bu hizmetlerden her birine 300 frank veya kesirlerinde karadan taşımalar için beş santim ve denizden taşımalar için on santim bir teminiye ücreti payı vermeğe mecburdur.

Sekizinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 51

Mukavelenamenin birinci ve ikinci parçalarında yazılı umumî hükümler posta paketleri alınıp verilmesine de tatbik olunabilir. Bu uzlaşmağa iştirak edip te buna iştirak etmiyen memleketlerle posta paketi alıp veren memleketler idareleri diğer iştirak eden idarelerin de bu paket alıp verme muamelesinden istifade etmelerini kabul ederler. Uzlaşmıya imza koyan memleketlerden çıkan paketlere ait transit ücretleri payları 3, 4, 6 mer ve icabı halinde 7, 34, 36 mer maddelerde gösterilmiştir. Bu uzlaşmıya iştirak etmek arzu eden bir memleket, paket başına 25 santimden fazla bir munzam ücret almak istediği takdirde milletler arasındaki kalem, bu iştirakî istediğini, uzlaşmıya iştirak eden bütün idarelere bildirir. Eğer altı aylık bir müddet içinde bu idarelerin üçte birinden fazlası, bu istek aleyhinde rey vermemiş olurlarsa kabul edilmiş sayılır.

Toplanmalar arasındaki müddetler içinde vukubulan tekliflerin tasdiki

Toplanmalar arasındaki müddetler içinde vukubulan teklifler (mukavelenamenin 18 inci ve 19 uncu maddeleri) tatbik edilebilmek için :

a) Yeni hükümler ilâvesi veya bu uzlaşmanın 1 ilâ 21, 26, 46, 48, 49, 50, 52 ve 53 üncü maddelerile bu uzlaşmaya dair nizamnamenin 53 üncü maddesinin değiştirilmesi halinde reylerde birliği ;

b) (a) bendinde bildirilen hükümlerden başka hükümlerin değiştirilmesi halinde reylerin üçte ikisini ;

c) Mukavelenamenin onuncu maddesinde gösterilen hakeme verilecek karşılık hariç olmak üzere uzlaşma ve bunun nizamnamesi hükümlerinin tefsiri istenilirse reylerin mutlak çoğunluğunu kazanmalıdır.

Son hükümler

Madde — 53

Uzlaşmanın icra mevkiine vazı ve ne kadar devam edeceği

Bu uzlaşma 1 temmuz 1930 tarihinde tatbik mevkiine konacak ve belli olmıyan bir müddet için meri kalacaktır. Yukarıda isimleri gösterilen memleketler hükümetlerinin murahhasları bu uzlaşmayı bir nusha olarak imza etmişlerdir. Bu nusha Büyük Britanya ve şimalî İrlanda birleşmiş Kırallığı Hükümetinin evrak hazinesine konulacak ve birer sureti de uzlaşmayı yapan memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 haziran 1929 da Londrada yapılmıştır

İmzalar:

UZLAŞMANIN SON PROTOKOLÜ

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar bu günkü tarihle bağlanan posta paketlerine ait uzlaşmayı imza edecekleri sırada aşağıdaki maddeleri kararlaştırmışlardır:

1 - *Paket servisinin taşıma şirketleri tarafından işletilmesi*

Kendi posta idaresi posta paketleri taşınmasını üzerine almıyan ve fakat yukarıda gösterilen uzlaşmağa iştirak eylemiş bulunan her memleket işbu uzlaşma hükümlerini şimendifer ve seyrisefain şirketleri vasıtasile iera ettirmek salâhiyetini haiz olacaktır. Mezkûr memleket aynı zamanda bu servisi mezkûr şirketlerin işledikleri mahallerden gelen veya oralara gönderilen paketlere hasır ve tahdit edebilecektir. Uzlaşmanın bütün hükümlerinin şimendifer ve seyrisefain şirketleri tarafından ierasını temin ve başlıca alıp verme muamelesini tanzim için bu memleket posta idaresi mezkûr şirketlerle uzlaşacaktır. Mezkûr posta idaresi, bu şirketlerin uzlaşmayı yapan başka posta idareleri ve milletler arasındaki kalem ile olan bütün münasebetlerine tavassut edecektir.

2 - *Hava servisi*

Hava yolile posta paketleri taşınmasına dair hükümler posta paketleri uzlaşmasına birleştirilmiş ve bu uzlaşma ile nizamnamesinin mütemmim bir parçası sayılmıştır. Bununla beraber uzlaşmanın umumî hükümlerinin hilâfına olarak yukarıda gösterilen hükümlerin değiştirilmesi keyfiyeti vakit, vakit doğrudan doğruya alâkalı idarenin murahhaslarının bulunacağı bir konferans tarafından tetkik olunabilir. Bu konferans mezkûr idarelerin en az üçü tarafından istenilmesi üzerine milletler arasındaki kalem vasıtası ile toplanmağa çağrılabilir. Mezkûr konferans tarafından teklif olunan yeni hükümlerin hepsi, yine bu kalem vasıtasile birlik memleketlerinin reylerine arz ve havale olunacaktır. Beyan edilen reylerin çokluğu ile karar verilecektir.

3 - *Transit*

Kendi ülkelerinden transit suretile posta paketleri taşınmasını temin etmemek salâhiyeti İrana, Afrikadaki Portekiz müstemlekelerine ve Belçikanın Kongo müstemlekesine verilmiştir. Belçika Kongosu için bu hüküm Çat, Obanki - Şari ve orta Kongodaki Fransız müstemlekelerinden gönderilen ve bunlara giden paketlere şamil değildir.

4 - *Transit munzam ücretleri*

Uzlaşmanın üçüncü maddesi hükümlerinden müstesna olmak üzere:

â) Kara transit ücreti muvakkaten Brezilya, Kolombiya cümhuriyeti, hattı üstüva, Peru, Venezoillâ birleşmiş Hükûmetleri tarafından bir franga; Çin tarafından bir frank 25 santime; ve Türkiye tarafından da (Anadolu için) iki frank 50 santime çıkarılabilir. Bu iki frank 50 santim munzam ücret Trabzon - Erzurum - Bayazıt yolundan geçmek üzere İrana giden ve oradan gönderilen posta paketleri için dört franka çıkarılabilir.

b) Panama cümhuriyeti tarafından Panama berzahından taşınacak posta paketlerine elli santim bir munzam ücret tatbik edilebilir,

c) Arjantin idaresi tarafından Transandan şimendiferile taşınması lâzımgelen posta paketlerine kara transit ücreti olmak üzere 3 frank 60 santim bir munzam ücret tatbik olunabilir,

d) Mısır (Sudan için) Sudandan geçmek üzere Belçika kongosuna gidecek ve oradan gönderilecek posta paketlerine ait kara ücretini bir kilograma kadar ağırlıkta olan paketler için bir frank 20 santime ve beş kilograma kadar ağırlıktakiler için ise 4 frank 40 santime çıkarmak salâhiyetini haizdir,

e) Belçika Kongosu, Çat, Obanki - Şari ve orta Kongodaki Fransız müstemlekelerinden çıkan ve bunlara gönderilen posta paketlerinden alacağı kara taşıma ücretini bir, beş ve on kiloluk ağırlıklara

göre sırasile 60 santime; 2 franga ve 4 franga çıkarmak salâhiyetini haizdir. Bu ücret alâkalı iki idare arasında uzlaşılarak değiştirilmelidir,

f) Şili idaresi tarafından Transandan şimendiferile taşınması lâzımgelen her paketten kara transiti için bir frank yirmi beş santim bir munzam ücret alınabilir.

5 - Nihâî munzam ücretler

Sekizinci maddede gösterilen munzam ücret ayrı ve muvakkat bir tedbir olarak aşağıdaki miktarlara çıkarılabilir: Dominiken cümhuriyeti tarafından kırk santime,

Bulgaristan, Hayti cümhuriyeti ve İzlanda tarafından elli santime,

Aşağıdaki idarelerin her biri tarafından en çok yetmiş beş santime: Türkiye (Anadolu için), Arjantin Cümhuriyeti, Avusturya, Şili, Çin, İspanya, Fennlâdiya, Yunanistan, Guvatamala, Hindi Çini (bazı uzak merkezler için), İngiliz Hindistanı, Nikaragova, Norveç, Panama Cümhuriyeti, Lehistan, Salvadur Cümhuriyeti, Siyam, İsveç, Orugovati. (Anadoluya ait yetmiş beş santim munzam ücret demiryolundan ve sahillerden uzak olan ve taşınmaları sürücü postaları vasıtasile yapılan merkezlere mahsus posta paketleri için iki franga çıkarılabilir),

(Südan merkezlerine ait paketler için)

Mısır; Fasın İspanya mmtkası ile Kazabelânka, Mazagan, Mogadur, Ocuva, Sani, Tanca posta merkezleri hariç olmak üzere Fas tarafından bir franga,

Berezilya, Ekovatör, Peru, Venezoellâ birleşmiş Hükûmetleri, Kostadelsur, Tiyerradel Feogo ve civar adalardaki Arjantin merkezleri tarafından bir frank 25 santim,

Felemenk müstemlekeleri tarafından bir frank elli santim,

Bolivya (Lâpaz) ve () dan başka merkezlerine gelen ve bu merkezlerden gönderilen ilk üç ağırlık derecesindeki posta paketlerinin her birinden sırasile 3, 7, 14 frank olmak üzere muvakkaten üç munzam ücret almak salâhiyetini haizdir.

Kolombiya Cümhuriyeti, muvakkat bir tedbir olmak üzere aşağıdaki munzam ücretleri almak salâhiyetini haizdir. Limanlara gönderilen her paketten bir frank yirmi beş santim ve başka yerlere gönderilen paketlerin de her kilogram veya kesrinden bir frank,

Habeşistan, ilk üç ağırlık derecesindeki posta paketleri için sırasile 40 santim, 1 frank yirmi beş santim ve bir frank yetmiş santim munzam ücretleri muvakkaten tatbik etmek salâhiyetini haizdir. Belçika Kongosu müstemlekesi, İran, Angula ve Mozambikteki Portekiz müstemlekeleri alıp verme merkezlerinden ötedeki mesafeler için dahilî muamelelerinde posta paketlerine tatbik ettikleri tarifeyi geçmemek üzere bir munzam ücret tatbikine mezundurlar.

6 - Hususî munzam ücretler

1 - Korsika adası ile Cezairden gönderilen veya bu yerlere yollanan her paket:

a) 500 deniz milini geçmeyen deniz taşınmasından alınan ücretin,

b) Nefsi Fransadan gelen veya buraya yollanan paketlere tatbik olunan kara ücreti payının en çok yarısı kadar bir kara munzam ücretinin alınmasını icap ettirir,

2 - Bir taraftan nefsi İspanya ve diğer taraftan Balear adalar, Şimali Afrikadaki İspanya müstemlekeleri ve Fasın İspanya mmtkasındaki merkezleri arasında taşınan paketler 500 deniz milini geçmeyen deniz taşınmalarından alınan ücrette müsavi bir munzam ücret alınmasını icap ettirir. Bir taraftan nefsi İspanya ve diğer taraftan Kanarya adaları arasında taşınan paketler 1000 deniz milini geçmeyen deniz taşınmasından alınan ücrette müsavi bir munzam ücret alınmasını icap ettirir.

3 - Portekiz idaresi, nefsi Portekiz ile Mader ve Amur adaları arasındaki taşınmalar için beş kilograma kadar ağırlıkta her paketten bir frank elli santim bir munzam ücret almak salâhiyetini haizdir.

4 - Bir taraftan Hindi Çini, diğer taraftan (Kovanig - Çeü - Van) ülkesi arasındaki taşınma-

lar 500 deniz milini geçmeyen deniz taşımalarından alınan ücrete müsavi bir munzam ücret alınmasını icap ettirir.

7 - Hususî tarifeler

İngiliz Hindistanı idaresi, kendi memleketinden başka memleketlere gönderilen posta paketleri için almağa hakkı olduğu munzam ücret te dahil olduğu halde ücretlerin vasatı miktarı mutad ücreti geçmemek şartıyla muhtelif ağırlık derecelerine göre tertip olunmuş bir tarife tatbikına salâhiyet-tardır. Bu salâhiyet, ilerideki kongreye kadar geçecek müddet içinde uzlaşmaya iştirak edecek olan memleketlere de verilmiştir.

8 - Değer konmuş paketler

Otuz dördüncü madde hükümleri hilâfına olarak:

a) Belçikanın Kongo müstemlekesi konacak değer en çok miktarını beş yüz frank olarak tahdit etmeğe mezundur,

b) Arjantin idaresi, Kostadelsur, Tiyerradel, foego ve eivar adalardan gönderilen ve buralara gelen değer konmuş paketler için her üç yüz frank veya kesrinden ilâve olarak on santim bir ücret almağa mezundur,

c) Bir taraftan nefsi Fransa diğer taraftan Cezair ve Korsika arasında taşınan değer konmuş posta paketleri, gönderenden konan değer her üç yüz frank ve kesirlerinde ilâve olarak on santim bir ücretini teminiye alınmasını icap ettirir.

d) Hindi Çini idaresi, (Kouang - Tehéou - Wan) ülkesindeki postanelere gönderilen veyahut bu postanelerden çıkan değer konmuş paketler için her üç yüz frank ve kesirlerinde ilâve olarak on santim bir ücret almağa mezundur.

e) Mısır idaresini, Sudandan geçmek üzere Belçika Kongosuna gönderilen ve oradan çıkan değer konmuş paketlerin her üç yüz frank veya kesirlerinde alınan teminiye ücretini on santim çıkarmağa mezundur.

9 - Mesullük usulünden ayırmalar

37 inci madde hükümleri hilâfına olarak Belçika Kongosu ve Mısır (Sudan için) idareleri kolayca akırcı hale gelebilen cisimler, camit olan maddelerle kolay kırılabilen diğer şeyleri havi olarak bütün memleketlerden Belçika Kongosuna veya Sudana gönderilen paketlerin hasara uğramasından dolayı hiç bir tazminat vermemeğe mezundurlar.

10 - Paketlerin büyüklükleri ve boyları

Türkiye (Anadolu için) Yunanistan ve Tunus boyları ve büyüklükleri, uzlaşmada deniz servisleri için kabul edilen en çok miktarı geçen posta paketlerini muvakkaten kabul etmemek salâhiyetini haizdirler.

11 - Çok yer tutan paketler

Uzlaşmanın 7 inci maddesinin birinci fıkrasının a bendi hükümleri hilâfına olarak (Sudan merkezleri için Mısır idaresi ile Norveç idaresi, sair memleketler ile olan münasebetlerinde: boylarından biri 1,10 metreyi geçen veyahut uzunluğu ile uzunluğundan gayri bir istikamette alınmış en büyük çevresi mecmuu 1,85 metreyi geçen paketleri - çok yer tutan - paketlerden saymak salâhiyetini haizdirler. Kolumbiyanın sahil limanlarından gayri mahallerine gönderip bir tarafı 1,05 metreden fazla veyahut uzunluğu ile uzunluktan gayri bir istikamette alınmış en büyük çevresi mecmuu 1,80 metreyi geçen paketler çok yer tutanlardan sayılır. Aşağıda isimleri yazılı murahhaslar, içinde yazılanları tasdik ederek bu protokolu, hükümleri bunun ait olduğu uzlaşma metnine derecolummuş gibi onun aynı kuv-

vet ve kıymetini haiz olmak üzere bir nüsha olarak tanzim ve imza etmişlerdir.

Bu nüsha büyük Britanya ve Şimalî İrlanda birleşmiş krallığı hükûmetinin evrak hazinesine konulacak ve birer sureti de uzlaşmayı bağliyan memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 Haziran 1929 da Londrada yapılmıştır.

İmzalar

POSTA PAKETLERİNE DAİR UZLAŞMANIN
İŞLETME NİZAMNAMESİ

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

Umumî hükümler

- Madde 1 — Yollama usulü
Madde 2 — Paketlerin nasıl gönderileceği
Madde 3 — İdarelere verilecek malûmat
Madde 4 — Paketlerin gönderileceği yollar ve ücretler

İkinci fasıl

Paketlere tatbik olunabilecek hükümler

- Madde 5 — Paketlerin tetkik ve muayenesi
Madde 6 — Paketlerin tertibi ve bağlanması
Madde 7 — Hususî bağlama usulleri
Madde 8 — Sevk kâğıtları ve gümrük barmaneleri
Madde 9 — Gönderilen resim ve ücret alınmıyacak paketler
Madde 10 — Alma haberi
Madde 11 — Paket postaya verildikten sonra istenilen alma haberi

Üçüncü fasıl

Ödeme şartlı paketler

- Madde 12 — Gönderilecek paketin ve sevk kâğıdının üzerlerine konulacak işaretler
Madde 13 — Etiket
Madde 14 — Ödeme havalenamesi
Madde 15 — Posta hesabı carisine geçirme
Madde 16 — Ödenecek para miktarının çevrilmesi
Madde 17 — Ödenecek para miktarı işaretinin birbirine uymaması
Madde 18 — Ödeme müddeti
Madde 19 — Ödenecek paranın azaltılması ve ödeme şartının kaldırılması
Madde 20 — Tekrar yollama
Madde 21 — Ödeme havalenamesinin veya para yatırma pusulasının tanzimi
Madde 22 — Ödeme havalenamesi veya para yatırma pusulası formüllerinin değersizlendirilmesi yahut değiştirilmesi

Madde 23 — Kaybolmuş, yok edilmiş aranılmamış veya sahiplerine teslim edilmemiş ödeme havalenameleri

Dördüncü fasıl

Değer konmuş paketler

- Madde 24 — Konan değer gösterilmesi
Madde 25 — Etiketler ve posta pulları
Madde 26 — Tatbik mühürü
Madde 27 — Ağırlığın gösterilmesi
Madde 28 — Hileli değer konması

Beşinci fasıl

Çabuk yollanacak paketler

- Madde 29 — Etiketler
Madde 30 — Yollama ve hesaplama

Altıncı fasıl

Paketler için çıktıkları ve geldikleri yerlerde yapılacak işler

- Madde 31 — Kayıt numarası ve paketin postaya verildiği yer
Madde 32 — Tarih damgası konulması ve ağırlığın işaret edilmesi
Madde 33 — Hususî vasıta ile teslim edilecek paketler
Madde 34 — Ücret ödeme pusulalarının geri gönderilmesi, avans olarak verilen paraların tahsili
Madde 35 — Tekrar yollama
Madde 36 — Sahiplerine verilemeyen paketler, teslim edilememesi haberi
Madde 37 — Sahiplerine verilemeyen paketler, gönderenin talimatı
Madde 38 — Sahiplerine verilemeyen paketlerin geri gönderilmesi
Madde 39 — Satış, yok etme
Madde 40 — Geri alma, adres değiştirme
Madde 41 — Paketler veya ödeme havalenameleri hakkında haber istemeler
Madde 42 — Başka bir memlekette postaya verilen paketler hakkında haber istemeler

Yedinci fasıl

Posta paketlerinin alınıp verilmesi

Madde 43 — Yol kâğıdı

Madde 44 — Alınma verme merkezlerince yapılacak tetkik ve muayene, idarelerin mesullüğünü icap ettirmiyen intizamsızlıkların görülmesi

Madde 45 — İdarelerin mesullüğünü icap ettiren mesullüklerin görülmesi

Sekizinci fasıl

Hesaplaşma, hesapların ödenmesi

Madde 46 — Ücret hisseleri hesaplarının temizlenmesi

Madde 47 — Hesapların ödenmesi

Madde 48 — Ödeme havale nameleri hesaplarının

temizlenmesi

Madde 49 — Ücret ödeme puslaları, gümrük resimleri ve saire hesaplarının temizlenmesi

Muhtelif hükümler

Madde 50 — Halkın kullanacağı formüller

Madde 51 — Vesikaları saklama müddeti

Madde 52 — Milletler arasındaki kaleme yapılacak tebliğler

Son hükümler

Madde 53 — Nizamnamenin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Merbutlar

C P 1 den C P 16 ya kadar formüller

POSTA PAKETLERİNE AİT UZLAŞMANIN İŞLETME NİZAMNAMESİ

Aşağıdaki imzaları bulunan murahhaslar 28 haziran 1929 tarihinde Londrada bağlanan umumî posta mukavelesininin 4 üncü maddesine göre paketlere dair uzlaşmanın icrasını temin için kendi idareleri namına aşağıdaki tedbirleri hep birlikte kararlaştırmışlardır.

Birinci fasıl

Umumî hükümler

Madde — 1

Yollama usulü

1 - Her idare kendi ülkesinden transit olarak gönderilmek üzere bir başka idare tarafından kendisine teslim edilmiş olan posta paketlerini kendi paketleri için kullandığı yollar vasıtalarıyla yollamak mecburiyetindedir. Yolun kesilmesi takdirinde bu yoldan transit olarak geçmeleri lâzımgelen paketler, mevcut ve açık olan yolların en faidelisinden transit edilir.

2 - Paketlerin mevridi olan idare uzlaşmaya iştirak etmemiş bulunsa bile transit işi uzlaşma ve nizamnamesi hükümleri ile tayin edilmiş şartlar dairesinde yapılmalıdır.

3 - Bir veya bir kaç mutavassıt ülke ile birbirinden ayrılmış bulunan memleketler arasındaki münasebetlerde posta paketleri, alâkalı olan idarelerin aralarında kararlaştırmış oldukları yoldan gönderilmelidir.

4 - Yanlış olarak gönderilen paketleri alan idare bunları kendisinin kullanabildiği en doğru ve kısa yoldan asıl gidecekleri yere tekrar yollar.

Madde — 2

Paketlerin nasıl gönderileceği

1 - Sınırları bir olan veya doğru deniz vasıtalarıyla birbirine bitişen memleketler arasında posta paketlerinin alınıp verilmesi alâkalı idareler tarafından gösterilen yerlerdeki merkezler tarafından icra olunur.

2 - Tersine bir uzlaşma mevcut olmadığı halde sınırları bir olmıyan memleketler arasında posta paketleri açıktan gönderilir. Alâkalı idareler doğrudan doğruya tanzim edecekleri yol kâğıtlarıyla kapalı torbalar, sepetler ve kompartmanlar içinde paket alıp vermek için aralarında uzlaşabilirler. Bu halde mezkûr idareler lâzım gelen tedbirleri birlikte kararlaştırırlar.

3 - Bununla beraber posta paketlerinin miktarı mutavassıt bir idarenin ifadesine göre kendi işlerini karıştıracak bir raddede olduğu takdirde kapalı kaplar tertibi mecburidir.

Kaplar üzerine eyice okunacak surette mahreç memleket veya merkezi ismi ve icabında bir sıra numarası yazılmalıdır. Bunların ağırlığı torbalar için 50 kilogramı, diğer kaplar için 70 kilogramı geçemez. Bu kaplar ilk posta ile gönderen idareye boş olarak geri gönderilmelidir.

Tekrar yollayan idare, kendi yol kâğıtları üzerine geri gönderilen kapların numaralarını yazmağa mecburdur. Bu idare geri gönderdiğini ispat edemediği kapların kaybolmasından mesulüdür.

Madde — 3

İdarelere verilecek malûmat

1 - Muntazam deniz vasıtaları olan idareler bu vasıtalarından hangilerininin posta paketleri taşınma tahsis edilebileceğini ve gidilecek yolun uzunluğunu sair idarelere bildirirler.

2 - Aralarında doğrudan doğruya paket alıp veren idareler bitişik CP1 modeline uygun cetvel-lerle:

- a) Kendilerine verilecek posta paketlerini gönderebilecekleri memleketlerin isimlerini,
 - b) Mezkûr paketlerin kendi ülkelerine veya posta servislerine girdiğinden itibaren bunların ileriye yollanmasına açık bulundurulacak yolları,
 - c) Yukarıda bildirilen memleketlerin her biri için kendilerine verilmesi lâzımgelen gümrük mas-raflarının hepsini,
 - d) Her pakete yerleştirilmesi lâzımgelen gümrük barnamelerinin adedini,
- Karşılıklı olarak birbirlerine bildireceklerdir.

3 - Bundan başka her idare hangi memleketler için posta paketleri teslim etmek tasavvurunda ise o memleketlerin isimlerini ilk mutavassıt idareye doğrudan doğruya bildirmelidir.

Madde — 4

Paketlerin gönderileceği yollar ve ücretler

Her idare muhabereden alacağı CPI cetvellerile kendi posta paketlerinin gönderilmesi için kullanılacak yolları ve mutavassıt memleketler arasında taşımaların icra olunacağı şartlara göre mürsiller-den alacağı ücretleri tayin ve tesbit eder.

İkinci fasıl

Paketlere tatbik olunabilecek hükümler

Madde — 5

Paketlerin tekik ve muayenesi

Posta paketlerinin büyüklük ve ağırlık veya bunların hesabının doğruluğu hakkında bunların çıktıları merkezin noktai nazarı açık bir yanlışlık olmadıkça doğru sayılmalıdır.

Madde — 6

Paketlerin tertibi ve bağlanması

Her paket posta ile taşınabilmek için :

a) Mürsilin ve mürselileyhin adreslerini doğru olarak ve lâtin harflerile havi olmak lâzımgelir. Kurşun kalemi ile yazılan adresler kabul olunmaz; bununla beraber evvelec islatılmış bir zemin üzeri-ne adresleri mürekkepli kurşun kalemi ile yazılan paketler kabul olunur. Adresi asıl paket veya kop-mıyacak surette sağlam olarak pakete bağlanmış bir etiket üzerine yazılmalıdır. Paket içine mürsilin adresi ile beraber paket adresinin bir suretinin konulması tavsiye olunur.

b) Taşınırken bozulmıyacak ve görünür bir iz bırakmaksızın açılmak imkânı kalmıyacak ve için-deki şeyi lâyikile koruyacak bir tarzda kapanması ve bağlanması lâzımgelir.

Bununla beraber birbirinden ayrılmıyacak surette paketler bir paket teşkil etmek üzere kurşun-lanmış veya mühürlenmiş sağlam bir bağ ile iç içe birleştirilecek ve bir araya getirilebilecek ve bir birine tutabilecek maddeler sargısız olarak kabul dileyebilir.

Ticarette bağlanmaları mutat olımayan tahta veya maden parçaları ve saire gibi yalnız bir parça-dan ibaret olan şeylerin paket halinde bağlanmasına lüzum yoktur.

Posta memurlarını yaralayabilecek veya diğer müraselâtı hasara uğratabilecek maddeler hiç bir kazaya meydan veremiyecek tarzda bağlanmalıdır.

c) Üzerinde mürsilin yeknasak ve hususî işaret veya markası bulunan balmumu, kurşun veya di-ğer bir madde vasıtasile ve birbirinin aynı olmak üzere mühürlenmiş olmalıdır,

d) Üzerinde servise ait işaretlerin yazılmasına, posta pulları ve etiketlerin yapıştırılmasına kâfi yer bulunmalıdır.

Madde — 7

Hususî bağlanma usulleri

1 - Uzun yollara taşınmaları lâzımgelen, bir çok aktarmalarla elden ele geçen paketlerin ve başlıca deniz aşırı memleketlere ait olanların ambalâjı sağlam ve güzele tertip edilmiş olmalıdır. İçerisinde değerli madenler, madenden yapılmış maddeler ve ağırlığı fazla olan eşya bulunduğu takdirde bunların ambalâjı için sağlam madenden kutular ve en az bir santimetre kalınlığında tahta sandıklar kullanılması lâzımdır.

2 - Su gibi akıcı maddeler ve kolayca akıcı hale gelebilen cisimler iki kap içinde olarak gönderilmelidir.

Birinci kap (Şişe, ufak şişe, çömlek, kutu ilâh . . .) ile ikinci kap (maden veya sağlam tahtadan veyahut sağlam eins oluklu kartondan yapılmış kutu) arasında mümkün mertebe talaş, kepek veya sair emici veya kuruyucu maddelerle doldurulmak üzere boş bir yer bırakmalıdır.

Bu son şart birinci kabın bilhassa kolay kırılabilen nevinden olması halinde mecburidir. Anilin ve saire gibi boyayıcı kuru tozlar ancak sağlam teneke kutulara ve bunlarda her ikisinin arasında talaş koymak üzere tahta kutular içinde olarak kabul edilir. Boyayıcı olmayan kuru tozlar madenden, tahta veya mukavvadan kutular içine koymak ve bu kutular dahi bezden veya parşömeden torbalar içinde bulunmak lâzımdır.

3 - Taşımalara iştiraki istiyen muhtelif idareler tarafından kabul olundukları takdirde kibrit, taşınabilen ateşli silâhlara mahsus madenden kapsol ve fişekler ve patlıyamıyan topçu tıpaları kısımlarını ihtiva eden posta paketleri sandık veya variller içinde içeriden ve dışarıdan sağlam bir surette bağlanmalıdır. Bundan başka bu gibi paketlerin içindeki şeyler gerek sevk kâğıdı, gerek paket üzerine işaret olunmalıdır.

Madde — 8

Sevk kâğıtları ve gümrük barnameleri

1 - Her pakete C P 2 ve C P 3 modellerine uygun olmak üzere beyaz renkte sağlam ve mukavvadan bir sevk kâğıdı ile gümrük barnameleri birleştirilmelidir. Gümrük barnameleri sevk kâğıdının sağlam bir surette bağlanır. Gönderen kimse sevk kâğıdının kupon kısmına pakete ait işaret ilâve edilir. Bundan başka gönderen kimse paket teslim edilmediği takdirde bunun hakkında ne muamele yapılmak istediğini sevk kâğıdının arka tarafına ya yazı ile veya matbu bulunan yazının altına çizgi çizmek suretile işaret etmek mecburiyetindedir. Fransızca veya mevrit memlekette bilinen bir dil ile yazılması lâzımgelen bu işaret paketin üzerine de konur. Bu bapta gönderenin yalnız aşağıdaki istedikleri kabul olunur:

- a) - Paketin derhal geri gönderilmesi,
- b) - Paketin diğer bir yerde aynı kimseye yollanması,
- c) - Paketin başka bir kimseye teslimi (icabında ödenmesi şart olan para alınmaksızın veya evvelce gösterilen miktardan aşağı miktarda paranın ödenmesine mukabil teslimi),
- d) - Paketin gönderilen kimseye teslim edilmediğinin bildirilmesi,
- e) Teslim edilememe haberinin paketin gönderildiği memlekette üçüncü bir kimseye gönderilmesi;
- f) - Paketin kendi zararına olarak satılması veya terk olunmuş sayılarak o yolda muameleye tâbi tutulması.

2 - Aynı kimseye mürsil tarafından gönderilip aynı ücrete tâbi olan ve aynı kimseye ait bulunan üçe kadar adi posta paketleri için yalnız bir sevk kâğıdı ve yalnız bir gümrük barnamesi kullanılabilir.

Bu hususî ödeme şartlı, değer konmuş ve mürselileylere bütün resimlerden muaf olarak teslim edilcek paketler hakkında tatbik olunmayıp bunlar için müşterek kâğıtlar ve vesikalar kabul edilmez.

Bununla beraber her memleket paket başına bir sevk kâğıdı ve bir gümrük barnamesi isteyebilir.

3 - İdareler gümrük barnamelerinden dolayı hiç bir mesullük kabul etmezler.

Madde — 9

Gönderilen resim ve ücret alınmayacak paketler

1 - Gönderilenden resim ve ücret alınmaksızın teslim edilecek paketlerin sevk kâğıtlarının üstünde pek göze çarpacak surette (resim ve ücret alınmayacak franc de droit) ibaresi veyahut gönderen memleket dilinde buna benzer bir yazı bulunmalıdır.

Paketlerin adresleri ve sevk kâğıtları üzerinde dahi büyük yazı ile (resim ve ücret alınmayacak franc de droit) yazılı sarı renkte bir etiket yapıştırılmış olacaktır.

2 - Gönderilen resim ve ücret alınmamak üzere yollanan her pakete bitişik C P 4 modeline uygun sarı renkte mukavvadan bir ücret ödeme puslası birleştirilir ve bunun yüz tarafı gönderen merkez tarafından doldurulur. Ücret ödeme puslası sevk kâğıdına sağlam bir surette bağlanır.

Madde — 10

Alma haberi

1 - Müsilleri tarafından alma haberi istenilen paketlerin üzerinde pek göze çarpacak surette (al-ma haberi) işareti veya (A. R.) damgası bulunmalıdır. Aynı işaret sevk kâğıdı üzerine de konur.

2 - Mezkûr paketlere mukavename nizamnamesine bitişik C 6 modeline uygun veya buna benzer bir formül birleştirilir. Bu formül mahreç merkezi veya gönderen idarenin göstereceği her hangi diğer bir merkez tarafından tanzim olunur ve ait olduğu posta paketine mahsus olan sevk kâğıdına bağlan-ır. Mezkûr formül mevrit merkezine gelmediği takdirde bu merkez resen yeni bir alma haberi tanzim eder.

3 - Mevrit merkezi C 6 formülü usulüne göre doldurulduktan sonra bunu açıktan ve ücretsiz olarak paketi gönderen kimsenin adresine geri gönderir.

4 - Gönderen kimse istenilen müddet içinde gelmiyen alma haberini ararsa aşağıdaki maddede yazılı kaidelere göre muamele yapılır. Bu halde ikinci bir ücret alınmaz. Mahreç merkezi C 6 formülünün yukarısına (Alma haberi ikinci nushası . . . ilâh) işaretini yazar.

Madde — 11

Paket postaya verildikten sonra istenilen alma haberi

1 - Mürsil bir paketin postaya verilmesinden sonra bir alma haberi isterse mahreç merkezi C 6 formülünü (Mukavele nizamnamesine bitişik model) doldurur.

Bu formül üzerine mukavelenamenin 53 üncü maddesinde gösterilen ücret mukabili bir posta pu-lu yapıştırılmış olan C P 5 modelinde bir haber isteme kâğıdına bitiştirilir ve hakkında bu nizam-namenin 41 inci maddesi hükümlerine göre muamele yapılır.

Aneak paketin muntazaman sahibine teslimi halinde mevrit merkezi C P 5 formülünü alıkoyarak evvelki maddenin 3 üncü fıkrasında gösterilen tarzda C 6 formülünü çıktığı yere gönderir.

2 - Bununla beraber posta paketi servisi posta idaresi tarafından yapılamıyan memleketlerde ücretin alındığı C P 5 formülü üzerine gerek hususî bir etiket yapıştırılması ve gerek alınan para miktarının yazılması suretile tespit olunur.

Üçüncü fasıl

Ödeme şartlı paketler

Madde — 12

Gönderilecek paketin sevk kâğıdının üzerlerine konulacak işaretler

1 -Ödeme şartlı posta paketleriyle bunlara ait sevk kâğıtlarının baş taraflarına pek göze çarpacak bir surette gerek yazı ile ve gerek basma (Ödeme şartlı) işareti konmalı ve altında tasdikli bile olsa kazıntı ve çıkıntı olmaksızın lâtin harflerile olmak üzere hem yazı ve hem de arap rakamları ile ödenecek paranın miktarı gönderilmelidir.

2 - Gönderen kimse paketin üzerine ve sevk kâğıdının yüz tarafına kendi isim ve adresi lâtin harflerile gösterilmelidir. Ödenecek para mevrit memlekette posta hesabı carisine geçirilecek olduğu takdirde paket üzerine ve sevk kâğıdının adres tarafına fransızca olarak ve yahut mevrit memlekette bilinen diğer bir dil ile aşağıdaki yazı yazılacaktır:

« çek merkezi tarafından tutulan de efendinin No. - lu posta çekleri hesabına alacak kaydedilecektir. »

Madde — 13

Etiket

Ödeme şartlı paketlerle bunların sevk kâğıtlarının adres taraflarına mukavele nizamnamesine bitişik C 7 işaretli modele uygun ve turuneu renkte bir etiket yapıştırılır.

Madde — 14

Ödeme havalenamesi

Aşağıdaki on beşinci maddede gösterilen hal müstesna olarak bu nizamnameye bitişik C P 6 modeline uygun beyaz renkte sağlam mukavvadan yapılmış bir ödeme havalenamesi formülü birleştirilir. Sevk kâğıdına bitleştirilen bu havalename üzerinde ödenecek paranın miktarı mahreç memleket parasile işaret edilmeli ve umumî kaide olmak üzere paketin mürsili havalenamenin sahibi olarak gösterilmelidir.

Her idare, kendi servisinden çıkan ödeme şartlı paketlere ait havalenameleri paketlerin mahreci olan merkezlere veya kendi merkezlerinden diğerlerine göndertmek hususunda serbesttir. Ödeme havalenamesinin kuponuna paketin mürselileyhinin isim ve adresi ile beraber bu paketin postaya verildiği yer ve tarih gösterilmelidir.

Madde — 15

Posta hesabı carisine geçirme

Ödenen mevrit memlekette posta hesabı carisine geçirilecek olan her pakete, tersine uzlaşma olmadığı halde, mezkûr memleketin dahil servisindeki formüle uygun bir (para yatırma puslası) bitleştirilir. Mezkûr puslada, alacağına para kaydedilecek hesabın sahibi gösterilmeli ve ödenecek paranın tahsilinden sonra mevrit idare tarafından bu puslaya kayıt ve derecedilecek ve hesabı cariye geçirilecek para miktarının istisnasile, formül metninin icap ettirdiği diğer bütün işaretler münderic bulunmalıdır.

Şayet para yatırma puslasının bir kuponu olursa paketi gönderen kimse bu kupon üzerine kendi adresini ve lüzum gördüğü diğer şeyleri yazar.

Para yatırma puslası sevk kâğıdına sağlama bitleştirilir.

Ödenecek paranın çevrilmesi

Tersine bir uzlaşma olmadıkça paketin çıktığı memleketin parasile gösterilen ödenecek para miktarı mevrit memleket idaresi tarafından bu memleketin parasına çevrilir. Bu hususta mezkûr idare paketin çıktığı memlekete gönderdiği posta havalenamelerinin çevrilmesi için kullandığı çevirme belisini kullanılır.

Ödenecek para miktarı işaretlerinin birbirine uymaması

Gönderilen paket ile buna ait sevk kâğıdı ve ödeme havalenamesi üzerlerinde bulunan ödenecek para miktarı işaretleri arasında uygunsuzluk vukuunda, paketin gönderildiği kimseden en yüksek miktardaki para tahsil edilmelidir. Şayet bu kimse mezkûr miktardaki parayı ödemekten imtina ederse aşağıda gösterilen istisna hariç olarak daha aşağı miktardaki paranın ödenmesi mukabilinde paket kendisine teslim edilebilir; ancak şu şartla ki paketi gönderen idare tarafından bu bapta istek üzerine verilecek olan malûmat alır almaz, icap ederse, mezkûr aşağı miktardaki parayı tamamlayacak bir miktar para daha ödenecektir. Bu şeraiti kabul etmediği takdirde o kimseye paketin teslimi geriye bırakılır.

Her halde, vaka hakkında gönderen idareden hemen malûmat istenilir. Bu idare, mümkün olduğu kadar kısa müddet içinde, ödenecek paranın doğru miktarını katî ve sarîh surette göstererek buna cevap vermelidir. Paketin gönderdiği kimse yolcu olduğu veya bir müddet yerinden ayrılmak mecburiyetinde bulunduğu takdirde kendisinden en yüksek miktardaki paranın ödenmesi istenilebilir. Bundan imtina halinde, paket ancak yukarıda gösterilen cevabın alındığında kendisine teslim olunur.

Ödeme müddeti

1 - Ödenmesi şart olan para paketin mevrit merkezine geldiğinin ertesi gününden itibaren yedi gün içinde ödenmelidir. Bu müddet dahili nizamlarına ve mecburiyeti olan idareler tarafından en çok bir ay kadar uzatılabilir.

Saklama müddeti bitince paket uzlaşmanın yirmi birinci maddesi hükümlerine göre sahiplerine verilemeyen paketler gibi muameleye tâbi tutulur.

Şu kadar ki paket ilk defa gösterildikte mürselileyh ödenmesi şart olan parayı vermek istemezse bu nizamnamenin sekizinci maddesinin birinci fıkrası hükümlerine göre mürsil kendi tarafından verilen talimatın derhal ıera edilmesini isteyebilir.

2 - Bir teslim edilememe haberine cevaben mürsil mevrit merkezine talimat verdiği takdirde yukarıda gösterilen müddetler bu talimatın geldiğinin ertesi gününden itibaren sayılır.

Ödenecek paranın azaltılması veya ödeme şartının kaldırılması

Ödenmesi şart olan paranın azaltılması veya ödeme şartının kaldırılması hususundaki istekler mukavele nizamnamesinin 35 inci maddesinde gösterilen usul ve kaidelere tâbidir.

Bu nizamnamenin 15 inci maddesinde gösterilen hal müstesna olarak ödenmesi şart olan para miktarının azaltılması hakkında posta ile vuku bulacak her isteğe ödenecek paranın doğru miktarını gösteren bir ödeme havalenamesi birleştirilmelidir.

Madde — 20

Tekrar yollama

Ödeme şartlı paketlerin tekrar yollanması işi yeni mevrit memleket ile paketin çıktığı memleket arasında ödeme şartlı paketler servisi temin edildiği takdirde mümkün olur. Bu halde mezkûr paketler ilk çıktıkları merkez tarafından tanzim edilmiş olan ödeme havalenameleri birleştirilir. Yeni mevrit idaresi ödenmesi şart olan paralara ait hesabın temizlenmesine paketler kendisine doğrudan doğruya yollanmış gibi muamele yapar.

Tahsil olunan paraları ilk mevrit memlekette posta hesabı carisine geçirilecek olan paketler tekrar yollanamazlar.

Madde — 21

Ödeme havalenamesinin veya para yatırma puslasının tanzimi

Ödenmesi şart olan para tahsil olunur olunmaz mevrit merkezi veya mevrit idarenin göstereceği diğer her hangi bir merkez ödeme havalenamesinin (Servise ait işaretler) kısmını doldurur ve kendi tarih damgasını koyduktan sonra bunu paketin verildiği merkeze veya mahreç idare tarafından bunun için tayin edilmiş olan merkeze ücretsiz geri gönderir.

Ödenmesi şart olan paranın doğru olarak tayini için mahreç idareden malûmat istenildiği takdirde, buna cevap alınmaya kadar havalenamenin gönderilmesi geriye bırakılır. Ödeme havalenamelerinin bedelleri, paketlerin mürsillerine her idarenin kendi tayin edeceği şartlar dairesinde ödenir.

Ödenecek paraları mevrit memlekette posta hesabı carisine geçirilecek olan ödeme şartlı paketlerin para yatırma puslaları mezkûr memleketin posta çekleri ve posta vasıtasile hesap devri muamelesi hakkındaki dahilî nizamlarına tâbi tutulur.

Madde — 22

Ödeme havalenamesi veya para yatırma puslası formüllerinin değerlendirilmesi veya değiştirilmesi

1 - Ödenecek paranın azaltılması veya ödeme şartının kaldırılması istenilmesinden dolayı kullanılmıyacak hale gelen ödeme havalenamesi formülleri ile ödeme şartının kaldırılması vukuunda kullanılmıyacak olan para yatırma puslası formülleri ödeme şartlı paketlerin gönderildiği idare tarafından yok edilir.

2 - Her hangi bir sebeple çıktığı yere geri gönderilen ödeme şartlı paketlere ait formüller geri gönderen idare tarafından değersizlendirilmelidir.

3 - Ödeme şartlı paketlere ait formüller ödenmesi şart olan paranın tahsilinden evvel kaybolduğu veya yok edildiği takdirde mezkûr paketlerin gönderildiği merkez, icabına göre, C P 6 işaretli formül veya para yatırma formülü üzerine ikine nüshalarını tanzim eder.

Madde — 23

Kayıb olmuş, yok edilmiş, aranılmamış veya sahiplerine teslim edilmemiş ödeme havalenameleri

1 - Ödenmesi şart olan paranın tahsilinden sonra kaybolmuş veya yok edilmiş olan ödeme havalenameleri yerine, alâkalı idarelerce havalenamenin ödenmediği eyice anlaşıldıktan sonra, bunların ikine nüshaları veya ödeme mezuniyetleri tanzim olunur.

2 - Havalenamelere ait nizamnamede gösterilen müddetler içinde sahipleri tarafından aranılmıyan veya sahiplerine teslim edilmeyen ödeme havalenameleri hakkında mukavelename nizamnamesinin 39 uncu maddesi hükümlerine göre muamele olunur.

Dördüncü fasıl

Değer konmuş paketler

Madde — 24

Konan değer in gösterilmesi

1 - Değer konmuş paketlerle bunlara ait sevk kâğıtlarına konan değer in miktarı mürsil tarafından mahreç memleket parasile yazılmalı ve tasdikli bile olsa kazıntı ve çıkıntı olmaksızın lâtin harflerile olmak üzere hem yazı ve hem de arap rakamlarile gösterilmelidir.

2 - konan değer in miktarı mürsil veya mahreç idare tarafından altm franga çevrilmelidir.

Çevirme neticesi, değer in memleket parasile miktarını gösteren rakamların yanında veya altında yeni rakamlarla gösterilmelidir. Altın frank miktarının altma renkli bir kurşun kalemile kalın bir çizgi çizilmelidir.

Madde — 25

Etiketler ve posta pulları

Değer konmuş paketlerle bunların sevk kâğıtlarına bu nizamnameye bitişik C P 7 modeline uygun küçük kıt'ada kırmızı renkli ve üzerinde lâtince V harfi, mahreç merkezinin ismi, ve bu merkezde paketin kayıt edildiği sıra numarası yazılı bir etiket yapıştırılmalıdır.

Bununla beraber idareler, değer konmuş paketler ve bunlara ait sevk kâğıtları üzerine bu nizamnamenin 31 inci maddesinde gösterilen C P 8 işaretli etiketi ve kırmızı renkli küçük kıtada üzerinde kalm yazı ile (Valeur déclaré) ibaresi yazılı diğer bir etiketi yapıştırmakta muh-tardırlar.

Paketlerin içinde madenî para, banknotlar, kâğıt para veyahut taşıyana ödenebilir her hangi nevi değerli kâğıtlar, plâtin, işlenmiş veya işlenmemiş altın veya gümüş, değerli taşlar, mücevherler ve sair değerli maddeler bulunduğu takdirde her türlü etiketler ile mühür mumları ve resmî mühürler ve icabında paketler üzerine yapıştırılmış posta pulları sargının bozuklukla-rını örtenecek tarzda birbirinden ayrı bulunmalıdır.

Etiketler ve icabında posta pulları paketin kenarlarını kapıyacak tarzda sargının iki yüzü üzerine kıvrılmamalıdır. İcabında bu kabil paketlerin adresleri yazılı bulunan etiketler ambalâj üzerine yapıştırılamazlar.

Madde — 26

Tatbik mührü

Değer konmuş her pakete birleştirilen sevk kâğıdı üzerinde bu nizamnamenin 24 üncü madde-sinde bildirilen, konacak değere ait işaretten başka mezkûr nizamnamenin 6 mer maddesinin C ben-dinde gösterilen mürsile ait mühür veya hususî markanın bir aynı bulunmalıdır.

Madde — 27

Ağırlığın gösterilmesi

Değer konmuş her paketin doğru ve gram olarak ağırlığı gönderen idare tarafından:

a) Paketin adresi üzerine,

b) Sevk kâğıdındaki buna mahsus mahalle,

kayıt ve işaret olunmaktadır.

Hileli değer konması

Her hangi bir hal veyahut işte alâkası olanların haber istemeleri dolayısıyla bir paketin içine konan şeyin değerinden yüksek ve hileli bir değer gösterildiği anlaşılırsa mümkün olduğu kadar kısa müddet içinde paketin çıktığı idareye malûmat verilir ve icabında tahkikata ait kâğıtlar dahi gönderilir.

Beşinci fasıl

Çabuk yollanacak paketler

Madde — 29

Etiket

Çabuk yollanacak paketlerle bunlara ait sevk kâğıtları üzerinde pek göze çarpacak surette (çabuk yollanacak Urgent) işaretini havi bir etiket bulunmalıdır.

Madde — 30

Yollama ve hesaplaşma

Çabuk yollanacak paketlerin alınıp verilmesine iştirâk eden idareler bu paketlerin çabuklukla ve mümkün olduğu kadar doğruca yollanmasını temin için aralarında uzlaşırlar. Mezkûr idareler hesaplaşma hakkında lâzımgelen tedbirleri dahi hep birlikte kararlaştırırlar.

Altıncı fasıl

Paketler için çıktıkları ve geldikleri yerlerde yapılacak işler

Madde — 31

Kayıt numarası ve paketin postaya verildiği yer

Her posta paketi ile buna ait sevk kâğıdına kayıt numarası ile paketin verildiği merkez ismini pek göze çarpacak surette gösteren CP8 modeline uygun küçük bir etiket yapıştırılmalıdır.

Bu hüküm üzerlerinde bu nizamnamenin 25 inci maddesinin birinci bendinde gösterilen CP7 işaretli etiket bulunan değer konmuş paketlere tatbik olunmaz.

Aynı mahreç merkezi aynı zamanda iki veya daha fazla etiket serisi kullanamaz. Meğerki bu seriler ayrı bir harf ile tamamlanmış olsunlar.

Madde — 32

Tarih damgası konulması ve ağırlığının işaret edilmesi

1 - Mahreç merkez, tarafından sevk kâğıdının adres tarafına paketin verildiği yeri ve tarihi gösteren bir damga konur.

2 - Her bir paketin kilogram olarak ağırlığı, mahreç merkezi tarafından sevk kâğıdının buna mahsus yerinde gösterilmelidir. Kilogram kesirleri daha yukarıki kilograma çıkarılmak suretile yuvarlak hesap yapılır.

Hususî vasıta ile teslim edilecek paketler

Hususî vasıta ile teslim olunacak paketlerle bunlara ait sevk kâğıtlarına ve mümkün olduğu kadar mevrit merkezi isminin yanına üzerinde büyük harflerle (hususî vasıta - exprès) kelimesi basılı koyu kırmızı bir etiket yapıştırılmalıdır.

Ücret ödeme puslalarının geri gönderilmesi avans olarak verilen paraların tahsili

1 - (Frane de droit) yani gönderilenden resim ve ücret alınmıyacak bir paketin sahibine tesliminden sonra gümrük paralarını ve sair masrafları mezkûr paketi gönderenin hesabına avans vermiş olan merkez ücret ödeme puslasının arka tarafında bulunan işaretlerin kendisine taallûk eden cihetlerini tamamlar ve bu puslayı, ispat kâğıtlarıyla birlikte ve kapalı zarf içinde olarak ve zarfın içinde ne bulunduğunu üzerine işaret etmiyerek, paketin çıktığı merkeze gönderir.

Bununla beraber masrafları gösteren ücret ödeme puslalarının geri gönderilmesi için mahsus surette tayin olunan merkezlere yaptıрмаğa ve mezkûr puslaların muayyen bir merkeze gönderilmesini istemeğe her idarenin hakkı vardır. Bu istemenin tatbikında, puslaların geri gönderileceği merkezin adı o gibi bir paketi gönderen merkezce ücret ödeme puslasının yüz tarafına kayıt ve işaret olunur.

2 - (Frane de droit) etiketli bir paket, gönderildiği memleket servisine ücret ödeme puslası ile birlikte olmıyarak geldiğinde gümrük işlerini yaptıрмаğa memur olan merkez bu puslanın ikinci nüshasını tanzim eder. Paketin çıktığı memleketin adı ikinci nüsha puslanın ait olduğu idarenin adı yerine ikame olunur ve paketin postaya verildiği tarih mümkün oldukça bu puslada gösterilir. Ücret ödeme puslası paketin sahibine tesliminden sonra kaybolduğu takdirde dahi aynı şartla bir ikinci nüsha tanzim olunur.

3 - Her hangi bir sebepten dolayı çıktığı yere geri yollanan ve gönderildiği idarece henüz gümrük işleri yapılmamış olan paketlere mahsus ücret ödeme puslası mezkûr idare marifetine iptal edilmeli ve sevk kâğıtlarına bitişirmelidir.

4 - Kendisine gönderilen memleket, servisine ödenmiş olan masrafları gösteren bir ücret ödeme puslası alındığında gönderen idare bu masrafların miktarını, muhabiri memlekete gönderilen posta havalenamerinin tanzimi için muayyen çevirme bedelinden yüksek olmıyacak olan bir çevirme bedeli üzerinden kendi parasına çevirir. Bu çevirmenin neticesi puslanın kendisine ve yanındaki kuponu işaret olunur. Bu işaret çevirmeyi yapan memurun imzası ile de teyit edilir. Masrafların yekûnunu kendisinden tahsil ettikten sonra bunların ait olduğu paketin merkezi bu paketi gönderene puslanın kuponunu ve icabında ispat kâğıtlarını teslim eder.

Tekrar yollama

1 -Yanlış bir yere gönderilmelerinden dolayı tekrar yollanan posta paketleri tekrar yollayan idare tarafından gümrük ve saire resimlerine fâbi tutulamaz. Mezkûr idare, bir paketi kendisine en son yollamış olan idareye geri gönderdiği takdirde, aldığı ücret payını bu idareye reddeder ve yanlışlığı bir tahkik kâğıdı ile bildirir.

Başka hallerde ve tekrar yollayan idarenin hissesine düşen ücretler miktarı bu idareye terettüp eden tekrar yollama masraflarını kapatmaya kâfi gelmediği takdirde, mezkûr idare bunun tekrar yollanmasına ait taşıma masraflarını, paketi teslim ettiği idare hesabına alacak kaydeder ve sonra açık kalan parayı en son olarak paketi kendisine yanlış yollayan alıp verme merkezine borç kaydetmek suretile kapatır ve bir tahkik kâğıdı ile bu merkeze keyfiyeti bildirir.

2 - Posta servisine atfolunabilen bir sebepten dolayı bir paket yanlış olarak kabul ve sevkolundu-

ğu ve bu sebeple mahrecine geri gönderilmesi lâzım geldiği takdirde geri gönderen idare bundan dolayı aldığı ücret payını bu paketi kendisine teslim etmiş olan idareye geri verir.

(Geri gönderme mürsilin bir yanlışlığından veyahut uzlaşmanın 15 inci maddesinde gösterilen yasalardan ileri geldiği takdirde bu muamelenin mücip olduğu taşıma masrafları mürsile aittir.

Her idare kendisine ait ücret payını tekrar yollanan paketler hakkındaki aşağıda 3 üncü fıkrada gösterildiği veçhile alacak kaydı suretile alır.

3 - Mürselileyhlerin oturdukları yeri değiştirmelerinden veya mürsilin yanlışlığından dolayı tekrar yollanan paketler için dağıtmayı yapan idare, tekrar yollama, hususundaki taşımalara iştirak eden muhtelif idarelere ait ücret payları miktarında olarak mürselileyhlerinden bir ücret alır. Tekrar yollayan idare kendi payını mutavassıt idareye veya yeni mevrit idaresine borç kaydeder. Tekrar yollanan idare ile yeni mevrit idarenin sınırları bir olmadığı takdirde tekrar yollanan bir paketi alan ilk mutavassıt idare kendi ücret payı ile tekrar yollayan idarenin payını paketi teslim ettiği idareye karşı alacak kaydeyle. Bu son idare dahi bir mutavassıt vaziyetinde bulunuyorsa evvelki idarenin kendi hesabına kaydettiği paylarla kendi payını ondan sonra gelen idareye karşı alacak kaydeder. Paket, dağıtmayı yapan idareye gelinceye kadar taşımalara iştirak eden muhtelif idareler arasındaki münasebetlerde aynı muamele yapılır. Taşıma ücreti, tekrar yollama esnasında ödenmiş olursa paket, tekrar yollayan memlekette yeni mevrit memlekete doğrudan doğruya gönderilmiş sayılır. Bu halde mürselileyhten hiç bir taşıma ücreti alınmaz.

Yapılan masraflar (Taşıma ve arziye ücretleri, gümrük resimleri vesaire) müfredatı sevk kâğıdı ve yahut mümkün olmadığı takdirde bu kâğıda bitişik bir bordro üzerinde gösterilmektedir.

4 - Yukarıki fıkranın 1, 2 ve 4 üncü bentlerinin hükümleri, bir mutavassıt idarenin ücreti kendi hesabına kaydedilen mutat yolun kapanmasından dolayı daha fazla taşıma masrafını mücip olan bir yoldan yollamak mecburiyetinde kaldığı transit paketlere de tatbik olunur.

5 - Paketler ilk sarğıları içinde olarak tekrar yollanır, bunlara mahreci merkezi tarafından tanzim olunan sevk kâğıdı birleştirilir. Her hangi bir sebepten dolayı bir paketin tekrar bağlanması icap eder ve yahut ilk sevk kâğıdı yerine diğer bir sevk kâğıdının konması lâzımgelir ise paketin çıktığı merkezin adı ile ilk kayıt numarasının ve mümkün oldukça merkezce verildiği tarihin hem paket ve hem de sevk kâğıdı üzerine yazılması lâzımgelir.

Madde — 36

Sahiplerine verilemeyen paketler, teslim edilememe haberi

1 - Gönderen kimse sevk kâğıdının arkasına ve paketin üzerine yazdığı bir başıye ile paketin sahibine teslim edilememesi keyfiyetinin kendisine bildirilmesini istediği takdirde, mevrit idare bitişik CP9 modeline uygun bir teslim edilememe haberi doldurularak taahhütlü mektup tarzında mahreci idareye gönderir. Sevk kâğıdının aslına birleştirilen teslim edilememe haberinde icabında paketin tâbi bulunduğu gümrük ve saire resimleri ile arziyede kalmasının uzamasından dolayı artacak olan resimleri miktarı gösterilmelidir.

Teslim edilememe haberi bunu tanzim eden merkeze mürsilin talimatını havi olarak sevk kâğıdı ile birlikte geri gönderilir. Teslim edilememe haberi sevk kâğıdının arkasında işaret edilmiş olan üçüncü bir şahsa gönderildiği zaman bu sevk kâğıdı teslim edilememe haberine birleştirilemez.

2 - Taşıma esnasında gerek posta ve gerek gümrük idareleri tarafından resen alıkonulan ve yahut hasar, çalınma, veya aynı mahiyette diğer sebepler dolayısıyla teslim edilemeyen posta paketlerini mahreci idareye bildirmek için dahi CP9 işaretli bir teslim edilememe haberi tanzim edilmektedir.

Bununla beraber mücbir sebeplerden doğan hallerde bu tedbir mecburî değildir.

3 - Umumî kaide olarak teslim edilememe haberi mevrit ve mahreci merkezleri arasında alınıp verilir.

Bununla beraber her idare kendi servisine ait bu gibi teslim edilememe haberlerinin ya doğru-

dan doğruya merkezi idaresine veya bu husus için gösterilen bir merkeze gönderilmesini isteyebilir. Mürsili haberdar etmek mahreç idareye aittir. Teslim edilememe haberlerinin alınıp verilmesi işi alâkalı merkezler tarafından mümkün olduğu kadar çabuk yapılmalıdır.

4 - Haklarında bir teslim edilememe haberi tanzim edilmiş olan paketler, mürsilin talimatı alınmazdan evvel sahiplerince alınmış veyahut tekrar bir yere yollanmış olduğu takdirde mahreç merkez vasıtasile keyfiyet mürsile bildirilmelidir.

Teslim edilememe haberi sevk kâğıdının arkasında işaret edilen üçüncü bir şahsa gönderilmiş olursa bu malûmat mezkûr üçüncü şahsa verilmelidir.

Ödeme şartlı bir paket mevzubahs ise ve C P 6 havalenamesi mürsile gönderilmiş bulunursa ayrıca keyfiyetin mürsile bildirilmesine lüzum yoktur.

5 - Bir paket, bu maddenin birinci fıkrasında gösterilen teslim edilememe haberi tanzim edilmekzsin mahreçine geri gönderildiği takdirde, mevrit idare, (gidip gelme) taşıma masraflarını ve kaldırılmamış bulunan sair muhtemel resimleri kendi üzerine almak mecburiyetindedir.

Madde — 37

Sahiplerine verilemeyen paketler - Gönderenin talimatı

1 - Yukarıki madde hükümlerine göre kendisine gönderilmiş olan teslim edilememe haberine cevap olarak mürsil aşağıdaki şeyleri isteyebilir:

- a) - İlk mürselileyh bir defa daha haber verilmesini,
- b) - Paket adresinin düzeltilmesini veya tamamlanmasını,
- c) - Paketin diğer bir mürselileyhe teslimini veyahut ilk mürselileyhe veya diğer bir şahsa teslim olunmak üzere başka bir yere tekrar yollanmasını,
- d) - Ödeme şartlı bir paketin ödenmesi şart olan paranın alınması mukabilinde diğer bir şahsa veyahut ödenecek para hiç alınmamak veyahut gösterilen paradan daha aşağı bir miktar alınmak üzere ilk mürselileyhe veya bir diğerine teslimini. Ödenmesi şart olan para miktarı azaltıldığı takdirde bu nizamnamenin 19 uncu maddesi hükümlerine göre C P 6 işaretli bir yeni formül tanzim edilmelidir.
- e) - Paketin tâbi olduğu gümrük ve saire resimleri alınmaksızın ilk mürselileyhe veya bir diğerine verilmesini. Bu halde bu nizamnamenin dokuzuncu maddesi hükümlerine göre bir ücret ödeme pusulası tanzim olunmalıdır.

- f) - Paketin kendisine derhal geri gönderilmesini,
- g) - Paketin kendi zarar ve ziyana olarak satılmasını veya terk olunmuş sayılarak o yolda muameleye tâbi tutulmasını (bu nizamnamenin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının e bendi mucibince) mürsilin isteği üzerine kendisine bir teslim edilememe haberi gönderilen üçüncü şahsın mürsilin isteyebileceği şeylerin aynını isteyebilir.

Yukarıda gösterilen isteklerden başka hiç bir istek kabul edilmez.

2 - Mürsilin veya bu nizamnamenin sekizinci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükümlerine göre kendisine teslim edilememe haberi gönderilen üçüncü şahsın talimatı alındıktan sonra yalnız bu talimat muteber tutulur ve iera edilir.

Madde — 38

Sahiplerine verilemeyen paketlerin geri gönderilmesi

1 - Mürsil veya kendisine teslim edilememe haberi gönderilen üçüncü şahıs bu nizamnamenin 37 inci maddesinde gösterilmeyen bir istekte bulunduğu takdirde, mevrit idare yeni bir haber yollamaksızın paketi mahreç merkezine derhal geri gönderilir.

Mürsil veya üçüncü şahıs uzlaşmanın 21 inci maddesinin dördüncü fıkrasında gösterilen ücreti ödemek istemediği takdirde dahi yine böyle muamele yapılır.

Eğer mürsil veya üçüncü şahıs teslim edilememe haberine cevap vermezse paket, mezkûr 4 üncü fıkrada gösterilen müddetin bittiğinde mürsile geri gönderilir.

2 - Bir paketi mürsiline geri gönderen merkezin paket ve sevk kâğıdı üzerinde fransızca açık ve kısa olmak üzere teslim edilemeye sebebini aşağıdaki veçhile göstermesi lâzımgelir: [bilinmiyor, reddedilmiş, yolculukta, gitmiş, aranmamış, ölmüş] veya buna benzer bir keime. Bu işareti ya el ile yazılabilir veya bir damga konmak veyahut bir etiket yapıştırmak suretile yapılabilir.

Her idare teslim edilemeye sebebini ve bu hususta münasip göreceği sair işaretlerin kendi diline çevirmesini ilâve edebilir. Geri gönderilen paketlere esas sevk kâğıtları bu paketlerle beraber mahrecc geri gönderilmelidir.

3 - Mürsiline geri gönderilecek paketler yol kâğıdının mülâhazat sütununda (Sahibine verilmiş) işareti konmak suretile kaydolunur. Bunlar hakkında mürselilehlerin oturdukları yeri değiştirmelerinden dolayı tekrar yollanan maddeler gibi muamele olunur.

Madde — 39

Satış, yok etme

1 - Bir paket uzlaşmanın 23 üncü maddesi hükümlerine göre satıldığı veya yok edildiği takdirde satışı veya koy etmeyi gösteren bir zabıt tutulur. Zaptın bir sureti sevk kâğıdına birleştirilerek mahreç merkezine gönderilir.

2 - Satıştan hasıl olan para ile evvelâ pakete ait masraflar ödenir. İcabında bunun fazlası gönderme masrafı mürsile ait olmak ve kendisine teslim edilmek üzere mahreç merkezine gönderilir.

Madde — 40

Geri alma, adres değiştirme

Mukavele nizamnamesinin 48 ve 49 uncu maddeleri hükümleri geri almalara ve adresi değiştirmelere tatbik olunur. Değer konmuş bir paket için adres değiştirme telgrafla istenmiş olursa bu istek, ilk posta ile gönderilecek bir talepname ile teyit edilmeli ve bu talepnameye mukavele nizamnamesinin 48 inci maddesinin birinci fıkrasında bildirilen ve baş tarafında altı renkli kurşun kalem ile çizilmiş:

(... tarihli telgrafname ile vaki olan isteğin teyididir) ibaresi yazılması lâzımgelen suret birleştirilmelidir.

Bu halde mevrit merkez, telgrafı alınca paketi tutar ve isteğe bir netice vermek için posta ile gelecek teyidi bekler. Bununla beraber mevrit idare, mesullüğü kendisine ait olmak üzere adres değiştirme hakkında telgrafla vuku bulan bir isteğin teyidini beklemeksizin icabını yapabilir.

Madde — 41

Paketler veya ödeme havalenmeleri hakkında haber istemeler

1 - Bir pakete veya bir ödeme havalenmesine ait her bir haber isteme bu nizamnameye bitişik CP5 işaretli modele uygun veya benzer bir förmül üzerine tanzim olunur ve umumî kaide olmak üzere mahreç idare tarafından doğrudan doğruya mevrit idareye gönderilir.

Tek bir sevk kâğıdında kayıtlı bulunan iki veya üç paket hakkında yalnız bir CP5 formülü kullanılabilir.

2 - Bununla beraber paketler hakkında haber istemelere ait formüllerin paketin yollandığı yolu takip etmek üzere alıp verme merkezinden alıp verme merkezine gönderilmesini isteyen idareler arasındaki münasebetlerde o suretle muamele yapılır.

3 - Yukarıdaki birinci fıkrada gösterilen halde mevrit idare paketin veya ödeme havalenmesinin ne olduğuna dair katî malûmat verebilecek vaziyette ise formülü tamamlayarak mahreç idareye geri gönderir.

Paketin veya ödeme havalenamesinin ne olduğu mevrit idare tarafından derhal bilinmezse bu idare keyfiyeti förmül üzerinde göstererek Mahreç idareye geri gönderir ve icap ederse mürselileyhin paketi almadığını gösteren bir beyannamesini de bu förmüle birleştirir.

Bu takdirde, mahreç idare bu formülü paketin ilk mutavassıt idareye ne suretle gönderildiğini göstermek suretile tamamlanır. Bundan sonra mahreç idare mezkûr formülü ilk mutavassıt idareye ve bu idare dahi kendi bildiklerini yazarak icap ederse kendisinden sonraki idareye gönderir.

Haber isteme formülü aranılan paketin ne olduğu anlaşılınca kadar bu suretle idareden idareye gönderilir. Paketi, mürselileyhine teslim eden veya icabında bunun ne teslimi ve ne de diğer bir idareye muntazam surette gönderdiğini ispat edemiyen idare, keyfiyeti formüle yazarak bunu mahreç idareye geri gönderir.

4 - Yukarıdaki ikinci fıkrada gösterilen halde araştırmalar mahreç idareden mevrit idareye varıncaya kadar yapılır. Her idare kendinden sonraki idareye paketin ne suretle yollandığını formülde göstererek bunu o idareye gönderir.

5 - C P 5 formülü mürselileyhin adresini tam olarak göstermeli ve mümkün olduğu kadar paketin üzerinde yazılı adresin bir sureti ile birlikte gönderilmelidir. Bu formül tahriratsız olarak resen kapalı zarf içinde gönderilir.

6 - Her idare kendi servisine ait haber istemelerin ya merkezi idaresine veya hususî olarak gösterdiği bir merkeze ve yahut işte mutavassıt sıfatı ile alâkalı ise paketin gönderildiği alıp verme merkezine gönderilmesini milletler arasındaki kaleme göndereceği bir beyanname ile isteyebilir.

Her halde C P 5 formülü ile buna bitişik kâğıtlar, haber istemelerin tarihinden itibaren altı ay geçmiyecek olan bir müddet içinde aranılan paketin çıktığı idareye geri gönderilmelidir.

Uzak memleketler ile olan münasebetlerde bu müddet dokuz aya çıkarılmıştır.

7 - Bir mutavassıt idare her ne vakit C P 5 formülünü kendinden sonraki idareye gönderirse keyfiyetten bu nizamnameye bitişik C P 10 formülü ile mahreç idareye malûmat vermeğe mecburdurlar.

Madde — 42

Diğer bir memlekette postaya verilen paketler hakkında haber istemeler

Uzlaşmanın 26 men maddesinin 3 üncü fıkrasında gösterilen halin vukuunda haber isteme formülü paketin çıktığı memleket idaresine gönderilir.

İcabi halinde C P 5 formülüne posta makbuzu bitleştirilmelidir.

Mahreç idare, uzlaşmanın 26 men maddesinin 2 inci fıkrasında gösterilen müddet içinde haber isteme formülünü almış olmalıdır.

Yedinci fasıl

Posta paketlerinin alınıp verilmesi

Madde — 43

Yol kâğıdı

1 - Posta paketleri gönderici alıp verme merkezi tarafından bu nizamnameye bitişik C P 11 modeline uygun bir yol kâğıdına bu kâğıdın icap ettirdiği bütün tafsilât ile birlikte kayıt ve işaret olunur. Bununla beraber muhabir idareler, ücret payları miktarını bir kalemde göstermek suretile adi paketleri yol kâğıtlarına toptan kayıt etmek hususunda uzlaşabilirler.

Sevk kâğıtları, ödeme havalenameleri, gümrük barmenemeleri ve icabında (faturalar, menşe veya sıhiye şahadetnameleri ve saire gibi) başka vesikalar ve ücret ödeme puslaları ile alma haberleri yol kâğıdına birleştirilir.

Mutavassıt alıp verme merkezleri yol kâğıtlarına birleştirilen vesikaları tetkik mecburiyetinde değildirler.

2 - Harp esirleri servisine ait olan posta paketleri ödeme şartlı olmadıkları takdirde hiç bir ücret payı gösterilmeksizin yol kâğıtlarına kaydolunurlar.

3 - Denizden olan münasebetlerde tersine bir uzlaşma olmadıkça yol kâğıtlarının yukarıki sol köşesine gönderici alıp verme merkezleri tarafından her mahreç ve mevrit merkezi için yıllık olmak üzere tutulacak bir seriye göre numara konulmalıdır; geçen yılın son numarası ondan sonra gelen yılın ilk yol kâğıdında gösterilmelidir. Belli maddeler içinde yapılmıyan kara alıp vermelerinde dahi aynı usul tutulur. Denizden olan münasebetlerde taşıyan geminin adı mümkün olduğu kadar numaranın altına yazılır.

Madde — 44

Alıp verme merkezlerince yapılacak tetkik ve muayene, idarelerin mesullüğünü icap ettirmiyen intizamsızlıklarını görülmesi

1 - Bir yol kâğıdı alındığında mevrit alıp verme merkezi, posta paketleriyle bunlara birleştirilmiş olan muhtelif vesikaların tetkikına başlar. Bu tetkik ve muayene mümkün oldukça muvacehede yapılır.

2 - Yol kâğıtlarında yanlışlıklar ve noksanlar görüldüğü takdirde mezkûr merkez yanlışları okunacak bir tarzda kaleme çizerek düzeltir. Bu düzeltmeler iki memur tarafından yapılır. Açık bir yanlışlık bulunmazsa bu düzeltmeler evvelki kayıtlar yerine geçer.

Bundan başka mevrit merkezi tarafından bitişik C P 12 modeline uygun bir tahkik kâğıdı tanzim olunarak vakit geçirmeksizin ve taahhütlü mektup şeklinde gönderici alıp verme merkezine yollanır.

3 - Açık bir surette alâkalı idarelerin mesullüğünü mucip olmyacak derecedeki intizamsızlıklar bir tahkik kâğıdı ile bildirilir.

4 - Kendilerine tahkik kâğıtları gönderilen merkezler, bu kâğıtları tetkik ettikten ve icap ederse kendi mülâhazalarını da yazdıktan sonra mümkün olduğu kadar çabuklukla geri gönderirler. O zaman bu kâğıtlar ait oldukları yol kâğıtlarına birleştirilir. Bir yol kâğıdında yapılan ve ispat kâğıtları olmıyan düzeltmeler hükümsüz tutulur. Bununla beraber tahkik kâğıtları gönderildikleri tarihten itibaren iki ay içinde mahreç idareye geri gönderilmezse aksi hal sabit olunıya kadar gönderildikleri merkezler tarafından usulü dairesinde kabul edilmiş sayılırlar.

Uzak memleketler ile olan münasebetlerde bu müddet dört aya çıkarılır.

Madde — 45

İdarelerin mesullüğünü icap ettiren intizamsızlıkların görülmesi

1 - Alâkalı idarelerin mesullüğünü icap ettirecek mahiyette bir noksan veya hasar veyahut intizamsızlık görüldüğü takdirde bir tahkik kâğıdı tanzimi lâzım gelir ve bu kâğıt taahhütlü mektup şeklinde gönderici alıp verme merkezine yollanır.

Değer konmuş bir paket mevzubahs olduğu takdirde budan başka bir zabıtname tanzim olunarak gönderici alıp verme merkezinin mensup olduğu memleketin merkezi idaresine taahhütlü mektup tarzında gönderilir. İcabında bu zabıtnameye içinde paketin bulunduğu kabın sicim, mühür veya kurşunu birleştirilir. Aynı zamanda zabıtnamenin diğer bir nüshası bunu tanzim eden mevrit alıp verme merkezinin mensup olduğu merkezi idareye veyahut bu idare tarafından gösterilen diğer bir yere gönderilir.

2 - Bundan başka, halin icabına göre, gönderici alıp verme merkezine keyfiyet telgrafla bildirilebilir. Bu takdirde telgraf ücreti bunu çeken idareye ait olur.

3 - Mevrit alıp verme merkezi tetkik ve muayeneden sonra gördüğü her hangi bir intizamsızlığı gös-

teren bir tahkik kâğıdını ilk posta ile gönderici alıp verme merkezine yollamadığı takdirde aksi hal sabit oluncuya kadar paketleri almış sayılır.

4 - Birinci fıkra hükümleri bozmaksızın doğrudan doğruya münasebette bulunmadığı bir muhabir merkezden ambalajı kâfi derecede olmiyan veya hasara uğramış bulunan bir posta paketi alan alıp verme merkezi icap ederse bunu mümkün olduğu kadar ilk sargısını muhafaza etmek üzere yeniden bağladıktan sonra ileriye yollamalıdır.

Şayet hasar paketin içindeki şey çalınabilecek derecede ise merkez evvelâ paketi resen açarak içindekini muayene eder. Her iki şıkta da paketin tekrar bağlanmadan evvelki ve sonraki ağırlığı tesbit ve paketin zarfı üzerine işaret edilmelidir. Bu işareten sonra (... de tekrar bağlanmıştır) ibaresi yazılarak bunun altı tekrar bağliyan memurlar tarafından imza edilir.

5 - Mürselileyh paketi alırken ihtirazî kayıtlar beyan ederse mevrit merkezine derhal mürselileyh-in muvacehesinde paket tetkik ve muayene olunarak bunun neticesini gösteren bir zabıtname tanzim olunur.

İki nüsha olarak tanzim edilmesi lâzım gelen ve mümkün oldukça mürselileyh tarafından imza edilecek olan bu zabıtnamede:

- a) - Paketin dış tarafının ne halde olduğu,
- b) - Daralı ağırlığı,
- c) - Doğru olarak içindeki şeyler gösterilmelidir.

Bu zabıtnamenin bir nüshası mürselileyhe verilir. İkinci nüshası ise buna ait C P 5 formülüne birleştirilmek üzere mevrit merkezde saklanır.

Sekizinci fasıl

Hesaplaşma - hesapların ödenmesi

Madde — 46

Ücret payları - hesapların temizlenmesi

1 - Her idare bitişik CP 13 modeline uygun olmak üzere kendi alıp verme merkezlerine her ay aynı bir idareden alınan paketlerin hepsi için yol kâğıtlarında kayıtlı paraların yekûnunu gösteren bir cetvel tanzim ettirir. Bu cetvelde:

- a) - Gönderen idarenin aldığı ücretlerden kendisine ve icabında alâkalı idarelerden her birine düşen ücret payları kendi alacağına,
- b) - Tekrar yollama veya geri gönderme halinde paket sahiplerinden alınacak ücretlerden tekrar yollama muamelesini yapan idareye ve mutavassıt idarelere düşen ücret payları kendi vereceğine kaydolunur.

2 - CP 13 cetvelleri yine bu nizamnameye bitişik CP 14 işaretli bir hesap cetvelinde icmal olunur.

3 - C P 14 işaretli hesap cetveli C P 13 hesap cetvelleriyle yol kâğıtları ve icabında bunlara ait tahkik kâğıtları ile birlikte ait olduğu aydan sonraki ay içinde tetkik olunmak üzere muhabir idareye gönderilir. Yekûnlar asla düzeltilmemelidir. meydana çıkarılabilecek yanlışlıklar fark cetvellerinde gösterilmelidir.

4 - Tetkik ve kabul edildikten sonra C P 14 hesapları nihayet ait oldukları devreden sonra gelen ikinci ayın sonuna kadar alâkalı idareye gönderilir. Uzak memleketler ile olan münasebetlerde bu müddet dört aya çıkarılır.

C P 14 hesapları alacaklı idare tarafından tanzim edilen üç aylık umumî bir hesapta hulâsa olunur. Bununla beraber bu umumî hesap alâkalı idareler arasında uzlaşıldıktan sonra altı ayda bir veya yıllık olarak yapılabilir.

Madde — 47

Hesapların ödenmesi

1 - Umumî hesapların muvazenesinden çıkan bakiye, borçlu idare tarafından alacaklı idareye mukavelename nizamnamesinin 72 inci maddesinde gösterildiği veçhile ödenir.

2 - Umumî bir hesabın yapılması, gönderilmesi ve bakiyenin ödenmesi keyfiyetleri mümkün olduğu kadar kısa müddet içinde ve nihayet ait olduğu devrenin bitmesinden sonraki üç ay içinde yapılmalıdır.

Uzak memleketler ile olan münasebetlerde bu müddet altı aya çıkarılır.

3 - Diğer bir idareden muntazam surette ayda (30 000) altm franktan fazla bir alacağı bulunan her idare alacağının dörtte üçü miktarını geçmemek üzere her ay bir avans isteyebilir. Alacaklı idarenin istediği avans sekiz gün içinde verilmelidir. Bu müddetin sonuna kadar verilmediği takdirde mukavele nizamnamesinin 72 inci maddesi hükümleri tatbik olunur.

Madde — 48

Ödeme havalenameleri hesapların temizlenmesi

1 - Tersine bir uzlaşma olmadıkça her idare tarafından diğer bir idare hesabına ödenmiş olan ödeme havalenameleri bedellerine ait hesap temizlenmesi bitişik CPI5 işaretli havalename aylık hesaplarına birleştirilecek cetvellerle yapılır.

Tersine bir karar olmadıkça mektup postası servisi için (mukavele nizamnamesinin 40 meci maddesi mucibince) tanzim edilen ödeme havalenamelerinin aylık hesapları aynı zamanda posta paketleri ödeme havalenameleri hesabının temizlenmesi için dahi kullanılabilir.

2 - Bedelleri ödenen ve tesellüm olunan ödeme havalenamelerinin bitştirildiği mezkûr hesap cetvellerinde havalenameler tanzim edildikleri merkezler alfabe sırasile gösterilmek üzere ve bu merkezlerin defterlerinde kaydedildikleri numaralar sırasile kaydolunur.

Hesabı tanzim eden idare kendi alacağının yekûnundan uzlaşmanın 49 uncu maddesinin birinci bendine göre muhabir idareye ait olan ücret ve resimler yekûnunu indirir.

3 - CPI5 işaretli hesap cetvellerinin bakiyesi mümkün oldukça aynı devre için tanzim olunan havalenameler aylık hesabı bakiyesine ilâve olunur. Bu hesapların tetkik ve temizlenmesi posta havalenameleri nizamnamesinde tesbit edilen kaidelere göre yapılır.

Madde — 49

Ücret ödeme puslaları, gümrük masrafları ve saire hesaplarının temizlenmesi

1 - Her idare tarafından bir diğeri hesabına ödenen gümrük ve saire masraflarına ait hesap temizlenmesi bitişik CPI6 modeline uygun olarak borçlu idare tarafından alacaklı memleket parasına göre tanzim olunacak aylık hususî hesaplar vasıtasile yapılır. Ücret ödeme puslaları, masrafları avans olarak ödeyen merkezler isimlerinin alfabe sırasile ve bunlara mezkûr merkezler tarafından verilen sıra numaralarile bu aylık hesaplara kaydolunurlar.

2 - Hususî hesap ücret ödeme puslalarile birlikte alacaklı idareye nihayet ait olduğu aydan sonra *ıyın sonunda gönderilir. Boş hesap cetveli gönderilmez*

3 - Hesapların tetkiki posta havalenameleri nizamnamesinde gösterilen usul ve kaidelere göre yapılır.

4 - Hesap temizlemeler, hususî bir muameleyi icap ettirir. Bununla beraber her idare bu hesapların gerek posta havalenameleri hesaplarına ve gerek C P 14, C P 15 işaretli posta paketleri hesaplarına birleştirilmesini isteyebilir.

Muhtelif hükümler

Madde — 50

Halkın kullanacağı formüller

Mukavelenamenin 30 uncu maddesinin 2 inci fıkrası hükümlerinin tatbikında C P 2 (Sevk kâğıdı) C P 3 (Gümrük barnamesi), C P 5 (Haber isteme), C P 6 (Ödeme havalenamesi), ve C P 9 (Teslim edilememe haberi) formülleri halkın kullanacağı formüllerden sayılır.

Madde — 51

Vesikaları saklama müddeti

Posta paketleri servisine ait vesikaları en aşağı iki yıl saklanmalıdır.

Madde — 52

Milletler arasındaki kaleme yapılacak tebliğler

1 - İdareler, uzlaşmanın iera mevkiine konmasından hiç olmazsa üç ay evvel milletler arasındaki kalem vasıtasile birbirlerine aşağıdaki şeyleri tebliğ etmelidirler.

a) :

1 - Ağırlığın son haddini,

2 - Konacak değeri,

3 - Çok yer tutan paketleri,

4 - Ödeme şartlı servisi,

5 - Hususî vasıta ile teslim olunacak paketlerle çabuk yollanacak paketleri,

6 - Kendilerine yalnız bir gümrük barnamesi birleştirilebilecek paketlerin adedini,

7 - Deniz yolundan taşınacak paketlerin boylarını ve büyüklüklerini,

8 - Kendi memleketlerine gönderilecek veya memleketlerinden geçecek paketler için gümrük barnamesinin kaç nüsha olacağını ve bu barnamelerin hangi dillerde yazılabileceklerini,

b) - Gümrük hakkında ittihaz ettikleri kararlar ve saire hakkındaki hükümlere dair her türlü faydeli malûmat ile posta paketlerinin ithali veya transiti hakkında kendi idarelerinde tayin ve tesbit edilen yasaklar ve tahditleri,

c) - Kendi memleketlerinin posta nizamları mucibince posta ile taşınmasına müsaade olunan canlı hayvanların isimlerini gösteren bir cetveli,

d) - Kendi idarelerinde tatbik ettikleri bütün ücretleri ve resimleri,

e) - Bileümle merkezlerinin posta paketi kabul ettikleri ve aksi halde bu muameleyi yapan merkezlerin listesini,

f) - Dahilî kanun ve nizamlarından paket taşımalarına tatbik edilen hükümlerin almanca, ingilizce, ispanyolca veya fransızca suretlerini,

2 - Yukarıda gösterilen hükümler hakkında sonradan vuku bulacak her türlü değişiklikleri aynı veçhile ve geciktirilmeksizin bildirilmelidir.

Son hükümler

Madde — 53

Nizamnamenin iera mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Posta paketleri uzlaşmasının iera mevkiine konması gününden itibaren işbu nizamnamenin de ie-

rası mecburî olacak ve alâkalı memleketler arasında hep birlikte yenileştirilmedikçe uzlaşmanın devamı müddetinece bu da devam edecektir.

28 haziran 1929 da Londrada yapılmıştır.

İmzalar

HAVA YOLUNDAN POSTA PAKETLERİ

TAŞINMASINA DAİR HÜKÜMLER

İçindeki maddeler

- Madde 1 — Hava yolundan taşınmağa kabul olunan paketler
Madde 2 — Uçak posta paketlerinin serbest transiti
Madde 3 — Uçak posta paketlerinin yollanması usulü
Madde 4 — Uçak posta paketlerinin yollanması
Madde 5 — Uçak posta paketlerinin bağlanması usulü ve bunlara ait sevk kâğıtlarının tanzimi
Madde 6 — Uçak posta paketlerinin büyüklükleri
Madde 7 — Kara, deniz ve saire ücretleri
Madde 8 — Hava munzam ücreti
Madde 9 — Hava yolundan taşımaya iştirak eden memleketlere ait ücretler
Madde 10 — Teminiye resmi
Madde 11 — Hususî vasıta ile teslim
Madde 12 — Uçak posta paketlerinin tekrar yollanması ve geri gönderilmesi
Madde 13 — Yol kâğıdı

- Madde 14 — Kapalı kaplar
Madde 15 — Uçak posta paketlerinin gümrüklenmesi
Madde 16 — Mesullük
Madde 17 — Karadan ve denizden ve havadan taşımalara mahsus ücretlerin ait oldukları idareler hesaplarına kaydı
Madde 18 — Teminiye resimlerinin ait oldukları idareler hesaplarına kaydı
Madde 19 — Aktarma
Madde 20 — Ücret payları hesaplarının temizlenmesi
Madde 21 — İdarelere verilmesi lâzım gelen malûmat
Madde 22 — Posta paketlerine dair uzlaşma hükümlerinin tatbiki
Madde 23 — Kabul edilen hükümlerin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Merbutlar

C P 17 , C P 18 formülleri

Madde — 1

Hava yolundan taşınmağa kabul olunan paketler

1 - Adi, değer konmuş, ödeme şartlı veya ödeme şartsız posta paketleri üzerinden geçecekleri yolun tamamında veya bir kısmında posta paketleri servisi için kullanılan bir hava yolu bulunduğu takdirde bu iş için aralarında uzlaşmış olan posta idarelerinin mensup oldukları memleketler arasındaki münasebetlerde hava yolundan taşımağa kabul olunurlar. Bu gibi posta paketlerine (Uçak posta paketleri) denilir.

2 - İdareler, gönderenlerin istemesine göre mevcut hava yolunun yalnız bir kısmında hava yolile gönderilmek üzere dahi uçak posta paketleri kabul edebilirler.

Madde — 2

Uçak posta paketlerinin serbesi transitu

1 - Birlik memleketlerin hepsinde uçak posta paketlerinin serbest transitu garanti edilmiştir.

2 - Bununla beraber posta idareleri, uçak posta paketleri taşımalarına açık olan hava yollarının taşıma kabiliyetlerine dair hiç bir taahhütte bulunmazlar. Bundan başka adi posta paketleri servisine iştirak etmiyen bir idare, uçak posta paketlerinin adi yollardan gönderilmesine iştirak etmeğe mecbur edilemez.

Madde — 3

Uçak posta paketlerinin yollanması usulü

Tersine bir uzlaşma olmadıkça uçak posta paketleri açıktan yollanır. Alâkalı idareler doğrudan doğruya tanzim edecekleri yol kâğıtları ile kapalı torbalar, sepetler veya kaplar içinde paket alıp vermek için aralarında uzlaşabilirler.

Bir mütevassit idare açıktan paket gönderilmesinin kendi işlerini güçleştireceğini bildirdiği takdirde kapalı kaplar kullanılması mecburî olur.

Madde — 4

Uçak posta paketlerinin yollanması

Uçak posta paketleri servisini yapan her idare, diğer bir idare tarafından verilen uçak posta paketlerini kendisine ait bu gibi paketler için kullandığı hava yollarından, ikinci maddenin ikinci fıkrasında gösterilen ihtirazi kayıt altında olarak, göndermeğe mecburdur.

Hususî bir halde her hangi bir sebepten dolayı başka bir yoldan göndermenin mevcut hava yoluna nisbetle daha faydeli olacağı anlaşılırsa uçak posta paketleri bu yoldan gönderilmeli ve icabında haklarında çabuk yollanacak paketler muamelesi yapılmalıdır.

Her hangi bir sebepten dolayı baştan sonuna kadar milletler arası hava servisini kullanmak mümkün olmadığı zaman, 8 inci maddede gösterilen milletler arası hava munzam ücretinden istifade eden idare, mezkûr servisin kullanılmıyacak halde olduğu yol üzerinde, uçak posta paketlerini kendi paketlerinin taşınması için kullandığı en çabuk vasıtalarla yollamağa ve icap ederse bunlar hakkında çabuk yollanacak paketler gibi muamele yapmağa mecburdur.

Bu halin haricinde idareler, uçak posta paketlerini adi yoldan yollarlar. Meğerki bu paketler üzerinde (çabuk yollanacak) işareti bulunsun ve alâkalı idare yollanacak paketleri kabul etsin ve bunlara mahsus ücret payını almış olsun. Uçak posta paketleri servisini yapmıyan idareler dahi kendilerine gelen bu gibi paketleri adi yollardan gönderirler.

Dahili hava servisinin büsbütün veya bir parçasının kesilmesi halinde dahi gösterilen muamele tatbik olunur.

Madde — 5

Uçak posta paketlerinin bağlanması usulü ve bunlara ait sevk kâğıtlarının tanzimi

1 - Uçak posta paketleri ile bunlara ait sevk kâğıtlarına çıktıkları yerde üzerinde (uçakla par avion) kelimesi ve bunun mahreç memleket diline çevrilmiş bulunan mavi renkte bir etiket yapıştırılır.

Gönderen kimse bu etikete paketin gideceği yolu ilâve etmekte serbesttir.

2 - Gönderen kimse paketlerin , yalnız hava yolunun bir parçası üzerinden taşınmasını isterse bu isteği hem paket hemde buna ait sevk kâğıdı üzerinde işaret etmelidir. Hava yolundan taşıma bittiğinde (uçakla par avion) işaret ve etiketleri ve buna ait hususî işaretler iki kalın ve eğri çizgi ile resen çizilmelidir.

Madde — 6

Uçak posta paketlerinin büyüklükleri

Umumî kaide olarak uçak posta paketlerinin uzunluğu 100 ve genişlik ve derinlikleri 50 santimetreyi geçmemelidir. İdareler, hava yolundan taşımayı üzerlerine alan şirketlerle uzlaşktan sonra paketler için kabul ettikleri büyüklükleri birbirlerine bildirirler.

Madde — 7

Kara ve deniz ve saire ücretleri

1 - Uçak posta paketleri çıktıkları ve girdikleri memleketlere ait kara ücretlerine tâbi tutulurlar.

Mütevassıt memleketlerin veya servislerin kara ve deniz ücretlerine gelince: bu ücretler ancak paketler bir mütevassıt kara veya deniz servisinden geçtikleri takdirde tatbik olunur.

Ülkeleri üzerinden hava yolile uçak posta paketleri taşınan idarelerin bundan dolayı bir gûna ücret almağa hakları yoktur.

2 - Çok yer tutan paketler ile çabuk yollanacak paketlerin munzam ücretleri adi yoldan gönderilen bu gibi paketlerin munzam ücretlerinin aynidir . Bundan dolayı hava munzam ücreti çoğaltılmaz.

Madde — 8

Hava munzam ücreti

Uçak Posta paketleri hava yolundan taşımalara iştirak eden her idareye ait ücretlerden mürekkep bir munzam ücrete tâbidirler.

Madde — 9

Havadan taşımağa iştirak eden memleketlere ait ücretler

1 - İdareler, ağırlık ve mesafe esası üzerine yeknesak taşıma tarifelerini tanzim etmek üzere icap eden tedbirlerin ittihazını üzerlerine alırlar.

2 - İki memleket bir kaç hava yolile birbirlerine bağlı bulunurlarsa taşıma ücretleri her iki memleketin uçak istasyonları arasındaki yolların vasatisine ve bunların milletler arası taşımalarındaki ehemmiyetlerine göre tanzim olunur.

3 - Kendi ülkesi içinde, paketin çıktığı yer ile, yabancı memleketlerle birleşme yoluna mahsus uçak istasyonlardan biri arasındaki yolun tamamı veya bir kısmı üzerinde uçak posta paketlerini hava yolundan yollamayı üzerine alan bir mahreç idare bu yol için hususî bir ücret alabilir.

Kendi veya bir kısmı üzerinde hava yolundan uçak posta paketlerini yollamayı üzerine alan bir mevrit idarenin bu yol için hususî bir ücret payı almağa hakkı vardır.

4 - Yukarıda gösterilen ücretler ve ücret payları aynı bir memleketin dahili şebekesinin bütün yolları için yeknesak olmalı ve bu yolların mektup postası servisi için kabul olunan vasatı mesafesine göre hesap edilmelidir.

Aşağıda gösterilen iki halde bu ücretler ve ücret payları alınmaz:

A) Paketin mahreç veya mevridi yabancı memleketlerle birleşme yoluna mahsus uçak istasyonlarından biri olur ve paket bu birleşme yolundan gönderilir ise,

B) Uçak posta paketleri yukarıki bentte bildirilen yolun tamamı üzerinde mahreç veya mevrit memlekete ait adi vasıtalarla gönderilmiş ise,

5 - Yukarıda gösterilen ücretler ve ücret payları posta paketlerine dair uzlaşmanın 17 inci maddesi hükümlerine göre bütün ücretlerden muaf bulunan posta paketlerine dahi şamildir.

Madde — 10

Teminiye resimleri

1 - Değer konmuş uçak posta paketleri için teminiye resmi olmak üzere bu paketlerin icabında kısmen karadan veya denizden taşımalarına tatbik edilebilecek olan teminiye resimlerinden fazla olarak konan değer her 300 frank veya kesirleri için paketin taşınmasında kullanılan her servis başına 10 santim teminiye resmi alınabilir

Bu resim icabında mahreç idarenin, konan değeri her 300 frank veya kesirleri üzerinden toptan alabileceği 50 santim dahil olur.

2 — Fevkalâde tehlikeli bazı servislerde, müstesna olarak, teminiye resmi alâkalı idare tarafından her bir husus hal için ayrı ayrı tayin olunabilir. Bu gibi hallerde toptan alınan teminiye resmi ona göre arttırılabilir.

Madde — 11

Hususî vasıta ile teslim

Mevrit idarece o yolda muamelenin temini kabul olabileceği beyan edilmiş olduğu takdirde, mürsiller, posta paketlerine ait uzlaşmanın 14 üncü maddesinde gösterilen hususî ücreti ödemek suretile, paketin mevridine varmasını müteakip derhal hususî vasıta ile mürselileyhin oturduğu yere teslimini isteyebilirler.

Bununla beraber her bir mevrit idare hususî vasıta ücretinin daha aşağı bir bedel üzerinden hesap edilmesini isteyebilir.

Madde — 12

Uçak posta paketlerinin tekrar yollanması ve geri gönderilmesi

1 - Bir uçak posta paketinin mürsil veya mürselileyhinin ietemesi üzerine tekrar yeni bir mevride yollanması bu keyfiyetin posta paketlerine dair uzlaşmanın umumî hükümlerile kabul edilmiş bulunması ve yeni yollamaya mahsus havadan taşıma ücretinin ödenmesi garanti edilmiş olması şartıyla hava yolundan yapılabilir.

Uçak posta paketinin mürsil tarafından mahrecine geri gönderilmesi istenildiği zaman dahi aynı hüküm tatbik olunur. Tekrar yollama veya geri gönderme ücreti, icabına göre, bu yoldaki isteği bildiren idareden alınır.

2 - Tekrar yollama veya geri gönderme postanın adi vasıtalarile vukubulursa (uçak ile) işaretli etiket ve hava yolundan yollanmaya ait bütün işaretler resen eğri iki kalın çizgi ile çizilmelidir. Yanlış bir yere yollanmış olan uçak posta paketleri en kısa hava yolundan asıl mevritlerine yollanmalıdır. Bu yollamayı yapan idarenin mesabına alakcâk kaydedilmiş

olan taşıma ücreti, hava yolundan yeni yollama masraflarını kapatmağa kâfi geldiği takdirde, bunun farkı, yanlış yollamayı yapan idareden alınır.

3 - Uçağın zarurî olarak karaya inmesi veya birleşme yolu bulunmaması halinde bu postanın tekrar ileri yollanmasını temin eden idareler paylarını uçağın çıktığı idareden alırlar.

Madde — 13

Yol kâğıdı

1 - Uçak posta paketleri gönderici alıp verme merkezi tarafından bitişik C P 17 işaretli hususî bir yol kâğıdına bu formülün icap ettirdiği bütün tafsilâtı ile beraber kaydedilir.

Yol kâğıdının baş tarafında (uçak ile) işaretli etiket bulunmalıdır.

2 - Tersine bir uzlaşma olmadıkça gönderici alıp verme merkezleri tarafından hususî yol kâğıtlarının üst sol köşesine her bir mahreç ve her bir mevrit merkez için ayrı ayrı yıllık sıra numarası takip edilmek suretile bir numara konmalı ve bu numaranın altında da yollamaya vasıta olan hava servisi gösterilmelidir.

Geçen yılın son sıra numarası gelen yılın ilk yol kâğıdında gösterilmiş olmalıdır.

3 - Uçak posta paketlerinin bir memleketten diğer bir memlekete taşınması adi yollardan ve adi posta paketleri ile birlikte icra olunduğu takdirde bu adi paketler arasında hususî bir yol kâğıdı ile beraber uçak posta paketlerinin bulunduğu keyfiyeti esas yol kâğıdında da gösterilmelidir.

Madde — 14

Kapalı kaplar

Uçak posta paketlerinin taşınması kapalı kaplar içinde icra olunduğu zaman, bu kapların etiketlerinde (uçak ile) etiketi bulunmalıdır.

Madde — 15

Uçak posta paketlerinin gümrüklenmesi

İdareler, uçak posta paketlerinin gümrüklenmesi işinin mümkün olduğu kadar çabuk bitirilmesi için tedbirler alırlar .

Madde — 16

Mesullük

Tersine bir karar olmadıkça posta paketlerinin hava yolile gönderilmesinden idarelere gelecek mesullük adi yollardan paket taşınmasından gelen mesullüğün aynidir .

Madde — 17

Karadan denizden ve havadan taşımalara mahsus ücretlerin ait oldukları idareler hesaplarına kaydi

Gönderen idare, her uçak posta paketi için, mevrit ve mütevassıt idareler hesabına, yukarıda geçen hükümler mucibince ve 21 inci maddede gösterilen Cp 18 cetvelindeki işaretlere göre kendilerine ait olan ücretleri alacak kaydeder.

Madde — 18

Teminiye resimlerinin ait oldukları idareler hesaplarına kaydı

Değer konmuş uçak posta paketleri için, gönderen idare, bunların kendi memleketi sınırlarından öteye havadan taşınmasını üzerine alan her mütevasıt idareye karşı fevkalâde zararları mucip olabilen servisler müstesna olarak, 300 frank veya kesrinde 10 santim tesbit edilen bir teminiye ücreti payını borçludur. Aynı ücret payı kendi memleketinin içerisinde hava yolundan değer konmuş uçak posta paketlerinin taşınmasını temin eden mevrit idareye de borçludur.

Madde — 19

Aktarma

Alâkalı posta idareleri arasında tersine bir uzlaşma olmadıkça birbiri arkasından gelen bir kaç hava servislerinden istifade eden uçak posta paketlerinin yolda, aynı uçak istasyonunda aktarması, aktarmamın vukubulduğu memleketin posta idaresinin tevassutu ile yapılmak mecburidir.

Bu aktarma aynı bir servisin birbiri arkasından gelen kısımlarını temin eden uçaklar arasında vukubulur ise bu kaide tatbik edilemez.

Madde — 20

Ücret payları hesaplarının temizlenmesi

Uçak posta paketlerinin hava yolundan taşınması ve sairesinden dolayı idarelerin borcu olan ücret paylarının temizlenmesi adı posta paketleri için borçlanan ücret paylarının temizlenmesi hakkında kabul edilen kaidelere göre yapılır.

Madde — 21

İdarelere verilmesi lâzımgelen malûmat

1 - İdareler milletler arasındaki kalem vasıtasile aşağıdaki şeyleri birbirlerine bildirmelidirler:

A) Kendi memleketleri içinde uçak posta paketlerini yolun tamamı veya bir kısmında hava yolundan taşımayı üzerlerine alıp alamıyacaklarını ve icabında hangi mahallere taşıyabileceklerini; mürsilin istemesi üzerine paketlerin başka yarlere gönderilip gönderilemeyeceğini,

B) Değer konmuş uçak posta paketlerini kabul edip edemeyeceklerini.

2 — Uçak posta paketlerinin taşınması için hava yolları bulunan idareler, bitişik C P 18 işaretli modele uygun tablolar vasıtasile aşağıdaki hususları birbirlerine bildirirler:

A) Kendi ülkeleri içinde paketlerin uçak ile taşınması ve saire için istedikleri ücret payını ve kendi memleketlerine gönderilecek uçak posta paketleri için kabul ettikleri büyüklükleri,

B) Geçilecek yolun tamamı veya bir kısmı üzerinde hava yolundan uçak posta paketlerinin hangi memleketler için kabul olunabileceğini gösterir bir cetvel,

C) Kilometre olarak mesafeleri dahil olduğu halde yolları ve yabancı memleketler ile birleşmeyi temin eden hava servislerinden hangileri ile uçak posta paketlerinin gönderilmesi mümkün olabileceğini,

D) Paketlerin mevrit memlekete kadar ve icabında bu memleketin içerisinde taşınması için kendilerine alacak kaydedilecek olan havadan taşıma masraflarını ve saireyi,

E) hususî vasıta ile teslim ücretini (11 inci maddenin 2 inci bendi mucibince indirilmiş olduğu takdirde).

3 - Bu maddenin birinci fıkralarında musarrah malûmat hakkında sonradan vukubulabilecek her türlü değişiklikler vakit geçirmeksizin yukarıda gösterilen tarzda bildirilmelidir.

4 - Bundan başka her bir idare hangi memleketlere uçak posta paketleri teslim edecekse bunların isimlerini doğrudan doğruya münasebette bulunduğu idarelere bildirmelidir.

Madde — 22

Posta paketlerine dair uzlaşma hükümlerinin tatbiki

Yukarıdaki maddelerde açıkça gösterilmemiş olan hallerin hepsi için posta paketlerine dair uzlaşma ile bunun işletme nizamnamesi hükümleri tatbik olunur.

Madde — 23

Kabul edilen hükümlerin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Bu hükümler posta paketlerine dair uzlaşmanın icra mevkiine konması gününden itibaren icra mevkiine girer.

Alâkalı idareler arasında hep birlikte yenileştirilmedikçe bu hükümler, uzlaşmanın devamı müddetince devam edecektir.

28 haziran 1928 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Posta havalenamelerine dair uzlaşma

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

İlk hükümler

Madde 1 — Havalenamelerin alımı verilmesi şartları.

İkinci fasıl

Havalenamelerin tanzimi

- Madde 2 — Tevdiat, havale makbuzu
Madde 3 — Havalename parasının gösterilmesi, çevirme bedeli
Madde 4 — Havale olunacak paranın son haddi
Madde 5 — Ücretler
Madde 6 — Ücretsiz havalenameler
Madde 7 — Telgraf havalenameleri
Madde 8 — Ödeme haberi
Madde 9 — Hususî vasıta ile teslim

Üçüncü fasıl

Havalenamelerin ödenmesi

- Madde 10 — Ödeme
Madde 11 — Ödenecek paranın son haddi
Madde 12 — Posta hesabı carisine geçirme
Madde 13 — Oturulan yerde teslim ücreti
Madde 14 — Ödeme mezuniyeti ücreti
Madde 15 — Post-restant adresli havalenameler
Madde 16 — Hususî vasıta ile dağıtma, telgraf havalenamelerinin teslimi
Madde 17 — Havalenamelerin meriyet müddeti
Madde 18 — Havalenamelerin ciro edilmesi

Dördüncü fasıl

Geri alma, adres değiştirme, tekrar yollama sahibine teslim edilmeme, haber istemeler.

- Madde 19 — Havalenamelerin geri alınması, adres değiştirilmesi
Madde 20 — Havalenamelerin tekrar yol-

lanması

- Madde 21 — Sahiplerine ödenemiyen havalenameler
Madde 22 — Haber istemeler

Beşinci fasıl

Mesullük

- Madde 23 — Mesullüğün şumulü
Madde 24 — Mesullük esasından ayırma
Madde 25 — İstenilen paraların ödenmesi
Madde 26 — Ödeme müddeti
Madde 27 — Mevrit idare hesabına verdiği paraların mahreç idareye ödenmesi

Altıncı fasıl

Hesaplaşma, mururu zamana uğriyan havalenameler

- Madde 28 — Ücret ve resimlerin taksimi
Madde 29 — Hesap görme
Madde 30 — Hesabın temizlenmesi ve keşilmesi
Madde 31 — Mururu zamana uğriyan havalenameler

Yedinci fasıl

Muhtelif hükümler

- Madde 32 — Alım vermiye iştirak eden merkezler
Madde 33 — Başka idarelerin iştiraki
Madde 34 — Mukavelename umumî hükümlerinin tatbiki
Madde 35 — Mali ve sair resimler almak yasağı
Madde 36 — Toplanmalar arasındaki müddet içinde vukubulacak tekliflerin kabulü

Son hükümler

- Madde 37 — Uzlaşmanın icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği.

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Türkiye Cumhuriyeti, Arnavutluk , Almanya , Arjantin Cumhuriyeti , Avusturya, Belçika, Bolivya, Bulgaristan , Şili, Çin , Kolombiya Cumhuriyeti , Güba Cumhuriyeti , Danimarka , Danzig serbest şehri, Dominiken Cumhuriyeti, Mısır, İspanya , Japonya müstemlekeleri, Estonya Habeşistan, Fenlandiya, Fransa, Cezayir , Fransa'nın Çini Hindistanide ki müstemlekeleri , ve himayeli memleketleri , diğer fransız müstemlekelerinin hepsi , Yunanistan , Hicaz ve Necit Kırallığı ve bunlara katılmış yerler, Honduras Cumhuriyeti, Macaristan, İzlanda, İtalya, İtalya müstemlekelerinin hepsi , Japonya, Hozen , Japonyaya tâbi yerlerin hepsi , Letonya , Liberya Cumhuriyeti, Litvanya, Lüksemburg, İspanya mıntakası hariç Fas, Fasin İspanyol mıntakası, Nikaragva, Norveç, Panama Cumhuriyeti, Praguay, Felemenk, Felemenk Hindistanı, Felemenğin Amerikadaki müstemlekeleri, Peru, İran, Lehistan, Portekiz, Portekizin Afrikadaki müstemlekeleri, Portekizin Asya v Okyanusyadaki müstemlekeleri , Romanya , Senmaren Cumhuriyeti , Sar arazisi, Sırp - Hırvat-Sloven Kırallığı, Siam Kırallığı, İsveç, İsviçre, Çekoslovakya, Tunus Uruguay, Vatikan hükümeti, Venezüella dirleşmiş hükümetleri arasında bağlanan posta havale-namelerine dair uzlaşma.

Yukarıda sayılan memleketler hükümetlerinin aşağıda imzaları bulunan murahhaslar mukavelenamesinin 3 üncü maddesine göre ve tasdik edilmek şartile aşağıdaki uzlaşmayı kararlaştırmışlardır.

Birinci fasıl

İlk hükümler

Madde — 1

Havalenamelerin alınıp verilmesi şartları

Posta havalenameleri , posta idarelerince bu servisin yapılması kararlaştırılmış olan memleketler arasında işbu uzlaşma hükümlerine göre alınıp verilir.

İkinci fasıl

Havalenamelerin tanzimi

Madde — 2

Tevdiat havale makbuzu

Uzlaşmış idareler, posta havalenamesi ile para göndermek istiyen kimselerin bu parayı postaya ne yolda vereceklerini tayin ederler para gönderen kimseye ücretsiz olarak bir makbuz verilmelidir.

Madde — 3

Havale parasının gösterilmesi Çevirme bedeli

1 — Tersine bir uzlaşma olmadıkça, Her havalenamenin bedeli olan para ödemenin vukubulacağı memleket parasile gösterilir.

2 — Mahreç memleket idaresi kendi parasının mevrit memleket parasına çevrilmesi bedelini kendisi tayin eder.

Mezkûr idare kendi memleketi ile mevrit memlekette aynı para geçiyorsa mürsil tarafından ödenecek kambiyo farkını dahi tayin eder

Madde — 4

Havale olunacak paranın son haddi

Her idare tanzim ettiği havalenamelerin son haddini tayin eylemek salâhiyetini haizdir. Şu şartla ki bu son had binfirangı geçemez. Bununla beraber posta servisine ait olup 6 ıncı madde hükümlerine göre ücretsiz olarak tanzim olunan havalenamelerin bedeli idareler tarafından tayin olunan son hadleri geçebilir.

Madde — 5

Ücretler

1 — Her havalename için mürsil tarafından ödenecek ücret, havalename başına 25 santimi geçmemek üzere maktu bir ücretten ve bundan başka postaya verilen paranın nihayet yüzde yarımı nisbetinde bir resimden ibarettir.

Her idarenin, mezkûr nisbî ücretin alınması için kendi servisine daha uygun bulunacak mikyası kabul etmeğe salâhiyeti vardır.

2 — Uzlaşmaya iştirak eden memleketlerden biri vasıtasile, bu memleketlerden birile uzlaşmaya iştirak etmiyen bir memleket arasında alınıp verilen havalenameler mutavassıt idare tarafından havalenamenin bedeli üzerinden alınacak munzam bir resme tâbi tutulabilirler.

Madde — 6

Ücretsiz havalenameler

Posta servisine ait olarak gerek posta idareleri ve gerek bu idarelerle milletler arasındaki kalem arasında alınıp verilen havalenamelerden hiç bir posta ücreti alınmaz.

Mukavelenamenin 47 inci maddesinin ikinci fıkrasında muhabere maddeleri için gösterilen şartlar dairesinde harp esirleri tarafından gönderilen ve a alınan havalenamelerden dahi hiç bir posta ücreti alınmaz.

Madde — 7

Telgraf havalenameleri

1 - Havalenameler, devlete ait bir telgraf hattile memleketleri birbirine bağlı olan ve yahut bu bapta hususî telgraf hattı kullanmağa muvafakat eden idareler arasındaki münasebetlerde telgrafla gönderilebilir.

Bu havalenamelere telgraf havalenameleri denir.

Telsiz telgrafla göndermeğe muvafakat eden idareler arasında havalenameler bu suretle dahi gönderilebilir.

2 - Tersine bir uzlaşma olmadıkça, Petersburg milletler arası telgraf mukavelenamesine bitişik « Milletler arası muamele nizamnamesi » nde gösterilen muamele ve keşide tarzları telgraf havalenamelerine tatbik olunabildiği takdirde havalenameler diğer hususî telgrafnameler gibi ve bunların tâbi bulunduğu aynı şartlar dairesinde o muamele ve keşide tarzlarına tâbi tutulurlar.

3 - Bir telgraf havalenamesinin mürsili havalenamenin mutad ücretile telgraf ücretini ödemelidir.

4 - Bir telgraf havalenamesinin mürsili tarifeye göre ücretini ödemek şartile mürselileyhe mahsus bazı ifadeleri havalenamesinin metnine ilâve edebilir .

5 - Telgraf havalelerinden, milletler arası telgraf nizamnamelerinde gösterilmiş olan ücretlerden başka hiç telgraf ücreti alınmaz.

Madde — 8

Ödeme haberi

Bir posta veya telgraf havalenamesinin mürsili mukavelenamenin muhabere maddelerine ait alma haberleri hakkındaki 53 üncü maddesinde gösterilen şartlar dairesinde ve havalebedelini postaya verdiği günden itibaren bir yıl içinde ve yalnız posta ile mezkûr havalebedeli için bir ödeme haberi getirebilir.

Madde — 9

Hususî vasıta ile teslim

Adi bir havalenamenin mürsili mukavelenamenin 44 üncü maddesinde muhabere maddeleri için gösterilen şartlar dairesinde olarak havalenamenin gitmesini müteakip bedelinin derhal hususî vasıta ile oturulan yere teslimini isteyebilir.

Üçüncü fasıl

Havalenamelerin ödenmesi

Madde — 10

Üdeme

Havalenamelerin bedeli sahiplerine mevrit memlekette geçen para ile ödenmelidir.

Madde — 11

Ödenecek paranın son haddi

Tersine bir uzlaşma olmadıkça bir memlekette ödenecek havalenamelerin son haddi mezkûr memleketin tanzim ettiği havalenameler için kabul edilmiş olan son haddin aynidir.

Aynı bir mürsil aynı günde ve aynı mahalde aynı kimseye mahsus olmak üzere bir kaç havalebedeli tanzim ettirir ve bunların yekûnu mevrit memleket tarafından kabul edilen son haddi geçerse mevrit merkez aynı günde tediye edilen para bu son haddi geçmemek üzere havalenamelerin ödenmesini fasılalı bir surette ifaya mezdur.

Madde — 12

Posta hesabı carisine geçirme

Her idare, kendi servisinde posta çeklerine tatbik ettiği kaidelere göre havalenameler bedelinin posta hesabı carisine geçirilmesini üzerine alabilir. Bu halde, havalenamelerin bedeli usulü dairesinde ödenmiş sayılır.

Madde — 13

Oturulan yerde teslim ücreti

Bir havalebedeli oturulan yerde ödendiği takdirde mürselileyhten bir (teslim ücreti) alınabilir.

Madde — 14

Ödeme mezuniyeti ücreti

Bir havalenamenin kaybolmasına posta idaresince sebebiyet verilmemiş ise nizamnamenin sekizinci maddesinde gösterilen ödeme mezuniyeti için mürsil veya mürselileyhten bir muhabere maddesine ait haber istemenin icap ettirdiği ücrete müsavi bir ücret alınabilir.

Madde — 15

Postrestant adresli havalenameler

Birhavalename postrestant adresli olduğu takdirde mukavelenamenin 37 inci maddesinde gösterilen hususî ücret mürselileyhten alınabilir. Bu ücret havalenamenin tekrar yollanması veya sahibine teslim edilmemesinden geri gönderilmesi halinde aramılmaz.

Madde — 16

Hususî vasıta ile dağıtma telgraf havalenamelerinin teslimi

1 — Bir posta havalenamesinin mürsili havalename bedelinin hususî vasıta ile oturlan yerde teslimini istediği takdirde mevrit idaresi dahilî nizamları icap ettirirse para yerine havalenamenin geldiğini bildiren bir ihbarnameyi veya asıl havalenameyi hususî vasıta ile teslim ettirilebilir.

2 - Bir telgraf havalenamesinin sahibine derhal ve masrafsız olarak havalenamenin geldiği haber verilmelidir.

Bununla beraber bunun oturduğu yer mevrit merkezinin ücretsiz dağıtma dairesi dışarısında bulunur ve mürsil ihbarnamesinin hususî vasıta ile teslimi masraflarını vermemiş olursa bu masraflar mürselileyhten alınabilir.

Mevrit idare, oturlan yere ihbarname yerine parayı teslim ederse - mürsil tarafından ödenmiş olan hususî vasıta masrafları icabında nazarı dikkate alınmak şartile - bundan dolayı hususî bir ücret almakta muhtardır.

Madde — 17

Havalenamelerin meriyet müddeti

1 - Havalenameler, tanzim edildikleri aydan sonra gelen ilk ayın sonuna kadar muteberdirler. Bu müddet uzak memleketler ile olan münasebetlerde dört aya çıkarılır.

Bu müddet geçince, havalenameler ancak mevrit idarenin istemesi üzerine bunları tanzim eden idarenin bir tarih vizesi üzerine ödenebilirler.

2 - Tarih vizesi, havalenameye bu maddenin birinci fıkrasında gösterilen müddete müsavi yeni bir meriyet müddeti verir.

3 - Meriyet müddetinin bitmesi, posta idaresinin bir yanlışlığından ileri gelmediği takdirde tarih vizesi için bir muhabere maddesine ait haber istemenin icap ettirdiği ücretin aynı bir ücret alınabilir.

Madde — 18

Havalenamelerin ciro edilmesi

Her memleketin, birlik memleketlerden her hangi biri tarafından gönderilecek havalenamelerin kendi hududu içinde ciro tarikile başkasına devrolunabileceğini bildirmeğe hakkı vardır.

Dördüncü fasıl

Geri alma, adres değiştirme, tekrar yollama, sahibine teslim edilememe, haber istemeler

Maddde — 19

Havalenamelerin geri alınması, Adres değiştirme

Bir posta veya telgraf havalenemesinin mürselileyhi havalenameyi veya bunun bedelini almamış olduğu müddetince mürsili muhabere maddeleri için mukavelenamenin 49 uncu maddesinde gösterilen şartlar dairesinde mezkûr havalenameyi geri alabilir veya adresini değiştirebilir. Adres değiştirme telgrafla istenilirse telgrafnamenin ücretine adi taahhütlü bir mektup ücreti ilâve olunur.

Madde — 20

Havalenamelerin tekrar yollanması

1 - Mürselileyhe oturduğu yeri değiştirdiği ve yeni gittiği memleket ile ilk oturduğu memleket arasında havaleneme alımp verilmekte olduğu takdirde gerek mürsil ve gerek mürselileyhin istemesi üzerine havalenameler mürselileyhin gitmiş olduğu memlekete tekrar yollanabilir.

2 - Posta veya telgraf havalenamelerinin tekrar yollanması posta vasitasile vukubulduğu ve yeni mevrıt memleketi, uzlaşma esaslarına göre mahreç memlekete posta havalenameleri alıp verdiği takdirde bundan dolayı hiç bir munzam ücret alınmaz.

Yeni mevrıt memleketi mahreç memleket ile havaleneme alıp vermiyorsa tekrar yollama keyfiyeti ücretini gönderilecek paradan indirilmek üzere yeniden tanzim olunan bir havaleneme vasitasile icra olunur.

3 - Eğer yeni mevrıt memleketi ilk telgraf havalenameleri alıp veriyorsa posta ve telgraf havalenamelerin telgrafla tekrar yollanması kabul olunur.

Bu gibi hallerde yeni posta ve telgraf masrafları indirildikten sonra kalan para için bir telgraf havalenemesi tanzim edilir.

4 - Umumî uzlaşmaya iştirak etmiyen ve fakat buna iştirak eden memleketlerden biri ile posta havalenameleri alıp vermek için hususî surette uzlaşan memleketlerden çıkan posta veya telgraf havalenameleri hususî uzlaşma mani olmadığı takdirde, hususî uzlaşmayı yapan mezkûr memlekette umumî uzlaşmayı imza etmiş olan bir üçüncü memlekete posta veya telgraf tekrar yollanabilirler.

Bu, tekrar yollama keyfiyeti, ücreti gönderilecek paradan indirilmek üzere yeni bir havaleneme tanzimi suretile icra olunur.

Aynı şartlar dairesinde umumî uzlaşmaya iştirak eden memleketlerden çıkan posta veya telgraf havalenameleri bu uzlaşmaya iştirak etmiyen bir memlekete tekrar yollanabilirler .

Madde — 21

Sahiplerine ödenmeyen havalenameler

1 - Mürselileyhleri tarafından reddolunan veya mürselileyhleri bilinmeyen veya adres bırakmaksızın oturduğu yerden çıkmış ve yahut tekrar yollanmayacak memleketlerden birine gitmiş bulunan havalenameler derhal mahreç merkezine geri gönderilir.

Mutat meriyet müddeti içinde ödenmesi istenilmemiş olan havalenameler elinde buldukları idare tarafından mahreç idareye geri gönderilir .

2 - Herhangi bir sebeple mürselileyhlerine ödenemiyen havalenamelerin bedeli mürsillerine geri verilir.

Madde — 22

Haber istemeler

1 - Her havalenameye ait haber istemeler için bir muhabere maddesi haber istemenin icap ettirdiği ücretin aynı bir ücret alınabilir. Eğer mürsil evvelce bir ödeme haberine mahsus ücreti vermiş ise kendisinden ayrıca hiç bir gûna ücret alınmaz.

2 - Bir havalenamenin salâhiyettar olmıyan bir kimseye ödenmesine ait haber isteme ancak havalename bedelinin postaya verildiği günün ertesiinden itibaren bir yıl müddet içinde kabul olunur.

3 - Her idare başka idarelerden çıkan havalenamelere ait haber istemeleri kabule mecburdur. Haber isteme ücreti tamamen haber istemeleri kabul eden idareye aittir.

4 - Haber istemeyi icap ettiren sebep posta idaresinin bir servis yanlışlığı ise haber isteme ücreti geri verilir.

Beşinci fasıl

Mesullük

Madde — 23

Mesullüğün şumulü

Posta havalenamesine çevrilmek üzere postaya verilen paralar, mahreç memleketin kanunu ile tayin olunan müddet içinde usulü veçhile ödeninceye kadar mürsillerine karşı garanti edilmiştir.

Mesullük, mevrit idarenin dahili nizamlarında gösterilen şartlar dairesinde ödenmenin vukuunu ispat edemediği hal müstesna olmak üzere mahreç idareye aittir.

22 inci maddenin ikinci fıkrasında gösterilen bir yıllık müddetin geçmesinden sonra idareler mürselileyhten başkasına vukubulan ödemelerden artık mesul değildirler.

Madde — 24

Mesullük esasından ayırma

Mücbir sebep neticesi olarak posta servisine ait vesikaların yok edilmesinden dolayı posta idareleri ödeme keyfiyetini tevsik edemedikleri takdirde mezkûr idareler, posta havalenameleri servisine ait her türlü mesullükten kurtulurlar.

Madde — 25

İstenilen paraların ödenmesi

Bir havalenamenin ödenip ödenmediği ihtilâfı ve neticede posta idaresinin mesullüğünü mucip olduğu takdirde isteyen kimseye tazminat verilmesi mecburiyeti, para asıl mürselilehe verilecek ise mevrit idareye ve mürsile geri verilecek ise mahraç idareye terttüp eder. İsteyen kimseye tazminat veren idare yolsuz olarak parayı ödemesinden dolayı mesul olan idareye karşı müracaat hakkını haizdir.

Madde — 26

Ödeme müddeti

1 — İsteyen kimseye mümkün olduğu kadar çabuklukla ve en geç haber istemenin vuku-

bulduğu günün ertesinden itibaren altı ay içinde tazminat verilmelidir. Bu müddet, uzak memleketlerle olan münasebetlerde dokuz aya çıkarılmıştır.

Bir işin tetkikinde idarelerce çabukluk gösterilmiş olmasına rağmen mesullüklerin tayin ve tesbit ve yukarıki bentte gösterilen müddet yetişmediği takdirde mürsil idare istisnaen bu müddet haricinde olarak ödemeyi geri bırakabilir.

2 - Mahreç idaresi kendisine usulü dairesinde müracaat vukubulduğu halde işi halletmeksizin üç ay geçmesine sebebiyet veren ödeyecek idare hesabına olarak mürsile tazminat vermeğe mezundur. Uzak memleketlerde olan münasebetlerde bu müddet altı aya çıkarılır.

Madde — 27

Mevrit idare hesabına verdiği paraların mahreç idareye ödenmesi

Ödiyecek idare, kendi hesabına olarak mahreç idare tarafından istiyen kimseye verilmiş olan tazminatı, bu tazminatın verildiğinin kendisine tebliğinden itibaren üç ay içinde mahreç idareye ödemeğe mecburdur. Bu tazminatın ödenmesi gerek bir posta havalenamesi, bir çek ve yahut alacaklı memleketin merkezi idaresinde veya bir ticaret merkezinde gösterildiğine ödenir bir poliçe ile ve gerek alacaklı memleketin geçer parasile ve gerekse iki tarafın uzlaşması üzerine alacaklı memleketin havalenameler hesabına alacak kaydedilmek suretile alacaklı idare için masrafsız yapılır.

Üç ay müddet geçtikten sonra mahreç idarenin alacaklı olan para için bu müddetin bittiği günden itibaren hesap edilmek üzere yıllık yüzde yedi faiz yürütülür.

Altıncı fasıl

Hesaplaşma, mururu zamana uğrıyan havalenameler

Madde — 28

Ücret ve resimlerin taksimi

1 - Mahreç idare nizamname ile tespit edilen şartlar dairesinde mürselileyh idareye havalename başına 10 santim maktu bir ücret payı ile ödenmiş olan havalenameler bedeli yekûnunun yüzde 1/4 i (yüzde bir rubu) kadar bir alacak kaydeder.

2 - Bir havalenamenin tekrar yollanması halinde bu havalename için çıktığı idarece hakiki olarak alınan ücretin miktarı her ne olursa olsun, yeni mevrit memleket havalename ilk önce kendisine gönderilmiş olsaydı bundan ne miktar ücret payı alacak idise aynı miktar payı alır.

3 - Ödeme haberleri için alınan ücret ile hususî vasıta ücreti mahreç idaresine aittir.

4 - 20 inci maddenin 2, 3 ve 4 üncü fıkralarında gösterilen şartlar dairesinde tanzim edilen bir havalenamenin sahibine teslim edilememesi halinde tekrar yollayan idarece bu havalename bedelinden indirilen ücret payı kendisine ait kalır.

Madde — 29

Hesap görme

İdareler kendi merkezleri tarafından ödenen bütün paraları icmalen gösteren aylık hesaplar yaparlar. Havalenamelerin bedelleri muhtelif paralarla ödendiği takdirde ve bu hususta tersine bir uzlaşma olmadıkça alacağın çok kısmı hangi paradan ise en az kısmıda o nevi paraya çevrilir ve bu çevirme için hesabın ait olduğu müddet içinde borçlu memlekette resmen kabul edilen vasatı kambiyo miktarı ne ise o miktar esas tutulur.

Hesaplar borçlu idare tarafından nizamnamede gösterilen müddetler içinde görülerek kesilir.

Madde — 30

Hesabın temizlenmesi ve kesilmesi

Tersine bir uzlaşma olmadıkça hesap bakiyesi alacaklı memleketin posta havalenamelerini ödemek için kullandığı para ile ödenir. Hesap bakiyesinin belli müddetler içinde ödenmemesi halinde bu bakiye miktarı için mezkûr müddetlerin bittiği günden itibaren ödemenin vukubulduğu güne kadar faiz yürütülür. Bu faiz yılda yüzde yedi üzerinden hesap olunur.

Madde — 31

Müruru zamana uğrayan havalenameler

Posta havalenamelerine çevrilipte belli müddetler içinde aranılmıyan paralar katî surette mahreç idare menfaatına kaydolunur.

Yedinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 32

Alıp vermeye iştirak eden merkezler

İdareler mümkün oldukça memleketlerinin her tarafında havalenamelerin ödenmesini temin için lâzımgelen tedbirleri alırlar.

Madde — 33

Başka idarelerin iştiraki

Havalename servis posta idaresinin ğayri bir idare tarafından yapılan memleketler bu uzlaşma hükümlerine göre havalename alıp vermeğe iştirak edebilirler. Mezkûr memleketlerde uzlaşma hükümlerinin tamamen icrasını temin için bunların posta idareleriyle uzlaşmak o memleketlerde havalename servisini yapan diğer idare veya müesseselere aittir.

Posta idaresi, havalename servisini yapan idare veya müesseselerin sair birlik pasta idareleriyle ve milletler arasındaki kalem ile olan münasebetlerinde vasıtalık eder.

Madde — 34

Mukavelename umumî hükümlerinin tatbiki

Mukavelenamenin birinci ve ikinci parçalarındaki umumî hükümler bu uzlaşmaya tatbik olunabilir. Bununla beraber 7 inci maddesinin hükümleri burdan müstesnadır.

Madde — 35

Malı ve sair resimleri almak yasağı

Mukavelenamenin 26 ıncı maddesinde gösterilen yasaktan ayrıca olarak havalenamelerin ve bunların üzerine paramı alındığına dair yazılacak yazıların her hangi bir ücret veya resme tâbi tutulması da yasaktır.

Madde — 36

Toplanmalar arasındaki müddet içinde vukubulacak tekliflerin kabulü

Toplanmalar arasındaki müddet içinde vukubulacak teklifler (mukavelenamenin 18, 19 uncu maddeleri) tatbik edilebilmek için:

A) - Yeni hükümler ilâvesi veya uzlaşmanın 1 ilâ 11, 13 ilâ 19, 22, 28, 29, 30, 35, 36, 37 inci ve bu uzlaşma nizamnamesinin 1, 2, 4, 10, 19 ve 20 inci maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi istenilirse reylerde birliği,

B) - Uzlaşmanın yukarıki bentte mezkûr hükümlerinden başka hükümlerinin ve nizamnamenin 3, 5, 6, 8, 11, 12 inci maddelerinin değiştirilmesi istenilirse reylerin üçte ikisini,

C) - Hakeme verilecek karışıklık hali hariç olmak üzere nizamnamenin sair maddelerinin değiştirilmesi veya uzlaşma ve bunun nizamnamesi hükümlerinin tefsiri istenilirse reylerin mutlak çokluğu kazanmalıdır.

Son hükümler

Madde — 37

Uzlaşmanın icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Bu uzlaşma 1 temmuz 1920 tarihinde icra mevkiine konacak ve belli olmıyan bir müddet içinde meri kalacaktır. Yukarda isimleri gösterilen memleketler hükümetlerinin murahhasları bu uzlaşmayı bir nusha olarak imza etmişlerdir,

Bu nüsha büyük Bretanya ve Şimal İrlândası birleşmiş Kırallığı Hükümetinin evrak hazinesine konulacak ve birer sureti de uzlaşmayı yapan memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 haziran 1929 da Londrada yapılmıştır

İmzalar:

POSTA HAVALANAMELERİNE DAİR

UZLAŞMANIN NİZAMNAMESİ

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

Tanzim - Yollama - Ödeme

- Madde 1 — Havalenamelere formülleri
Madde 2 — Formüller üzerine yazılacak işaretler . Hususî işaretler .
Madde 3 — Havalenamelere yollanması
Madde 4 — Telgraf havalenamelere
Madde 5 — Ödeme haberi
Madde 6 — Hususî vasıta ile teslim edilecek havalenamelere .

İkinci fasıl

Muhtelif muameleler

- Madde 7 — Usulüne uygun olmıyan havalenamelere .
Madde 8 — Kaybolan veya yok edilen havalenamelere
Madde 9 — Tarih vizesi
Madde 10 — Geri alma. Adres değiştirme
Madde 11 — Tekrar yollama
Madde 12 — Sahiplerine verilmıyen havalenamelere

Madde 13 — Haber istemeler

Madde 14 — Başka bir memlekette tanzim olunan havalenamelere dair haber istemeler

Üçüncü fasıl

- Madde 15 — Aylık hesaplar
Madde 16 — Umumî hesaplar
Madde 17 — Hesap temizlenmesi . Avans verilen paralar

Dördüncü fasıl

İşarlar ve Tebliğler - Formüller

- Madde 18 — İşarlar ve tebliğler
Madde 19 — Formüller

Son hükümler

Madde 20 — Nizamnamenin icra mevkiğine konması ve ne kadar devam edeceği

Merbutlar

MP 1 den MP 5 kadar formüller

POSTA HAVALE NAMELERİNE DAİR UZLAŞMANIN İŞLETME NİZAMNAMESİ

Birinci fasıl

Tanzim - Yollama - Ödeme

Madde — 1

Havalename formülleri

Havalenamer bitişik M P 1 modeline uygun ve sağlam mukavvadan yapılmış bir formül üzerine tanzim olunur.

Madde — 2

Formüller üzerine yazılacak işaretler - Hususî işaretler

1 - Havalenamer üzerindeki işaretler arap rakamlarile ve lâtin harflerile ve tasdikli bile olsa kazıntı ve çıkıntı olmaksızın yazılmış olmalıdır. Para kesirlerinin miktarı yalnız rakamlarla gösterilebilir. Fakat işaret olmadığı takdirde vahidi kıyasiyi gösteren rakamdan evvel bir sıfır konmalıdır. Kurşun kalemile olan yazılar kabul edilmez. Bununla beraber servise dair işaretler boyalı kurşun kalemile yazılabilir.

2 - Havalenamerin adresleri sahiplerinin hüviyetlerini açıkca göstermelidir.

Kısa adresler veya telgraf adresleri kabul edilmez.

3 - Havalenamelere metnin icap ettirdiği yazılardan başka yazılar ilâvesi yasaktır.

Bununla beraber mürsil; kupon üzerine havalenamenin mürselulehine mahsus bazı yazılar ilâve etmek hakkını haizdir.

4 - Servis havalenamerinin yüz tarafında (Posta servisi - Service de poste) işareti veya buna benzer bir işaret bulunmalıdır.

Madde — 3

Havalenamerin yollanması

Havalenamer açıktan olarak yollanır ve mukavelename nizamnamesinin 56 ıncı maddesinin birinci fıkrasında gösterilen tarzda posta çantalarına konur.

Madde — 4

Telgraf havalenameri

1 - Telgraf havalenamer, mürsil posta merkezi tarafından yazılıp mürselileyh posta merkezine gönderilir.

Tersine bir uzlaşma olmadıkça mezkûr havalenamer fransızca olarak aşağıdaki tarzda yazılır.

(icabında servise ait işaretle)

Havalename (Postanece tanzim numarası)

Posta (mevrit postanesinin ismi)

(İcabında ödeme haberi)

(Mürsilin adı)

(Gönderilen paranın miktarı)

(Mürselileyh adının, bulunduğu yerin ve mümkün ise adının doğru olarak gösterilmesi)

(Telgrafnameye ait işaretler daima yukarıdaki sıra üzere yazılmış olmalıdır.

- 2 - Servis işaretleri tamamile veya telgraf servisinde kabul olunan tarzda kısaca gösterilir.
- 3 - Telgraf havalenameleri, gerek telgraf servisi olmiyan mahaller postaneleri ve gerek bir kaç postanesi bulunan mahallerde bu postanelerden telgraf servisi vapmiyan biri tarafından tanzim edildiği takdirde mahreç merkezinin adı postaya ait tanzim numarasını müteakip ve aşağıki tarzda gösterilmelidir:

« den 404 havalename »

4 - Gönderilen paranın miktarı rakamlarla ve (frank, mark, ilâh gibi) vahidi kıyasiler mevrıt memleket parasile ve tamamen harflerle gösterilmek lâzımdır.

5 - Şayet mürselileyh kadın ise, kendi isminin yanında aile ismi gösterilmiş olsa dahi hüviyetinin açıkça tayinine müsait bir sıfat, unvan, memuriyet veya bir meslek gösterilmiş olması hali müstesna olmak üzere, kendi isminden evvel madam veya matmazel kelimelerinden biri yazılmalıdır.

Mürselileyhin bulunduğu yerin ismi mevrıt postanesi isminin aynı olduğu takdirde ayrıca gösterilmeyebilir. Havalenamenin mürsil ve mürselileyhi kısa veya mukaveleli kelimeler ile gösterilemez.

6 - Kısmen tekrar mecburidir. (İsmihasların ve sayıların merkezden merkeze tekrarı gibi)

7 - Mürsil posta merkezi teyit mahiyetinde olmak üzere havalenamenin bitişik M P 2 modeline uygun bir tanzim haberini zarf içinde ilk posta ile mevrıt postanesine gönderir. Mezkûr tanzim haberine posta pulu yapıştırmak veya ücret ödeme makinesi damgaları basmak yasaktır.

8 - Mevrıt merkezi tanzim haberini beklemeksizin havalename bedelini ödemelidir. Bu merkez tanzim haberini mümkün oldukça mürselileyh tarafından imza olunan havalenameye birleştirir.

9 - İdareler, bir veya bir kaç postanesi olan mahallerdeki telgraf merkezlerine telgraf havalenameleri bedelini mürsilden almak ve mevrıt te ödemek için mezuniyet verme salâhiyetini haizdirler.

Madde — 5

Ödeme haberi

1 - Mürsili tarafından bir ödeme haberi istenilen posta havalenamelerinin yüz tarafında ve başında gayet göze çaracak surette (Ödeme haberi) kelimeleri yazılmış bulunmalıdır.

2 - Alma haberlerine dair olan mukavelename nizamnamesinin 26 ve 27 inci maddeleri hükümleri ödeme haberlerine de tatbik olunur. Bununla beraber havalenamenin postaya verilmesinden sonra bir ödeme haberi istemiş olursa, mukavelenamede gösterilen C 13 formülü yerine uzlaşmada gösterilen M P 3 formülü kullanılabilir.

Şurası mukarrerdır ki dahili nizamları mürsil idare tarafından havalenameye birleştirilen ödeme haberini kullanmağa müsait bulunmiyan idareler, kendi idarelerince kabul edilmiş olan formülü tanzim etmeğe mezdurlar.

3 - Bir telgraf havalenamesi için ödeme haberi tanzim etmek vazifesi mevrıt idareye aittir. Bu idare ödemeyi müteakip ve fakat tanzim haberini posta ile almadan evvel, ödeme haberini derhal mahreç merkeze gönderir.

Madde — 6

Hususî vasıta ile teslim edilecek havalenameler

Mukavelename nizamnamesinin 42 inci maddesi hükümleri hususî vasıta ile teslim oluncak posta havalenamelerine de tatbik olunur.

İkinci fasıl

Muhtelif muameleler

Madde — 7

Usulüne uygun olmıyan havale-nameler

1 —

a) Mürselileyhlerin atlarının veya oturdukları yerin yanlış, noksan veya şüpheli yazılmasından,

b) Atlarda veya paralarda fark olmasından veya bunların yazılmasından ,

c) Yazılarda kazıntı veya çıkıntı bulunmasından,

d) Damga, imza veyahut servise dair sair işaretlerin konmamasından,

e) Ödenecek paramın muhabir idarelerce bu hususta kabul olunan paradan başka bir para ile gösterilmesinden,

f) nizama uygun olmıyan formüller kullanılmasından dolayı ödenemiyen posta havale-nameleri düzeltilmek üzere mümkün olduğu kadar çabuklukla zarf içinde mahreç merkezine gönderilir, meğerki yakından haberdar edilen mürselileyh aşağıdaki ikinci fıkra hükümlerinin tatbikını istemiş olsun. Bununla beraber uzak memleketlerle olan münasebetlerde, mevrit idare bedelleri, kabul olunan paramın gayrı paramın gösterilmiş havale-namelerin çevrilmesini havale-nameyi tanzim eden idarece kullanılan bedel üzerinden yapabilecek vaziyette ise bu idareye derhal malûmat vermek şartile ödemeğe mezundur. Çevirmedeki yanlışlıklardan çıkan zararlar bu çevirmeyi yapan idareye aittir.

2 — Bir posta havale-namesinin mürselileyhi ister ve bütün masraflarını vermek teklifinde bulunur ise ödemeğe mani olan yolsuzluklar telgrafla ve ücretli bir servisle düzeltilebilir. Bu takdirde mevrit merkez havale-nameyi saklar ve mahreç merkezin düzeltme telgrafnamesini alır almaz havale-nameyi düzeltir ve buna telgrafnameyi birleştirir düzeltme telgrafnamesi posta servisinin bir yanlışlığından ileri gelmiş ise ücretinin icap edenlere geri verilmesi lâzımgelir.

3 - Adresin noksan veya yanlış yazılmasından veyahut mürselileyhe atfolunmıyacak her hangi bir sebepten dolayı bir telgraf havale-namesinin bedeli ödenmezse mahreç merkezinc ödenmemek sebebini gösteren bir servis gönderilmek lâzımdır. Mahreç merkez intizamsızlığın idareye isnat olunabilecek bir yanlışlıktan ileri gelip gelmediğini tetkik eder ve intizamsızlık idarede olmuş ise onu derhal bir servisle düzeltir. Aksi takdirde keyfiyeti mürsile bildirir ve mürsil ücretli bir servisle yanlışlığı düzeltirebilir.

Münasip bir müddet için bir telgraf servisi ile intizamsızlığı düzeltmemiş olan telgraf havale-nameleri adi posta havale-nameleri hakkındaki usule göre düzeltilir.

4 - Yalnız tanzim haberi alınıp buna dair telgrafname alınmamış olan telgraf havale-nameleri ödenmemelidir. Her şeyden evvel bir servisle havale telgrafnamesi istenmelidir. Mevrit merkez havale-namenin tarihinden sonra kendisine ilk posta ile gelmiyen tanzim haberini mukavelename nizamnamesine bitişik C 16 modeline uygun veya benzer bir tahkik kâğıdı ile ister.

Madde — 8

Kaybolan veya yok edilen havale-nameler

1 - Bir yerde ilişip kalmış, kayıp veya yok edilmiş olan havale-nameler yerine mürsil v mürselileyhin istemesi üzerine havale-namenin ödenmediği, geri gönderilmediği veya tekrar yollanmadığı mevrit idare ile birlikte tahakkuk ettirildikten sonra mahreç memleket idares tarafından verilecek ödeme ruhsatnameleri geçer. Bunların meriyet müddeti havale-nameler meriyet müddetinin aynıdır.

2 - Kayıp veya yok olan bir havalename bedelinin aynı zamanda geri alınması mürsili ve kendisine ödenmesi mürselileyhi tarafından istenildiği takdirde ruhsatname mürsil menfaatine verilmelidir.

3 - Kayıp veya yok olan bir havalenamenin bedelini mürsil geri almak istediği takdirde isteğini teyit için havalename makbuzu göstermelidir. Mahreç, idare, mevrit idarenin havalename bedelini ödemediğine ve ödemiyeceğine kanaat getirdikten sonra bu bedeli geri veririr. Mevrit, idare, bir havalenamenin kendisine gelmediği cevabını verdiği takdirde mahreç idare bu havalenamenin meriyet müddetinin bitmesine kadar tanzim olunan aylık hesapların hiç birinde gösterilmemiş olduğu kaydile bir ödeme ruhsatnamesi verebilir. İstiyenin ilişkisini kesmek için uzlaşmanın 26 ıncı maddesinin birinci fıkrasında gösterilen müddet içinde mevrit idareden hiç bir cevap alınmadığı ve bu müddetin bitmesine kadar alınmış olan aylık hesapların hiç birinde havalename gösterilmediği takdirde mahreç idare havalename bedelini mürsile geri vermeğe mezundur.

Bu geri verme keyfiyeti mevrit idareye taahhütlü mektupla bildirilir ve artık kati surette kaybolmuş sayılan havalenamenin sonradan hesaba geçirilmesi kabil olamaz.

Madde — 9

Tarih vizesi

Uzlaşmanın 17 inci madesinde bahsolunan tarih vizesi havalename üzerine yazılmalıdır.

Madde — 10

Geri alma - Adres değiştirme

1 - Mukavelename nizamnamesinin 48 ve 49 uncu maddeleri hükümleri geri almalara ve adres değiştirmelere tatbik olunur. Bununla beraber posta ile vukubulacak adres değiştirme isteklerine mürselileyh adresinin, adi kâğıt üzerine lâzımgelen bütün tafsilâtı ile yazılmış bir sureti birleştirilmelidir

Adres değiştirme telgrafla istenilirse bu istek, ilk posta ile de teyit edilir.

Bu teyit kâğıdının baş tarafında, altı renkli kurşun kalem ile çizilmiş olmak üzere:

(. . . . tarihli telgrafname ile vaki isteğin teyididir) ibaresi bulunmalıdır.

Bu takdirde, mevrit merkezi telgrafı alır almaz havalenameyi tutar ve bu isteği yapmak için posta ile gelecek teyidi bekler. Bir telgraf havalenamesinin mevrit merkezi, bundan başka, adres değiştirme hakkındaki isteği muameleye koymadan evvel tanzim haberini almış olmalıdır.

Bununla beraber mevrit idare, kendi mesullüğü altında olarak posta ile gönderilen teyidi ve icabında tanzim haberini beklemeden adres değiştirilmesine dair telgrafla vukubulan isteğin icabını yapabilir.

2 - Mukavelename nizamnamesinin 49 uncu maddesinde gösterildiği veçhile alelâde bir adres düzeltilmesi isteniliyorsa tanzim haberinin gelmesi beklenmeksizin adres düzeltilebilir.

Madde — 11

Tekrar yollama

1 - Bir posta havalenamesini posta ile tekrar yollayan merkez icabında havalename bedelini gösteren kayıtları okunabilecek bir tarzda kalemle çizer. (Yatırılan para) işareti altındaki kayıtlara dokunulmamalıdır.

Havalename bedelini, tekrar yollayan memlekette çıkan havalenameler hakkında kabul edilen paraya göre yeni mevrit memleketin parasına çevirdikten sonra mezkûr merkez bu

çevirmeden çıkan parayı havalenamenin münasip birbirine ve fakat mümkün olduğu kadar evvelce harflerle yazılan paranın hemen üst tarafına gene harflerle yazar. Havalenamenin üzerine işaret edilen yeni yazı memuru tarafından imza edilir. Sonradan vukubulacak tekrar yollamalarda dahi aynı muamele yapılmalıdır. Bununla beraber ilk mevrit veya mahreç memlekete tekrar yollama halinde, tekrar yolhyan merkez ilk bedeli yerinde bırakır veya bunun yerine (servise dair işaretler) kısmında mahreç memleket parasile gösterilen miktarı yazar.

2 - Bir telgraf havalenamesinin posta ile tekrar yollanması aynı şartlarla ve tanzim haberi beklenmeksizin yapılır. Havalename zarf içinde yeni mevrit merkezine gönderilir. Tanzim haberi tekrar yolhyan merkeze gelir gelmez bunun hakkında da aynı suretle muamele yapılır.

3 — Bir posta havalenamesinin telgrafla tekrar yollanması halinde, tekrar yolhyan merkez telgraf ve posta ücretlerini indirdikten sonra kalan para için bir telgraf havalenamesi tanzim eder. Posta ücreti asıl havalenamenin bedelinden telgrafname ücreti indirildikten sonra kalan miktar üzerinden hesap olunur.

Yeni mevrit memleket parasına çevirme muamelesi yukarıdaki birinci fıkrada gösterildiği veçhile yapılır.

Havalenamenin aslı tekrar yolhyan merkezce ibra olunarak üzerine : (.. ücreti indirilmiş . . . miktar ye tekrar yollanmıştır) ibaresi yazıldıktan sonra ödenmiş havalename gibi hesaba geçirilir . Esas havalenamenin kuponu mürselileyhe teslim edilmek üzere tanzim haberine birleştirilir.

4 - Bir telgraf havalenamesinin telgrafla tekrar yollanması üçüncü fıkrada gösterilen şartlar dairesinde ve tanzim haberi beklenmeksizin yapılır.

5 - 3,4 üncü fıkralar hükümleri, birlik memleketlerinin birinden çıkan posta ve telgraf havalenamelerinin mezkûr memleketlerden mahreç memleketle havalename alıp vermiyen diğer birine ve yahut uzlaşmaya iştirak etmiyen bir memlekete tekrar yollanması hallerinde de tatbik olunabilir. Uzlaşmaya iştirak etmiyen bir memlekette çıkan havalenamelerin uzlaşmayı imza etmiş olan bir memlekete tekrar yollanması halinde dahi aynı hükümler tatbik olunur.

6 - Tekrar yollama hakkındaki istekler ilk mevrit merkez ve icabında bundan sonraki mevrit merkezleri tarafından hatıra olarak kaydolunur. Bir havalenameyi yukarıki şartlar dairesinde tekrar yolhyan merkez keyfiyeti bunu tanzim eden merkeze bildirir.

Madde — 12

Sahiplerine verilmiyen havalenameler

Her hangi bir sebepten dolayı mürselileyhlerine ödenemiyen havalenameler mahreç idareye geri gönderilmezden evvel mevrit merkezince hatıra gibi kaydedilerek bunlara bir damga konur veyahut sahiplerine teslim edilemiyen muhabere maddeleri hakkında mukavelename nizamnamesinin 47 inci maddesinin birinci fıkrasında kullanılması lüzumu gösterilen bir etiket yapıştırılır. Geri gönderilen telgraf havalenameleri, bunlara ait tanzim haberleriyle beraber bir zarf içine konmalıdır.

Bununla beraber 11 inci maddenin 3, 4 ve beşinci fıkralarında gösterilen şartlar dairesinde tanzim edilen havalenameler, bunların çıktığı idareye gönderilmelidir. Bu idare, bu havalenamelerin bedelini, gerek ücretsiz yeni bir havalename ile ve gerekse ödenmiş olan havalenamelerin aylık hesabından indirilmek suretile havalenamenin aslımı tanzim etmiş olan mahreç idarenin emrine hazır bulundurur.

Madde — 13

Haber istemeler

1 - Bir posta veya telgraf havalenamesine ait her haber isteği bitişik M P 3 modeline uygun veya buna benzer bir formül üzerine yazılır ve bu formül, umumî kaide olarak, mahreç merkezinden doğruca mevrit merkezine gönderilir.

2 - Mevrit merkezi havalenamenin ne olduğuna dair katî malûmat verilebilecek bir halde ise, mezkûr formülü araştırmaların neticesine göre tamamlayarak haber istemenin çıktığı merkeze geri gönderir. Araştırmalardan bir netice çıkmazsa veya ödeme keyfiyetinde bir karışıklık var ise, haber isteme formülü; üzerine mümkün oldukça mürselileyhin havalename bedelini almadığına dair olan ifadesi ilâve edilerek, mevrit memleket idaresi vasıtasile mahreç memleket idaresine gönderilir.

3 - Her idare kendi servisine ait haber istemelerin ya kendi merkezi idaresine veya hususî surette göstereceği bir merkeze gönderilmesini milletler arasındaki kalem vasıtasile diğer idarelere bildirebilir.

Madde — 14

Başka bir memlekette tanzim olunan havalenamelere dair haber istemeler

Uzlaşmanın 22 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında gösterilen halde M. P. 3 işaretli haber isteme formülü mahreç idareye gönderilir. Formüle havalename makbuzu birleştirilmelidir.

Mahreç idare formülü uzlaşmanın 22 ve 23 üncü maddelerinde gösterilen müddetler içinde almalıdır.

Üçüncü fasıl

Hesaplaşma

Madde — 15

Aylık hesaplar

1 - Her idare, her ay nihayetinde, diğer idarelerden her biri için bitişik M P 4 modeline uygun olarak aylık bir hesap tanzim eder ve bu hesapta kendi merkezleri tarafından muhabir idare hesabına evvelki ay içinde ödenen bütün havalenameleri mümkün oldukça tarih sırasile ve bunları tanzim eden merkezlerin isimlerini alfebe tertibi üzere gösterir.

Bu idare, kendi merkezleri tarafından ödenen havalenameler üzerinden uzlaşmanın 28 inci maddesinin birinci fıkrası mucibiince kendisine düşen ücret ile icabında ödediği paralar miktarını ve uzlaşmanın 27 inci ve 30 uncu maddelerinde gösterilen faizlerin miktarını dahi bu hesaba geçirir.

2 - Aylık hesap, nihayet ait olduğu aydan sonra gelen ay nihayetinde ibra olunmuş posta ve telgraf havalenamelerile beraber ve telgraf havalenameleri mümkün oldukça tanzim haberleriyle birlikte olarak borçlu idareye gönderilir. Ait oldukları telgraf havalenamelerinin kayıtlı bulunduğu hesap göndrildikten sonra mevrit idareye gelen tanzim haberleri, ondan sonraki hesaplardan birine bitiştirilerek mahreç idareye geri gönderilir.

3 - Ödenmiş havalename. olmadığı takdirde, muhabir idareye boş bir hesap cetveli gönderilir.

Madde — 16

Umumî hesaplar

1 - Aylık hesapları alır almaz derhal ve teferruatın tetkikini beklemezsiniz alacaklı idare bitişik M P 5 modeline uygun veya benzer bir formül üzerinde tanzim ettiği bir umumî hesapta muvazene yapar. Sonradan görülen farklar ilk aylık hesaba geçirilir. Bu farkların yekûnu her hesapta elli santimi geçmediği takdirde nazarı dikkate alınmazlar.

2 - Umumî hesap, ait olduğu ayın bitmesinden sonra iki aylık bir müddet içinde tanzim olunmalıdır.

Bu müddet uzak memleketlerle olan münasebetlerde dört aya çıkarılır. İdareler umumî hesabı üç aylık, altı aylık veya yıllık yapmak için aralarında uzlaşabilirler.

Madde — 17

Hesap temizlenmesi. Avans verilen paralar

1 - Tersine bir uzlaşma olmadıkça hesabın bakıyesi olan miktar, alacaklı memleketin merkezi idaresi veya ticaret yeri üzerine çekilen ve gösterildiğinde ödene bilen çek veya poliçalar vasıtasıyla ve o memleketin parasıyla ve kendisine bir zararı olmamak şartile ödenir. Ödeme masrafları borçlu idareye aittir.

2 - Ödeme keyfiyeti, doğruluğu tasdik olunan umumî hesabın alınmasından nihayet on beş gün sonra veya umumî hesap tanzim edilmemiş ise aylık hesabın alınmasından sonra vukubulmalıdır. Bu müddetler uzak memleketler için bir aydır.

3 - Diğer bir idareden otuz bin altın franktan fazla alacağı olan her idare, hesap kapanmamış olsa bile, alacağının dörtte üçüne müsavi bir parayı avans olarak istemek hakkını haizdir.

Bu istek sekiz gün içinde yerine getirilmelidir. Bu müddetin sonunda para ödenmezse uzlaşmanın 30 uncu maddesi hükümleri tatbik olunur.

Dördüncü fasıl

İşarlar ve tebliğler - Formüller

Madde — 18

İşarlar ve tebliğler

1 - Her idare, uzlaşmanın icra mevkiine konmasından en az üç ay evvel

A) Uzlaşma esası üzerine havalename alıp verdiği memleketleri gösteren listeyi,

B) Havalename tanzim ve ödemeğe mezun olan posta merkezlerini veyahut bütün posta merkezlerinin bu servisi yaptıklarını,

C) İcabında telgraf havalenameleri de alınıp verileceği,

D) havalenamelerin tanzim ve ödenmesi için kabul ettiği son haddi,

E) Havalenameler bedellerinin hangi para ile gösterilmesi lâzımgeldiğini,

F) Tatbik ettiği tarifeyi,

G) Sahipleri tarafından istenilmemiş olan havalenameler bedellerinin katî olarak devlete mal olabilmesi için memleketin kanunları ve nizamları mucibince geçmesi lâzımgelen müddeti,

H) İcabında havalename bedelinin oturulan yerde ödenmesi, Postrestant tarih vizesi ve ödeme ruhsatnamesi için alacağı ücretleri,

I) Memleketi içinde havalenamelerin başka bir kimseye ciro edilip edilemeyeceğini,

P) Kullandığı havalename formülünün bir nüshasını,

K) Havalenamelere kendi memleketinin resmî dili ile yazılacak birden bine kadar sayıların imlâlarını,

L) Uzlaşmaya iştirak etmiyen memleketlerden hangilerine havalename alıp vermek için tavassut ediyorsa bunların isimlerini ,

M) Alınan ücretin, tanzim edilen havalenameler üzerinde ne suretle gösterildiğini , Milletler arasındaki kalem vasıtasile diğer idarelere tebliğ etmelidir.

2- Sonradan yapılacak bütün değişiklikler aynı suretle ve geciktirilmeksizin tebliğ olunmalıdır .

3 - Muhabir idareler tatbik ettikleri çevirme bedellerini ve sonradan bu bedeller de yapılacak değişiklikleri birbirlerine doğruca tebliğ etmelidir.

Madde — 19

Formüller

Mukavelenamenin 30 uncu maddesinin 2 inci fıkrası hükümleri icabınca M P 1 (posta havalenameleri) ve M P 3 (haber istemeler) formülleri halkın kullanacağı formüllerden sayılır.

Son hükümler

Madde — 20

Nizamnamenin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Bu nizamname, posta havalenamelerine dair uzlaşmanın icra mevkiin bulunduğu günden itibaren icra mevkiine konacak ve alâkalı idareler tarafından hep birlikte yenileştirilmedikçe uzlaşmanın devamı müddetince devam edecektir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır

İmzalar

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Borçlar tahsiline dair uzlaşma

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

İlk hükümler

Madde 1 — Bedelleri tahsil olunacak senetlerin alınıp verilmesi şartları.

İkinci fasıl

Servis mevzuu

Madde 2 — Bedelleri tahsil olunmak üzere kabul olunan senetler.

Madde 3 — Protestolar.

Üçüncü fasıl

Bedelleri tahsil olunacak senetlerin postaya nasıl verileceği

Madde 4 — Senetlerin bedellerinin gösterilmesi.

Madde 5 — Senetlerin postaya verilmesi. Gönderilen maddenin ücreti.

Madde 6 — Senetlerin sayısının ve bedellerinin son haddi.

Dördüncü fasıl

Senet bedellerinin nasıl tahsil olunacağı

Madde 8 — Kısmen ödemenin kabul olunmaması.

Madde 9 — Tahsil veya gösterme ücreti

Madde 10 — Tahsil olunan paranın gönderilmesi.

Madde 11 — Bedelleri tahsil edilmeyen senetlerin geri gönderilmesi.

Beşinci fasıl

Geri alma ve düzeltilmeler. Tekrar yollama ve geri gönderme, ceza istemeler

Madde 12 — Bedelleri tahsil olunacak senetlerin geri alınması bordronun düzeltilmesi.

Madde 13 — Tekrar yollama yanlış gönderilen senetler.

Madde 14 — Bedelleri tahsil olunamayan senetlerin geri gönderilmesi.

Madde 15 — Haber istemeler.

Altıncı fasıl

Mesulün borç tahsili havalenameleri

Madde 16 — Göndrilen maddenin veya senetlerin kaybolması halinde mesullük.

Madde 17 — Muntazam tahsil olunan paraların garanti edilmesi.

Madde 18 — Mukavelenamedeki hususi hükümlerin tatbiki.

Madde 19 — Gecikme hali

Yedinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde 20 — Ücretlerin nereye ait olduğu

Madde 21 — Servise iştirak eden merkezler

Madde 22 — Mukavelename umumî hükümlerinin tatbiki

Madde 23 — Toplanmalar arasındaki müddetler içinde yapılan tekliflerin kabulü.

Son hükümler

Madde 24 — Uzlaşmanın icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği.

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Türkiye Cümhuriyeti , Arnavutluk, Almanya, Avusturya, Belçika, Bolivya, Şili, Güba, Danimarka, Danziğ serbest şehri, Dominiken Cümhuriyeti, Mısır, İspanya, İspanya müstemlekelerinin hepsi, Estonya , Habeşistan , Fenlandiya, Fransa , Cezayir, Yunanistan , Hicaz ve Necit Kırallığı ve buna tâbi yerler, Hondoras Cumhuriyeti, Macaristan, İzlanda, İtalya, İtalya müstemlekelerinin hepsi, Letünya, Lituvanya, Lüksemburg, İspanya mıntakası hariç Fas, Fasin İspanyol mıntakası, Norveç, Paraguvay, Felemenk, Hindistanı, Felemengin Amerikadaki müstemlekeleri, Lehistan, Portekiz, Portekizin Afrikadaki müstemlekeleri, Portekizin Asya ve Okyanusyadaki müstemlekeleri, Romanya, Sanmaren Cumhuriyeti, Sırp- Hırvat -Siloven Kırallığı, Siyam, İsveç, Çekoslovakya, Tunus, Vatikan hükûmeti, Venezoella birleşmiş hükûmetleri arasında bağlanan.

Borçlar tahsiline dair uzlaşma

İsimleri yukarıda sayılan memleketler hükûmetlerinin aşağıda imzaları bulunan murahhasları mukavelenamenin 3 üncü maddesine göre ve tasdik edilmek kaydile aşağıdaki uzlaşmayı hep birlikte kararlaştırmışlardır.

Birinci fasıl

İlk hükümler

Madde — 1

Bedelleri tahsil olunacak senetlerin alınıp verilmesi şartları

Posta idareleri, bedelleri tahsil olunacak senetler servisini kabul etmiş olan birlik memleketleri arasında mezkûr servis bu uzlaşma hükümlerine göre yapılır.

İkinci fasıl

Servisin mevzuu

Madde — 2

Bedelleri tahsil olunmak üzere kabul olunan senetler

İbranameler, faturalar, emre yazılmış senetler, poliçeler, faiz ve temettü kuponları, amorti çıkan sehimler ve umumiyetle masrafsız ödenebilen ticarî ve sair her türlü senetler, bedelleri tahsil olunmak üzere kabul olunur. Faiz veya temettü kuponlarının ve amorti çıkan sehimlerin tahsilini üzerlerine alâmiyan idareler bunu milletler arasındaki kalem vasıtasile diğer idarelere bildirirler.

Madde — 3

Protestolar

İdareler, ticarî senetlerin protesto ettirilmesini ve borçlar hakkında adlî takipler yaptırılmasını üzerlerine alabilirler ve bu hususta alınacak tedbirleri hep birlikte kararlaştırırlar.

Üçüncü fasıl

Bedelleri tahsil olunacak senetlerin postaya nasıl verileceği

Madde — 4

Senetlerin bedellerinin gösterilmesi

Tersine bir uzlaşma olmadıkça, senetlerin tahsil olunacak bedelleri, tahsil edecek memleket parasile gösterilir.

Madde — 5

Senetlerin postaya verilmesi gönderilen maddenin ücreti

Bedelleri tahsil olunacak senetlerin postaya verilmesi, parayı tahsil edecek olan posta merkezine sahibi tarafından doğrudan doğruya posta ile gönderilecek taahhütlü mektup şeklinde vukubulur.

Gönderilen maddenin ücreti, aynı ağırlıktaki bir taahhütlü mektubun ücretini geçemez.

Madde — 6

Senetlerin sayısının ve bedellerinin son haddi

1 - Aynı madde içinde mevrit merkezi marifetile aynı kimse namına muhtelif borçlulardan tahsil edilecek bir kaç senet bulunabilir. Bununla beraber bu senetler ne beşten fazla ayrı ayrı borçlulara ait ve nede ayrı ayrı vadeli olmalıdır.

2 - Tahsil olunacak paraların yekûnu madde başına posta havalenamelerinin tanzimi için mevrit memleket tarafından kabul edilen son haddi geçmemelidir. Meğerki idareler uzlaşarak daha yüksek bir had kabul etmiş olsunlar.

Madde — 7

Yasaklar

A) - Senetler üzerinde bunlara dair olmyan yazılar bulunması,

b) - Bu senetlere alacaklı ile borçlu arasında muhabere yerine geçebilecek mektuplar veya notlar birleştirilmesi.

c) - Gönderilen bordrosu üzerinde bunun icap ettirdiği kayıtlardan başka yazıların bulunması yasaktır.

Dördüncü fasıl

Senet bedellerinin nasıl tahsil olunacağı

Madde — 8

Kısmen ödemenin kabul olunmaması

Her senedin bedeli tamamen ve bir defada ödenmek lâzımgelip aksi takdirde reddedilmiş sayılır.

Madde — 9

Tahsil veya gösterme ücreti

Bedeli tahsil olunmak üzere borçluya gösterilen her senet, bedeli tahsil edilsin edilmesin

hale göre tahsil veya gösterme ücreti denilen yirmi beş santimlik bir ücrete tâbidir. Bu ücret icabına göre tahsil olunacak paradan alıkonulur.

Her hangi bir yolsuzluk veya adres bozukluğundan dolayı bedelleri tahsil olunmaksızın mürsillerine geri gönderilen senetler mezkûr ücrete tâbi tutulmazlar.

Madde — 10

Tahsil olunan paranın gönderilmesi

1 - Aynı bir maddeye ait tahsil edilen paralar:

A) Tahsil ücreti ve icabında bedeli ödenmeyen senetlerin gösterme ücreti,

B) İcabında senetlerin tâbi olduğu malî senetler,

C) A ve B işaretli ücretler ve resimler ahkonulduktan sonra tahsil edilen paranın yekûnu üzerinden hesap edilen posta hvalenamesi ücreti, indirildikten sonra bir posta havalenamesile sahibine gönderilir.

Bu borç tahsili havalenemelerinin bedeli idareler tarafından 6 ıncı maddenin 2 inci fıkrasında tesbit olunan son hadde kadar kabul olunur.

2 - İdareler, tahsil edilen paralara ait hesapların temizlenmesi için başka bir usul tutulması hakkında uzlaşabilirler ve nizamnamede gösterilen şartlar dairesinde bu paraların, gönderilen maddenin mevridi olan memlekette posta hesabı carisine geçirilmesini üzerlerine alabilirler.

Madde — 11

Bedelleri tahsil edilemeyen senetlerin geri gönderilmesi

Nizamnamede gösterilen müddet içinde bedelleri tahsil edilemeyen ve gösterilen üçüncü bir kimseye teslimi caiz görülmeyen senetler, ücretsiz olarak mahreç merkezine geri gönderilir. Bu senetlerin bedelleri tahsil olunmadığı veyahut tahsil olunan paralar gösterme ücretinin tamamen indirilmesine yetişmediği takdirde mezkûr ücret maddeyi gönderenden istenilir. Tahsili üzerine alan idare parayı muhafaza için tedbir almağa ve senetler bedellerinin ödenmediğini her hangi bir suretle tevsik etmeğe mecbur değildir.

Beşinci fasıl

Geri alma ve düzeltmeler. Tekrar yollama ve geri gönderme, haber istemeler

Madde — 12

Bedelleri tahsil olunacak senetlerin geri alınması. Bordronun düzeltilmesi

Bedelleri tahsil olunacak senetleri havi bir madde, mevrit merkezinin elinde bulunduğu müddetçe, sahibi mukavelenamenin 49 uncu maddesinde muhabere maddeleri için gösterilen şartlara göre bu maddeyi veya içindeki senetlerin bir veya bir kaçını geri isteyebilir ve yahut yanlışlık vukuunda gönderilen bordrosundaki işaretleri düzelttirebilir. Gönderilen bordronun düzeltilmesi telgrafla istenilirse telgrafname ücretine adi taahhütlü bir mektup ücreti ilâve olunur.

Madde — 13

Tekrar yollama-yanlış yere gönderilen senetler

1 - Mürselileyhlerden bir veya bir kaç mevrit memleket içinde oturdukları yeri değiştirdikleri takdirde bedelleri tahsil olunacak senetler tekrar yollar. Diğer bir merkezin daire-

si içinde bulunan bir yerde oturan kimselere gönderilecek senetler hakkında aynı muamele tatbik olunur.

2 - Gönderilen maddenin içindeki senetlerin hepsi bunları alan merkez tarafından tahsil edilemeyecek halde ise mezkûr madde mahreç merkezine geri gönderilir. Borçlular mevrit memleketin diğer bir merkezinin dairesi içinde buldukları takdirde mezkûr madde bu merkeze gönderilir ,

Bu maddenin içindeki senetlerden bir kaçının bedelinin mevrit merkezi tarafından tahsili kabil olmadığı takdirde bu senetler mürsiline geri gönderilir ve diğer senetlerin bedelleri tahsil olunur.

3 - Bu tekrar yollamalardan dolayı fazla hiç bir ücret alınmaz.

Madde — 14

Bedelleri tahsil olunamıyan senetlerin geri gönderilmesi

Her hangi bir sebepten dolayı bedelleri tahsil olunmıyan senetler nizamnamede gösterilen tarzda sahibine geri gönderilir.

Madde — 15

Haber istemeler

Mukavelenamenin 51 inci maddesi hükümleri , bedelleri tahsil olunacak senetlere dair haber istemeler hakkında da tatbik olunur.

Altıncı fasıl

Mesulün borç tahsili havalenameleri

Madde — 16

Gönderilen maddenin veya senetlerin kaybolması halinde mesullük

1 - Bedelleri tahsil olunacak senetleri havi taahhütlü bir maddenin kaybolması mukavelenamenin 54 ve 55 inci maddelerinde taahhütlü maddeler hakkında gösterilen şartlar dairesinde posta idaresinin mürsile karşı mesullüğünü icap ettirir. Tahsil edilemiyerek geri gönderilen senetleri havi bir maddenin kaybolması halinde de aynı mesullük vardır.

2 - İçinde senetler bulunan zarf gerek tahsili gerek sahibine geri göndermeyi üzerlerine alan merkezler tarafından açıldıktan sonra mezkûr senetlerin kaybolması halinde mesul olan idare mürsile ancak zararın hakikî miktarını ödemek mecburiyetindedir ve bu miktar yukarıdaki birinci fıkrada gösterilen tazminat miktarını geçemez.

Mukavelenamenin tazminata dair olan 57 ve 60 ıncı maddeleri hükümleri bedelleri tahsil olunacak senetleri havi maddeler hakkında da tatbik olunur.

Madde — 17

Muntazaman tahsil olunan paraların garanti edilmesi

Muntazaman tahsil olunan paralar, 10 uncu maddede gösterilen ücretler indirildikten sonra posta havalenamesine çevrilsin veya çevrilmesin veya posta hesabı carisine geçirilmiş olsun posta havalenamelerine dair uzlaşma ve yahut posta çekleri ve hesabı carisi servisi hakkındaki hükümler ile senetleri gönderene karşı garanti edilmiştir.

Madde — 18

Mukavelenamedeki hususî hükümlerin tatbiki

Mukavelenamenin ödeme şartlı maddelere dair olan 65 ilâ 70 inci maddeleri hükümleri tazminat ve ödenecek paralar, ödeme müddetleri, mesul idareye karşı müracaat ve borç tahsili havalenameleri için borç tahsili servisine de tatbik olunabilir.

Madde — 19

Gecikme hali

- A) - Bedelleri tahsil olunacak senetlerin gönderilmesi veya gösterilmesi,
- B) - Tahsil olunan paralar hesaplarının temizlenmesi,
- C) - Üçüncü madde hükümlerini tatbik için üzerlerine alacakları adlî takiplerin icrası veya protesto tanzimi hususlarındaki gecikmelerden dolayı, idareler hiç bir mesullük kabul etmezler.

Yedinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 20

Ücretlerin nereye ait olduğu

Tahsil olunacak senetleri havi bir maddenin ücreti ile tahsil ve gösterme ücretleri alâkalı idareler arasında hiç bir hesaplaşmayı icap ettirmez.

Madde — 21

Servise iştirak eden merkezler

İdareler, milletler arasında posta havalenamesi servisini yapan bütün merkezlerin borçlar tahsili servisini yapmalarını da kabul etmelidirler.

Madde — 22

Mukavelename umumî hükümlerinin tatbiki

Mukavelenamenin birinci ve ikinci parçalarındaki umumî hükümler bu uzlaşma hakkında da tatbik olunabilir.

Ancak yedinci madde hükümleri bundan müstesnadır.

Madde — 23

Toplanmalar arasındaki müddet içinde yapılan tekliflerin kabulü

Mukavelenamenin 18 ve 19 uncu maddelerinde gösterilen toplanmalar arasındaki müddet içinde vukubulan teklifleri tatbik olunabilmek için:

A) Yeni hükümler ilâvesi ve yahut uzlaşmanın 1 ilâ 17,19,20,23,24 üncü ve bu uzlaşma nizamnamesinin 1,2,3,4,6,7,9,11,12,13,14, ve 18 inci maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi isteniyorsa reylerde birliği,

B) Uzlaşmanın yokariki bentte gösterilen maddelerinden başka maddelerile nizamnamenin 8,10ve 15 inci maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi isteniyorsa reylerin üçte ikisini,

C) Hükme verilecek karışıklık hali hariç olmak üzere uzlaşma nizamnamesinin diğer

maddelerinin değiştirilmesi veyahut uzlaşma veya nizamnamesi hükümlerinin tefsiri isteniyorsa reylerde mutlak çokluğu kazanmalıdır.

Son hükümler

Madde — 24

Uzlaşmanın İcra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Bu uzlaşma 1 temmuz 1930 tarihinden itibaren icra mevkiine konacak ve belli olmayan bir müddet için devam edecektir.

Yukarıda isimleri gösterilen memleketler Hkmetlerinin murahhasları içinde yazılanları tasdik ederek bu uzlaşmayı bir nüsha olarak imza etmişlerdir.

Bu nüsha büyük Bretanya ve şimal İrlândası birleşmiş hkmetinin evrak hazinesine konulacak ve birer sureti de uzlaşmayı yapan memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

BORÇLAR TAHSİLİNE DAİR UZLAŞMANIN

İŞLETME NİZAMNAMESİ

İçindeki maddeler

Birinci fasıl

Senetlerin postaya nasıl verileceği ve tahsili

Madde 1 — Senetlerin kabul şartları.

Madde 2 — Senetlerin gönderilmesine mahsus bordro ve zarf. Para yatırma pusulası.

Madde 3 — Yasak olan işarlar ve tebliğler.

Madde 4 — Senetlerin gişeye nasıl verileceği.

Madde 5 — Mevrit merkezi tarafından tetkik ve muayene.

Madde 6 — Gösterme. Ödeme müddeti.

Madde 7 — Tahsil olunamama sebebinin gösterilmesi.

Madde 8 — Gönderenin bilinmemesi.

İkinci fasıl

Gönderilen maddelere ait hesapların temizlenmesi

Madde 9 — Hesap temizlemeğe ait havalenamelerin ve ödenmeyen senetlerin gönderilmesi usulü.

Madde 10 — Hesaplaşma.

Madde 11 — Sahibi tarafından bedeli

alınmayan borçlar tahsili havalenameleri.

Madde 12 — Posta hesabı carisine geçirme.

Üçüncü fasıl

Geri alma ve düzeltmeler, tekrar yollama, haber istemeler

Madde 13 — Geri alma, bordronun düzeltilmesi.

Madde 14 — Tekrar yollama.

Madde 15 — Haber istemeler.

Dördüncü fasıl

Muhtelif hükümler

Madde 16 — İşarlar ve tebliğler.

Madde 17 — Formül.

Son hükümler

Madde 18 — Nizamnamenin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği.

Merbutlar

R P 1 den R P 3 formülleri

BORÇLAR TAHSİLİNE DAİR UZLAŞMANIN İŞLETME NİZAMNAMESİ

Birinci fasıl

Senetlerin postaya nasıl verileceği ve tahsili

Madde — 1

Senetlerin kabulü şartları

Bedelleri tahsil olunacak senetler postaca kabul edilmek için:

A) Üzerlerinde, tahsil edilecek para bütün harflerle (Lâtin harflerile) ve alâkahlar arasında tersine bir uzlaşma olmadıkça, mevrit memleket parasile gösterilmiş olmalıdır. Faiz ve temettü kuponları için, paranın yalnız rakamla gösterilmesi kâfidir.

B) Borçlunun adı ve adres gösterilmiş olmalıdır.

C) İcabında gönderenin imzalı ibrasını havi bulunmalıdır. Adi makbuzlarda mahreç memleket kanunları ve nizamları mani olmadığı takdirde bu imza bir damga olabilir ve yahut alacaklının adı, basılmış olarak gösterilebilir.

D) Mahreç memlekette bu gibi senetler damga resmine tâbi ise mezkûr resim verilmiş olmalıdır.

Madde — 2

Senetlerin gönderilmesine mahsus bordro ve zarf, para yatırma puslası

1 - Aynı bir madde içinde bulunan bedelleri tahsil edilecek senetler, bitişik R P 1 modeline uygun bir bordroya kaydolunur. Aynı neviden sehimlere ait bulunan ve aynı kimseden tahsil edilecek olanlar faiz veya temettü kuponları ilk önce bir hususî pusla üzerinde icmal edilmelidir. Bunlar bu suretle yalnız bir senet imiş gibi sayılırlar.

2 - Senetler ve icabında bu senetlerin (yalnız ödeme vukuunda verilecek fatura, konişmento, iade hesapları, protestoname ilâh gibi) ispat kâğıtları gönderilen bordrosu ile birlikte bu nizamnameye bitişik R P 2 modeline uygun bir zarf içine konur. Bu zarf üzerine mürsilin adı ve adresi doğru olarak yazılmakla beraber mevrit merkez ismi de gösterilmelidir.

Merbutlar ait oldukları senete birleştirilmelidir.

3 - Tahsil edilmiş bedelleri mevrit memleket idaresince posta hesabı carisine geçirilmesi icap eden her türlü maddeler, tersine bir uzlaşma olmadıkça, mezkûr memleketin dahili işlerinde kabul edilmiş olan formüle uygun bir (para yatırma puslası) ile birlikte gönderilmelidir. Bu puslada: alacak kaydedilecek olan hesabın sahibinin kim olduğu gösterilmeli ve bu pusla metninin icap ettirdiği sair bütün malûmat ve izahat bulunmalıdır.

Yalnız, alacak kaydedilecek paranın yeri, borç tahsil edildikten sonra mevrit idare tarafından bu puslaya derç edilmek üzere açık bırakılacaktır. Şayet para yatırılma puslası bir kuponla birlikte bulunursa, gönderen kimse bu kupon üzerine adını ve adresini ve lüzum göreceği sair izahatı yazar.

Para yatırma puslası yukarıki fıkrada gösterilen zarf içine konur.

Madde — 3

Yasak olan işarlar ve tebliğler

Gönderilen bordroyu üzerinde bulunan yasak işarlar ve tebliğler nazarı itibare alınmaz. Ayrı notlar veya mektuplar hakkında, tahsil olunacak senetlerin mahreci olan memlekette çıkmış ve ücreti verilmemiş muhabere maddeleri gibi muamele yapılarak lâzımgelen ücretin

alınması mukabilinde mürselileyhlerine verilirler. Bu suret kabul edilmediği takdirde bunlar sahiplerine teslim edilmeyen maddelerden sayılarak malireç merkezine geri gönderilir.

Asıl senetler üzerinde, yazılması yasak olan yazılar bulunursa, bu senetlerin tahsil muamelesi yapılır ve bunlar bedellerinin ve çıktıkları memleketten gelen ücreti ödenmemiş bir muhabere maddesi ücretinin ödenmesi mukabilinde sahibine teslim edilir.

Bu ücret verilmediği takdirde senetler teslim edilebilirse, ücret, mürsile gönderilecek olan paradan alıkonulur. Bu keyfiyeti bildiren bir not borç tahsili havalenamesine birleştirilir.

Madde -- 4

Senetlerin gişeye nasıl verileceği

İçinde bedelleri tahsil olunacak senetler bulunan mektup, gönderen tarafından kapatılarak gişeye verilir.

Ücreti ödenmiş olduğu halde posta kutusundan çıkan madde hakkında gişeye verilmiş gibi muamele yapılır.

Pulsuz veya noksan pullu olduğu takdirde gönderilmez.

Madde — 5

Mevrit merkezi tarafından tetkik ve muayene

Mevrit merkez, bordroya birleştirilmiş senetlerin sayısıyla gösterdikleri paralar miktarını tetkik ve neticesini bordro üzerine işaret eder. Bordroda gösterilen senetlerden bir veya bir kaç eksik çıkarsa mevrit merkezi mektubun sahibine keyfiyeti bildirmek için mürsil merkeze malûmat verir. Diğer muntazam senetlerin de tahsil muamelesini yapar.

Madde — 6

Gösterme, ödeme müddeti

1 - Senetler borçlulara mümkün olduğu kadar çabuklukla ve icabında vadenin bittiği gün gösterilir.

2 - Gösterildiğinde bedelleri ödenniye ve borçların kendileri tarafından ödenmesi katî olarak reddedilmemiş bulunan senetler gösterdikleri günün ertesinden itibaren yedi günlük bir müddet içinde alâkahlarına emrine hazır tutulur. Bu müddet kanun ve nizamları bir mecburiyet veren idareler tarafından nihayet bir aya çıkarılır. Bu müddetler içinde merkeze müracaatla borçlarını ödeyeabilecekleri borçlulara bildirilir. Bununla beraber senetlerin sahibi bordro üzerine yazacağı bir not ile neticesiz kalacak bir göstermeden sonra senetlerin derhal kendisine geri gönderilmesini ve yahut bu hususta adlarını gösterdiği kimselere teslimini isteyebilir.

Madde — 7

Tahsil olunamama sebebinin gösterilmesi

Tahsil olunamama sebebi, mukavele nizamnamesinin birinci fıkrasında bildirilen tarzda ve hiç bir şey ilâve edilmeksizin gerek senetlere bitişik fiş üzerinde ve gerek tahsil bordrosunun ikinci kısmında gösterilir.

Madde — 8

Gönderenin bilinmemesi

Mürsilin adı ve adresi ne zarf, ne bordro ve ne de senetler üzerinde yazılmamış olduğu

takdirde mevrit merkez tahsili yaptığı esnada havalename ile paranın gönderilmesi için lâzım gelen malûmatı borçludan elde edemezse keyfiyetten mahreç merkeze malûmat verir ve parayı 9 uncu maddede gösterilen şartlar dairesinde gönderir. Havalename üzerinde senedin sahibi yerine mahreç merkezi gösterilir.

İkinci fasıl

Gönderilen maddelere ait hesapların temizlenmesi

Madde — 9

Hesap temizlemeğe ait havalenamelerin ve ödenmeyen senetlerin gönderilmesi usulü

1 — Tahsil olunan senetler bedellerinin göndrilmesi için tanzim olunan havalenameler ile bedelleri ödenmeyen senetler aşağıki madde hükümlerine göre üzerinde hesaplar gösterilen tahsil bordrosunun ikinci kısmile birlikte mahreç merkezine gönderilir.

Bunlar nizamnameye bitişik R P 3 modeline uygun veya benzer bir zarf içinde ve resmî taahhütlü olarak gönderilir. Zarfın içinde ödenmemiş senetler bulunmadığı takdirde taahhütlü olarak gönderilmez. Bu halde zarfın üzerindeki fazla kelimeler silinmek lâzımgelir. Hesap temizlemeğe ait havalenamelerin yukarsında (borç tahsili - Recouvrement) işareti bulunmalıdır.

2 - Bedelleri ödenmeyen senetlerin gösterilmesinden dolayı sahibinden ücret alınması lâzım geldiği takdirde zarfın üzerine T damgası konur ve ücretlerin yekûnu zarfın yüz tarafına göze çarpacak surette rakkamlarla gösterilir.

3 - Havalename servisi için alıp verme merkezlerinin tavassutunu icap ettiren münasebetlerde birinci fıkrada gösterilen maddelerin gönderilmesi yine mezkûr merkezler vasitasile vuku bulur.

Madde — 10

Hesaplaşma

Temizlenecek hesabın tanzimine mahsus bordronun ikinci kısmında başlıca aşağıdaki maddeler bulunmalıdır:

- A) Tahsili yapan merkezlerin tarihli damgası,
- B) Postaya verenin adı ve adresi ve verdiği tarih ,
- C) Borçluların adları,
- D) Havalenamenin bedeli ve masrafların miktarı (bu iki miktarın yekûnu tahsil edilen senetler bedellerinin yekûnuna müsavi olmalıdır.

E) Bedelleri tahsil olunan senetler ile tahsil olunmayan senetlerin bedelleri (bunların yekûnu postaya verilen senetlerin tam ve doğru yekûnunu göstermelidir. Tahsili yapan merkez postaya verenin unutmuş olduğu işaretleri tamamlar ve lüzumsuz bulduklarını da çizer)

Eksik ç kan veya intizamsız görülen hesap temizleme bordroları doğrudan doğruya merkezler arasında istenilir veya geri gönderilir.

Madde — 11

Sahibi tarafından bedelleri alınmayan borçlar tahsili havalenameleri

Mukavelename nizamnamesinin ödeme havalenameleri hakkındaki 39 uncu maddesi hükümleri borçlar tahsili havalenamelerine de tatbik olunur.

Madde —12

Posta hesabı carisine geçirme

Tahsil olunan paralar posta hesabı carisine geçirildiği takdirde hesabın sahibine mahsus olan alacak ihbarnamesi üzerinde (Borçlar tahsili - Recouvrement) işareti bulunmalıdır. Tahsili yapan merkez aynı zamanda borçlar tahsili bordrosunun ikinci kısmına hesap temizlemesi muamelesinin altına « çek merkezi tarafından tutulan numaralı posta çekleri hesabına alacak kaydedilmiştir. » ibaresini yazar ve bu kısmı yukarıdaki 9 uncu maddede gösterilen tarzda mahreç merkezine geri gönderir.

Üçüncü fasıl

Geri alma ve düzeltmeler, tekrar yollama, haber istemeler

Madde — 13

Geri alma, bordronun düzeltilmesi

Mukavelename nizamnamesinin 48 ve 49 uncu maddeleri hükümleri, bedelleri tahsil olunacak senetlerin geri alınmalarına ve yahut gönderilen bordrosunun düzeltilmelerine de tatbik olunur.

Bununla beraber bir bordronun düzeltilmesine dair her bir isteğe mezkûr bordronun ikinci bir nüshası da birleştirilir. Bir bordronun düzeltilmesi telgrafla istenilirse bu işlerin ilk posta ile gönderilmek üzere bir posta isteği ile teyit edilmelidir.

Bu isteğin baş tarafında, altı renkli kalem ile çizilmiş olmak üzere:

« tarihinde telgrafla vukubulan isteğin teyididir » diye yazılmış olmalıdır.

Şu halde mevrit merkez telgrafı alır almaz icabını yapmak için posta ile gelecek teyidi bekliyerek gelen maddeyi merkezde tutar. Bununla beraber mevrit idare, mesullüğü kendisine ait olmak üzere, telgrafla vukubulacak bordroyu düzeltme isteğini, posta ile teyidi beklemeksizin, muameleye koyarak icabını yapabilir.

Madde — 14

Tekrar yollama

Aynı bir mektubun içinde bulunan senetlerin hep birlikte tekrar yollanması halinde bunları tahsil edecek olan merkez, senetler doğruca kendisine gönderilmiş gibi muamele yapar.

Gönderilen bordrosunda « merkez tarafından tekrar yollanmıştır » ibaresi bulunur. Bir mektubun içindeki senetlerden yalnız bir kısmı tekrar yollandığı takdirde tahsili üzerine alan merkez tahsil olunan parayı veya ödenmeyen senetleri bordronun gönderilmiş olduğu ilk merkeze masrafsız göndermelidir. Senetlerin sahibi ile hesap temizleme muamelesi yalnız mezkûr ilk merkezin üzerinde kahr.

Madde — 15

Haber istemeler

İdareler, haber istemelere ait işlerde mukavelename nizamnamesinin 51 inci maddesi hükümlerine göre hareket ederler. Senetlere birleştirilen bordronun ikinci bir nüshası haber isteme formülile birlikte mevrit merkezine gönderilmek üzere mürsil tarafından verilmelidir.

Dördüncü fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 16

İşarlar ve tebliğler

1 - İdareler uzlaşmanın icra mevkiine konmasından üç ay evvel milletler arasındaki kalem vasıtasile kendi kanun ve nizamlarından borçlar tahsili servisine tatbik olunanların ve başlıca faiz veya temettü kuponlarının ve amorti çıkan sehimler tahsiline dair bulunanlarının bir suretini diğer idarelere tebliğ etmelidirler.

2 - Sonradan yapılacak bütün değişiklikler geciktirilmeksizin aynı veçhile tebliğ edilmelidir.

Madde — 17

Formül

Mukavelenamenin 30 uncu maddesinin 2 inci fıkrası hükümlerine göre R P 1 bordrosu halk tarafından kullanılacaktır.

Son hükümler

Madde — 18

Nizamnamenin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Borçlar tahsiline dair olan uzlaşmanın meriyet mevkiine konması gününden itibaren bu nizamnamenin de icrası mecburi olacak ve alâkalı memleketler arasında hep birlikte yenileştirilmedikçe uzlaşmanın devamı müddetince devam edecektir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

UMUMİ POSTA BİRLİĞİ

Gazeteler ve mevkuat yazılar abonmanlarına dair uzlaşma

İçindeki yazılar

Birinci fasıl

İlk hükümler

Madde 1 — Abonmanlar servisinin tesis şartları

İkinci fasıl

Abonman şartları, Ücretler

Madde 2 — Abone kaydı

Madde 3 — Teslim ücreti

Madde 4 — Abonman ücreti

Madde 5 — Ücretin değışmesi

Madde 6 — Gazeteler arasına konulan basılmış kâğıtlar.

Madde 7 — Abonman müddetleri . Geç istenilen abonmanlar

Madde 8 — Servisin tatili halinde abonmanların devamı

Madde 9 — Gazete çıkaranlar tarafından doğrudan doğruya kaydolunan abonmanlar

Üçüncü fasıl

Tekrar yollama - Haber istemeler- Mesullük

Madde 10 — Tekrar yollama

Madde 11 — Haber istemeler

Madde 12 — Mesullük

Dördüncü fasıl

Hesaplaşma

Madde 13 — Ücretlerin nereye ait olduğu

Madde 14 — Hesaplar

Birinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde 15 — Mukavelename umumî hükümlerinin tatbiki

Madde 16 — Toplanmalar arasındaki müddetler içinde vukubulan tekliflerin kabulü

Son hükümler

Madde 17 — Uzlaşmanın icra mevkiine konması ve nekadar devam edeceği

UMUMÎ POSTA BİRLİĞİ

Türkiye, Cümhuriyeti, Arnavutluk, Almanya, Arjantin cümhuriyeti, Avusturya, Belçika, Bolivya, Bulgaristan, Şili, Kolombiya cümhuriyeti, Gûba cümhuriyeti, Danimarka, Danzig serbest şehri, Dominiken cümhuriyeti, Mısır, İspanya, İspanyol müstemlekelerinin hepsi, Estonya Habeşistan, Fenlandiya, Fransa, Cezayer, Yunanistan, Hicaz ve Necit kiralığı ve buna tâbi yerler, Honduras cümhuriyeti, Macaristan, İtalya, İtalyan müstemlekelerinin hepsi, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, İspanya mıntakası hariç Fas, Fasin İspanyol mıntakası, Norveç, Paraguay, Felemenk, Lehistan, Portekiz, Afrikadaki Portekiz müstemlekeleri, Asya ve Okyanusyadaki Portekiz müstemlekeleri Romanya, Sen maren cümhuriyeti, Sar ülkesi, Sırp - Hırvat - Sloven kiralığı, Siam, İsveç, İsviçre, Çekoslovakya, Tunus, Uruguvay, Vatikân hükûmeti, Venezuela birleşmiş hükûmetleri arasında bağlanan:

Gazeteler ve mevkut yazılar abonmanlarına dair uzlaşma

Yukarda isimleri sayılan memleketler hükûmetlerinin aşağıda imzaları bulunan murahhasları mukavelenamenin 3 üncü maddesine göre ve tasdik şartına bağlı olarak hep birlikte aşağıdaki uzlaşmayı kararlaştırmışlardır:

Birinci fasıl

İlk hükümler

Madde — 1

Abonmanlar servisinin tesis şartları

Posta idareleri, Gazeteler ve mevkut yazılar abonmanları servisini yapmağa karar veren birlik memleketleri arasında posta vasıtasile gazetelere abone olmak muamelesi bu uzlaşma hükümlerine göre yapılır. Mevkut yazılar. abonman servisi noktai nazarından gazetelere benzer.

İkinci fasıl

Abonman şartları, Ücretler

Madde — 2

Abone kaydı

Muhtelif birlik memleketlerinde çıkan ve basanları tarafından milletler arasındaki abonmanlar servisinde postanın tavassutu kabul olunan gazetelere her memleket postaneleri alialiden abone kaydeder.

Mezkûr postaneler bazı idareler tarafından tedarik olunabilecek olan sair bütün memleketlerin gazetelerine dahi abone kaydederler. Mukavelenamenin 45 inci maddesinin 3 üncü fıkrası hükümlerine göre her memleketin kendi hududu içinde taşınmıyacağı veya dağıtmıyacağı gazeteler için abonman kabul etmemeğe hakkı vardır.

Madde — 3

Teslim ücreti

Her idare, kendi milli gazetelerini ve icabında her hangi diğer bir memleketin gazetele-

rini sair idarelere ne kadar ücret mukabilinde tedarik edeceğini tesbit eder.

Kaide olarak bu ücret, gazeteleri tedarik eden idarace icabında mukavelename hükümlerine göre mutavassıt idarelere ödenmesi lâzım gelen transit ve antrepo masrafları müstesna olmak üzere hiç bir zaman dahili aboneler için konulan abone ücretinden yüksek olamaz.

Teslim ücretinin tespiti için, transit ve antrepo masrafları, gazetelerin orta ağırlığı ile birlikte mevkuhiyet derecesi esas tutulmak suretile evvelden hesap ve tahmin olunur.

Madde — 4

Abonman ücreti

1 - Mevrit idare, teslim ücretini kendi memleketi parasına çevirir. Eğer idareler havale-namelere dair uzlaşmaya iştirak etmiş ise bu çevirme posta havalenamelerine tatbik olunan çevirme bedeli üzerinden yapılır. Meğerki mezkûr idareler orta bir çevirme bedeli kabul etmiş olsunlar.

2 - Mevrit idare, kendi memleketi içindeki abonmanlar için aldığı ücreti geçmemek üzere kabulünü münasip göreceği her hangi bir ücret, komisyon veya otürulan yerlere dağıtma ücretini teslim ücretine ilâve ederek abone tarafından verilecek ücreti tespit eyler. Bundan başka mezkûr ücrete kendi memleketi kanun ve nizamlarınca lüzum görülen danga resmini de ilâve eder.

3 - Abonman ücreti kayıt esnasında ye bütün abonman müddeti için istenilir.

Madde — 5

Ücretin değişmesi

Abone ücretlerindeki değişmeler mevrit memleketin merkezi idaresine veya hususî olarak gösterilen bir merkezine, değişmenin ait olduğu müddetin başlamasından nihayet bir ay evvel tebliğ edilmiş olmalıdır. Ücret değişmeleri bu müddet için kaydolunan abonmanlara tatbik olunabilip ücretlerin tebliği esnasında mevcut olan abonmanlar üzerine tesiri yoktur.

Madde — 6

Gazeteler arasına konulan basılmış kâğıtlar

Bir gazete arasına konulup bunun parçasından sayılmayan cari fiyat listeleri, tarifnameler, ilânlar ve saire, basılmış kâğıtlar ücretine tâbidir. Bu ücret mahireç idarenin isteğine göre gerek hesaba geçirilmek suretile ve gerek sarğı veya zarf üzerine ve yahut doğrudan doğruya basılmış kâğıtların üstüne yapıştırlacak posta pulları veya konacak ücret ödeme makineleri damgaları vasıtasile ödenmelidir.

Madde — 7

Abonman müddetleri. Geç istenilen abonmanlar

1 - Abonmanlar ancak bir yıllık, altı aylık veya üç aylık müddetler için istenilebilir. Faslılı veya mevkuhiyet neşriyat hakkında bu kaidenin istisnaları caiz olur. Yukarda yazılı müddetler ile bağlanmaksızın bu gibi neşriyata uygun olan müddetler için abone kaydolunabilir.

2 - Mutat abonman müddetlerinin başlangıcından sonra bir yıllık veya altı aylık müddetler için abone kaydolunmak istenilirse kalan üçer aylık devreler için; ve üç aylık bir müddet için kaydolunmak istenilirse kalan aylar için bu abonelerin kabul olunabilmesi hususunda idareler kendi aralarında uzlaşabilirler.

Kalan aylar için abonman kabulü takdirinde üç aylık devrenin aylardan her hangi biri için abonman kaydının kabulü hakkında dahi idareler uzlaşabilirler.

3 — Abone kaydolanmak için münasip vakitte müracaatta bulunmayanlar, abonman müddetinin başlamasından itibaren çıkan gazetelerde hiç bir hakları yoktur,

Madde — 8

Servisin tatili halinde abonmanların devamı

Bir memleket uzlaşmaya iştirakten çekilse bile mevcut olan abonmanların müddetinin bitmesine kadar gösterilen şartlar dairesinde devam etmeleri lâzımgelir.

Madde — 9

Gazete çıkaranlar tarafından doğrudan doğruya kaydolan abonmanlar

İdareler, gazete çıkaranların abone kaydetmelerine ve abone olanların adreslerini gazetenin çıktığı yerdeki posta merkezine doğrudan bildirmelerine hep birlikte müsaade edebilirler. Bu muamele ancak abone olacak kimsenin istemesi halinde kabul olunur. Bu takdirde abone ücretinin tahsili ve bu işte alâkalı olan idarelerin alacağı olan payların gazetenin çıktığı yerde bulunup abonelerin dağıtılmasını üzerine alan idareye ödenmesi keyfiyeti gazeteyi çıkarana terettüp eder.

Üçüncü fasıl

Tekrar yollama - Haber istemeler. Mesullük

Madde — 10

Tekrar yollama

Oturdukları yerin değişmesi halinde aboneler gerek ilk mevrit memleket içinde , gerek gazetenin çıktığı memleket dahi dahil olarak birlik memleketlerden diğer birinde ve gerek birlikten olmıyan bir memlekette olsun yeni adreslerine gazetenin tekrar yollanmasını isteyebilir . İlk dağıtacak idare bundan dolayı aboneden haftada bir defa ve yahut daha uzun fasılalarla çıkan gazeteler için ayda elli santim ve haftada birden fazla çıkan gazeteler için bir frank raddesinde hususî bir ücret alabilir. Bu ücret, gazetelerin çıktığı memleket idaresinin hesabına, bu idare tarafından tesbit edilmiş olan karşılık esas üzerine geçirilir. Yukardaki hükümler, gazetelerin çıktığı memleket için kayıtlı olup ta başka bir memlekete naklolunan abonmanlara ait gazeteler hakkında dahi tatbik olunur.

Madde — 11

Haber istemeler

İdareler, abonman servisinde vukubulan her hangi bir intizamsızlık ve gecikmeler nakkındaki haber istemelere aboneler için masrafsız olmak üzere netice vermeğe mecburdurlar.

Madde — 12

Mesullük

İdareler, gazeteyi çıkaranlara ait vazifeler ve taahhütlerden dolayı hiç bir mesullük kabul etmezler ve abonman müddeti içinde bir gazetenin büsbütün veya muvakkat bir zaman için tatili halinde aldıkları ücretleri geri vermezler.

Dördüncü fasıl

Hesaplaşma

Madde — 13

Ücretlerin nereye ait olduğu

9, 10 uncu maddelerde gösterilen ücretler müstesna olarak her idarenin teslim ücretile birlikte aldığı ücretlerin hepsi kendisine aittir.

Madde — 14

Hesaplar

1 - Tedarik olunan ve istenilen abonmanların hesapları borçlu idare tarafından üç ayda bir tanzim olunur ve nizamnamede gösterilen müddet içinde alacaklı memleketin geçer parasile ödenir. Başka bir uzlaşma olmadıkça en aşağı olan alacak, havalenamelere dair uzlaşmanın 29 uncu maddesine göre en yüksek alacağın parasına çevrilir.

2 - Tersine bir uzlaşma olmadıkça borç olan para posta havalenamesi ile ödenir. Bu hususta tanzim olunan havalenamelere hiç bir ücrete tâbi olmadığı gibi mezkûr uzlaşmada gösterilen son haddi de geçebilir.

3 - Ödemesi geciken borç için alacaklı idare menfaatına yıllık yüzde yedi hesabile faiz yürütülür.

Beşinci fasıl

Muhtelif hükümler

Madde — 15

Mukavelename umumî hükümlerinin tatbiki

Mukavelenamenin birinci ve ikinci parçalarındaki umumî hükümler bu uzlaşma hakkında da tatbik olunabilir. Ancak yedinci madde hükümleri bundan müstesnadır.

Madde — 16

Toplanmalar arasındaki müddetler içinde vukubulan tekliflerin kabulü

Toplanmalar arasında vukubulan teklifler (mukavelenamenin 18 ve 19 uncu maddeleri) tatbik olunabilmek için:

A) Yeni hükümler ilâvesi veya uzlaşmanın 1 ilâ 8, 11 ilâ 14, 16, 17 inci maddelerile bu uzlaşma nizamnamesinin 1 ilâ 5 ve 15 inci maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi istenilirse reylerde birliği,

B) Nizamnamenin 6, 8, 9, 12 ve 13 üncü maddeleri hükümlerinin değiştirilmesi istenilirse reylerin üçte ikisini,

C) Hakeme verilecek karışıklık hali harp olmak üzere uzlaşma ile bunun nizamnamesinin sair maddelerinin değiştirilmesi veya bunların hükümlerinin tefsiri istenilirse reylerin mutlaka çoklugunu kazanmalıdır.

Son hükümler

Uzlaşmanın icra mevkiine konması ve nekadar devam edeceği

Bu uzlaşma 1 temmuz 1930 tarihinden itibaren icra mevkiine konacak ve belli olmıyan bir müddet için meri kalacaktır. Yukarıda isimleri gösterilen memleketler hükümetlerinin murahhasları içinde yazılanları tasdik ederek bu uzlaşmayı bir nüsha olarak imza etmişlerdir.

Bu nüsha Büyük Britanya ve Şimal İrlandas birleşmiş krallığı hükümetinin evrak hazinesine konacak ve birer sureti de uzlaşmayı yapan memleketlerden her birine teslim olunacaktır.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır.

İmzalar

GAZETELER VE MEVKUT YAZILAR ABONMANLARINA DAİR UZLAŞMANIN İŞLET-
ME NİZAMNAMESİ

Aşağıda imzaları bulunan murahhaslar Londrada 28 haziran 1929 tarihinde bağlanan umumî posta mukavelenamesinin dördüncü maddesine göre gazeteler ve mevkut yazılar abonmanlarına dair olan uzlaşmanın icrasını temin için mensup oldukları idareler namına aşağıdaki tedbirleri hep birlikte kararlaştırmışlardır:

Birinci fasıl

Umumî hükümler

Madde — 1

Alıp verme merkezleri

Abonmanlar servisi alıp verme merkezleri vasıtasile yapılır. Her idare bu merkezleri tayin ederek diğer idarelere bildirmelidir. Bu merkezler abonman servisine dair işler için kendi aralarında doğrudan doğruya muhabere ederler.

Madde — 2

Gazeteler listesi, yasak gazeteler

1 - İdareler, kendi vasıtaları ile abone kaydolunabilecek gazeteleri gösteren bitişik A P 1 modeline uygun olarak tanzim edecekleri listeyi birbirlerine tebliğ ederler. Bu listede abone kaydı şartları her gazetenin gram olarak orta ağırlığı ve transit, antrepo masrafları ile birlikte teslim ücreti gösterilecektir.

Teslim ücretleri gazeteleri tedarik eden memleketin geçer parasile gösterilir.

Bu listede yapılacak değişiklikler derhal bildirilmelidir.

2 - İdareler, bundan başka yasak olan gazeteleri de birbirlerine bildirirler.

Madde — 3

Gazetelere dair umumî tarife

Her idare, evvelki madde mucibince verilen listeler vasıtasile bir umumî tarife yapar. Bu tarifede memleket itibarile gazeteler, abonman şartları ve abone olan kimse tarafından verilecek ücretler gösterilir. Uzlaşmanın dördüncü maddesine göre tayin olunan mezkûr ücretler tarifeyi yapan memleketin geçer parasile gösterilir.

Madde — 4

Abonman müddetleri

1 - Abonmanlar aşağıda gösterilen tarihlerde başlar :

Bir sene için - 1 kânunusaniye,

Altı ay için - 1 kânunusani ve 1 temmuzda,

Üç ay için - 1 kânunusani, 1 nisan, 1 temmuz ve 1 teşrinievvlde,

2 - Uzlaşmanın 7 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre idareler tam bir devreden kalan müddet veya üç aylık bir devresinin her hangi bir ayı için abone kaydına muvafakat ederlerse gazetelerin listeleri tam devreye ait teslim ücretinden başka hale göre üç aylık bir devre veya bir ay için tesbit edilen ücretleri de göstermelidir

3 - Alâkalı idareler, daha evvel çıkmış nüshaların tedarikini isteyen ve münasip vaktinde müracaat etmiş olan abonelere mümkün olan her kolaylığı gösterirler.

İkinci fasıl

Abone kaydı istediklerinin icrası

Madde — 5

Abonman istedikleri listeleri

1 - Her üç ay nihayetine doğru alıp verme merkezleri bu nizamnameye bitişik A P 2 modeline uygun bir liste üzerinde memleketin içinde kendilerine vukubulan abonman istediklerini icmal ederler. Bu liste, muhabir alıp verme merkezine abonmanların başladığı tarihte gazetelerin gönderilmesi temin edilebilmek üzere münasip vakitte gitmelidir.

Umumî listenin gönderilmesinden sonra gelen istekler için hususî listeler yapılır.

Abonmanların yenileştirilmesi için mutad olan müddetler haricinde vukubulan istekler hakkında dahi aynı yolda muamele olunur.

2 - Bu listelere her üç ayda bir değişen bir sıra numarası konur.

Her liste aynı alıp verme merkezinin istemesi üzerine tedarik olunacak abonmanların her gazete için umumî yekûnunu gösterecek tarzda evvelki isteklerin bir icmaliyle nihayet bulur.

Madde — 6

Gazetelerin yollanması

1 - İdarelerin bu husustaki muvafakatına göre gazeteler paket halinde olarak gerek doğrudan doğruya mevrit merkezlerine ve gerek toptan mutavassıt merkezlere yollanır. Paketlerin üzerinde (Posta abonmanları - Abonements - poste) işareti bulunmalıdır.

2 - Mevrit memleket alıp verme merkezlerinin istemesi halinde, müstesna olarak gazeteler, abonelerin adresini havi sargılarla gönderilmelidir. İcabında bu merkezler abonelerin isim ve adreslerini mahreç memleket alıp verme merkezlerine bildirirler.

Sargı üzerinde de (Posta abonmanları - Abonements - poste) işareti bulunmalıdır.

Gazetelerin sargı masrafları mürsil idarece mevrit idare hesabına geçirilir.

Madde — 7

Listede bulunmayan gazetelerin abonmanları

Listede bulunmayan bir gazete için abonman istenildiği takdirde alâkalı alıp verme merkezi lâzımgelen malûmatı almak için muhabir alıp verme merkezine müracaat eder.

Bununla beraber alâkalı kimse ile sonradan hesap görmek şartile abonman isteği derhal kabul edilebilir. Alâkalı kimse icabında teminat parası vermeğe mecburdur.

Madde — 8

İntizamsızlıklar

Abonman servisinde görülen gecikmeler, kesilmeler ile yanlış yollamalar ve yahut her hangi bir intizamsızlık derhal gerek alıp verme merkezine ve icabında mahreç merkezine ve gerek isteyen merkezi idarelere bildirilir. Gazeteler geldiğinde dağılacak nüshaların sayısında bir fark görülürse dağıtan ve yahut alıp veren merkez bu nizamnameye bitişik A P 3 işaretli modele uygun bir formül ile kevfiyeti bildirir ve formüle mümkün oldukça gazeteler gönderilirken kullanılmış olan sargıyı bitiştirir.

Bir abone, gazete nüshalarından bazılarının gelmediğini görür ve bunları isterse keyfiyet bu nizamnameye bitişik A P 4 işaretli modele uygun bir formül ile bildirilir.

Bu formüllere ait işler geciktirilmeksizin bitirilmelidir.

Madde — 9

Gazetelerin büsbütün veya muvakkat bir zaman için tatili

Bir gazetenin, sahibi tarafından, büsbütün veya muvakkat bir zaman için tatili halinde idareler, abonmanların dağıtılmadığı müddete ait gazete ücretinin mümkün oldukça abonelere iade ettirilmesi hususunda yardım ederler.

Madde — 10

Gazete çıkarıcılar tarafından doğrudan doğruya kaydolunan abonmanlar

1 - Doğrudan doğruya abone kaydeden gazeteciler abonmana tavassut eden her merkez için bu nizamnameye bitişik A P 5 modeline uygun teslim kâğıdını iki nüsha olarak tanzim ederler. Bu kâğıtlara açık ve tam bir surette ve alfabe sırasile abone olanların adları, sanat ve adresleri yazılır. Gazeteciler aynı gazeteye ve aynı abonman müddetine ait bütün teslim kâğıtlarını bu nizamnameye bitişik A P 6 modeline uygun ve iki nüsha olarak tanzim edilen icmal kâğıtlarına mevrit memleket itibarile ve abonmana tavassut eden merkezler adlarının alfabe sırasile kaydederler.

Bu icmallere, kendilerine ait teslim kâğıtları ile birlikte gazetelerin basıldığı mahallin posta merkezi vasıtasile bunları gönderecek olan alıp verme merkezine yollar. Bu merkez A P 6 icmalinin ikinci nüshasını alıkoyarak asıl nüshasını teslim kâğıtlarile birlikte derhal muhabir alıp verme merkezine gönderir.

Formüllerin baş tarafına yazılan bir işaret ile ikinci nüsha oldukları anlaşılan teslim kâğıtlarının ikinci nüshaları mahreç memleket alıp verme merkezi tarafından geciktirilmeksizin doğrudan doğruya mutavassıt merkezlere gönderilir.

2 - Gazete çıkarıcılar; haklı görülen hallerde, doğrudan doğruya kendileri tarafından kaydedilmiş olan abonmanların mutlak müddetleri bitmeden evvel, gazetelerin basıldığı mahallin posta merkezine bu nizamnameye bitişik A P 7 modeline uygun bir beyanname vermek suretile, bazı abonmanları feshedebilirler.

Bu merkez ve yahut mahreç memleket alıp verme merkezi, formülü doldurup tamandıktan sonra ücretsiz olarak alâkalı olan dağıtma merkezine gönderir.

Gazete çıkarıcı tarafından abone kaydedilen bir kimseye her hangi bir sebeple olursa olsun gazeteler teslim edilemezse dağıtma merkezi bu nizamnameye bitişik A P 8 işaretli modele uygun bir formül ile gazetenin basıldığı mahallin posta merkezine keyfiyeti bildirir. Doğrudan doğruya gazete çıkarıcılar tarafından kaydedilen abonmanların feshi ve yahut gazetelerin teslim edilememesi takdirinde, bunların alâkalı idarelere ait olan ücretleri, işbu abonmanların müddeti bitinceye kadar o idarelere ödenir.

3 - Gazetenin basıldığı memleketin posta idaresi, gazeteyi çıkarıcılar tarafından verilecek A P 7 formüllerinin kendi memleketi alıp verme merkezi vasıtasile gönderilmesini kendi merkezlerine emir ve tebliğ edebilir. Aynı veçhile mürselileyh memleket idaresi dahi kendi merkezlerine gönderilecek A P 7 formüllerinin kendi alıp verme merkezi vasıtasile gönderilmesini isteyebilir.

A P 8 formülleri için dahi aynı kaidelerin tatbiki istenebilir ve tatbik olunabilir.

Tekrar yollama

Uzlaşmayı imza eden veyahut etmeyen memleketlerden her hangi birine bir gazetenin tekrar yollanması istenildiği takdirde, ilk dağıtma merkezi bitişik A P 9 işaretli bir formül ile keyfiyeti doğruca gazetenin basıldığı mahallin posta merkezine bildirir. Bu posta merkezi, sargısı üzerine « Posta abonmanı » işaretini koyarak gazeteyi mürselileyhin yeni adresine tekrar yollar.

İlk dağıtma merkezi A P 9 formülünün yollanmasından sonra da kendisine gelecek olan diğer gazeteleri aynı veçhile tekrar yollamalıdır.

Gazetenin basıldığı mahallin posta merkezi icabını yaptıktan sonra formülü, gerek kendi memleketinin ve gerek o zamana kadar bu işte tavassut etmiş olan ilk mevrit memleketin alıp verme merkezlerine gönderir.

Üçüncü fasıl

Hesaplaşma

Üç aylık hesaplar

1 - Başka bir uzlaşma olmadıkça, üç aylık siparişlerin kapanmış sayılabildiğini müteakıp ve nihayet üç aylık devrenin ikinci ayının yirminci günü her alıp verme merkezi, muhabir merkez için bitişik A P 10 modeline uygun hususî bir hesap tanzim eder ve bu hesabı şayet muhabir merkez isterse ispat kâğıtları olmak üzere istek listelerini birleştirir. Bu hususî hesaba alfabe sırasıyla ve abonman devreleri itibarile en kısa müddetten başlayarak evvelki hesaptan sonra tedarik edilen bilcümle gazeteleri geçirir. İcabında üç aylık devrenin üçüncü ayı içinde mütemmim bir hesap dahi tanzim olunabilir.

Hususî hesabın ve icabında mütemmim hesabın tanziminden sonra istenilen abonmanlar ondan sonraki üç aylık hesaba geçirilir.

2 - Abonelere gazetelerin ayrı nüshalarının verilmesinden veya gazetelerin uzlaşmanın 10 uncu maddesinde gösterilen tekrar yollanmasından dolayı ödenmesi lâzım gelen paraların hesapları tersine bir uzlaşma olmadıkça temizlenmek için üç aylık hesaplara geçirilir. Gazete çıkarıcıları tarafından doğrudan doğruya kaydolunan abonmanların ücretleri hakkında da aynı muamele tatbik olunur.

Hesap temizlenmesi . Avanslar

1 - İki tarafın tanzim ettiği hesaplar ait oldukları üç aylık devreden sonra gelen ilk ayın bitmesinden evvel tetkik olunur ve temizlenir. Bu müddet uzak memleketler için dört aya çıkarılmıştır. Farklar gelecek üç aylık hesaplara geçirilir.

2 - İcabında aylık avanslar istenilebilir.

Dördüncü fasıl

İşarlar ve tebliğler

Madde — 14

İşarlar ve tebliğler

1 - İdareler, milletler arasındaki kalem vasıtasıyla ve uzlaşmanın icra mevkiine konmasından hiç olmazsa üç ay evvel sair idarelere:

A) Uzlaşma esası üzerine kendileriyle gazete abonmanı servisi yaptıkları memleketlerin bir listesini,

B) Uzlaşmaya iştirak etmeyen ve fakat çıkardıkları gazeteler kendi vasıtalarıyla teslim edilebilen memleketlerin listesini ,

C - Teslim ücretine ilâve edilecek ücretler ile tekrar yollama ücreti miktarlarını,

D - Doğrudan doğruya gazete çıkaranlar tarafından kaydedilen abonmanları kabul edip etmediklerini,

E - Alıp verme merkezlerinin isimlerini ve bunların hangi memleketlere tavassut ettiklerini

F) Kendi dahili kanun ve nizamlarından abonman muamelesine tatbiki kabil olan hükümlerin suretlerini tebliğ etmelidirler.

2) Sonradan yapılan bütün değişiklikler aynı suretle ve geciktirilmeksizin bildirilmelidir.

Son hükümler

Madde — 15

Nizamnamenin icra mevkiine konması ve ne kadar devam edeceği

Gazeteler ve mevkut yazılar abonmanlarına dair uzlaşmanın meriyete konması gününden itibaren bu nizamnamenin de icrası mecburi olacak ve alakalı memleketler arasında hep birlikte yenileştirilmedikçe uzlaşmanın devamı müddetince devam edecektir.

28 haziran 1929 tarihinde Londrada yapılmıştır

İmzalar:

